BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN – Jİ BO SAZBÛNA PARTİYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN

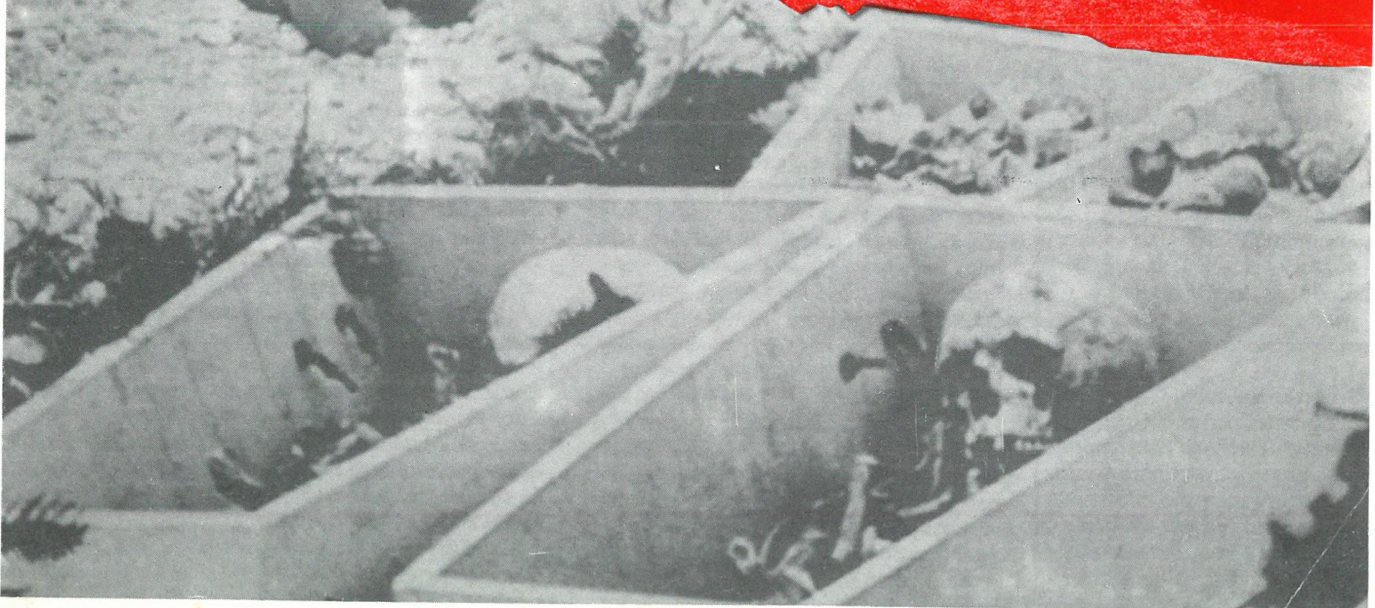
Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! Karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin!

□ Sayı/Hejmar: 70/71 □ 15 Aralık / Befirbar 1991 □ 5000 TL.

Dünyada ve ülkemizde vaad edilen "yeni düzen", emperyalistlerin ve uşaklarının sömürü ve talan düzenidir!

Dünyada ve ülkemizde gerçek alternatif, YA BARBARLIK YA SOSYALİZM'dir!

İÇİNDEKİLER

BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN - JÎ BO SAZBÛNA PARTİYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! Karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin!

V.i.S.d.P.:
M. Korkmaz
11 Stanley Rd., Leeds LH8
England

Yazışma Adresi:
PLK Nr. 106606 C
D-8000 München 32

Fiyatı:
5000 TL, 5 DM,
15 FF, £ 1.5, 40 ÖS

Dünyada ve ülkemizde vaad edilen "yeni düzen", emperyalistlerin ve uşaklarının sömürü ve talan düzenidir!

Dünyada ve ülkemizde gerçek alternatif, YA BARBARLIK YA SOSYALİZM'dir!

'91'i de geride bırakıyoruz. 2000'li yıllara 8 yıl kaldı. İnsanlık, 2000'li yılların eşiğinde, şimdi emperyalistler tarafından "yeni düzen" masalları ile avutuluyor.

Önce emperyalist ve sosyal-emperyalist sistemlerin birbirini yok etme mücadelesinden vazgeçip, "global insani değerler" temelinde işbirliği yapması olarak ortaya konulan "yeni düzen", özellikle geride bıraktığımız yıl içinde uluslararası düzeyde yaşanan dramatik gelişmelerle yeni bir içerik kazandı.

"YENİ DÜZEN" VE BARIŞ

Emperyalistlerin ve sosyal-emperyalistlerin gürültüsünü ettikleri "yeni düzen"in en belirgin özelliği "barış" olacaktı. Emperyalizmin propagandacılarına göre, "sosyalizmin çökmesi" ile artık dünyada "sistemler arası" çatışmalar, yerini, ortak insani değerler için ortaklığa bırakmıştı; artık "sürekli bir barış" döneminin önündeki engeller kalkmıştı, vs. vb. ...

1991 yılı, emperyalistlerin "sürekli barış" döneminin ne menem bir dönem olduğunu, kör olmayan herkese gösteren bir savaşla başladı. Son on yılların en büyük savaşında ABD emperyalizminin başını çektiği emperyalist-gerici koalisyon; Ortadoğu'da yerel büyük güç olmaya soyunan faşist Saddam rejimi Irak'ına "uluslararası hukuk" adına saldırdı. Irak halklarının üzerine yüzbinlerce ton bomba yağdırıldı.

Bu savaşta 200 bine yakın Iraklı, yalnızca savaş içinde hayatını kaybetti. Savaşın ertesinde açlıktan, salgın hastalıktan vb. ne kadar insanın öldüğü bilinmiyor. Emperyalistler Irak'a saldırı savaşını durduklarında da, savaş bitmedi. Güney Kürdistan'da milyonlarca Kürt işçisi, köylüsü, emekçisi; milyonlarla Kürt kadın, erkek, çocuk Batılı emperyalist güçlerin savaşı durdurması ertesinde, Güney Kürdistan'a saldıran faşist Saddam ordusu tarafından yerinden yurdundan edildi. Soykırımcı faşist ordunun saldırısı sonucu, son yılların en büyük zoraki göçü yaşandı. Onbinlerce Kürt, bütün dünyanın gözü önünde —bu arada Kuzey Kürdistan'a geçiş izni vermeyen faşist Türk hakim sınıflarının da marifeti sonucu— kırıldı. Yığınları direniş için örgütlemeyen, silahlandırmayan burjuva-feodal Kürt milliyetçi örgütlerinin ihaneti, kırımın boyutlarının büyümesinde önemli faktörlerden biri oldu.

Bu savaşın özelliği, bunun "yeni düzen" ve "barış" adına yürütülen ve emperyalistlerin tümünün çelişmeli bir koalisyon içinde birleştikleri, çöken Rus sosyal-emperyalizminin Batılı emperyalist güçlerle aynı safta yer aldığı ilk savaş olması idi. Bu savaş, doğrudan Birleşmiş Milletler'de alınan bir kararla; ona dayanılarak yürütülen ve yeni dengelerin sağlanmasında ABD ve Batılı emperyalist büyük güçlerin büyük ağırlığını kanıtlayan bir savaştı.

Bu iki taraflı karşı-devrimci, gerici savaş, eski güç dengelerinin dağılmış olmasının, dünyayı barışa değil, yeni kanlı savaşlara çok daha fazla yakınlaştırmış olduğunu; emperyalizm propagandacılarının körüklediği "sürekli barış dönemi" hayallerinin boş hayaller olduğunu açıkça gösterdi.

Emperyalizm savaş demektir. "Emperyalist barış", emperyalist savaşlar arası soluklanmadan başka birşey değildir. Ve bu "barış" da, işçi sınıfı ve ezilen halklar açısından emperyalist sömürü ve baskı şartlarında bir barıştır. "Yeni düzen"in barış konusunda getirdiği hiç bir özsel yenilik yoktur. Yeni olan, emperyalist dünyada güç dengelerinin bozulmuş olması olgusudur; buna uygun olarak yeniden paylaşım dalaşı gündemdedir. Bu dalaşta, evet siyaset bazen savaş yöntemleri ile de sürdürülecek, dünya yeni kanlı emperyalist savaşlar yaşayacaktır. 1991, bunu açıkça ve bir kez daha göstermiştir.

RUS SOSYAL-EMPERYALİZMİNİN ÇÖKÜŞÜ VE "YENİ DÜZEN"

Sözkonusu dramatik gelişmelerin en başta gelenlerinden biri de, kuşkusuz geçmiş dönemde sosyal-emperyalist kampın başını çeken Sovyetler Birliği'nde 1991 içinde yaşananlardır.

Geçmiş dönemde emperyalist dünyada dengeler önemli ölçüde emperyalist ve sosyal-emperyalist kamp biçiminde bölünme üzerine kurulu idi, 1980'li yılların ikinci yarısından itibaren başını Rus sosyal-emperyalizminin çektiği sosyal-emperyalist kamp büyük bir kriz içine girdi.

1989-1990 yılları sosyal-emperyalist kampın Doğu Avrupa'daki devletlerinin birbiri ardına bu kamptan koptuğu ve sosyal-emperyalist kampın, de fakto dağıldığı yıllar oldu. Aynı yıllar Orta Avrupa'da Batı Alman emperyalizminin, eski sosyal-emperyalist kampın en güçlü üyelerinden olan Doğu Almanya'yı "imparatorluğu katarak" olağanüstü güçlendiği ve artık birleşmiş Alman emperyalizmi olarak dünya hegemonyası dalaşında kendine yeni bir yer istediğini yüksek sesle ilan ettiği yıllar oldu.

1989-90 yıllarında sosyal-emperyalist kamp dağılırken, bu kampın merkezi durumundaki sosyal-emperyalist Sovyetler Birliği'nde de bu dağılmanın etkileri bütün ağırlığı ile hissediliyor; bir yandan ulusal temelde Birlik Cumhuriyetlerinde bağımsızlık hareketleri ve ilanları gündeme geliyor; diğer yandan tekelci bürokrat devlet kapitalisti sistemden, özel teşebbüscü siste-

me geçişin beraberinde getirdiği ekonomik yıkım yaşanıyordu.

Dünyanın potansiyel olarak en zengin, en büyük ülkelerinden biri olan Sovyetler Birliği'nde milyonlarca insan açlık tehlikesi karşı karşıya kalıyor; Sovyetler Birliği Batılı emperyalistlere kelimenin gerçek anlamında muhtaç duruma giriyordu. Sosyal-emperyalist kampın merkezi, dağılma-parçalanma -çökme belirtileri gösteriyordu.

Sovyetler Birliği'nde hakim durumda olan modern revizyonist, karşı-devrimci "Komünist" Partisi artık açıkça da sosyal-demokratlaşıyor; sosyalizmin lafzından da kendini "kurtarma" yönünde hızla ilerliyordu.

Bütün dünyada emperyalist burjuvazi ve çanak yalayıcıları, sosyal-emperyalist kampın çöküşünü, sosyalizmin-komünizmin çöküşü olarak gösterip zafer alayları düzenlerken; Sovyetler Birliği'nde de iktidar dalaşı sertleşiyordu. Bu iktidar dalaşında, bir yanda Gorbaçovcu modern revizyonist karşı-devrimciler vardı. Bunlar sosyalizm adı altında uygulanan tekelci bürokrat devlet kapitalisti ekonomik sistemden; "hür teşebbüscü" —emperyalizm şartlarında olabildiği kadar "hür" tabii(!)— açık, klasik emperyalist-kapitalist sisteme geçişin yukardan kontrollu ve yumuşak bir biçimde, oldukça uzun bir zaman sürecine yayarak olmasını savunuyor; bu geçişte, kendi önderliklerindeki, adı da sosyaldemokrat partiye dönüştürülecek olan "Sovyetler Birliği Komünist Partisi" nin başrolü oynamasını savunuyorlardı. Onlar böylece eski hakim sınıfın önemli bir bölümünün "yeniden yapılanmış" Sovyetler Birliği'nde hükmünü sürdürmesinin planlarını yapıyordu.

Batılı emperyalizm karşısında bu takımın tavrı, "güvenlik ortaklığı" sözcükleri ile ifade edilen "ortak çıkarlar için ortak tavır" geliştirme; sertlik yerine yumuşama tavrı idi. Bir çok Batılı emperyalist için Gorbaçov, klasik emperyalizme geçiş için en güvenilir ortak olarak görülüyordu. Gorbaçov'un karşısında iktidar dalaşındaki iki alternatiften biri, başını Yeltsin'in çektiği, klasik emperyalizme geçişin hızını az bulan takımdı. Bu açık Rus şovenisti, demokrat maskeli aşırı sağcıların karşısında, Gorbaçov'un bunlara çok fazla taviz verdiğini söyleyen ve sosyalizm lafzının bırakılmamasını isteyen; klasik emperyalist sistemde hakim konumlarını yitireceklerinden korkan, yerleşmiş bürokrasinin temsilcileri olanlar vardı.

İktidar dalaşında 19 Ağustos 1991' de bu kesim bir askeri darbe ile durumu kendi lehine değiştirmeye çalıştı. Darbe, onu düzenleyenler açısından büyük bir fiyasko ile sonuçlandı. Darbe sonrası ortaya, de fakto Gorbaçov-Yeltsin zoraki ortaklığı çıktı. Darbeci kesim iktidardan tasfiye edildi. Özü, daha SBKP'nin 20. Parti Kongresi sırası ve ertesinde boşaltılmış olan "sosyalizm"in lafı da resmen ve büyük bir hızla tasfiye edildi. SBKP'nin faaliyetleri yasaklandı. Eski Birlik Devleti çatısı çöktü. Baltık ülkeleri Batılı emperyalist devletlerce tanındı. İstisnasız tüm eski Birlik Devletleri ardı ardına bağımsızlık ilan ettiler. Gorbaçov aslında konfederasyon tipi bir yeni "birlik" oluşturma çabaları yürütürken; eski sosyal-emperyalist imparatorluğun, Rusya sonrasındaki en önemli üyesi Ukrayna da yeni birlik anlaşmasını imzalamaya yanaşmayınca çok zor duruma düştü. Yeni bir "birlik" kurulsa bile, merkezin yetkilerinin olağanüstü kısıtlı olmasını isteyen, —bu durumda olası yeni birlik içinde en güçlü cumhuriyet olan Rusya'nın borusunun daha iyi öteceğini hesaplayan— Yeltsin takımı, şimdilik bu gelişmelerden en kârlı çıkan takım oldu.

Çok değil, bundan dört-beş yıl önce, dünya hegemonyası dalaşının en güçlü üyelerinden biri olan Rus sosyal-emperyalist imparatorluğu, parçalanma sürecini yaşıyor. Bu süreç, henüz kapanmış bir süreç değil. Şimdilik yalnızca sosyalizmin lafzından da vazgeçen, açık anti-komünist iktidarların önümüzdeki dönemde, eski sosyal-emperyalist imparatorluğun parçaları üzerinde hüküm süreceği belli.

Fakat bunun dışında hemen her şey hareket halinde. Yeni bir birlik oluşacak mı? Ukrayna bunun içinde yer alacak mı?(*) Eski Sovyetler Birliği' nin muazzam askeri gücü ne olacak? Bağımsızlık isteklerinin gelişmesi, her biri büyük ulusal sorunlara sahip tek tek cumhuriyetlerde hangi gelişmelere yol açacak? Merkezi plan ekonomisinin yerine geçirilmeye çalışılan "pazar ekonomisi"ne geçişte ortaya çıkan milyonlarla işsiz; üretimin olağanüstü düşmesi, vb. muazzam sorunlar hangi gelişmelere yol açacak? vb. vb. ...

Bütün bunlar güncel sorunlar olarak cevap bekliyor. Görünen ve kesin olan şeyler şunlar: Emperyalistler yaptıkları tüm gürültülere rağmen, olayların akışının ardından sürüklenme durumundalar. Olayların dinamiği onların kontrolünde değil. Yıkılan eski dengelerin yerine yenileri yerleşene dek milyonlarca eski Sovyet insanı büyük felaketler yaşayacak. Bir yanda şimdi artık açık, çıplak biçimde hükmünü icra etmeye soyunan "serbest pazar ekonomisi"nin çalışan büyük yığınlara, işçilere, eski kolhoz ve sovhoz köylülerinin büyük yığınlarına getireceği —ve daha şimdiden geniş çapta getirmiş olduğu— işsizlik ve buna bağlı açlıktır!

Küçük bir kapkaççı zümre, bu açık, çıplak kapitalizmin nimetlerinden yararlanıp zenginleşirken, büyük yığınlar için —en azından önümüzdeki yıllar içinde— işsizlik, kuyruklar, açlık artacaktır. Bununla birlikte tabii ki direniş de artacaktır. Bu direniş, bir yanda gerçek sosyalizm için mücadele imkanlarını arttırırken, diğer yanda komünist hareketin andaki güçsüzlüğü ve "reel sosyalizm" adı verilen sosyal-faşizmin yığınlar içinde sosyalizme karşı bir nefret yaratmış olduğu göz önüne alındığında, anti-kapitalist demagoji ile tamamlanan militan, anti-komünist faşist siyasetlerin de yığınlar içinde taban bulabilmesinin imkanlarını da arttıracaktır. Çöken Rus sosyal-emperyalist imparatorluğun mirasçılarını bekleyen, şiddetli sınıf çatışmalarıdır.

Bu mirasçıları bekleyen bir başka şey de, ulusal temelde kanlı çatışmalardır. Ulusal soruna sahip olmayan hiçbir eski birlik devleti yoktur. Birlik devletlerinin tek tek ayrı milli devletler biçiminde ortaya çıktıkları ve artık sosyalizm lafzının bir yana bırakıldığı, açık, çıplak kapitalizm şartlarında ulusal imtiyazlar için kanlı çatışmaların gündeme gelmesi kaçınılmazdır. Her devlet içinde hakim olan ulus, hakimiyetini zorla ayakta tutup pekiştirmeye çalışırken, hakim olmayan ulus ve milliyetler ayrılmak, ayrı devlet kurmak ve hak eşitliği isteyecekler, bunun için mücadele edeceklerdir. Daha şimdiden Ermeni-Azeri çatışması; Rusya içinde Çeçenlerin ayaklanması vb., gelecekteki çok daha büyük ve kanlı çatışmaların habercileridir.

Eski sosyal-emperyalist imparatorluğun yıkıntıları üzerinde yükselen yeni "cumhuriyetler"in —hangi biçimde olursa olsun, yeni bir birlik kurulsun veya kurulmasın— ***içlerindeki*** sınıf ve ulusal çatışmaların yanında, bir de bu cumhuriyetlerin birbirleri arasındaki —birbirlerinin aleyhine— genişleme savaşları da kimseyi şaşırtmamalıdır. Çünkü birincisi, yeni denge-

---

(*): Yazıyı kaleme aldıktan sonra, eski Birlik Cumhuriyetlerinden Rusya, Beyaz Rusya ve Ukrayna'nın kendi aralarında, 8 Aralık 1991'de bir birlik anlaşması imzaladıkları ve eski birliğin artık "devletlerarası hukuğun bir öznesi olarak var olmadığını" açıkladıkları haberi geldi. Eski merkezi devletin toptan tasfiyesi anlamına gelen bu adıma, eski merkezi devlet organlarının ve diğer cumhuriyetlerin ne tavır takındığı henüz belli değildi. Öyle, ya da böyle, gidiş, büyük çatışmalar yönündedir.

ler kurulurken, güçlenmenin bir yolu da askeri fetihtir; ve ikincisi, bir "milli dava" uğruna yığınların birleştirilmesi, içteki zorlukları aşmanın sevilen yollarından biridir. Kafkasya, anda, bu yöndeki gelişmelerin açık yaşandığı, savaşa en yakın alanlardan biri görünümündedir.

Bir de bu "mirasa" dıştan müdahaleler vardır. Bütün Batılı emperyalist büyük güçler yanında, bölgedeki Türkiye, İran gibi bölge çapında güç olmaya soyunan güçler de bu mirastan pay alma çabası ve hevesi içindedir. Türk faşistleri, "dünya Türklüğü"nün hamiliğine soyunup, Türk kökenli cumhuriyetleri yanına çekmeye çalışırken; İran da "müslümanlık" üzerinden aynı şeyi yapmaya çalışmaktadır.

Şimdilik her şey "barış" içinde yürür görünmektedir; fakat savaşların tohumları atılmış durumdadır.

Sosyal-emperyalist imparatorluğun çökmesi, dünya çapındaki hegemonya dalaşında da yepyeni olgular yaratmış; dengelerin yeniden kurulması gerekliliğini dayatmıştır. Görünürde aslında her şey çözülmüş gibidir. Görünürde dünyada bir tek "süper güç" kalmıştır! ABD emperyalizmi! Ve ABD emperyalizmi şimdi dünyayı –Birleşmiş Milletleri de kullanarak– kendi çıkarları doğrultusunda yeniden şekillendirmektedir!

Fakat gerçek, görünüştekinden çok daha karmaşık ve değişiktir. Gerçek, ABD'nin göründüğü kadar güçlü olmadığı; onun, ekonomik açıdan çok daha hızlı gelişen Alman ve Japon emperyalizmi karşısında, aslında gerileme içinde bir güç olduğu; onun ekonomisinin dünyanın en büyük borcu ve askeri güç üzerinde ve diğer emperyalist büyük güçlerin –şimdilik kerhen– onayı ve desteği üzerinde durduğudur.

ABD emperyalizmi bırakalım dünyayı tek başına şekillendirmeyi; İran, Irak, Türkiye, Suriye vb. bölgesel güçler içinde kendi iradesini kayıtsız-koşulsuz gerçekleştirecek durumda bile değildir. Bugün ABD'nin esas rakipleri durumunda olan Alman ve Japon emperyalistleri dışında; Fransa, İngiltere, Kanada, İtalya gibi güçler de dünyada yeni dengelerin kurulmasında paylarını talep etmektedir. Şimdilik kendi içinde "meşgul" olan Rus emperyalizmi, kısa süre içinde dünya hegemonya dalaşında payını isteyecek potansiyele sahiptir.

Yalnızca onlar değil, bir dizi büyümek isteyen bölgesel güç de, –fırsattan istifade– seslerini yükseltmekte, taleplerini dile getirmektedir. Dünyanın her yanında emperyalist ve gerici hegemonya dalaşları gündemdedir.

Görünürde her şey, "barış" içinde, emperyalistler arası entegrasyona doğru gitmektedir. Gerçekte ise, emperyalistler birbirlerini bir kaşık suda boğmak için fırsat kollamaktadır. Emperyalistler arası entegrasyonun en mükemmel örneği olarak gösterilen Avrupa Topluluğu'nun "siyasi birlik" planları, çıkmaz ayın son çarşambasına ertelenmiştir şimdilik. Lenin'in, emperyalizm şartlarında "Avrupa Birleşik Devletleri"nin ancak Avrupa dışındaki emperyalist büyük güçlere karşı ve (yarı) sömürgelerde çıkar alanlarını belirleme için geçici ve gerici bir birlik olabileceği öngörüsü, hergün yeniden ispatlanmaktadır. Emperyalizm, bir yandan Leninizm'in öldüğü türkülerini çağırırken, diğer yandan onun öngörülerini hergün yeniden doğrulamaktadır.

Kısacası, bozulan dengeler, yeni dengeler için dalaşı; dalaş savaşlarını da, görünürdeki tüm barış palavralarına rağmen bugünün dünyasının gündemine sokmuştur. 1991'de Irak'ta yaşanan emperyalist savaş barbarlığı, önümüzdeki yıllarda da insanlığın yolunu gözlemektedir.

"YENİ DÜZEN"DE IRKÇILIĞIN VE ŞOVENİZMİN AZMASI

"Yenidüzen" propagandacılarına göre, artık dünya büyük bir entegrasyona; ulusal zıtlıkların giderek silindiği bir birliğe doğru gidiyordu.

1991, kapitalizm-emperyalizm var olduğu sürece ulusal zıtlıkların silinmesinin mümkün olmadığını, tersine kapitalizmin-emperyalizmin ulusal zıtlıkları hep yeniden üretip körüklediğini görmek isteyene gösterdi.

1991, ırkçılık ve şovenizmin patlama yılı oldu.

Sosyal-emperyalizmin çöktüğü Doğu Avrupa ülkelerinde şovenizm, yığınlar içinde en çabuk taban bulan akım oldu. Romanya'da Macar azınlığa, Roman ve Sintilere ırkçı saldırılar; Gürcistan'da, Azerbaycan'da, Ermenistan'da ulusal azınlıklara saldırılar güncel olaylardı.

Şovenizmin nerelere götürebileceği konusunda fakat, en iyi laboratuar Yugoslavya idi. Burda büyük Sırp imparatorluğu peşinde koşan Sırp şovenizmi, Yugoslavya'nın birliği adına, önce Slovenya'ya, sonra Hırvatistan'a karşı kanlı bir savaş yürüttü. Hırvatistan'a karşı savaş hala sürüyor. Sırp yığınlar içinde Sırp şovenizmi körüklenirken, Hırvat yığınlar içinde de Hırvat şovenizmi körükleniyor.

Fakat şovenizm ve ırkçılık, yalnızca bu "geri" alanlarda yayılmıyor. En ileri emperyalist ülkelerde "ulusal değerler" yeniden keşfedilip, yabancı düşmanlığı biçimine bürünen ırkçılık körükleniyor.

Almanya'da, Fransa'da, İsviçre'de, İngiltere'de "yabancı"lar sokak ortasında saldırılara uğruyor; Almanya'da 1991 yazında Hoyerswerda'da olduğu gibi, yabancıların kaldığı yurtlara polisin gözü önünde taşlarla, benzin bombaları ile saldıran gözü dönmüş bir ırkçı azınlık, "sessiz çoğunluğun" onay ve desteğini alabiliyor.

Bu ırkçılık, ekonomik durumun –1930'larla karşılaştırıldığında– oldukça iyi olduğu relatif refah ortamında; ekonomik kriz belirtilerinin henüz başlangıcında olduğu bir ortamda ge-

Şovenizmin nerelere götürebileceği konusunda en iyi laboratuar Yugoslavya'dır... İşte revizyonist Tito'nun milliyetçi çocukları...

lişiyor. Ekonomik krizin derinleşmesi, ırkçılığın gelişmesinin hızını ve boyutlarını da arttıracaktır.

1991 yılı bu bağlamda da barbarlığın gündemde olduğunu ve gelişme içinde olduğunu göstermiştir.

"YENİ DÜZEN" VE DOĞANIN TALANI

"Yeni düzen"in doğa talanı bağlamında insanlığa ne vaad ettiği ve verdiği, 1991 yılı içinde çok net görüldü.

"Yeni düzen", insanlığa 1991 yılı içinde, şimdiye dek yaşadığı en büyük —insan eliyle yaratılmış!!!— "doğa felaketini!" sundu. Ortadoğu'daki emperyalist, gerici savaşta, Kuveyt'teki 500'ü aşkın petrol kuyusu ateşe verilerek, doğanın dengesi alt-üst edildi. Sonuçları henüz tam olarak bilinmeyen bu korkunç cürüm, bir kez daha emperyalizmin insanlığın yaşam temellerini yok etmeye yöneldiğini, emperyalizmle insanlığın geleceğinin birbiri ile uzlaşmaz bir zıtlık olduğunu gösterdi.

• • •

Geride bıraktığımız yıl, emperyalizmin açgözlü, sınırsız sömürüsü ile, dünya nüfusunun % 80'ini açlığa, yoksulluğa mahkum etmesi ile; şovenizmi ve ırkçılığı ile; hegemonya için yürütülen emperyalist, gerici savaşları ile; hergün yeniden ürettiği erkek egemenliği ile; kâr amacı ile doğayı mahvetmesi ile... BARBARLIKTIR. Ve emperyalizm, dünyayı her geçen gün daha büyük, daha kanlı bir barbarlığa sürüklemektedir.

Bu barbarlığın gerçekte tek alternatifi vardır: Sosyalizm!

1991 yılı, her ne kadar emperyalist tarih yazıcılarınca, sosyalizmin "anavatanı" Rusya'da da sosyalizmin iflasının resmen ilan edildiği yıl; kapitalizmin sosyalizme üstünlüğünün kesin olarak ispatlandığı yıl olarak kayıt edilse de; gerçekte sosyalizmin önündeki en büyük engellerden biri olan sosyal-emperyalizmin çöküşünün artık perçinlendiği, onun sosyalizm önündeki engel olmaktan çıktığı yıldır.

Gerçek sosyalizmin yolu şimdi sahtesinin yıkılması ile temizlenmiştir. 1991, bu yüzden sosyalizm mücadelesinin uzun koşusunda, önemli bir kilometre taşıdır.

Ve 1991, kanlı barbarlık bataklığı içinde —herşeye rağmen— umut çiçeklerinin de filizlenmeye devam ettiği, dünyanın her yanında sosyalizm amacından —herşeye rağmen— vazgeçmeyenlerin mücadeleye devam ettiği bir yıldır da aynı zamanda...

Etyopya'da yıllar süren silahlı mücadelenin zaferi, böyle bir umut çiçeğidir. Ekim Devrimi'nin yıldönümünde —yasağa rağmen— Lenin-Stalin resimleri ile sokağa çıkan binlerle insanın yürüyüşü, böyle bir umut çiçeğidir. vb. vb. ...

Geride bıraktığımız yıl, Kürtler için yine katliamlarla ve zoraki göçlerle doluydu...

Bu umut çiçekleri er-geç büyüyecek, barbarlık bataklığı kurutulacaktır.

Büyük insanlık, bataklığı yenecek, büyük hedefine er-geç varacaktır.

İnsanlığın yolunu yalnızca barbarlık gözlemiyor; onu yenecek sosyalizm de yolda!

Bu yol, meşakkatli, uzun, zorlu, dikenli... Fakat başkası yok!

1992'de de bütün dünyada komünistler bu bilinçle daha enerjik bir mücadele yürüteceklerdir!

TÜRKİYE-KUZEY KÜRDİSTAN'DA "YENİ" OLAN NE?

1991, Türkiye-Kuzey Kürdistan'da da faşist Türk hakim sınıflarının "yeni düzen" sözlerini en sık tekrarladıkları bir yıl oldu.

Önce emperyalist koalisyon, faşist Irak gerici-emperyalist savaşında, savaş sonrasındaki paylaşımda sözsahibi olmak hayalleri ile, emperyalist koalisyon saflarında savaşa destek veren faşist Türk hakim sınıfları, savaş sonrasında kurt sofrası kurulup da, kendileri bu sofra dışında kalınca epey şaşırdılar.

Savaş ertesinde yüzbinlerle Kürtün Güney Irak'tan göçe zorlanması, başlangıçta sınırları kapayan faşist Türk hakim sınıflarını bütün dünyanın gözü önünde teşhir etti.

Gelişmeler, Türk hakim sınıflarını Kürt politikalarını gözden geçirmeye ve "yeni" bir Kürt politikası oluşturmaya zorladı. Bütün dünyanın gözlerinin Kürt sorununa çevrilmiş olduğu bir ortamda; artık eski "Türkiye'de Kürt yoktur" şeklindeki devlet politikası terk edilmek, Kürtlerin varlığı kabul edilmek ve zaten pratikte işlemez "Kürtçe konuşma yasağı" gibi yasakların kaldırılması gibi bazı "reformcuklar" yolu tutuldu.

Tabii "üniter devlet" hiçbir şekilde tartışılmaksızın, bugünkü üniter faşist devlet çatısı altında federasyon sorununu bile tartışabilir görmeye kadar uzanan, güya "liberal" bir Kürt politikasının ana hatları çizildi. Kuşkusuz bu gelişmede PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesinin, giderek PKK—faşist devlet güçleri arasındaki savaş olmaktan çıkıp, Kürt kitlelerini kapsaması eğiliminin, "Kürdistan Serihildanı" eğiliminin artması çok önemli rol oynadı. Bir yandan Kürt ulusunun ulusal kurtuluş mücadelesinin boyutlarının büyümesi, diğer yandan Kürt sorununun uluslararası kamuoyunun gündemine gelmesi, faşist Türk hakim sınıflarını bu alanda sınırlı bir siyaset değişikliğine zorladı. Şimdi artık Türk hakim sınıfları "Kürt kimliği"ni tanıdıklarını, yeni başbakanın —bilinen faşist— Demirel ağzından ilan edip, "vatanın bütünlüğü" siyasetlerini bu kez de reformcuklarla desteklenen faşist şiddet yöntemleri ile sürdürmeye çalışıyorlar.

Türkiye-Kuzey Kürdistan'da bunun yanında 1991'in getirdiği en büyük yenilik, hakim sınıfların erken seçim sahtekarlığını sahnelemesi ve ertesinde yeni hükümetlerini kurmuş olmasıdır.

20 Ekim 1991'de yapılan seçimler, Türkiye-Kuzey Kürdistan'da 8 yıldır kesintisiz süren ANAP hükümetleri dönemine son verdi. Türk hakim sınıfları, seçimler ertesinde bilinen Demirel önderliğinde yeni DYP-SHP koalisyon hükümetlerini kurdular.

Bu hükümet, yapılanın, bir hükümet değişikliği değil, bir "devrim" olduğu; Türkiye'de bütün idari, hukuki, sosyal, ekonomik yapının baştan ayağa yeniden yapılandırılacağı iddiaları ile işbaşına geldi. Hakim sınıfların boyalı

basını sürekli olarak bilinen Demirel' in artık eski Demirel olmadığı, onun çok değiştiği, çok demokratlaştığı propagandasını pompalıyor.

1970'lerin Morison Süleymanı; I. ve II. MC hükümetlerinin mimarı; 12 Eylül öncesi faşizmin baş uygulayıcılarından olan Demirel, şimdi "demokrasi" havarisi başbakan olarak yine karşımızda. 24 Ocak 1980 kararlarının mimarı - başbakanı Demirel, şimdi yine ekonomiyi düze çıkartma, enflasyonu indirme iddiası ile başbakan... Ve hakim sınıfların tüm medyaları onun "demokrasi" havarisi resmini cilalıyor!

Hükümetin ilk icraatları içinde yer alan "Eskişehir E-Tipi (hücre tipi) cezaevinin kapatılması", "Gökova'ya yapılan termik santral inşaatının durdurulacağının açıklanması" gibi uygulamalar, bir çok "eski" solcu tarafından da alkışlanıp, bu hükümete destekler açıklanıyor. Kuzey Kürdistan'ı kurtarma iddiasındaki PKK bile, bu hükümete ateş-kes çağrıları yapıp, açıklamalarında samimi olup olmadığının görülmesi için zaman tanıyacaklarını vb. açıklıyor.

Yani şimdi Türkiye-Kuzey Kürdistan'da hakim sınıflar tarafından pompalanan bir uzlaşma havası esiyor, estiriliyor. Bu "yenilik", Türkiye-Kuzey Kürdistan'da demokratikleşmenin bir işareti olarak ve hakim sınıfların siyasetçilerinin değiştiğinin işareti olarak gösterilmeye çalışılıyor. Peki gerçekten öyle midir? Gerçekten hakim sınıflar ve onların siyasetçileri "demokratlaşıyor" mu? Olan nedir?

Olan, gerçekte hakim sınıfların ve onların siyasetçilerinin şimdi iradi olarak demokratlaşmaya karar verip, o yönde hareket etmesi vb. değildir.

Olan, toplumda yaşanan, özellikle son on yıldaki değişikliklere burjuva siyasetçilerinin kendilerini —laf düzeyinde de olsa— uydurmaya çalışmalarıdır.

1980'li yıllarda ekonomik alanda önemli gelişmeler yaşanmış; emperyalizme bağımlı kapitalizm gözle görülür bir atılım yapmıştır. Siyasi alanda bu atılıma paralel olarak, yığınların bilincinde önemli gelişmeler olmuş, özellikle anti-cunta eğilim ve bilinç önemli ölçüde gelişmiştir. Ulusal sorunda 1984'den bu yana PKK'nın sürdürdüğü mücadele, Kürt sorununu toplumun gündeminin merkezine koymuş; yığınlar içinde bir dizi tabu yıkılmıştır.

Topluma 12 Eylül cuntasının giydirmeye çalıştığı tek tip elbise, topluma dar gelmiş; işçiler, köylüler, Kürt ulusunun mücadelesi, kadınların mücadelesi, öğrencilerin mücadelesi, 12 Eylül' ün yerleştirmeye çalıştığı rejimin bir dizi temel taşını yerinden oynatmıştır. Toplum son on yıl içinde —özellikle de 80'lerin ikinci yarısında— hakim sınıfların hiç hoşuna gitmese de, demokrasi bilincini geliştirme yönünde önemli adımlar atmıştır. Şimdi öyle bir yere varılmıştır ki, hiç bir burjuva partisi, burjuva anlamda da olsa "demokrasi" lafzına sahip çıkıp, bu alanda uygulamada da göstermelik bazı adımlar atmaz ise, yığınları peşine takma imkanı azalmıştır. Budur şimdi burjuvazinin hemen tüm siyasetçilerine demokrasi maskesi taktıran gelişme...

Fakat onlar açısından bu maskenin taşınması, hükümet olup uygulamaya geçtiklerinde Türkiye-Kuzey Kürdistan şartlarında pek uzun sürmez.

- Çünkü Türkiye-Kuzey Kürdistan' da hakim sınıfların emperyalizme bağımlı ekonomik yapısı ile, milyonlarca işsizin işsizlik sorununa, milyonlarca yoksulun sefaletine, işçilerin iş güvencesi sorunlarına, köylülerin kredi, toprak, taban fiyatı vb. sorunlarına, % 60'larda seyreden enflasyon sorunlarına vb. vb. köklü uzun süreli çözümler getiremez.
- Çünkü Türkiye-Kuzey Kürdistan' da hakim sınıflar, yükselmesi kaçınılmaz devrimci mücadeleyi ve sınıf mücadelesini ezmek için faşist yöntemlerden vazgeçemez.
- Çünkü Kuzey Kürdistan'da ulusal mücadelenin salt reformculukla durdurulması; faşist Türk devletinin birliğinin faşist baskılar dışında bir yolla sağlanması mümkün değildir.

Bütün bu ve benzeri nedenlerle Türkiye-Kuzey Kürdistan'da demokrasinin devrim sorunu olduğunu söylüyoruz. Bu yüzden, YA FAŞİZM YA DEVRİM diyoruz.

Türkiye-Kuzey Kürdistan'a demokrasi, ancak emperyalizme bağımlı hakim sınıfların —demokrasi maskeli— faşist diktatörlüklerinin yıkılması ile, ancak işçi sınıfı önderliğinde işçilerin-köylülerin devrimci diktatörlüğü şartlarında, ancak devrim yoluyla girebilir. Bu yol dışında, hakim sınıfların vermek zorunda kaldığı tüm demokratik haklar, sonuçta onların faşist diktatörlüklerini ayakta tutmak işlevine sahiptir ve devrimci mücadele ile sürekli korunmak, kullanılmak zorundadır. Devrimci mücadelenin her geri çekilişi ve bastırılışı, bu sınırlı demokratik hakların da sınırlaması sonucunu verir.

Türkiye-Kuzey Kürdistan'da yeni olan, toplumdaki demokratik uyanış ve mücadeleyi derinleştirmek ve devrim yoluna kanalize etmek; bunun için hakim sınıfların demokrasi sahtekarlığının teşhiri ve reformizmin teşhiri 1992'de de temel görevlerden biri olarak önümüzde durmaktadır. "Yeni" hükümetin, emperyalizmin işbirlikçilerinin yeni hükümeti olduğu bir an bile unutulmamalı, unutturulmamalıdır!

Türkiye-Kuzey Kürdistan'da da alternatifler;

Ya barbarlık, faşizm, ırkçılık, dışta yayılmacılık, savaş kışkırtıcılığı, Kuzey Kürdistan'da savaş, erkek egemenliği, vb. vb.'dir...

Ya da sosyalizm, sosyalizme giden yolu temizleyecek, faşist diktatörlüğü yıkacak, işçi sınıfı önderliğinde demokratik halk devrimidir!

Bu alternatifler arasındaki "orta yol" lar, bugünkü şartlarda birinci alternatifin kuyruğunda, onun varyasyonlarından başka bir şey olamaz.

HERŞEYE RAĞMEN... DOĞRU YENİYOR, YENECEK...

1991 yılında, yalnızca Rus sosyal-emperyalizminin çöküşü perçinlenmekle kalmadı; revizyonizmin hakimiyetinin onursuz son durağı, emperyalizme açık yamanma, Türkiye-Kuzey Kürdistan'da Marksizm-Leninizm adına konuşan bir dizi devrimci-oportünist grubun revizyonist hatalarını ısrarla örttüğü, Arnavutluk Emek Partisi ve onun önderliğindeki Arnavutluk "Sosyalist" Halk Cumhuriyeti' nde de yaşandı. Hem öyle bir yaşandı ki, 1991 başlarında bütün eski AEP' çiler kendilerini AEP'ten ayırmak zorunda kaldılar. Fakat onlar bunu devrimci, Marksist-Leninist bir özeleştiri ile birleştirecek yerde; AEP'deki yozlaşmayı, düne kadar Marksist-Leninist diye propaganda ettikleri Ramiz Alia' nın "dönekliğine" bağladılar.

AEP'deki gelişmeler, Sovyetler Birliği'ndeki gelişmeler, bütün dünyadaki gelişmeler, aslında Bolşevik Marksist-Leninistlerin tahlillerinin doğruluğunu gösterdi. Marksist-Leninist görüşlerin güçlülüğü bir kez daha görüldü...

Önümüzdeki dönem, bu görüşlerin doğruluğu hep daha geniş devrimci çevreler ve yığınlar içinde görülecek, Marksist-Leninist hareket gelişip, güçlenecektir!

Doğru, yolunu açacak, güçlenecektir...

Marksist-Leninistlerin görevi 1992' de de doğrulara sarılmak, bunların yaygınlaştırılmasının mücadelesini vermektir!

Yorulmaz, yılmaz, ilkeli mücadele!
1992'de de görev budur!

Bunu yapanlar, barbarlığa karşı SOSYALİZM mücadelesinde görevini yerine getirdiğini söyleme hakkına sahiptir. GÖREV BAŞINA!

6 Aralık 1991 ●

Ortadoğu "Barış" Konferansı:

Emperyalist "Pax Amerikana" kalıcı çözüm olamaz!

KÖRFEZ savaşından sonra, özel likle ABD emperyalizmi ve diğer Batılı emperyalistlerin dillerine doladıkları "yeni dünya düzeni"ni kurma çabalarının ürünlerinden biri olan "Ortadoğu Barış Konferansı", 30 Ekim'de Madrid'te ilk toplantısını yaptı.

ABD Dışişleri Bakanı Baker, savaştan sonraki 7 ay süresince İsrail ve Arap ülkeleriyle 8 kez yürüttüğü görüşmeler sonucu, tarafları bir "Ortadoğu Barış Konferansı"na katılım için "ikna edebildi".

Bir barut fıçısını andıran Ortadoğu'da, "yeni düzen" adına, İsrail ve Arap devletleri arasındaki sorunların ve Filistin sorununun "çözümünü" amaçlayan emperyalistler; Kıbrıs sorununun çözümünde ne kadar ilerleme gösterebildilerse, Madrid konferansında da bir o kadar ilerleyebildiler...

ORTADOĞU'NUN KISA GEÇMİŞİNDE NE VAR?

1948 yılında kuruluşundan bu yana, yöredeki tüm Arap devletleri ile savaş halinde yaşayan siyonist İsrail devleti, kurulmuş olduğu topraklarda ve 1967'de "6 gün savaşı" olarak bilinen savaş sonrasında da işgal ettiği topraklar üzerinde yaşayan Filistinli Arap ulusunu katliamlarla parçalamış, yurtlarından göçe zorlamış, çadırlarda, göçici kamplarda yaşamak zorunda bırakmıştır.

1967 yılında 6 gün savaşı sonucunda İsrail Mısır'dan Sina yarımadası ve Gazze'yi; Ürdün'den Batı Şeria ve Doğu Kudüs'ü; Suriye'den de Golan tepelerini aldı. İşgal altında tuttuğu bu topraklardan Filistinli Arapları sürdü ve onların yerine yeni yerleşim bölgeleri açarak Yahudileri yerleştirmeye başladı. Birleşmiş Milletlerin 242 sayılı kararını dikkate almayan siyonist İsrail devleti, Filistin sorununu bir mülteci sorunu olarak nitelendirdi.

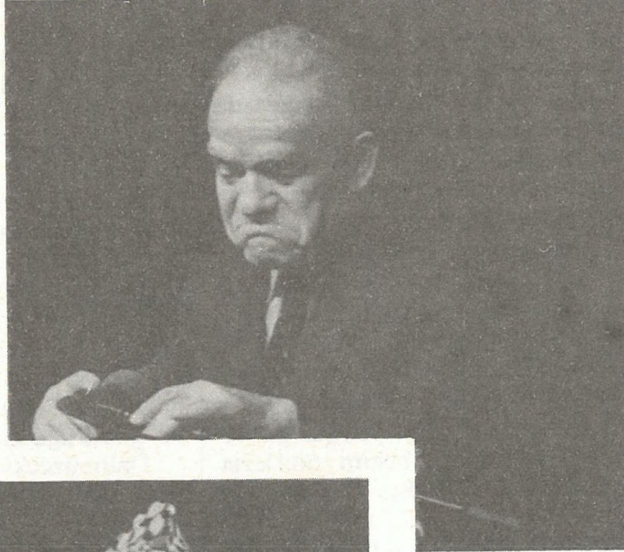
1973 yılında Mısır ve Suriye'nin İsrail'e saldırısından yine kârlı çıkan İsrail oldu ve her iki cephede de işgal altında tuttuğu topraklara yenisini kattı.

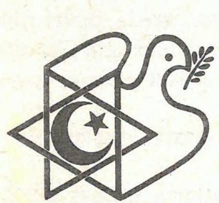
1979 yılında ABD başkanı Carter'ın zorlamaları sonucu, Mısır ve İsrail "Camp David barış antlaşması"nı imzaladılar ve İsrail, Sina yarımadasından çekildi. Burada vurgulanması gereken bir olgu var: İsrail, Sina yarımadasına yerleştirdiği 7000 Yahudinin başka bölgelere göçü için, kişi başına 50.000 dolar tazminat almıştır...

1982 yılında İsrail Lübnan'ı işgal ederek, FKÖ'nün askeri kanadını Lübnan'ı terke zorladı ve daha sonra geri çekilerek, Lübnan sınırları içinde, güneyde, 8 kilometre derinliğinde bir alanda "güvenlik bölgesi" oluşturdu.

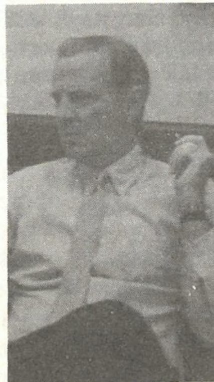
Filistinli Arap ulusunun, İsrail devletinin kuruluşundan bu yana siyonizme, işgalciliğe, ilhakçılığa karşı yürüttüğü haklı mücadelesi, 1987 yılında yeni boyutlar kazanarak yükseldi ve İntifada'ya ulaştı...

KÖRFEZ SAVAŞINDAN SONRAKİ GELİŞMELER

Yazımızın başında da vurguladığımız gibi, lafta "yeni dünya düzeni"ni kurmak ve "kalıcı barış çağı"na ulaşabilmek emeliyle emperyalistlerin çevirdiği dolapların gereği olarak gündeme gelen, Ortadoğu'da "barış" sağlanması fikri, özünde emperyalistlerin dünyayı değişen güç dengeleri temelinde yeniden şekillendirme gereksiniminden kaynaklanmaktadır.

Emperyalistleri buna zorlayan en önemli faktörlerden biri, Filistinli Arap ulusunun İsrail siyonizmine karşı başkaldırısının boyutlarıdır. Filistin sorununa "çözüm" aranmadan, Ortadoğu'da "barış"ın olası olmadığını gören emperyalistler, yıllardır FKÖ'nün burjuva önderliğini uysallaştırma yönünde çaba gösterdiler. FKÖ şefi Arafat, Avrupa Parlamentosu'nun ve Birleşmiş Milletler'in çeşitli defalar misafiri oldu ve kendisinden Filistin sorununu aydınlatması rica edildi!

FKÖ'nün Körfez savaşı sırasında Irak'tan yana tavır alması, onun emperyalistler nezdinde pazarlık gücünü iyice azalttı. Filistinli kitlelerde de FKÖ'ye güveni azalttı. Körfez savaşının beraberinde getirdiği bu uygun ortamdan sonuna dek yararlanmak isteyen emperyalist güçler, ABD emperyalizminin barış inisiyatifinin ana düşüncesi olarak, "toprak karşılığı barış" planına destek verdiler...

Geçmişin güçlü sosyal-emperyalisti ve bugünün parçalanan gücü Rusya'nın eski(!) "sosyalist" devlet başkanı Gorbaçov ve ABD emperyalizmi başkanı Bush'un evsahipliğini yapacağı "Ortadoğu Barış Konferansı"nın hazırlık çalışmaları hızlandırıldı ve Baker bunun için 8. kez Ortadoğu'ya seyahat etmek zorunda kaldı. İsrail ve bir dizi Arap ülkesi temsilcileriyle görüşmeler yürüttü, onları bu konferansa katılmaları yönünde ikna etmeye çalıştı.

İsrail'in başı olan Şamir siyonisti, pazarlığı yüksek tutmak için, FKÖ'nün "barış konferansı"na katılmasına kesinlikle karşı olduklarını ve "toprak karşılığı barış" planını hiçbir şekilde kabul etmeyeceklerini açıklarken; esas çekincelerinin Bush tarafından üç aydan beri bloke edilmekte olan ve yıllık üç milyar dolar tutarındaki para olduğunu açıklamasa da tüm dünya biliyordu. Ve ayrıca Rusya'dan İsrail'e göçecek 1 milyon Yahudi için ABD'den alacağı 10 milyar dolar da işin diğer yanıydı... Bush'un bu paraların verilmesini Amerikan Kongresi'nde veto edeceğini belirtmesi üzerine İsrail Şamir'in ağzından, *"İsrail uluslararası konferansa katılmak için hazırlıklarını sürdürmektedir." (Milliyet, 15.9.1991)* demek zorunda kalmıştır.

Filistin Ulusal Konseyi ise, önceleri ilkesel olarak öne sürdüğü, İsrail'in Batı Şeria ve Gazze'den çekilmesi talebinden ve konferansa gidecek Filistin heyetini kendilerinin belirlemesi talepleriinden vazgeçerek; FKÖ-Ürdün ortak heyetiyle hemfikir olduklarını açıklamak zorunda kalıyordu. Bu, ABD ile yeniden diyaloğa girebilmenin fiyatıydı...

Bu bağlamda bilinmesi gereken önemli bir gerçek, FKÖ'nün örgüt olarak bile katılmasının resmen yasaklandığı bir "Ortadoğu Barış Konferansı"na ABD'nin dayattığı şartlarda katılmanın, Filistin Kurtuluş Hareketi içinde büyük tartışmalara ve bölünmelere yolaçmış olduğudur.

Planlanan "Ortadoğu Barış Konferansı"na katılma sorunu "Filistin Ulusal Konseyi"nin 23-28 Eylül 1991'de yapılan 20. toplantısında ele alındı.

HAMAS adlı (İran'daki Hizbullah —allahın partisi— dinci, faşist akımına yakın ve son dönemde özellikle 1968 sonrası işgal bölgelerinde gücünü arttıran) örgütün temsilcileri, Filistin Ulusal Konseyine katılmayı reddettiler. Katılmamalarının nedeni, "Ortadoğu Barış Konferansı"na karşı olmaları değildi yalnızca. Filistin Ulusal Konseyine katılmak için delegelerin % 40'nın kendileri tarafından belirlenmesini talep ediyorlardı, ediyorlar. Hamas, işgal altındaki topraklarda çıkardığı bildirilerde, "Ortadoğu Barış Konferansı"nın *"Filistin ve Kudüs'ün satılması"* demek olduğunu açıklıyor ve Filistin Ulusal Konseyinin konferansa katılma yönünde alacağı bir kararın Filistin halkını bağlamayacağını açıklıyordu.

Filistin Demokratik Kurtuluş Cephesi (DFLP) ve Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (PFLP), Filistin Ulusal Konseyinde ABD'nin ve SB'nin çağırdığı konferansa, bu şartlar altında katılmanın reddedilmesi; bunun yerine Birleşmiş Milletlerin Filistin halkının kendi kaderini tayin hakkını; ayrı devlet kurma hakkını ve anavatana dönme hakkını tanıyan geçerli kararları temelinde uluslararası bir konferans toplanmasını önerdi.

Filistin Ulusal Konseyinde Barış Konferansına bu şartlar altında da katılmaktan yana tavır takınan esas fraksiyon, —Filistin Ulusal Konseyinde çoğunluğa sahip— Arafat'ın başını çektiği FATAH fraksiyonu idi. Bunlar konferansa katılmanın reddedilmesi halinde FKÖ'nün tümü ile tecrit olacağını; katılma halinde varlığını ispat etmiş olacağını savunuyordu. Sonuçta Filistin Ulusal Konseyi delegelerinin % 76'sı *"Barış Konferansı'na evet, fakat belirli önşartlar yerine getirilmelidir"* diyen bir uzlaşma metnine oy verdi. Bu metinde şartlar şöyle sıralanıyordu:

1. Filistin sorununun çözümünde geçerli uluslararası kararlara bağlı kalınacaktır.
2. Kudüs, işgal altındaki Filistin'in ayrılmaz parçasıdır.
3. İsrail'in yeni yerleşme siyasetinin durdurulması için uluslararası güvenceler gereklidir.
4. FKÖ kendi delegasyonunu kendi tespit etmelidir.
5. Arap pozisyonları, Arap Zirve Konferanslarında tespit edilmelidir.
6. Kapsamlı çözüm öncesindeki her adım uluslararası kararlarla uyum içinde olmalıdır.

Metinde varılması istenen hedefler de şöyle belirleniyordu:

1. Filistin halkının kendi kaderini

BİRLEŞMİŞ MİLLETLERİN 242 VE 338 NO'LU KARARLARI:

242 SAYILI KARAR

1) Güvenlik Konseyi, aşağıda yazılı ilkeleri içeren ve Ortadoğu'da adil ve sürekli barışın yerleştirilmesini öngören BM anlaşmasının uygulanmasını kabul eder:

- İsrail Silahlı Kuvvetleri, son çatışmalar sırasında işgal ettiği topraklardan çekilecek, (kararın İngilizce metninde işgal altındaki topraklar sözcüklerinin önünde 'tek', 'the' belirleyici tamlaması yazılı. İsrail, buna dayanarak Sina Yarımadası'ndan çekildiğini ve karara uymuş olduğunu savunuyor.)

- Savaş hali açıklamaları ve duyurularına son verilecek, bölgedeki tüm devletlerin, egemenlikleri, toprak bütünlükleri ile siyasal bağımsızlıkları, herhangi bir saldırı tehdidine maruz kalmaksızın ve güvenli sınırlar içinde yaşama hakları tanınacak.

2) Güvenlik Konseyi,

- Bölgedeki uluslararası sularda seyir özgürlüğünün garanti altına alınmasını,

- Mülteci sorununa çözüm bulunmasını,

- Askerden arındırılmış bölge oluşturma yöntemi de dahil olmak üzere, bölgedeki her devletin siyasal bağımsızlık ve topraklarının bütünlüğünün garanti altına alınması gerekliliğini de kabul eder.

338 SAYILI KARAR

Güvenlik Konseyi,

1) Bu kararın kabul edilişini izleyen 12 saat içinde tüm tarafları şu anki durumlarında derhal ateşkesmeye ve tüm askeri operasyonlara son vermeye,

2) İlgili tarafları ateşkesten sonra derhal 242 sayılı kararı uygulamaya çağırır.

tayin hakkı; özgürlük ve bağımsızlık hakkı.

2. İsrail'in Kudüs dahil tüm işgal edilmiş alanlardan bütünüyle çekilmesi.

3. Göçmen sorununun uluslararası anlaşmalara uygun çözümü, özellikle Birleşmiş Milletler 194 no'lu kararının uygulanması.

4. Her geçiş aşaması Filistin halkına kendi toprakları ve suları üzerinde ve siyasi, sosyal, ekonomik her sorunda tam egemenlik hakkı tanımak zorundadır.

5. Geçiş döneminde kadın-erkek Filistinliler için uluslararası koruma sağlanmalıdır.

6. İsrail'in işgal bölgelerindeki yerleşim alanları dağıtılmalıdır.

(Bilgiler için bkz. Filistin-İnfo Sayı 18, sayfa 6-7, Almanca)

Görüldüğü gibi Barış Konferansına katılma heveslilerinin tüm çabalarına rağmen % 76 oy alan "uzlaşma metni" de, "Barış" Konferansına katılmayı bir dizi şarta bağlıyordu. Sonuçta uygulama, ***bu karar temelinde*** FKÖ yürütme kuruluna bırakıldı. FKÖ'nün yürütme kurulu ise, bu "evet, fakat..." kararından yalnızca "evet"i alarak uygulamaya soktu...

Dün Filistin halkının haklı mücadelesini faşist Saddam Hüseyin rejiminin haksız savaşının safına sokan burjuva önderlik, bugün de Filistin halkının kazanımlarının "Pax Amerikana" içinde eritilmesi planında "rol" almayı zafer gibi görüp, gösteren bir tavır içinde...

Fakat, bu tavırın Filistin halkının çoğunluğunun desteğini aldığı çok büyük bir soru işaretidir. Görülen, Filistin toplumunun giderek "ne olursa olsun barış ve bir Filistin devleti" diyen bir bölümle, barışı ancak siyonist İsrail'in yıkılması temelinde düşünen bir bölüm biçiminde bölünmesi; bu ikinci bölümde dincilerin gücünün giderek artmasıdır.

Madrid'te Ortadoğu "Barış" Konferansının yapıldığı günlerde, dinci faşistlerin yönetimindeki İran/Tahran'da İran'ın evsahipliği yaptığı bir "Red Cephesi" toplantısının yapılması, burda da Hamas'ın esas güç olması, bu gelişmelerin bir işaretidir.

Suriye ise, bağlayıcı bir tavır takınmadan önce, Suriye, Lübnan, Ürdün ve FKÖ'nün ortak tavır belirlemelerini talep ediyordu. İsrail'le ilk konuşulacak konunun, İsrail'in işgal ettiği topraklardan çekilmesi konusu olduğunu, bu çözülmeden diğer sorunların konuşulmasını doğru bulmadıklarını belirtiyordu.

Mısır ise, ABD planını ("toprak karşılığı barış") desteklediğini ve konferansa katılacağını açıklıyordu.

İsrail'in konferansa katılmasında, ABD'den aldıkları bir "güvence mektubu"nun oynadığı role dikkat çekmede yarar varsa da; bu mektubun içeriğinin ne olduğu, onların gizi olarak kaldı. Sonunda İsrail dışişleri bakanı Levy, yaptığı bir açıklamada *"ABD ile yakın olmamız gereken konular vardı ve biz bunu yaptık." (Hürriyet, 17.10.1991)* diyordu.

Karşılıklı olarak verilen bu "tavizler"den sonra, konferans davetiyeleri Baker tarafından gönderildi. Ve yine Baker'in yaptığı açıklamaya göre, "Ortadoğu Barış Konferansı" üç aşamadan geçecek; resmi açılıştan sonra, ikinci aşamada İsrail ve Arap temsilcilerinin 4 gün süreyle gerçekleştirecekleri ikili görüşmeler ve üçüncü aşamada bölgesel görüşmeler yapılacaktı.

İsrail, Suriye, Mısır, Lübnan, Ürdün ve Filistinlilerin konferansa katılacaklarını açıklamalarından sonra; (Kuveyt, Suudi Arabistan, Umman, Katar, Bahreyn ve Birleşik Arap Emirlikleri'nden oluşan) Körfez İşbirliği Konseyi'nin, Birleşmiş Milletler'in, Avrupa

Arafat "Uslu çocuk" olma sözü verdi

FKÖ lideri **Yaser Arafat**, Ortadoğu Barış Konferansı'nda faal bir rol üstlenmeyeceğini, konferans süresince Filistin heyetiyle temas kurmayacağını ve görüşmelerde kabul edilecek kararlara itiraz etmeyeceğini söyledi. **Arafat**, ABD'de ünlü sunucu **Phil Donahue**'nun programına çıkarak, naklen yayında kendisine sorulan soruları yanıtladı. Filistin heyetinde yer alanların FKÖ'yü temsil edip etmedikleri yolundaki bir soru üzerine, **"FKÖ bir örgüt değildir. FKÖ Filistin halkının kimliğidir. Herhangi bir yerdeki bir Filistinli doğal olarak FKÖ üyesidir"** yanıtını veren Arafat'ın, bununla birlikte İsrail'i tahrik etmekten kaçındığı dikkat çekti. Ürdünlüler'le ortak heyette yer alacak Filistinliler'e güveninin sonsuz olduğunu belirten **FKÖ Lideri**, **"Şu anda görüşmelere katılacak olanların bana ihtiyaçları yok. Her türlü kararı alacak durumdalar. Bu Filistinli liderlerin konferans süresince alacakları her türlü kararı kabul edeceğim."** dedi. Tunus'tan uydu aracılığıyla soruları yanıtlayan **Arafat** iyimser olup olmadığı sorusuna ise, **"Gerçek barışa ulaşmak için daha çok çaba harcanması gerekiyor. Ancak barışa ulaşacağımız konusunda umutluyum"** dedi.

Kurulduğu andan itibaren, bayrağına Filistin burjuvazisinin "yüksek" çıkarlarını yazan, amacına ulaşmak için Filistin işçi sınıfını ve emekçilerini kendi bayrağı altında mücadeleye çağıran ve çabasında sürekli olarak sırtını Arap gericiliğine dayayan; Körfez savaşı sırasında yanlış hesap yaparak, Filistin Kurtuluş Ordusunu Saddam faşistinin hizmetine sunan Filistin Kurtuluş Örgütü'nün lideri Yaser Arafat, gelinen yerde ABD emperyalizmine tamamen el açmış durumda. Yeter ki ABD emperyalizmi "yeni düzen"inde Filistin Arap burjuvazisine de "kendi" işçi ve emekçilerini rahatça soyabileceği küçücükte olsa bir Filistin devleti vermeye yanaşsın. Bu amaç için Arafat, ABD emperyalizminin dümen suyunda koşuşturan "uslu çocuk" olmaya çoktan hazır.

Burjuvazinin ulusal çıkarları yoktur. Onun ulusal çıkardan anladığı herzaman ve heryerde sömürücü sınıfın yüksek çıkarlarıdır. Bu nedenle burjuvazi, herzaman ulusal çıkarlara bile ihanet etmiştir, etmektedir, edecektir.

Ulusal çıkarların tek tutarlı savunucusu, ulusun ezici çoğunluğunu oluşturan işçi sınıfının ulusal kurtuluş savaşımındaki önderliğidir. Bu amaç için, işçi sınıfının burjuva milliyetçiliğine değil, proleter enternasyonalizmine ihtiyacı vardır.

Topluluğu ve (Kuzey Afrika'daki Arap ülkeleri; Fas, Cezayir, Tunus'un oluşturduğu) Mağrip Birliği'nin gözlemci olarak katılacağı açıklandı.

KONFERANSTAN BEKLENTİLER, TARAFLARIN POZİSYONLARI VE KONFERANS SONUÇLARI

Konferans gündemi olarak belirlenen konular şunlardan oluşuyordu:

• *BARIŞ: İsrail, Arap ülkeleri tarafından tanınmak istiyor ve toprak ödününe kesinlikle yanaşmıyor. Arap ülkeleri ve Filistinliler ise barış için İsrail'in 1967 savaşında işgal ettiği topraklardan çekilmesinde ısrar ediyor.*

• *BATI ŞERİA, GAZZE ŞERİDİ: Nüfusunun çoğunluğunu Filistinliler'in oluşturduğu bu topraklar, 1967 Savaşında İsrail'in işgalinden önce Ürdün ve Mısır'a aitti. Batı Şeria ve Gazze Şeridi bir barış anlaşmasının anahtarını oluşturuyor. Bu topraklarda, Filistinlilere özerklik verilmesi isteniyor.*

• *GOLAN TEPELERİ: İsrail'in kuzeyindeki stratejik önemdeki tepeler, 1967'ye kadar Suriye'ye aitti. İsrail, o tarihte ele geçirdiği Golan Tepelerini 1981'de ilhak etmiş ve bölgeye 12 bin Yahudi yerleştirmişti.*

• *GÜVENLİK ŞERİDİ: İsrail'in tek yanlı olarak Güney Lübnan'da ilan edilen Güvenlik Şeridi 1.150 kilometrekarelik bir alan. Lübnan, bu toprakların iadesini istiyor, ancak İsrail reddediyor.*

• *KUDÜS: İsrail'e göre, 1967'de ilhak ettiği Kudüs'ün Arap kesimi de dahil olmak üzere tümüyle kendisine ait ve ebedi başkenti. Arap ve Müslümanların kutsal Kudüs'e özel bir statü tanınması isteğini duymak bile istemiyor İsrail.*

• *SU: İsrail ve diğer Arap ülkeleri arasında bölgedeki akarsuların kullanımı konusu gündeme gelecek.*

Konferansın birinci bölümü, ADB başkanı Bush ve "Sovyet lideri"(!!!) Gorbaçov'un konuşmalarıyla açıldı. Onların dünyaya vermeye çalıştıkları mesaj, İsrail ve Araplar arasındaki 43 yıllık düşmanlık ve savaş dönemini sona erdirme yolunda bir ilk adım attıkları yönünde idi. Emperyalistlerin *"Tarafları aynı masa etrafında tutarak yeni bir dinamik başlatmak ve uzun vadede karşılıklı tavizlerle yolu açmak"*, *"görüş farklılıklarını daraltan bir köprü rolü oynamak"* şeklinde formüle ettikleri "Ortadoğu Barış Konferansı"nın bu amaçlara ulaşması mümkün değildi/değildir... Çünkü yukarıda aktardığımız yüklü gündeme ilişkin olarak, tarafların tutumlarında özsel bir değişiklik olmadığı sürece, herhangi bir anlaşmanın ortaya çıkması mümkün değil.

Konferansın ikinci bölümünde Arap ülkeleri "barışa karşı toprak" ilkesi uyarınca İsrail'in işgal altında tuttuğu topraklardan çekilmesini istediler. İsrail ise toprak vermeye hiç bir şekilde niyeti olmadığını açıkladı.

Konferansakatılan İsrail, Mısır, Suriye, Lübnan, Ürdün ve Filistinli temsilcilerin ikili görüşmelerinden de öze ilişkin bir ilerleme elde edilemeyince, bu kez de konferansın üçüncü aşaması olan bölgesel görüşmelerin nerede yapılacağı tartışması, ortalığı toza dumana boğdu.

İsrail'in önerisi bu görüşmelerin Ortadoğu'da yapılması idi. Arap ülkeleri ise, bunun bir İsrail'de bir kendi ülkelerinde olması anlamına geldiğini, fakat İsrail'de yapılacak bir toplantıya katılmaları halinde, yıllardır varlığını reddettikleri İsrail'i otomatikman tanımış olacakları endişesi taşıdıklarından, yine Madrid'i veya başka bir bağımsız ülkeyi önerdiler.

Büyük olasılıkla ABD'nin "ev sahipliği" altında sürdürülecek olan üçüncü aşama görüşmelerin de Ortadoğu sorununa özsel bir çözüm getirmeyeceği gayet açıktır.

Yalnızca, boyalı basının "Filistinliler konferanstan kârlı çıktı" şeklinde göstermeye çalıştığı Madrid Konferansı'nın ortaya çıkardığı bir gerçek vardır: Filistin Ulusal Konseyi'nin bir zamanlar emperyalistlerin hediyesi

EMPERYALİSTLERİN BARIŞI KALICI ÇÖZÜM DEĞİLDİR!

Ve barış için çıktılar hepsi de yola...

Baker'in turları ardından, *"43 yıl sonra düşmanlar birarada"* diye başlık atan gazeteler, güvercin resimleriyle süslediler sayfalarını.

İspanya'nın Madrid'ine 30 Ekim'de siyonist İsrail ve gerici Arap devletleri temsilcileri ve FKÖ temsilcisi olmaları yasaklanan FKÖ temsilcileri, bohçalarında siyonizm ve anti-semitizm ambalajlı teklifleri ile geldiler...

Bugünkü dünyanın "yeni düzen mimarı" ve şerifi olma talebi ve cakası ile Bush; yanında korumaları, TV programcıları ve milyonlarca dolarlık konferans masrafını karşılayacak çeki ile geldi...

Ve Gorbaçov, Bush'un yedeğinde, apoletleri sökülmüş sahte bir general gibi boygöstердi Madrid'te...

AT'li düşman kardeşlerin temsilcisi olarak, gözlemci sıfatıyla Hollanda Dışişleri Bakanı da masanın bir ucunda yer kapma çabasıyla koşup geldi Madrid'e, 1991'in 30 Ekim'inde...

T şeklindeki "Madrid Barış Masası"nın yeşil çuhasına gözlerini diken Bush, kartları dağıtmadan önce, bir söylev verdi kumarbaz sözcülere...

Oyunun kuralları ve en fazla ne kadar fiş talebinin sürülebileceğini açıkladıktan sonra, Arap ve Yahudi "dost"larına bıraktı yeşil masayı...

Siyonist şef Şamir, *"barış karşılığında toprak olmaz"* diyerek girdi söze. Ve bilinen nakaratı tekrarladı Madrid'te de dünya kamuoyuna...

Filistinli temsilciler, Ürdün delegasyonu içinde, Tunus'taki FKÖ merkezine telefonla bağlı sözcüler olarak siyonizme zeytin dalı uzatıp, dostluk ve barış çubuğu içme talebini seslendirdiler.

Ve İsrail'in "terörist Suriye", Suriye'nin "terörist İsrail-Şamir" çığlıkları arasında oyunun girişi yapılıp kartlar dağıtıldı; sonu belli barış kumarında... Bu arada bir yandan da siyonist bombalar patlıyordu Lübnan'ın köy ve kasabalarında...

İkinci aşama, ikili görüşmeler olacak bu konferansta...

FKÖ dünden hazır, İsrail siyonizmiyle tez vakitte anlaşmaya. Fakat Suriye, Golan verilmeden barış olmaz diye ayak diretip, çetin ceviz görünümü sergilemekte...

Madrid'te bu gelişmeler yaşanırken, Tahran'da da İran'ın dinci faşistleri, Filistinli ve diğer Arap dinci ve de "devrimci" muhalifleri, kuran sureleri eşliğinde siyonizme (siz Yahudiler anlayın!) cihata çağıran ***red konferans*** masası etrafında topluyordu.

"İsrailoğulları dünya sahnesi ve Filistin'den silinmeli, bu kur'anın buyruğu" diyen Filistinli dinci Arapların antisemit örgütü ***Hamas*** ve Filistinli Arapların "devrimci" Habaşçıları "Arap-Yahudi kardeşliği" diyen programatik görüşlerine rağmen, kolkola "barış" denen oyun karşısında başka bir "traji-komik" ittifak sahneye koyuyorlardı 30 Ekim 1991'de Tahran'da ve Gazze'de...

olarak kabul ettikleri "mini-Filistin" devleti talebinden de –şimdilik– bir geri çekilme ve şimdilik İsrail'in işgal altında tuttuğu topraklar üzerinde otonomiye de geçici çözüm olarak onay verme durumu sözkonusudur. Bu konuda "Filistinlilerin heyeti", Ürdün de olmaksızın, İsrail ile resmi görüşmeler yapabilme hakkını elde etmiştir. Bu sonuçtan memnunluklarını belirten FKÖ yöneticileri, *"Filistinlilerin, Ortadoğu Barış Konferansı'na katılmasının İsrail'le barış yapma konusundaki içtenliği ifade edebilme fırsatı verdiğini" (Hürriyet, 7.11.1991)* vurgulamaktalar.

İntifada'nın başlangıcından (1987 Aralık) bu yana, İsrail'in işgal ettiği topraklar üzerinde haklı mücadelesini sürdüren Filistinli Arap ulusundan yak laşık ikibin insan öldürüldü! 92.000 Filistinli, siyonist İsrail ordusunun vahşeti sonucu yaralandı! İsrail, 89.000 Filistinliyi yoktan sebeplerle elinde tutsak olarak tutmakta! Kendi yurtlarında göçmen haline getirilen Filistinli emekçiler, halk yığınları hergün sıkıyönetim altında ezilmekte! İnsan hakları, vesaire, hak götüre... İsrail, daha Madrid Konferansı sürerken Lübnan'ın güneyini bombalamakta idi!

Ve Filistin halkının tek temsilcisi olarak lanse edilen FKÖ'nün burjuva önderleri, İsrail ile barıştan sözedebilmekteler! İşgal altındaki topraklarda otonomi talebi temelinde, görüşmelere katılabilmeyi bile başarı olarak gösterebilmekteler...

ORTADOĞU'DA GERÇEK BARIŞ MÜMKÜN MÜ?

Ortadoğu'da gerçek barış mümkün mü? Bu soruya kesinlikle evet yanıtı verilmelidir!

Ortadoğu'da gerçek barış, siyonizme ve Arap milliyetçiliğine karşı, bayrağına proletarya enternasyonalizmini yazan bir mücadele ile; tüm milliyetlerin tam hak eşitliğine sahip olduğu bir Filistin için tüm milliyetlerden işçilerin, köylülerin, emekçilerin ortak mücadelesi ile siyonist İsrail devletinin yokedilmesi temelinde kesinlikle mümkündür! Ortadoğu'da gerçek barış, aynı zamanda emperyalizme bağımlı gerici, faşist Arap hakim sınıflarının da birer birer devrimlerle devrildikleri ve Lübnan'da, Suriye'de, Irak'ta, Ürdün'de ... işçilerin-köylülerin devrimci-demokratik diktatörlükleri şartlarında mümkündür...

Salt Ortadoğu'da değil, tüm dünyada gerçek barıştan yana olan Bolşeviklerin de, Türkiye-Kuzey Kürdistan özgülünde faşist Türk devletini yıkma ve böylelikle Ortadoğu halklarıyla gerçek dayanışmasını pratiğe geçirme yükümlülüğü vardır...

Bunun için seçilen yolda bir an bile durmaksızın ilerlemek, sınıf mücadelesinin görevlerine özveri ile sarılmak; işçi sınıfı ve ezilen halkların kanemicisi, başbelası emperyalizmi –"yeni dünya düzeni" tasarımlarıyla birlikte– Proleter Dünya Devrimi ile mezara gömmek gereklidir!

Değişik uluslardan işçilerin, köylülerin, emekçilerin birbirini boğazlaması kader değil, değişmez değildir.

İşçilerin, köylülerin, emekçilerin gerçek ortak düşmanları olan emperyalizmin silahıdır ulusal düşmanlık!

Ulusal düşmanlıktan arınma, halkların kardeşliği erişilmez bir hedef, ütopya değildir.

Geçmişte, örneğin Lenin-Stalin önderliğindeki Sovyetler Birliği'nde ulusal nefret ve düşmanlıkların yerine, sosyalizm-komünizm hedefi için gönüllü birlik, ortak mücadele konabilmiştir...

Bugün de bütün dünyada yapılması gereken budur. Ya bu becerilecektir, ya da dünya en büyük, en kanlı ulusal boğuşmaların eşiğinden içeri adımını atacak, ırkçı-milliyetçi bağnazlık barbarlığı dünyayı kana boyayacaktır.

"Ortadoğu Barış Görüşmeleri" de emperyalizmin varlığı şartlarında yapılan ve ulusal sorunda da YA BARBARLIK – YA SOSYALİZM! alternatiflerine alternatif sunmayan görüşmelerdir...

29.11.1991 ●

İsrail siyonizminin siyonist kasabı, İmar Bakanı etiketli Şaron bu arada "işgal altındaki topraklarda" yeni yerleşim yerlerinde inşaatı sürdürürken, sanki "barış karşılığında toprak" diyen Filistinli Araplardan Bush ve Gorbilerin, İsrailli siyonist sosyal-demokratların suratına tükürür gibi bakıyordu TV ekranlarında 30 Ekim 1991'de...

Emperyalist "barış" zor görünüyor, Ortadoğu'nun Filistin'inde, Madrid'e rağmen...

Çünkü; siyonist ve anti-semit cephelerde çatlak ve ayrışmalar gündemde. Bu süreç, yeni dost ve düşmanlar, ittifaklar, entrikalar çıkartacak ortaya. Ve hem siyonizm, hem de anti-semitizmin türevleri, barışçılar ve savaşçılar ayrışması temelinde dünya ve bölge halklarına "iyiler", "kötüler" ikilemi ile emperyalist borazanlarca sunulacaklar.

Tüm bu işler olurken; Türk faşist devletinin çok taktisyen cumhurbaşkanı Özal ve yandaşları önce Madrid yerine İstanbul olacak diye palavra sıktılar sağa-sola... Sonra Türkiye'nin hiçbir lafının geçmediği anlaşılınca, bu kez *"ikinci tur görüşmelere ev sahibi olmak"* istediler. Bu yalvarışları da duyan olmadı emperyalist merkezlerde. Ama Özal'ın sözcülüğünde faşist TC kurmayları boş durmuyorlar...

Bir yanda "İslam Devletleri Konferansları"nda, *"Filistin'de Arap kardeşlerimize toprak verilmeli, ulusal hakları tanınmalı"* diyor; diğer yandan da İspanya'dan Osmanlıya kaçan Yahudilerin Türkiye'ye gelişlerinin 500. yıldönümleri çok planlı ve hesaplı bir biçimde törenler, konferanslar, turistik gezi planları ile kutlanıyor.

Yıllardır Filistinli Araplar yanında görünüp, siyonist İsrail ile kolkola işbitiren faşist TC devleti bir kez daha gerçek niteliğini sergilemektedir.

Bugün Bosna-Hersek'ten Kafkaslara, Kerkük'ten Kıbrıs'a kadar her alandaki Türklerin patron ve hamiliğine soyunan faşist Türk devleti; bölgesel büyük güç olma planları çerçevesinde Arap gericilikle Kürt ulusuna karşı; siyonizmle birlikte, Arap halklarına karşı işbirliği, çalışma ve uygulamalarını kesintisiz sürdürmektedir.

Siyonizmin Filistinli Arap ulusuna yaptığı ile, faşist Türk devletinin Kürt ulusuna yaptığı özde bir ve aynıdır açıkça. Ve İsrail Lübnan'daki Filistinli gözmen kamplarını bombalarken, Türk uçaklarının da Güney Kürdistan'daki "sınır ötesi" katliamları yine aynı anlayış ve politikanın ürünüdür.

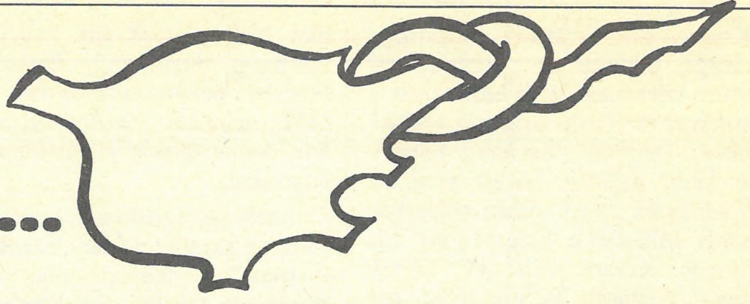
Bugün faşist Türk devleti PKK'lı savaşçıları ve onları destekleyen Kürt köylülerini "terörist" ilan edip, özel askeri birlikler, olağanüstü hal yasaları ve bölge valileriyle saldırırken; siyonistlerin Gazze ve Kudüs'te yaptığının benzerini yaşama geçirmektedir Kuzey Kürdistan'da...

Ancak, siyonizm ABD'li patronların direktifleriyle dünün "teröristi" FKÖ ile "barış" masasına oturmuş bulunuyor. Bakalım bu örnek faşist Türk devletince kendi somutunda nasıl gündeme gelecek?

Türk devleti, Madrid'e bakarken, bir yandan da bu kabus ile kıvranıp durmaktadır olduğu yerde.

Ve Yahudi göçünün 500. yıl kutlamaları kendilerine ne kadar bölgesel etkinlik kazandırıp, "Kürt sorunu"nu çözmelerine yardımcı olacak, hep birlikte göreceğiz...

Bir kez daha Kıbrıs üzerine...

EMPERYALİZMİN "yeni dünya düzeni"nde çözülmesi gereken sorunlardan birisi de Kıbrıs sorunudur. Bu sorun üzerine son günlerde yürütülen diplomasi trafiği yoğunlaşmakta, "çözüm önerileri"nin biri diğerini izlemekte, başta ABD emperyalistleri olmak üzere, Türk ve Yu-nan hakim sınıf sözcüleri ve onların Kıbrıs'taki çömezlerinin demeç savaşı devam etmektedir.

Son gelişmeleri irdelediğimizde, ABD emperyalizminin bu sorunun "çözümünde"de elinden geleni ardına koymadığını, yoğun bir çaba harcadığını görüyoruz. Bu çabaların bir bölümünü Bolşevik Partizan'ın 60. ve 66. sayılarında ortaya koymuş, tavır takınmıştık. Yine Bush'un Türkiye'yi ziyareti sırasında ve sonrasındaki gelişmeleri de dergimizin 67. sayısında irdelemiş, Kıbrıs konusunda da ABD yönetiminin tavrını ele alıp değerlendirmiştik. Bu ziyaret sonrasından günümüze değin gelişmeleri de şöyle özetlemek mümkündür.

BİR GEZİ, BİR GÖRÜŞME VE BİR KARAR...

Türk hakim sınıf siyasetçilerinin aldığı erken seçim kararı, Kıbrıs konusunda Eylül ayı içerisinde yapılması beklenen "dörtlü zirve"nin de ertelenmesine yolaçtı. Seçim kararının alındığı günlerde Kıbrıs'a bir gezi düzenleyen dönemin Dışişleri Bakanı Safa Giray, Kıbrıs sorununun "çözümü" konusunda ABD'nin artan baskısı sonucu, Özal ve ekibinin bu sorunda izledikleri "biraz tavizkar" ve "biraz ılımlı" politikayı çömezlerinden Denktaş'a empoze etmeye çalışıyordu. Ancak ortaya çıkan sonuç, daha önce yapılan Özal-Denktaş görüşmesinin sonucundan farklı olmayacaktı: Denktaş inat ediyordu!

Bu gezinin yapıldığı günlerde Beyaz Saray da boş durmuyordu. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perez de Cuellar'ın Kıbrıs'la ilgili danışmanı Gustave Feissel Ağustos ayı başlarında Ankara-Atina-Lefkoşe üçgenine yaptığı geziyi ve izlenimlerini ABD yönetimine aktarıyordu. Bu durum, Birleşmiş Milletlerin girişimlerinin ABD icazetli olduğunu belgelemesi yanında, ABD'nin konuya ilgisinin de hangi boyutlarda olduğunu göstermesi açısından da bir örnek oluşturuyordu.

Neydi ABD'yi bu sorunun "çözümünde" duyarlı kılan, "aktif rol üstlenmesine" yolaçan? Bu soruya değişik yanıtlar verilebilir, verildi de... Kimileri Kuveyt krizi ile Kıbrıs arasında bir benzerlik kurulmasının ABD'yi rahatsız ettiğini söylüyordu... Kimileri ise Sovyetler Birliği'nin Kıbrıs sorununun çözümünde rol oynamak istemesi bağlamında —"Arap-İsrail anlaşmazlığında olduğu gibi"— ABD'nin huzursuzluğunu öne çıkarıyorlardı. Gerçekte bunlar sorunun gerçek yanıtları değillerdir. Elbetteki bunların çeşitli yönlerden ve emperyalistler açısından dikkate alınır yanları vardır; ancak sorunun gerçek yanıtı bu değildir. Biz bu soruya şu yanıtı vermiştik:

"NATO'nun güney kanadında iki "müttefik" ülke olan Yunanistan ve Türkiye arasında savaş nedeni olan bu "çıban başı", bugün emperyalist dünyanın propagandistlerinin "sürekli barış dönemi"ne girildiğini ilan ettikleri, sosyalizm maskeli sosyal-faşist rejimlerin birbiri ardına "barışçıl devrim"(!!)lerle yıkıldığı uluslararası konjonktürde emperyalist güçleri rahatsız eden, onları bu sorunun "çözümü" için hummalı faaliyetler içine iten bir konuma gelmiştir." (Bolşevik Partizan sayı 60, sf. 3)

Bu temel nedenden ötürü emperyalizmin artan çabaları, Türk ve Yunan taraflarının 11 Eylül'de Paris'te Avrupa Demokratik Birliği (EDU) toplantısında biraraya gelerek sorunu tartışmalarını sağlamış ve bu görüşmeler de sonuçsuz kalmıştı. Bu toplantı öncesinde ve sırasında ABD yönetiminin çeşitli yollarla taraflar üzerindeki baskısı da iyice su yüzüne çıkmıştı.

Bush'un Özal'a *"Denktaş'ı sustur!"* emrini içeren mektubu, yine Bush ve Baker'in Yunanistan Başbakanı Miçotakis'e , Baker'in Yılmaz'a telkin mektupları basına yansımıştı. Ancak ABD yönetiminin tüm çabalarına karşın bu görüşmelerden sonuç alınamamış ve toplantıya katılan dönemin Türk başbakanı Yılmaz *"Aynı şarkıyı söylediler, ancak farklı nota çaldılar." (Hürriyet, 14.9.91)* sözleriyle, Miçotakis de *"Eskisinden daha az iyimserim" (Hürriyet, 13.9.91)* şeklindeki demeciyle karşı tarafı "çözümsüzlükle" suçlayan tavırlara girmişlerdi. Paris görüşmelerinin "sonuçsuz" kalması ABD yönetiminin tepkisine yolaçtı. ABD yönetimi bu durumun taraflara getireceği siyasi bedelin yüksek olacağını açıklayarak kızgınlığını dile getiriyordu. Daha önce üzerinde "anlaşılan" ve bir nevi sonuçlandırma toplantısı olacağı ileri sürülen "dörtlü zirve" öncesinde, "büyük önem taşıyan" Paris görüşmesinin sonuçsuz kalması, "dörtlü zirve"nin ertelenmesini de beraberinde getirdi.

ABD'nin Türk ve Yunan taraflarına çözüm konusunda yüklediği görevin taraflarca yerine getirilmemesi, onu Birleşmiş Milletler kanalını daha açık bir şekilde kullanmaya itti. Bu aynı zamanda taraflara —özellikle Türk tarafına— Paris görüşmeleri ertesinde yöneltilen tehdidin hiç de boş olmadığını gösterecekti.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perez de Cuellar, Paris görüşmelerini de dikkate alarak geciktirdiği Kıbrıs raporunu 10.10.1991 tarihinde, 1,5 aylık bir gecikmeyle Güvenlik Konseyine sundu. Bu raporda açıkça Türk tarafı, Paris görüşmelerindeki tavrından ötürü eleştiriliyor ve ama hala çözüm için "umutların" ortadan kalkmadığı tespit ediliyordu. Başta Denktaş olmak üzere Türk tarafı, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin raporundan rahatsız oldu. Çünkü Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin giderayak verdiği rapor, Güvenlik Konseyinde bir kararı beraberinde getirebilecekti. Bu karar gecikmedi de...

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 716 sayılı kararı, Cuellar'ın raporunun hemen ertesinde geldi. Bu karar, Cuellar'ın Kıbrıs raporunu desteklemesi yanında, açıktan "KKTC"ye —ve Denktaş'a— uzlaşma yönünde baskı uygulamaya da yöneliktir. 11.10.91 tarihinde alınan bu kararda; *"Kıbrıs sorununun çözümünün siyasi açıdan eşit iki toplumun oluşturacağı tek bir devlete dayandırılması"* görüşü ağırlıklı olarak vurgulanıyor; *"Kıbrıs Cumhuriyeti'nin tamamının ya da bir bölümünün bir başka ülkeyle birleşmesini, her türlü bölünme ve ayrılmayı tümüyle dışlayan"* bir tavır takınılıyor, Birleşmiş Milletler Sekretaryası'nca hazırlanacak anlaşma planının tamamlanarak yıl sonuna dek üst düzeyde uluslararası bir zirvenin gerçekleştirilmesi isteniyor ve bu "çözüm" yönünde bir gelişme sağlanamazsa, Güven-

lik Konseyi'nin tarafları uzlaşmaya çağıracağı, böylece de "müdahaleci" bir tutum izleneceği ifade ediliyordu.

Bu karar da Türk tarafının tepkisine yolaçtı. Denktaş, *"bu kabul edilebilir bir karar değildir. Hiçbir yönü ile kabul edilemez..."* şeklindeki sözleriyle Birleşmiş Milletler'e kızgınlığını dile getiriyordu. Karara faşist TC "ılımlı bir tepki" gösterdi. TC'nin tepkisinin KKTC'ye oranla "ılımlı" olmasının ne denlerinden birisi, elbetteki Bush'un, Baker'in sorunun çözülmesini isteyen sert mektupları gösterilebilir. Ancak TC açısından diğer bir neden de, özellikle, AT'ye üyelik yönünde attıkları adımlar, Batılı emperyalistlerce diğer şeylerin yanında Kıbrıs sorununu da TC'nin önüne dikerek ket vurulmasıdır. TC açısından da uzun vadede Kıbrıs sorununun öyle veya böyle "çözümü" gerekmektedir.

716 sayılı kararın alınması öncesi ve sonrasındaki gelişmeleri kısaca özetledik. Bu arada Kıbrıs konusunda Türk hakim sınıflarının kendi aralarındaki çatlaklıklara da değinmek gerekiyor.

TÜRK HAKİM SINIF SİYASETÇİLERİNİN "ÇÖZÜM" KONUSUNDA CEPHELEŞMELERİ

Özal ve çevresinin, diğer bir takım sorunlarda olduğu gibi, Kıbrıs sorununda da "çözüm" arayışları ve sorunu "her ne pahasına olursa olsun", "sırtlarında bir kambur" olarak taşımak istememeleri, gözle görülür bir siyaset değişikliğini de beraberinde getirdi. Yeni politika, ABD'nin çıkarlarının ve oluşturmak istedikleri "yeni düzen"in bir parçası, onu tamamlayan birer makyaj olmaktan ibaretti. Yine bu politika, daha önce uygulanan geleneksel –ve resmi– TC politikasının dışına taşan bir politikaydı, politikadır. Bu noktada Özal –ve ANAP içindeki bir kesim– ile gelenekçi –ve resmi– politikanın savunucuları ters düşmüş, aralarında belli çatlaklıklar oluşmuştur. Kıbrıs sorunundaki gelişim izlendiğinde bu çelişki rahatlıkla görülebilir.

Türk dış politikasındaki farklı yönelimleri ve çelişkileri öncelikle seçim öncesinde devlet üst kademelerinde görmek mümkündür. Cumhurbaşkanı ile Başbakan (Mesut Yılmaz) ve Dışişleri Bakanı (Safa Giray) arasında Kıbrıs sorununun "çözümüne" ilişkin farklılık, yukarıda belirttiğimiz iki ayrı yaklaşımın tipik örneklerindendir. Özal ve çevresi, Avrupa kapılarını açmada kullanmak istediği anahtarlardan birisi olacak bir "çözüm" için "çırpınıp dururken", Başbakan'ı ve Dışişleri Bakanı başta olmak üzere ANAP içindeki "milliyetçi-muhafazakar" kanat tam tersi bir konumda duruyorlardı.

Bush'un, Denktaş'ın uzlaşmaz tutumuna karşı Özal'dan "Denktaş'ı susturması"nı istemesi, yine bu olayın öncesinde Özal'ın Denktaş'ı Marmaris'e çağırarak "çözüm" yönünde uzlaşmaz tutumundan vazgeçmesini sağlamaya çalışması, gelenekçi politikanın savunucularının tepkisine yolaçmıştı. Son olarak Özal'ın, *"Türkiye'nin KKTC'ye her yıl yaptığı 200 milyon dolarlık yardımı daha fazla kaldıramayacağı"* şeklindeki sözleri yine bu çevrelerde rahatsızlık yaratmıştı. Özal'ın konuya ilişkin bir değerlendirmesi de, kendisinden icazetli Başbakanı Mesut Yılmaz'ın beceriksizliği anlamına da gelen ve Yılmaz'ın Paris görüşmelerine ilişkin tavrını eleştiren, *"Bıraksaydı da Kıbrıs konusundaki görüşmeleri ben yürütseydim. Benim seçim sıkıntım yok. Daha cesur davranabilirdim."* şeklindedir. Bu demeç de çeşitli tepkilere neden olmuştur.

Özal cephesi böyleyken, seçim öncesi iktidarın Başbakanı Mesut Yılmaz, Kıbrıs sorununun "çözümüne" ilişkin olarak ileri sürülen dörtlü zirveyi onaylamadığını Paris görüşmelerinde dışa vurması ve buna uygun adımlar atması; Denktaş'ın ABD'yi suçlayan tavırları ve "ödünsüz" politikası, eski Dışişleri Bakanı Giray'ın *"Kıbrıs Türktür, Türk kalacaktır"* şeklindeki yaklaşımı, "Kıbrıs fatihi" Ecevit'in çeşitli demeçleri; Türkeş'in Denktaş'a destek ziyareti; "Kıbrıs uzmanı" Mümtaz Soysal ile Çoşkun Kırca, Sami Kohen gibi köşe yazarlarının Kıbrıs sorununda ödün vermeyi reddeden sert tavırları; hakim sınıfların Özal kanadı dışındaki diğer kanadının yaklaşımlarına verilebilecek örneklerdendir. Bunları burada teker teker açmayı gereksiz görüyoruz.

Seçim öncesinde Kıbrıs sorununun "çözümü"nde hakim sınıfların siyasetçileri arasında belirginleşen bu yaklaşım farklılığının, seçim sonrası kurulan yeni hükümetin ve bu hükümeti oluşturan partilerin seçim öncesinde top ateşine tuttukları Özal'ın politikalarına ne şekilde yansıyacağını da önümüzdeki dönemde göreceğiz. Ancak bu günden görünen, yeni hükümetinde geleneksel politikayı kolay kolay terketmeyeceğidir. Elbette bu uzun vadeli çıkarlar ve emperyalizm faktörü dikkate alındığında "zorunlu" bazı ödünler vermeyecekleri anlamına da gelmez.

Yine bugünden görünen bir olgu da, Kıbrıs sorununun "çözümü"nde oluşturulacak masaya, Türk tarafının siyasi bakımdan daha güçlü oturmasını sağlamak için, yapay olarak KKTC'nin uluslararası planda tanınmasına ve "meşruiyet" kazanmasına dönük çabalardır. Bu noktada özellikle son dönemlerde Sovyetler Birliği'nde "bağımsızlığını" ilan eden Türk kökenli cumhuriyetlerin üzerinde durulmaktadır. Azerbaycan ve Nahcivan KKTC'yi tanımışlardır. Tanıma karşılıklıdır. KKTC de Azerbaycan'ı tanımıştır! Böylelikle Azerbaycan'ın da ihtiyacı olan "siyasi destek" verilmiştir!

"ÇÖZÜM" YA DA ÇÖZÜM!

Emperyalizmin Kıbrıs sorununun "çözümü"ne yönelik önerilerinin içeriğine de kısaca gözattığımızda görürüz ki; emperyalist "çözümler", adadaki Türk, Rum ve diğer milliyetlerden halklara gerçek anlamda barışı ve özgürlüğü getirmeyecektir.

Bugün emperyalistlerin "çözüm" önerilerinde ortaya çıkan esas şey, Kıbrıs'ta merkezi bir devletin oluşturulmasını sağlamaktır. Ancak Kıbrıs'ta bir bölümünün faşist TC tarafından işgalinden önce de tek bir devletin olduğu ve bu devlet çatısı altında Kıbrıs halklarının bağımsız ve özgürlüğü kazanmasının biryana, birbirlerine düşman hale getirildikleri hatırlanırsa, öne sürülen bu önerinin sorunu çözmeyeceği açıkça ortaya çıkar.

Bu önerinin karşısında Denktaş ve bir bölüm Türk hakim sınıf siyasetçilerinin öne sürdüğü "çözüm", "iki bölgeli, iki toplumlu federasyon"dur. Bu "çözüm" önerisi de Kıbrıs halklarına barışı ve özgürlüğü getiremez. Çünkü bu öneriyle faşist TC sözcüleri ve çömezleri Denktaş, mevcut statükonun devamını meşrulaştırmak istemek tedirler. İşgali meşrulaştırmak istemektedirler.

Hayır! Bu "çözüm" önerileri Kıbrıs halklarına gerçek anlamda bağımsızlığı ve özgürlüğü getiremez. Adadaki halklara gerçek kurtuluşu getirecek şey devrimdir! Emperyalizmin kölelik zincirlerini kıracak, kuzeyde faşist Türk devletinin işgalini ortadan kaldırarak diğer bölgelerde de tüm yabancı güçleri kovacak, adanın tam bağımsızlığını ve demokratikleşmesini sağlayacak ve sosyalizmin yolunu açacak proletarya önderliğindeki bir demokratik devrim, ancak ve ancak Kıbrıs'ın değişik ulus ve milliyetlerinin barış içinde yanyana yaşamalarının önkoşullarını yaratabilir. Ancak böyle bir devrimle ulusal sorun gerçek anlamda çözülür, ulusal baskı ortadan kaldırılır, uluslar kendi kaderlerini özgürce tayin etme hakkına kavuşur ve ulusların özgür birliğinin yolu açılır!

1.12.1991 ●

Sinti-Romanlara yönelen ırkçı-milliyetçi baskılara karşı çıkalım!

Sinti-Romanlara tam hak eşitliği!

BÜTÜN ülkelerde olduğu gibi ülkemiz Türkiye/Kuzey Kürdistan'da da en fazla baskıya uğrayan ve aşağılanan ulusal gruplardan biri. –aşağılayıcı bir biçimde ÇİNGENE diye adlandırılan– Sinti-Romanlardır.

Sinti-Romanlar yüzyıllardan beri sürgün olarak yaşadıkları bir dizi ülkede hakim sınıfların ulusal kışkırtma politikalarının en "sevilir" hedeflerinden biri olmuş; ırkçılık, Sinti-Romanların şahsında kolay saldırı hedeflerinden birini bulmuştur. Sinti-Romanlar Doğu ve Batı Avrupa'da günlük olağan baskı ve aşağılamaların yanında, tarihte bir dizi pogromun da nesnesi olmuştur.

Bu pogromların en büyüklerinden biri Alman nazizminin İkinci Dünya Savaşı öncesi ve sırasında gerçekleştirdiği pogromdur.

Yahudiler yanında *"yaşam hakkı olmayan düşük ırklar"* tanımı içinde ele aldığı Sinti-Romanları yok etme planlarını uygulamaya koyan Alman nazizminin kıyımına uğrayan Sinti-Romanların 220 bin ile 500 bin arasında olduğu tahmin edilmektedir.

Aşağıda yayınladığımız haritada görüldüğü gibi Alman nazizmi, işgal ettiği bütün ülkelerde *"Yahudi Sorunu(!)nun nihai çözümü(!)"* programı yanında *"Çingene probleminin(!) nihai çözümü"* programını da uygulamaya sokmuştur. Onlar bu bağlamda kendilerine yardımcı olan yerli işbirlikçiler de bulabilmiştir. Alman nazizminin Sinti-Roman katliamının planlı bir soykırım girişimi olduğu bütün uluslararası kurumlarca olduğu gibi, 1982'de Batı Alman emperyalizminin devleti tarafından da resmen kabul edilmek zorunda kalınmıştır.

Şimdi ırkçı-milliyetçiliğin en gelişmiş emperyalist ülkelerde de yeniden hortlatılıp kışkırtıldığı; ve yığınlar içinde bilinçli kampanyalarla yaygınlaştırıldığı bir dönem yaşıyoruz.

Sinti-Roman düşmanlığı bu dönemlerin en popüler, en yaygın ırkçılıklarından biridir. Böyle bir dönemde Sinti-Romanlar üzerindeki ulusal baskılara karşı çıkmak; onların ulusal haklarını, hak eşitliğini savunmak özel önem kazanmaktadır.

Türkiyeli-Kuzey Kürdistanlı komünistler bugüne dek bu bağlamda üzerlerine düşen görevi yerine getirmemişler; Sinti-Romanların aşağılanmasına, onlara uygulanan milli baskılara karşı yeterli ve tutarlı bir mücadele yürütmemişlerdir.

Bizler bu görevin bizim omuzlarımızda olduğunu kavramalı, bizzat komünist ve devrimci saflarda "çingeneler" konusunda var olan önyargı ve bilisizliği bilinçli bir çaba ve mücadele ile aşmalıyız. Bundan hareketle, yurtdışında BP taraftarı kadınların yayınladığı ve yurtdışında geniş çapta dağıtılan bir bildiriyi olduğu gibi yayınlayarak tüm okuyucularımızın bilgisine sunuyor, okuyucularımızı Türkiye/Kuzey Kürdistan'da Sinti-Romanların ulusal hakları için mücadeleyi ciddi bir görev olarak kavramaya ve bize bu konuda bilgi ve belge iletmeye çağırıyoruz.

1 Aralık 1991 ●

Alman nazizmi, işgal ettiği bütün ülkelerde "Yahudi sorununun nihai çözümü(!)" programı yanında "Çingene probleminin(!) nihai çözümü" programını da uygulamıştır. Bu dönemde 220 bin ile 500 bin arasında Sinti-Romanın katledildiği tahmin edilmektedir.

NAZİLER DEFOLSUN, ROMA VE SİNTİLER KALSIN!

ALMAN DEVLETİ, TÜM MÜLTECİLERE, ROMA VE SİNTİLERE KARŞI KIŞKIRTMAYI KÖRÜKLÜYOR!

Köln, Castrop-Rauxel ve diğer yerlerde, Almanya-Polonya sınırında, Alman devlet organları, Roma ve Sintilere karşı davranışını giderek artan ölçüde sertleştiriyor.

Zorla geri gönderilmeler, mülteci yurtlarının ve kamplarının kundaklanması, sokak ortasında açık saldırılar gündemde duruyor.

Alman devletinin yabancılar ve mülteciler politikasının tek hedefi, mümkün olduğunca çok mülteciyi, Roma ve Sinti'yi sınırdışı etmek ve mümkün olduğunca az sayıda "sınırdan içeri bırakmak", tüm Alman ırkından olmayanları kovmaktır. Buna paralel olarak, bu politikayı Alman emekçileri arasında haklı göstermek ve onları linç eylemlerine teşvik etmek için, radyo, televizyon ve basın üzerinden eşi görülmemiş bir kışkırtma yürütülüyor.

Bundan en sert şekilde etkilenenlerin başında Roma ve Sintiler geliyor. Örneğin, orada hayatın bütün alanlarında yoğun bir baskıya maruz kalmalarına rağmen, Romanya'dan kaçan Roma ve Sintilere, Almanya'da iltica hakkı hiç bir şekilde tanınmamaktadır.

Roma ve Sintilerin takibata ve baskıya uğramasının Alman tarihinde uzun bir geleneği vardır ki, bu Hitler faşizminin vahşice yoketme politikasında doruğuna ulaşmış bulunmaktadır. Roma ve Sintiler, tıpkı Yahudiler gibi, Almanya'da ve Almanya'nın işgal ettiği tüm ülkelerde, Hitler faşizmi tarafından toplama kamplarına atıldı, işkenceye uğratıldı ve gaz odalarında zehirlendi. Bu politika, bir yok etme politikasıydı.

Hitler diktatörlüğünün son bulmasıyla, aynı şekilde Alman emperyalizminin çıkarlarını temsil eden Batı Alman devleti, bu vahşetten sağ çıkabilen Roma ve Sintilere uğradıkları zulüm karşısında her türlü yardımı ve tazminatı ödemeyi reddetti.

Egemenlerin çok yönlü resmi baskı politikası, her zaman, emekçilerin milliyetçi, ırkçı bir şekilde kışkırtılmasıyla birlikte yürütüldü. Esas sloganları, her zaman, Roma ve Sintilerin sürdürdükleri yaşamdan dolayı "pis, tembel, iş kaçkını" olarak gösterilmesiydi ve hala da öyledir. Bunlar, en çok kullanılan, en iğrenç ve bozuk plak gibi sürekli yenilenen iftiralardır.

Roma ve Sintilere karşı yürütülen bu politika ve kışkırtma, yalnızca Alman şovenizmine özgü değildir; Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da da bu aşağılık, insanlık dışı ve ırkçı-şoven politika ve kışkırtma gündemdedir.

"Çingene misin çalıyorsun?", ya da kadınlar biraz serbest davrandıklarında onlara

"Çingene misin?" diye seslenmek, Roma ve Sinti halkına karşı yönelmiş aşağılamanın dildeki ifadesidir. Tek başına "çingene" kavramı bile, olumsuz davranışları belirtmek için, aşağılamak amacıyla kullanılmaktadır. Roma ve Sintilerin çadırlarına ve kamplarına karşı saldırılar orada da gündemde. Roma ve Sintiler, Türk ırkçı politikası tarafından ulusal azınlıklar içinde "en alt basamakta" görülmekte ve kendileri de ezilmekte olan diğer ulusal azınlıklar ve Kürtler tarafından da saldırıya uğramakta ve horlanmaktadırlar. Türkiyeli emekçilerin bu şekilde kışkırtılmasına karşı biz Komünistler, kararlı bir mücadele yürütmek ve "başka bir halkı ezen halkın kendisinin de özgür olamayacağını" onlara sürekli hatırlatmak zorundayız.

Kendileri de Almanya'da keskin bir kadın düşmanı, ırkçı kışkırtmaya ve baskıya maruz kalan biz Türkiye-Kuzey Kürdistanlı devrimci ve komünist kadınlar, Roma ve Sintilerin sınırdışı edilmelerine ve kovuşturmaya uğramaya karşı mücadelelerindeki desteğimizi, bu bildiriyle göstermek istiyoruz. Onların mücadelesi bizim de mücadelemizdir. Biz ezilenlerin ve zulme uğrayanların bölünmesine ve birbirlerine karşı kışkırtılmasına izin vermemeliyiz.

Burada, Almanya'da anti-faşist, devrimci mücadele içinde birleşmeliyiz. Ve bu mücadeleyi bir bütün olarak Alman devletine ve onun politikasına karşı yürütmeliyiz; çünkü faşistleştirmeyi yürütenler yalnızca Neo-Naziler değil, aynı zamanda ve esas olarak her türlü yasasıyla birlikte devletin kendisidir. Alman devletinin mülteciler ve yabancılar politikası, emperyalist büyük güç politikasının bir parçasıdır. Bütün dünya, bir kez daha Almanlar tarafından düzene konmak (!) isteniyor.

Alman emekçileri de, hangi ulustan, hangi ırktan ve halktan olursa olsun, tüm emekçilerle birleşmeli ve ortak bir mücadele cephesi oluşturulmalıdır.

Yalnızca gerçek bir sosyalist devrim Almanya'da bu devletin temelini yıkabilir, ırkçılığın, şovenizmin ve milliyetçiliğin zeminini kökünden kurutabilir!

ROMA VE SİNTİLERE SALDIRILARA KARŞI
- ULUSLARARASI DAYANIŞMA!
KAHROLSUN ALMAN ŞOVENİZMİ!
KAHROLSUN TÜRK ŞOVENİZMİ!
YERLİ VE YABANCI KADIN VE ERKEK İŞÇİLER
- BİR MÜCADELE CEPHESİ!

BOLŞEVİK PARTİZAN

Yurtdışı Kadın Sempatizanları

V.i.S.d.P.: M. Korkmaz, 11 Stanley Road, Leeds LH8, England

Amerika'nın "keşfi"nin 500. yıldönümü üzerine:

Sömürgeciliğin, doğa talanının, soykırımın, köleciliğin 500. yıldönümü!

BU yıl Kristof Kolomb'un Amerika'yı keşfinin 500. yıldönümüdür. Bu yıldönümünü gerek Avrupalı, gerekse Avrupa göçmeni Kuzey Amerikalı emperyalistler büyük gürültülerle kutlamaya hazırlanıyor.

Emperyalistlere göre Amerika'nın keşfi dünya tarihi açısından, Batı uygarlığının vahşi alanlara taşınması açısından, insanlığın gelişmesi açısından belirleyici önemde bir olgudur. Avrupalı beyaz ırk ve üstün kültüre(!) sahip katolik misyonerler başlangıçta Batı Hindistan sandıkları Amerika'ya -vahşilere- uygarlık götürmüştür! Batılı emperyalistler 12 Ekim 1492'yi *"İki Dünyanın buluşması"* olarak adlandırıp, bu *"buluşma"* adı verilen şeyin, *"keşfedilen"* Amerika'nın yerli halkı için gerçekte ne anlama geldiğini unutturmaya çalışmaktadır. Fakat boşuna. Amerika'nın keşfinin yerli halk açısından ne anlama geldiğini, soykırıma uğratılan Kuzey ve Güney Amerika yerli halklarının temsilcileri 1989'da Kolumbiya Bogota'da yaptıkları açıklamada şöyle tespit etmiştir:

"Kolomb yeni ülkeler ararken bizim kıtamıza ayak bastığında biz 70 milyon nüfusa sahiptik. Bundan çok değil birbuçuk yüzyıl sonra ise sayımız 3,5 milyona düşmüştü. Yalnızca Bolivya'nın gümüş madenlerinde 8 milyon kadın erkek ve çocuk öldü. Yüzyılın başında Amazon bölgesinde yaşayan 230 halktan 90'ı hastalıkla ve silahla yok edilmiş durumdadır."

(...)

"Bizim kutlayacak bir şeyimiz yok. Fakat biz intikam ve yıkım ve kurbanlar için tazminat da istemiyoruz, çünkü ölüm ve yapılan tahribatlar için fiyat biçilemez. Bu 500 yıl içinde herşey neyse ki yalnızca acılarla belirlenmedi. Bizim halklarımız bugün de hala onur ve vakarla varlığını sürdürüyorsa, bunun nedeni 500 yılın baskı yılları ol-

duğu gibi baskıya karşı direnişle dolu olmasındandır."

1989'da toplanan Yerli halkların temsilcileri, 12.10.1991'de Yerli halkların temsilcilerini II. Kıtasal toplantıya çağırdılar. Bu çağrıda da şöyle deniyordu :

"Çağrımız, yalnızca herhangi bir Kongreye çağrı değildir.

Bizi toplanmaya çağıran atalarımızdır; bizim düşlerimiz, isteklerimiz, umutlarımızdır. Bize hiç bir zaman tanınmayan insan haklarıdır. Ve kaçırılıp, uzak ülkelerde hayvanlar gibi teşhir edilen insanlarımızdır. Önce köleleştirilip, sonra aşağılanıp azınlık yapılan Afrika'nın özgür kadın ve erkekleridir. İşkenceye uğrayanlar, kaybolanlar, sokak çocukları, dünün ve bugünün dulları, sefillik içinde bizi kıran hastalıkların kurbanlarıdır.(..)

Ölmek ve yok olmak istemeyen ormanlardır; uygarlık ve gelişme adına çevre mahvına uğrayıp ölmek istemeyen nehirler ve denizler, dağlar ve kentlerdir bizi çağıran. (...)"

5-6 Ocak 1991'de Meksika'da bir araya gelen "Kurtuluş ve Latin Amerika Özbenliği - 1492/1992" kampanyasının Merkezi Amerika ve Karibikler Onur Konseyi de yaptığı açıklamada şöyle diyor:

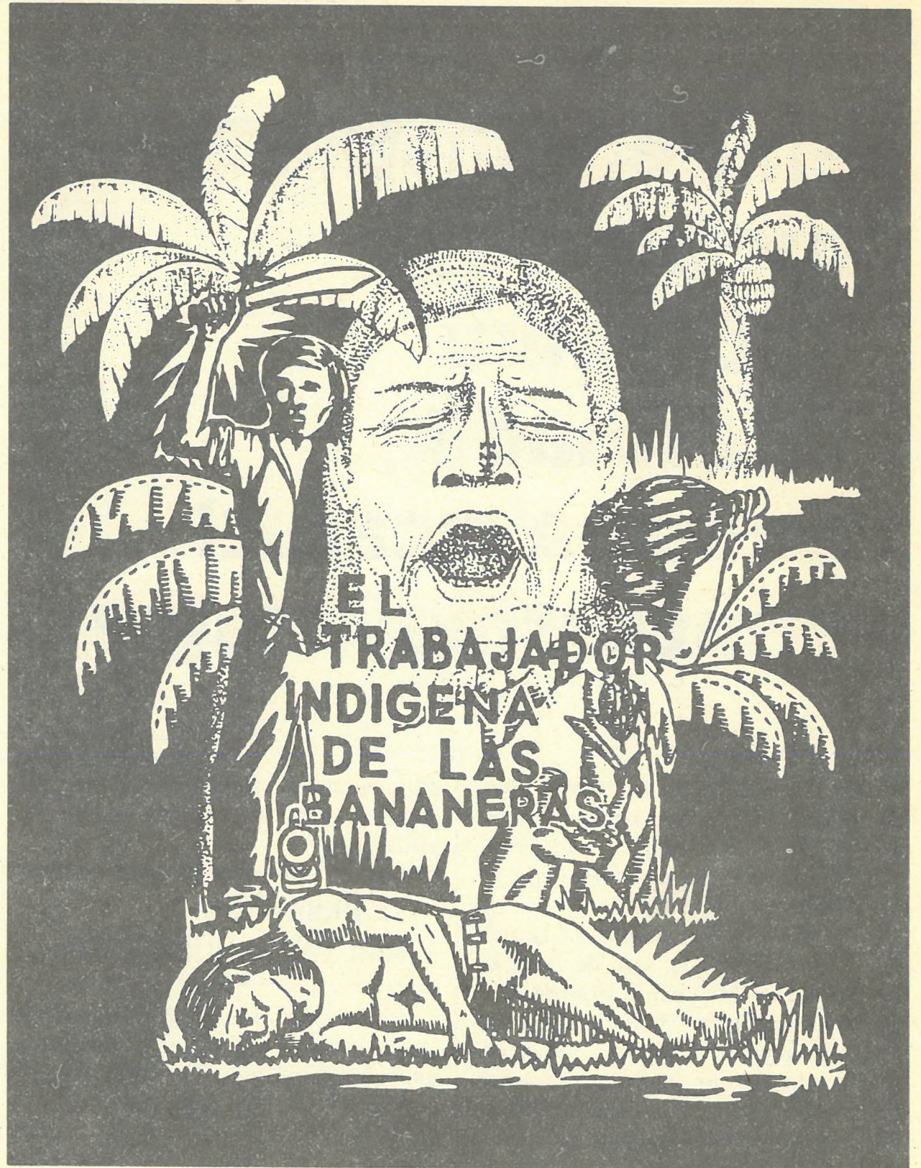
"1) Avrupa merkezci bakış açısı ile "keşif" ya da "iki dünyanın buluşması" olarak adlandırılan 12 Ekim 1492 insanlık tarihinin en büyük soykırımlarından, en büyük talan ve sömürü süreçlerinden birinin başlangıç tarihidir. Bu yüzden bunun 500. yıldönümünü kutlama amacı, üçüncü dünya halklarına karşı bir burnu büyüklüğün ve onları aşağılamanın ifadesidir."

Evet buralarda tespit edildiği gibi "Amerika'nın keşfi" denen şeyin 500. yıldönümünde kutlanacak bir şey yoktur. Fakat bu tarihin yıldönümünde bilince çıkartılması gereken bazı şeyler vardır:

• 1492 yılı sembolik olarak yeni bir çağın, temel özellikleri Avrupa'daki bir kaç büyük sömürgeci gücün, Avrupa dışındaki kıtaları soymak, yabancı halkları köleleştirmek, soykırım ve bunların ideolojik gerekçelendirmesi olan bir çağın başlangıcı olarak ele alınabilir.

• 1492 Amerika kıtasının sömürgeleştirilmesinin başlangıç tarihidir. Fakat yalnızca Amerika kıtasının değil! 1492 yılı Afrika'nın da sömürgeleştirilmesinin, köle ticaretinin başlamasının tarihidir. Yalnızca o da değil! 1492 tarihi bunların yanında Avrupa'da kurumlaşmış engizisyonun, *"cadı yakmaların"* bütün Avrupa'ya yayılmasının ve Yahudilerin İspanya'dan sürülmesinin de tarihidir.

Sömürgecilik, ırkçılık, erkek egemenliğinin en kanlı biçimlerinin (*"cadı yakma!"*) karmaşık bir biçimde içiçe geçmişliğinin tarihidir 1492.

Muz plantajyonlarında çalışan İndigen (Amerika kıtasının yerli halkı-bunlar Hint kökenli olduklarıı için kendilerini İndigen/İndio olarak adlandırmaktadırlar) işçilerin çıkardığı bir afiş...

Afrika bağlamında, Afrika'nın sömürgeleştirilmesi her ne kadar daha 1471'de başladı ise de, bu ülkeden geniş çaplı köle ticaretinin başlaması, Amerika'nın sömürgeleştirilmesine ve bu sömürgeleştirme süreci içinde yerli halka uygulanan soykırımlar sonucu ortaya çıkan işgücü talebini karşılama isteğine bağlıdır. Amerika'nın "keşfi" denen şeyin halklar açısından acılı anlamı bunlardır. Sömürgecilik-ırkçılık-erkek egemenliği-kölecilik-sınırsız talan, bugün hakim emperyalizmin de temel özellikleridir. Biçim değişmiştir, fakat öz aynı özdür.

Amerika'nın "keşfi"nin 500. yıldönümünde ezilen tüm halkların ve uluslararası proletaryanın bilince çıkartması gereken gerçek budur. 500 yıl önce Amerika'nın talanına başlayan beyaz ırkçıların bugünkü halefleri, şimdi de uygarlık, gelişme, eşitlik, kardeşlik, demokrasi, insan hakları vb. vb. adına, sömürü, talan ve soykırımlarını ve doğal yaşama temellerini yok etme siyasetlerini —başka biçimlerde ve başka araçlarla— sürdürüyorlar.

Bunlara dur demek ırkı, rengi, milliyeti, cinsi ne olursa olsun işçilerin, emekçilerin, ***"Büyük insanlığın"*** büyük görevidir. Ve bunlara dur demenin tek yolu, onların emperyalist sistemini proleter dünya devrimi ile yerle bir etmekten geçer.

YA BARBARLIK YA SOSYALİZM! insanlığın önündeki alternatiflerdir. Amerika'nın "keşfinin" 500. yıldönümünde büyük insanlık Kristof Kolombların, sömürgecilerin değil; yerlilerin, indigen halkların, köleleştirilen siyah halkların yanında olduğunu haykırmalı, Kolombların haleflerine karşı sosyalizm mücadelesine sarılmalıdır!

1 Aralık 1991 ●

Emperyalistlerin hiç bir ırkçı katliamını unutmadık; unutmayacağız! Unutturmayacağız!

17 EKİM tarihi, tarihi ırkçı katliamlar konusunda oldukça "zengin" olan Fransız emperyalistlerinin unutup, unutturmaya çalıştığı bir tarihtir. Bu tarih kısa zaman öncesine kadar bizim için de fazla önemi olmayan bir tarihti. Fransız devrimci gruplarından Voie Proletarienne (Proletaryanın Sesi) adlı yayın organını çıkaran bir grup ve Cezayirli İllal Aman adlı bir örgütün ortaklaşa olarak 12.10.1991'de Paris'te yaptıkları bir toplantı, bize bu tarihin önemi ve anlamını kavrattı.

Toplantıya Bolşevik Partizan Yurtdışı Temsilciliği adına bir mesaj gönderildi; ve BP taraftarları da toplantıya katıldılar.

Toplantıda tartışma başlamadan önce 1962 Mart'ında çekilmiş, Fransız-Cezayir ortak yapımı bir film gösterildi. Sözkonusu film, demokrat olmakla çok övünen Fransa'da uzun yıllar gösterimi yasaklanmış olan, bugün de hala bir çok kurum ve kuruluşta gösterimi yasak olan bir filmdir. Filmde Fransız emperyalistlerinin Cezayir'i sömürge olarak tutmak için yürüttükleri savaşta yaptıkları işkenceler, işkenceleri yaşayan tanıklarca ortaya konuyor; ayrıca 17 Ekim 1961'de Cezayirli emekçilerin Paris'te düzenledikleri gösteri yürüyüşüne Fransız emperyalist polisinin nasıl saldırarak katliam yaptığı da belgeleniyor.

Biz bu sayımızda emperyalist burjuvazinin ırkçı katliamlarını unutturma çabalarına karşı, 17 Ekim ile ilgili olan ve Voie Proletarienne'de yayınlanmış olan bazı yazıların çevirisini ve Bolşevik Partizan Yurtdışı Temsilciliği adına 12 Ekim 1991'de Paris'te yapılan toplantıya iletilen mesajı yayınlıyoruz.

17 Ekim 1961: Kim var hatırlayan?!

Ekim 1991... Ekim 1961... Bir başka anma günü. Ve yine tarih tarafından unutulmuş bir gün. Paris Komünü'nden sonra, Paris'te yaşanan en büyük katliam. Yüzlerce ölü. 600'ün üzerinde! (...)

Unutulmuş ölüler. Belleklerden silinmiş bir tarih. Fransa ve onun çıkarları adına herkes suçluluğa ortak bir sessizliğe onay verdi.

Burası Fransa'dır. İnsan haklarının, demokrasinin, bütün dünya ülkelerinden kaçmak zorunda kalanların sığınma için başvurusunun adanmış ülkesi; Doğu'daki diktatörlüklerle karşılaştırıldığında bir barış ve mutluluk ülkesi! Mitterand (Fransa Cumhurbaşkanı –sosyalist!–) 1789'da başlayan bu devrimci geleneğin –200. yılı cafcaflı törenlerle kutlandı– kurucusu ve en iyi temsilcisidir.

Şimdi komünizmin belleklerden silinmesi için onun tarihinin yeniden yazılması gerektiğinin çokça söylendiği bir anda, biz yazanların kim olduğunu hiç akıldan çıkarmamalıyız. Bunlar bugünkü toplumu ayakta tutmaktan çıkarı olanlardır. Bunlar 17 Ekim 1961'i unutturmaya çalışanlardır. Bunlar bir yandan demokrasi ve insan hakları savunucusu olduklarını söylerken, diğer yanda Irak'ta katliam savunuculuğu yapanlardır. İşçilerin ve halkların tarihini yaşatmak, hatırlamak bizim görevimizdir. Herkes kendi yaşatmak istediği günleri anar!

Ekim 1961: Cezayir savaşında son yıl. De Gaulle, Fransız burjuvazisinin ve onun devletinin bu "uyanık" temsilcisi, basit çıplak sömürgeciliğin sürdürülmesi sözkonusu olduğunda, oyunun kaybedilmiş olduğunu iyi bilmektedir.

Aylar önce o görüşmelerle kendi kaderini tayin hakkından sözetmeye başlamıştır. Görüşmeler uzamaktadır ve içinde bulunulan anda bir çıkmaza girmiş gibidir.

Fakat görüşmelerin sürmesi, savaşın sürdürülmesinin engeli değildir. Tersine baskı arttırılmakta, savaş sertleştirilerek sürdürülmektedir.

Paris'in o zamanki yeni polis şefi Maurice Papo –ki kendisi Bordo'da 40'lı yıllardaki Yahudi deportörü olarak, ya da Cezayir savaşı başında Konstantion'daki katliamın sorumlusu olan kasap olarak tanınır– Fransa'da Cezayir Kurtuluş Örgütü FLN'ne (Ulusal Kurtuluş Cephesi) ağır bir darbe vurma görevine sahiptir. Paris banliyölerine askeri birlikler yerleştirir. Kitle halinde tutuklamalar, insan kaçırmalar, işkence ve faili "meçhul" cinayetler, 17 Ekim öncesi inanılmaz boyutlara varır. 6 Ekim'de Paris'teki tüm Cezayirliler için (o dönemde onlara "Fransız Müslümanları" deniyordu.) akşam 20.30 – sabah 5.30 arası sokağa çıkma yasağı konur; ve göçmenlerin buluşma ve sosyal yaşam merkezleri durumunda olan Arap kahveleri kapatılır. Alınan bu tedbirler aktif FLN savaşçılarını Cezayirli nüfustan tecrit etme amacını gütmektedir, çünkü FLN savaşçıları bir çok buluşma ve çalışmasını iş saatleri sonrasında akşam saatlerinde gerçekleştirmektedir.

FLN bu gelişmeler karşısında 17 Ekim akşamı, 20.30'da barışçı bir gösteri yürüyüşü yapma kararı alır. Saat sokağa çıkma yasağını pratikte delmek için böyle seçilmiştir.

Bu yürüyüş ve bunun korkunç bastırılması sırasında olanlar, H. Hamon ve P. Rotman'ın "Hammallar" adlı kitabında çok iyi tasvir edilmiştir:

"17 Ekim'i hatırlayan kim var ki? Hiç kimse! Ya Charonne'u kim hatırlıyor? Herkes! Savaşın sonucu bu hatırlama ve unutmada dile geliyor.

17 Ekim, Fransa tarihinden silinmiş bir gündür. Bu gün 30.000 Cezayirli barışçı ve disiplinli bir şekilde başkentin 20. bölgesinde bir gösteri yürüyüşü yaptılar. 30.000 kişi. Bu bütün Cezayirli nüfusun % 15 idi. Kadınlar, erkekler, çocuklar hep birlikte yürüdüler."

Hatırlamaktan korkmayan tanıklardan biri Rene Dazy şöyle diyor: *" Saat*

20.10. Hafif yağmur çiseliyor. Her şey sakin. Polis merkezinin önünde gece karasından ayırd edilemeyen küçük bir grup muhafız nöbette. Ben polis merkezinin önünden geçerek, Saint Michel köprüsüne doğru yürüyorum. Uzaktan Cezayirli bir yürüyüş kolu görüyorum. Benim istikametime geliyorlar. Ne slogan, ne bayrak, ne bir şey... Sessiz yürüyorlar. Genellikle çok gençler, fakat aralarında yetişkinler, ihtiyarlar, çocuklarını ellerinden tutan kadınlar var. Bayramlık elbiselerini giymişler, bayrama gider gibi. Kötü giyimli kimse yok içlerinde. Yürüyüş kolu yeni pazar yerinin olduğu kıyıya geliyor ve trafiği bloke ediyor. "Bas gaza" diye bağırıyor bir polis, "Gaza bas... Dal içlerine. Ez onları!"

Yürüyüş kolu duraklıyor. Sallantı anı. Sallantı kısa sürüyor. Genç bir Cezayirli fedai olarak öne çıkıyor. Tek başına kara giyimlilerin sıra sıra durduğu yere doğru ilerliyor. Neden yürüdüklerini anlatmaya çalışıyor onlara. "Bok herif, sana onurun ne olduğunu göstereceğiz" çığlıkları ile saldırıyorlar üzerine. Dövüyorlar kıyasıya. Polis saldırısı, Palais bulvarını tarıyor. Sonra "İki Güneş kahvesi"ne yöneliyor. Önlerine çıkanı acımasız copluyorlar. Restoran "La Source" önünde yeni bir saldırı. Saldırganlardan biri, dişleri ve burunları daha iyi kırabilmek için cop yerine bir odun parçası kullanıyor. Bir başkasının elinde testere biçimi keskin çıkıntılara sahip bir odun var. Bir astsubay elinde kocaman bir odun parçası kaldırımı kendine mevzi edinmiş, iki eliyle tuttuğu ağır sopayı bir balta gibi kullanıyor. Önüne gelenin kafasına bütün gücü ile indiriyor. Türbanlı bir ihtiyarın gözünü çıkartıyor. Darbenin gücünden astsubayın kendisi de yıkılıyor yere. İhtiyar yere yığılıyor. Polisin biri küçücük bir çocuğun kolunu arkadan kırmış polis arabasına sürükleyip, atıyor içeri. Sonra yeni kurbanlar aramaya dönüyor geri. Bir Cezayirli, çenesi kırılmış, ağzı koca bir kara delik gibi açılmış kaçmaya çalışıyor. Korkunç kan kaybediyor. Bir başkası tretuara yığılıp kalmış. Kan içinde. Her yer kan. Yanından geçen polis de bir tekme atıp öyle geçiyor. Vücut reaksiyon vermiyor. Polis yoluna devam ediyor. Bir İngiliz turist "korkunç" diye söylenerek yüzünü elleri ile kapıyor.

Bu gecede, bu bir tek gecede 11.538 tutuklama yapıldığı resmen açıklanıyor. Polis genel müfettişliği tahminen 140 ölü olduğunu açıklıyor. FLN 200 ölü, 400 kayıp olduğunu açıklıyor. 17 Ekim'i izleyen günlerde Sen kıyısına vuran "kayıp"lar! Boğulup, vurulup, öldürülüp Sen'e atılanlar! Pogrom! Bu kelime Fransızcaya çevrilmemişti. 5. Cumhuriyetin Paris Polis şefi Papo sayesinde bu eksiklik giderilmiş oldu."

Her yönden gazeteciler şiddet konusunda insiyatifin "güvenlik güçleri"nden geldiğini yazdılar. Bulvar gazetesi Express'te Jaque Derogy:

"İlk şok Neully köprüsünde yaşandı. Burda bir askeri birlik Nanterre ve Puteauy'dan gelen yürüyüş kolunu bekliyordu. Bir asker makineli tüfekle ateş açtı. 15 yaşında bir genci öldürdü. Bunu yarım saat süren bir silah takırtısı izledi. Muharebe ertesinde General De Gaulle avenüsü inanılmaz derecede çok yıkıntı, devrilmiş çocuk arabaları, kadın ayakkabıları ve kan gölleri ile kaplanmıştı." diyordu.

Haydi bu Express'tir diyelim. France Soir'ı açıp bakalım. Jean Louis Quenessen bir tanığı aktarıyor:

"Akşam 11 sıralarında sarayın ordaki köprü yakınında idim. Otuz kadar Cezayirlinin etrafı sarılmıştı. Öldüresiye dövdüklerini Sen nehrine atıyorlardı. 15 kadarı su yüzüne çıkmadı. Kıyıya ulaşmaya çalışan diğer 15 kadarını ise açtıkları ateşle karşıladılar. ..."

Jean Cau'nun olayın bir ay ertesinde yayınladığı iki röportaj da tüyler ürperticidir. Birincisi "farelere" bir seyahattir. Yürüyüşün hemen ertesinde en yoksul banliyölere bir seyahat. Burda bir aile. Hepsi dayaktan geçirilmiştir. Anne silah sesini duyduğunda 14 yaşındaki oğlunun üzerine kapaklanmıştır. Fakat onu annesinin altından çekip alır, öldüresiye döverler. O da, bebeğini Arap usülü sırtında bağlı taşıyan bir ananın sırtından bebeğinin

Cezayir'li gençler, Fransız sömürgeciliğinden kurtuluşun 25. yıldönümünü kutluyor...

nasıl sökülüp alındığını yaşamıştır. Çocuğu alıp yere atarlar. Kadın bağırır. Arkadan gelen ikinci dalga askerin ayakları altında ezilir bebek. Polis karakolunda dayak devam eder. Orda nefes nefese içeri giren bir polis, *"6 kişi öldü"* der. Bunları anlatan Jean Cau daha sonra provokasyona geçer:

"Evet Parisliler... bu binlerce dilenci kılıklı gösterici, bu insan soyunun aşağılık unsurları, bu fareler örgütlüdür! Şaşırınız! Bunlar örgütlü ve sizin anlı şanlı partilerinizden ve ordunuzdan daha örgütlü!"

Dört hafta sonraki röportaj ise "Fransızlara ayna" başlığını taşımaktadır. Bu röportajda bir Cezayirli sendikacı konuşur Cau ile nefret duymadan, korkmadan:

"Biz Fransız işçi sınıfı ve halkının dayanışmasına büyük değer verdik. Şimdi bu dayanışmanın açıklamalar, petisyonlar, çağrılar dışında var olmadığını biliyoruz. Sendikalarda, partilerde, Fransız sollarında kokuşmuşluklarına dikkat çektik... İşte örnekler: Polisler otobüslere el koyup bunları Cezayirlileri içine tıkıp taşımak için polis aracına dönüştürdüğünde şoförlük yapan otobüs şoförleri; Neully'de polise kendi otobüslerinde Cezayirli olduğu ihbarını yapan otobüs şoförleri; İle Seguin'de bir Cezayirli'nin ölüsünü gördüklerinde, görmezlikten gelen nehir taşıma işçileri, vb vb.."

Gazeteci, sarsılmışlığını şöyle dile getiriyor: *"Sen hala kendi koltuğunda oturuyorsun Cau! Senin anlattıkların hiç de sarsıcı değil. Sen Fransızsın ve bu insanlar seninle senin hakkında konuşuyor!"*

17 Ekim 1961...
Kim var ki hatırlayan?
Kimse!
Ve Charonne? Herkes!

"8 Şubat 1962! OAS'e (aşırı sağ, ırkçı, para militer örgüt) karşı ve Cezayir'de barış için gösteri yürüyüşü. Bu yürüyüşte 9 kişi, metro istasyonunun kapalı olan kapısında izdihamdan sıkışarak ölüyor. 9 Fransız! Onların cenazesine gelenlerin sayısı 50 bin civarında! Charonne'u bütün Fransızlar hatırlıyor.

17 Ekim 1961: Onların kuşkulu statüsünü daha da berbatlaştıran sokağa çıkma yasağı karşısında Cezayirlilerin yürüyüşü. 200 ölü. 400 kayıp, yani 600 ölü. Ve bu gerçek katliam, Cezayir savaşında da bir dönüm noktası oldu. Bu olay, Fransız burjuvazisi tarafından sürekli pompalanan FLN'in yığınlardan kopuk bir kaç terörist olduğu yalanının sonu oldu; FLN'in Cezayir emekçileri ile -Fransa'da da- nasıl sıkı bağlara sahip olduğunu gösterdi.

17 Ekim ve Charonne olaylarının Cezayir'deki korkunç savaşın sona erdirilmesinde önemli rolleri olduğu kuşkusuzdur. Hakkında bu kadar az şey bildiğimiz bu olaylar, evet bundan 30 yıl önce Paris'te yaşanmış olaylardır."

Voie Proletarienne'de yayınlanan bir başka yazıda, 17 Ekim olayları konusunda suskun kalan PCF'in (revizyonist Fransız KP) tavrı teşhir ediliyor. Bu konudaki yazıda şöyle deniyor:

"Şubat 1962. OAS, Andre Malraux' a karşı suikast düzenliyor. Suikast'te 4 yaşındaki bir kız çocuğu parçalanıyor. 9 kişinin öldüğü Charonne yürüyüşünün çıkış noktası bu olaydır. Cezayir'in bağımsızlığını savunma değildir, Charonne yürüyüşünün nedeni. Enternasyonalizm değildir. Fakat Cezayir savaşının sonuçları Fransa'ya da yansımış, Fransa'da iç barış tehdit edilir duruma gelmiştir. PCF bugün ne anlatırsa anlatsın, Charonne'da ölenlerin cenaze töreni hiçbir biçimde Cezayir' in bağımsızlığını destekleme gösterisi değil, Fransa'da iç barış isteyen bir gösteri idi.

Bu bağlamda PCF'in yayın organı La Humanite'den Fransa'nın "denizaşırı alanları" (siz sömürgeleri okuyun!) hakkında bir kaç alıntı yapalım:

"Fransız halkı Hindiçininden ve bütün diğer denizaşırı alanlardan bütün olarak ve ipoteksiz büyük Fransa'nın federatif birliği içinde yer almasını bek lemektedir. Fransa hiç bir şart altında büyük güç olarak egemenlik konumunu yaralayacak hiç bir gelişmeyi kabul edemez: Ne halkların kurtuluşu için denizaşırı alanların yönetimi konusunda aldığı yükümlülükler, ne de emperyalist taleplere karşı denizaşırı alanların savunulması konusunda."

12 Mayıs 1945'de Hitler Faşizmine karşı zafer kutlamaları sırasında Cezayir halkı bağımsızlık gösterileri düzenlediğinde, PCF Merkez Komitesi Humanite'de şu açıklamayı yapıyordu:

"Derhal ve hiç acımadan bu isyanın örgütleyicileri ve bu isyanı yöneten kişiler en ağır şekilde cezalandırılmalıdır." (Fransız ordusu bu isyanı kanla bastırdı. 45.000 ölü! /BN)

Görüldüğü gibi, Fransa'nın sömürgelerinin savunulması(!) sözkonusu olduğunda, PCF'in diğer burjuva partilerinden bir farkı yoktur! Şovenizm ve milliyetçilik, bu partinin çok erken yozlaşmasının temeli olmuştur. ●

Fransız emperyalizminin 19 Ekim 1961'de Paris'te katlettiği Cezayirli göstericilerin anısına düzenlenen toplantıya mesaj:

Kadın ve erkek anti-emperyalistler, devrimciler...

19 Ekim, yalnızca Cezayir ve Fransa işçi sınıfının değil, bütün enternasyonal proletaryanın ve ezilen halkların anması, unutmaması, anısını mücadelesinde yaşatması gereken bir gündür. 19 Ekim 1961, bir yandan ezilen halkların yüce yiğitliğinin, mücadele azmi ve gücünün simgesi iken; diğer yandan emperyalistlerin caniliğinin, ezilen halklara karşı şovenist baskı ve yoketme siyasetinin bir simgesidir.

Ezilen halkların ve enternasyonal proletaryanın mücadele tarihi böyle günlerle doludur. Emperyalistler, egemenler, yığınlara bu gibi tarihleri unutturmak için her şeyi yaparlar. Onların resmi tarihlerinde bu gibi günler yoktur. Ve ne yazık ki, onlar cürümlerini unutturma operasyonlarında medya tekelleri aracılığıyla çoğunlukla başarılı da olurlar.

Nitekim bu somutta 19 Ekim 1961, yalnızca katliamın yapıldığı Fransa işçi sınıfı içinde unutulmuş olmakla kalmamıştır. Türkiye-Kuzey Kürdistanlı Komünistler ve Devrimciler açısından da 19 Ekim 1961'de Paris'teki katliam bugüne dek bilinmez bir şeydi. Bu yüzden bugün burada Cezayirli ve Fransız iki örgüt tarafından ortaklaşa gerçekleştirilen bu toplantı büyük öneme sahiptir.

Emperyalist burjuvazinin, onun "bilim adamı-kadını" maskeli çanak yalayıcılarının, propagandistlerinin; revizyonist koltuk değneklerinin resmi tarihinin yalanlarına karşı, Marks'ın belirttiği gibi *"sınıf mücadelelerinin tarihi"* olan gerçek tarihi ortaya çıkarmak komünistlerin görevidir. Tarih, ezilen halkların ve uluslararası proletaryanın sınıf mücadelesinin tarihidir.

Bu tarihi, somut olgulara dayalı ve Marksist çözümlemelere dayalı bir şekilde bilince çıkartmak, bilinçte tutmak, ondan bugünün sınıf mücadelesi için dersler çıkarmak, küçümsenmemesi gereken bir görevdir. Toplantınızın 19 Ekim katliamı konusunda, bu görevin yerine getirilmesinde bir adım olmasını dileriz.

Kadın ve erkek anti-emperyalistler, devrimciler...

19 Ekim 1961, Fransız emperyalizminin ve onun çeşitli siyasi temsilcilerinin Cezayir halkının ulusal kurtuluş mücadelesine karşı ırkçı, şovenist siyasetinin yoğunlaşmış bir ifadesi idi. Bu bağlamda Fransız emperyalizminin

çeşitli siyasi temsilcilerinden söz ederken, revizyonist sahte KP'nin Cezayir savaşında oynadığı alçakça rol, hiç unutulmamalıdır. Emperyalist burjuvazi ve onun tüm siyasi temsilcilerinin, bu arada yozlaşmış, revizyonist sahte KP'nin de, Cezayir konusunda tavrı özde aynı idi.

Fransa'nın bu sömürgesi, Fransız *"anavatanın -denizaşırı- ayrılmaz bir parçası idi ve öyle kalmalı idi"*. Ulusal kimliği yok edilmeye çalışılan Cezayir halkı, ikinci sınıf Fransız olmayı kabul etmeli idi. Bunu kabul etmeyeni tabii ki cezalandırmak "uygar", "demokrat" ve "özgür" Fransa'nın hakkı ve görevi idi!

Cezayir halkı Fransız emperyalizminin kendi için düşündüğü bu köle rolüne daha 19. yüzyılın sonunda baş kaldırmaya başladı. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Cezayir halkının Fransız sömürgeciliğine karşı silahlı halk savaşı boyutlanmaya başladı. "Demokratik" ve "uygar" Fransa'nın Cezayir halkının haklı başkaldırısına, onun bağımsızlık, özgürlük savaşına karşı tek cevabı vardı: Kan, katliam! Yalnızca 8 Mayıs 1945'in anımsanması bile Fransız emperyalist sömürgeciliğinin kanlı yüzünü göstermeye yeter.

Alman faşizminin teslim olmasını, kendi özgürlüklerinin de bir simgesi olarak anti-sömürgeci gösterilerle kutlayan Cezayir halkına Fransız sömürgecilerinin sunduğu göstericileri bombalama oldu. Fransız uçakları Cezayir halkına ölüm yağdırdı 8 Mayıs 1945' de! 45.000 Cezayirli öldü bu katliam sonucunda!

Fransız emperyalizmi bundan otuz yıl önce 19 Ekim 1961'de bu kez Paris' te Cezayir'in bağımsızlık savaşı lehinde gösteri yapan Cezayirlilere aynı cevabı verdi: Katliam!

Silahsız göstericiler bütün dünyanın gözü önünde "uygarlık merkezi" Paris'te vuruldu, dövüldü, linç edildi, Sen nehrine atıldı, "kayboldu", —yani ırkçı ölüm mangaları tarafından yok edildi! Yüzlerce Cezayirli bu katliamda hayatını yitirdi! Bütün ezilen uluslar, "demokratlığı", "özgürlükçülüğü" vb. ile övünen emperyalizmin gerçek ırkçı, şoven yüzünü gördü bir kez daha! Fakat bu katliamlar Cezayir halkının zaferini engelleyemedi!

Kadın ve erkek anti-emperyalistler, devrimciler...

Bugün 1991'de, bundan otuz yıl önce olmuş bu olayları anarken, devrimcilerin geçmişten bugün için dersler çıkarması, bu dersleri bugünün mücadelesinde kullanması esas sorundur.

Emperyalizmin ırkçılığı, şovenizmi, onun ayrılmaz özelliklerinden biridir. Irkçı-şovenist ideoloji ve bu temeldeki saldırılar geçmişte kalmış olgular değildir. Örneğin: Avrupa'nın büyük emperyalist güçlerinden olan Fransa ve Almanya'da içfaşistleşme, özellikle yabancılara karşı izlenen ırkçı-şoven siyasetler, bu siyaset ve kışkırtma temelinde gelişen ırkçı-faşist saldırılar somutunda ilerlemektedir. Almanya'da anayasal hak olan sığınma hakkının anayasadan çıkartılması tartışılırken; Fransa'da da toprak bağı yerine, kan bağı tartışması yürütülmektedir.

Emperyalist medyalar yabancı olan herşeye karşı korkunç bir ırkçı kampanyanın araçları olmaktadır. Emperyalist krizin sorumlusu ve suçlusu bulunmuştur: Yabancılar! İşsizlik mi artıyor! Yabancılar var onun için! Kiralar mı artıyor! Konut problemleri artıyor! Emperyalistler kazanılmış sosyal hakları adım adım kısıtlıyor mu? Hepsinin suçlusu belli: Yabancılar!

Şimdi zenginliği, ezilen halkların yoksulluğu üzerine kurulu emperyalist metropollerde emperyalist burjuvazi, zenginliğin açlar tarafından tehdit edildiğini söyleyerek, zenginlikten pay alan yığınları ırkçı şoven temelde zenginliği koruma mücadelesine çağırıyor! Açık faşist ırkçı gruplar bu ortamda güçleniyor, emperyalistlerin kapıları sıkıca kapama ve yabancıları geri gönderme siyasetini pratiğe koymakta vurucu güç olarak işlev yükleniyor! Emperyalist metropollerde yaşayan yabancılar, hergün artan bir yoğunlukta fiili faşist-ırkçı saldırıların hedefi oluyor.

19 Ekim 1961'deki katliamdan bugün için çıkarılacak en önemli ders, kuşkusuz fabrikalarda, tüm işletmelerde, kırda, büroda, heryerde milliyeti, ırkı, dini, rengi ne olursa olsun erkek kadın tüm emekçilerin anti-emperyalist, anti-faşist, anti-ırkçı mücadelede birliğinin sağlanması gerektiğidir. Yeni katliamları engellemenin tek yolu, egemen sınıflara dur demenin tek yolu budur.

Milliyeti ne olursa olsun bütün emekçilerin anti-emperyalist mücadele birliğinin sağlanmasında, biz Avrupa' nın çeşitli emperyalist ülkelerinde yaşayan Türkiye-Kuzey Kürdistanlı komünistler kendi acil görevimiz olarak, öncelikle Avrupa'da yaşayan Türkiye-Kuzey Kürdistanlı emekçiler arasında yaygın olan ve yabancı düşmanı saldırılar karşısında da daha da yaygınlaşma tehlikesi bulunan, Alman-Fransız vb. düşmanı milliyetçiliğe karşı, milliyetçi içe kapanmaya karşı mücadeleyi görüyoruz. Onlara ırkçı, yabancı düşmanı siyasetin üreticilerinin ve gerçek suçlularının fabrikada aynı bantta çalışan; aynı emperyalist devlete vergi ödeyen Alman-Fransız vb. işçi ve emekçisi olmadığını; gerçek ortak düşman olan emperyalist burjuvaziye karşı ortak mücadelenin gerekliliğini elimizdeki tüm araç ve imkanlarla anlatmaya çalışıyoruz. Biz *"Yerli ve yabancı kadın-erkek işçiler emperyalizme, ırkçılığa, faşizme karşı bir mücadele cephesi"* diyoruz!

19 Ekim 1961'den güncel mücadele için çıkarılacak bir ders daha var bizce: Biz emperyalizme bağımlı burjuvazinin parlamenter demokrasi maskeli faşist diktatörlüğünün hüküm sürdüğü, Türk olmayan milliyetler açısından tam bir halklar hapishanesi durumunda olan bir ülkeden geliyoruz.

Biz ülkemizdeki barbarlığın tek gerçek alternatifinin sosyalizm olduğunu görüyor; sosyalizme gidecek yolu temizleyecek, faşist Türk devletini şiddete dayalı devrimle parçalayacak olan işçi sınıfı önderliğindeki demokratik halk devrimini kurtuluşun biricik yolu olarak görüyoruz.

Yiğit Cezayir halkının silahlı kurtuluş savaşı, bize, eğer bir halk kararlı bir şekilde ayağa kalkar, silahla hakkını ararsa, hiçbir katliamın sonuçta halkın zaferini önleyemeyeceğini öğretiyor. Bu savaş ama aynı zamanda, eğer bu savaş burjuvazinin önderliğinde yürütülürse, kazanılan bağımsızlığın uzun süre korunamayacağını; emperyalizme bağımlılık zincirinin gerçek anlamda kırılamayacağını, sömürgeci efendilerin yerini yeni sömürgeci efendilerin alacağını gösteriyor.

Cezayir savaşı emperyalizm çağında sosyal devrimle birleşmeyen, sosyalizme yönelmeyen bir ulusal kurtuluşun, lafta kurtuluş olacağını gösteren örneklerden biridir.

Biz Türkiye-Kuzey Kürdistanlı komünistler, bugün ülkemizde Kuzey Kürdistan'da PKK önderliğinde yürüyen ulusal kurtuluş hareketine de bu dersler ışığında yaklaşıyoruz. Bu savaşın ulusal baskıya karşı yönelen demokratik özüne sahip çıkıp, bunu desteklerken; yığınlar içinde gerçek kurtuluşun milliyetçilikte olmadığını; bütün milliyetlerden proletaryanın ve ezilen emekçi yığınların ortak düşman olan faşist Türk devletine karşı ortak mücadelesinin gerektiğini ortaya koyuyor; kitleleri enternasyonalizmin, sosyalizmin bayrağı altında toplanmaya, örgütlenmeye, savaşmaya çağırıyoruz. Bu bilinçle toplantınıza en samimi enternasyonalist selamlarımızı iletiyoruz!

▸ YAŞASIN PROLETER ENTERNASYONALİZMİ!

▸ HER ŞEYE RAĞMEN: YA BARBARLIK, YA SOSYALİZM!

BOLŞEVİK PARTİZAN
YURTDIŞI TEMSİLCİLİĞİ
8 Ekim 1991 ●

"Kızıl Sendikalar Enternasyonali"nin (KSE) deneyim ve derslerinden öğrenelim!

- V -

KOMÜNİST Enternasyonal'in Üçüncü Dünya Kongresi, "Beyaz Terör Üzerine Karar"da, Birinci Dünya Savaşı sonucunda, daha iyi bir yaşam üzerine burjuva toplumdaki umutlarını yitirmiş ve burjuvaziye karşı mücadeleye atılmış olan işçi yığınlarına karşı burjuvazinin devlet organları ve özel sivil çeteler aracılığı ile uyguladığı beyaz terörü mahkum eder ve o günkü dönemde burjuvazinin işçilere karşı uyguladığı beyaz terörün artan şiddetini şöyle açıklar:

"Kârlarını alışılmış yükseklikte tutmak, lokavt ve dayatılmış işsizlik aracılığı ile zaten düşük olan işçi ücretini daha da kısmak için o (Burjuvazi /BN), işçi sınıfına karşı genel bir saldırıdan başka bir araç bulmamıştır.

Burjuvazinin bu saldırısına proletarya dirençsiz olarak gözünü kapayamazdı. Proletaryanın direncine cevap olarak burjuvazi her yerde şimdiye kadar hiç görülmemiş beyaz terör dönemini yürürlüğe sokmuştur." (Tezler, Sonuçlar, Kararlar ve Çağrılarda Komünist Enternasyonal, Cilt I, sayfa 119)

Savaş sonrasında burjuvazi yalnızca siyasi talepler için mücadele yürüten işçi kitlelerine karşı değil, ama aynı zamanda iktisadi talepler uğruna gelişen işçi yığınlarının mücadelelerine karşı giderek artan ölçüde açık terör tedbirlerini, faşist şiddet yöntemlerini uygulamaya başlar. Azgın beyaz teröre rağmen işçi sınıfının mücadelesi durdurulamamaktadır, ama işçi sınıfının yükselen mücadelesinin kesin ve sağlam başarılar elde edebilmesi için iki önemli eksiklik sürekli kendisini hissettirmektedir.

"İngiliz Proletaryasına, Büyük Britanya'nın Grevci Maden İşçilerine" başlıklı çağrısında Komünist Enternasyonal; savaşın yükünü işçi sınıfının diğer kesimlerinin sırtına yüklemeye çalıştığı gibi, maden işçilerinin sırtına da yüklemek isteyen İngiliz burjuvazisinin maden işçilerini işten atma, geri kalan bölümünün ücretini düşürme ve bunlara zorunlu toplu sözleşme anlaşması dayatmasına karşı, 1 Nisan 1921' de greve çıkan maden işçilerinin mücadelesinin ve maden işçilerine destek amacıyla bir dizi eylem geliştiren diğer işçi kesimlerinin mücadelesinin iki önemli eksikliğine değinir.

İngiltere işçi sınıfının birinci eksikliği, burjuvazinin saldırısına karşı mücadelelerini, işçiler arasında ve işçi örgütlerinin başında burjuvazinin ajanlığını yapan sosyal hainlere, sendika bürokratlarına karşı mücadele ile birleştirememesidir. Maden işçilerinin grev savaşımının başarıya ulaşabilmesi için, diğer sanayi dallarında çalışan işçilerin yardımı tek başına yeterli değildir. *"Bu nedenle savaşımdan galip olarak çıkmak için maden işçilerine sadece yardım etmeniz yeterli değildir. Bu nedenle çıkarlarınızın korunması için kendinizi hazırlamanız yeterli değildir."* tespitini yaptıktan sonra Komünist Enternasyonal, *"Bu korumanın ilk şartı, sizin sırtınıza basarak kamu yaşamının yükseklerine, sendika hareketinin ve işçi partisinin önderleri mevkiine yükselen, sizin verdiğiniz mevkiyi size değil, burjuvaziye yardım etmek için kullanan insanlara karşı acımasız savaşımdır. Saflarınızı, İngiliz kapitalist devletin bürokrasisi ile, İngiliz bankaları ile, liberal partiden oluşan parlemento ile sıkıca bağımlı işçi bürokratlarından temizleyiniz. Yalnızca mücadele etmek isteyen ve mücadele edebilecek işçiler, sizi savaşıma ve zafere götürebilecek durumdadır." (age, sayfa 123)* görüşünü ortaya koyar.

İkinci eksiklik, *"yaşamlarını iyileştirmek için mücadele eden proleterleri birleştiren" (agy)* bir komünist partisinin, mücadelenin yöneticisi olmamasında yatmaktadır.

"Dünyada Durum Ve Komünist Enternasyonal'in Görevleri Üzerine Tezler"in 4. bölümünde, "Savaştan Sonra İşçi Sınıfı" başlıklı altbölümde, işçi sınıfının yapısında savaştan sonra olan değişikler açıklanır. İşçi sınıfının içerisinde genç işçiler ile kadın işçilerin oranının arttığı, işsiz işçi yığınlarının sayısının çoğaldığı ve işçi sınıfının önemli bir kesiminin savaş sırasında silah kullanma deneyimine sahip olduğu ortaya konur.

"Perspektifler Ve Görevler" başlıklı altbölümde somut görev olarak krizden devrim için yararlanmak ve devrimi hazırlamak ileri sürülür ve devrimi hazırlama konusunda komünistler ile sosyal-demokratlar arasındaki fark olarak şu tez vurgulanır:

"Komünist Enternasyonal ile her iki gruptan sosyal-demokrasi arasındaki fark, bizim devrimi herhangi bir takvime bağlamamız, onlarınsa ütopyacılığı ve darbeciliği reddetmesinde yatmamaktadır. Fark sosyal-demokrasinin, ister hükümette isterse de muhalefette olsun kapitalist devlet içerisindeki dengenin yeniden oluşumunu tüm güçleriyle destekleyerek, devrimin gerçek gelişmesine karşı çıkması, komünistlerin, kapitalist devleti yıkmak ve onu proletaryanın diktatörlüğü ile yok etmek için, her türlü yolu, metodu ve imkanı kullanmasında yatmaktadır." (age, sayfa 136)

Savaş sonrasında gelişen işçi hareketinin başında, eskiye göre etkileri kısmen kırılsa bile, halen sosyal-demokrat hainler duruyordu. *"Savaştan sonraki ikibuçuk yıl içerisinde çeşitli ülkelerin proletaryası, eğer işçilerin başında güçlü, merkezileşmiş, eyleme hazır uluslararası bir komünist partisi olsaydı, muzaffer bir devrim için gerekli olandan daha fazla enerji, mücadeleye girme, fedakarlık gösterirdi. Fakat tarihi nedenler dolayısıyla, burjuvazinin elinde paha biçilmez politik bir araç olan ve halen de bunu sürdüren İkinci Enternasyonal örgütü duruyordu." (age, sayfa 136)*

O günkü dönemde İkinci Enternasyonal'in etkisini kırmak için Komünist Enternasyonal, şu görevleri belirler:

"40) Proletaryanın şimdiki savunma savaşlarını yönetmek, derinleştirmek, birleştirmek ve -gelişmenin gidişine uygun olarak- siyasi son savaşıma yükseltmek, şimdiki krizde, komünist partisinin temel görevidir ve temel görevi olarak kalmaktadır" (age, sayfa 137).

"41) Devrimci hareket gelecek dönemde hızlı ya da yavaş tempoya sahip olsa da, her iki durumda da komünist partisi bir eylem partisi olmalıdır." (agy)

Görevler bu şekilde açık ve berrak olarak formüle edildikten sonra Komünist Enternasyonal, bu hedeflere ulaşmak için hangi araçların ve taktiklerin uygulanması gerektiğine dikkat çeker.

TAKTİK ÜZERİNE TEZLER

Bu başlık altında tam da bu sorunlar ele alınır. Bu noktada Komünist Enternasyonal'e üye partilerin o günkü dönemde esas görevlerinin işçi sınıfının öncü kesimini kazanmak değil, çoğunluğunu kazanmak olduğu bilinçte tutulmalıdır. Bugün halen oluşum halindeki komünist partiler için, o zamanın komünist partilerinin esas görevinden ve esas göreve bağlı taktik adımlardan bağımsız, bugün için sınırlamasız paralellikler kurmak büyük bir yanlışlık olurdu.

1920'lerin başında Komünist Enternasyonal için ana görev, *"İşçi sınıfının çoğunluğu üzerinde tayin edici etkinin fethedilmesi, onun belirleyici kesimlerinin mücadeleye çekilmesi ... en önemli sorun"dur (age, sayfa 139)*. Bugünün oluşum halindeki komünist partileri için en önemli sorun, işçi sınıfının çoğunluğunu kazanma sorunu olmasa da, bugünden bu amaca doğru hızla ilerleyebilmek için yerine getirmesi gereken ve 1920'lerdeki komünist partilerin deneyimlerinden öğrenmesi gereken temel taktik ilkeler de vardır.

Bugün için de önemli olan ve Komünist Enternasyonal'in özellikle vurguladığı bir nokta şudur:

"Komünist Enternasyonal oluşumunun ilk gününden itibaren açık ve yanlış anlamaya meydan vermeyecek bir biçimde, sadece propoganda ve ajitasyon ile işçi yığınları üzerinde etki kurmaya çalışan küçük, komünist mezheplerin oluşumunu değil, tersine işçi yığınlarının savaşımına katılma, mücadelenin komünist anlamda yönetimi ile ve savaşım içinde denenmiş, büyük, devrimci partilerin oluşturulmasını amaç olarak koymuştur." (age, s. 139)

Komünist Enternasyonal bu niteliklere sahip komünist bir partinin kitle partisi haline gelmesi amacıyla, bu türden partilerden, *"-Ne kadar küçük olurlarsa olsunlar- içerden gerici bürokrasiyi aşmak ve sendikaları proletaryanın devrimci kitle örgütleri, savaşımın organları haline getirmek için sendikalara katılmayı talep etmekte" (agy)*dir.

Komünist Enternasyonal'in ve bir çok seksiyonunun bu direktif temelinde çalışma yapması nedeniyle, bir dizi ülkede komünist partilerin sendikalar içerisindeki etkisi de arttı. Örneğin Almanya Komünist Partisi bu direktif temelinde çalışma yaparak, sendikalar içerisinde önemli bir etki kazandığından, sendika bürokratları komünist işçileri ve komünizme yakın işçileri sendikalardan atma girişimine zorlandı. Bu şekilde bizzat sendika bürokratları işçi yığınları arasında sendika hareketinin bölücüleri haline geldiler. Tersine *"saf propaganda ve ajitasyon aracılığı ile, özel komünist sendikaların kurulması aracılığı ile komünizmin güçlenmesi teorisi"ni (age, sayfa 140)* savunan Almanya Komünist İşçi Partisi gibi sekter örgütler hiçbir etki kazanamadıkları gibi giderek işçi yığınları arasındaki etkilerini de yitirdiler.

"Partinin kitlelerle güçlendirilmiş bağı demek, herşeyden önce sendikalara daha yakın bir biçimde bağlanmasıdır. Partinin görevi, sendikaların mekanik olarak formal biçimde partiye tabi olmasından ve faaliyetinin karekteri nedeniyle gerekli otonomisini bırakmasından değil; gerçekten devrimci, komünist partisi tarafından birleştirilmiş ve yönetilen unsurların sendikalar çerçevesindeki bizzat çalışmanın kendisine, iktidar için savaşan proletaryanın genel çıkarlarına uygun bir yön vermesinden oluşmaktadır." (age, sayfa 142).

Beşinci alt bölümde, "Kısmi Savaşlar ve Kısmi Talepler" sorunu ele alınır. Komünist partilerinin kitle partileri haline gelmesi için, Komünist Enternasyonal, hem oportünizme, hem de devrimci gevezeliğe karşı ilkeli, çok yönlü ve pratik savaşım içerisinde yürütülen bir mücadele görevi veriyor.

"Komünist partileri yalnızca savaşım içerisinde gelişebilirler. En küçük komünist partileri bile yalnızca propaganda ve ajitasyon ile kendilerini sınırlayamazlar. Onlar proletaryanın tüm kitle örgütleri içerisinde geri kalmış, sallanan kitleleri pratik mücadele önerilerinin formüle edilmesi, proletaryanın bütün yaşamsal gereklilikleri için mücadeleye girilmesi aracılığı ile nasıl mücadele edileceğini göstererek öncüyü kazanmalılar ve bu şekilde tüm komünist olmayan partilerin ihanetçi karakterini kitlelerin önünde açığa çıkartmalılar." (age, sayfa 144)

Komünist Enternasyonal, kapitalizmin şartlarında işçi sınıfının maddi ve manevi şartlarının sürekli ve kökten düzeltilmesinin mümkün olmadığı, bunu sağlamanın biricik yolunun kapitalist düzeni yıkmak ve proletaryanın diktatörlüğünü kurmak olduğu bilincini temel almaktadır. Fakat bu düşünceden çıkartılan sonuç, birçok anarşist, anarko-sendikalist, fokocu grupların yaptığı gibi, proletaryanın doğrudan kapitalizmi yıkma amacına yönelik olmayan günlük kısmi mücadelelerinden uzak durmayı değil, tersine her imkanı zorlayarak günlük, kısmi savaşımlara katılmayı, bu savaşımları işçi sınıfının kapitalist düzene karşı bilincinin devrimci tarzda gelişmesi, savaşımın kapitalist sistemin yıkılmasını hedeflemesi amacıyla, bu türden savaşımların devrimci tarzda siyasi mücadeleye yükseltilmesini vurgulamaktadır.

Proletaryayı mücadeleye çekmek, ya da yürüyen mücadelesini geliştirmek için Komünist Enternasyonal, işçi sınıfının acil ve ertelenemez, geniş yığınların reel çıkarlarına uygun taleplerin ileri sürülmesini, komünist pratik çalışmanın en önemli kurallarından biri olarak değerlendirmektedir.

Komünist Enternasyonal, kısmi savaşımların önemine, bu savaşımların aynı zamanda tüm burjuvazi ve onun devlet mekanizmasını harekete geçirerek, sömürücü sınıfı ve devletini proletaryanın karşısına diktiği için, bu durumun proleter yığınlar arasında *"sınıfa karşı sınıf"* bilincini kuvvetlendirdiği açısından da parmak basmaktadır.

Üzerinde durulan bir başka önemli nokta da, proleter yığınları devrime örgütsel olarak yaklaştırmanın, hazırlamanın bir aracı ve aşaması olarak ÜRETİMDE İŞÇİ SINIFININ KONTROLÜ talebidir.

Kapitalist düzenin şartlarında daha iyi bir üretimin mümkün olacağını göstermek amacıyla üretimde işçi kontrolü değil, proleter yığınların kapitalizme saldırısını önlemek, işletmelerin mülkiyetini kapitalistlerin elinden almanın hazırlık aşaması olarak üretimde burjuvazinin hakimiyetini kırmak ve işçi sınıfını yönetmeye hazırlamak amacıyla ÜRETİMDE İŞÇİ KONTROLÜ sloganı öne sürülmeli ve bu şiarın uygulanması örgütlenmelidir.

Komünist Enternasyonal'in parmak bastığı bir başka önemli sorun, kapitalist düzende sanayinin yedekler ordusunu oluşturan işsizler kitlesinin kapitalizme karşı harekete geçirilmesi, mücadeleye sokulması ve bu kitlenin kapitalist sanayinin yedek ordusundan devrimin bir yedek ordusu haline getirilmesi sorunudur. Komünist Enternasyonal, o günkü şartlarda *"işsizler ordusunun büyük öneme sahip devrimci bir faktör" (age, sayfa 146)* olduğu görüşünden yola çıkarak komünistlerin *"bu ordunun yönetimini üzerlerine almalılar" (agy)* görevini ortaya koymaktadır. Komünistlerin tersine işçi sınıfının imtiyazlı tabakalarının çıkarlarını savunan sosyal-demokrat ihanet partileri, işsizler kitlesini lumpen yığınlar olarak aşağılamakta ve bu kitlenin sorunlarına eğilmemektedirler. İşçi sınıfının ortak sınıf çıkarlarını savunan komünistler, işçi sınıfının birleşik ordusunun kopmaz bir parçası olarak yaklaştıkları işsizler kitlesinin devrimci taleplerini öne sürerler ve bu talepler için de mücadeleye atılırlar.

Burjuvazi tarafından işçi sınıfına

karşı oluşturulan beyaz terör ve faşist tipte örgütlere karşı, Komünist Enternasyonal, komünist partilerinin ve işletmelerdeki devrimci sendika ve işyeri temsilciliklerinin önüne, *"işletmelerdeki ve sendikalardaki en iyi unsurlara dayanan, kendi işçi taburları ve savunma örgütleri yaratmayı"(age, sayfa 149)* ve bu türden örgütlerin faaliyetinin özel haber alma ve ilişki kurma örgütleri ile tamamlamayı koymaktadır. Bu türden proleter savunma örgütleri halkın hukukunu, yani acımasız bir şekilde karşı-devrimci terör örgütlerine ve bu türden örgütlerde faaliyet yürütenlerle hesaplaşılmasını gerçekleştirmeyi amaçlamalıdırlar. Ama aynı zamanda mücadelenin gelişimine ve kitlenin mücadelesinin kendisine dayanmayan, işçi sınıfının örgütlülüğü ve mücadelesini yükseltmeye yönelmeyen bireysel terörizmden ve bireysel terör eylemlerinden uzak durmalıdırlar.

"Eylemin Uluslararası Koordinesi" başlıklı alt bölümde ise, tek tek ülkelerde işçi sınıfının gelişen mücadelelerinin –siyasi ya da iktisadi karakterde olsun– uluslararası planda koordine edilmesine, bir ülkedeki proletaryanın savaşımının diğer ülkelerdeki proleter yığınlar tarafından doğrudan desteklenmesine değinilmekte ve komünist partilerin bu türden dayanışma eylemleri ve koordine metodları geliştirmelerinin görevleri olduğu vurgulanmaktadır.

"Komünist Partilerin Örgütsel İnşa Çalışma Metodları ve İçeriği Üzerine Yönergeler" başlıklı kararda; parti, parti organları ve partililerin bir dizi nitelik ve görevlerinin yanısıra proletaryanın kısmi, güncel ve sendikal mücadelesi ile de ilgili bir dizi soruna değinilir.

Komünist Enternasyonal, *"sadece bu günlük, mutlaka gerekli küçük çalışma aracılığıyla, proletaryanın tüm mücadelelerine sistemli, fedakar katılım aracılığıyla, 'komünist partisi' komünist partisine doğru gelişebilir" (age, sayfa 174)* görüşünü savunmakta; *"özellikle grev ve lokavtlarda ve işçilerin diğer kitlesel işten çıkartılmalarında komünistler, işçilerin hareketinde yer almak için çok sayıda harekete geçirilmelidir" (age, sayfa 175)* direktifini vermekte, sarı sendika önderlerinin "sarı" karakterinin, *"daha fazla pratik örneklerle ispat edilmesi"ni (agy)* reformizme karşı başarılı bir mücadelenin temel şartlarından biri olarak altını çizmekte; *"sendikal örgütlerin toplantı ve konferanslarına komünistlerin katılması [komünist] fraksiyonlar ve çalışma grupları tarafından itina ile hazırlanmalıdır" (age, sayfa 176)* görüşü ile *"örgütsüz, bilinçsiz işçileri sürekli olarak partinin etki alanına çekmeyi daha iyi anlamayı öğrenmeliler" (agy)* görüşüne dikkat çekmektedir.

Komünist Enternasyonal'in Üçüncü Dünya Kongresi'nde proleter kadınlar içerisinde çalışma ve bu çalışmanın özel alanları üzerine de kararlar alınır. Bu sorunlar üzerine bir başka yazı dizisinde geniş ve detaylı olarak durulacağından, biz şimdilik yalnızca bunu hatırlatmakla yetiniyoruz.

Komünist Enternasyonal'in Birinci Kongresi'nden Üçüncü Kongresi'ne kadar teorik ve pratik alanda bir dizi deneyim ele alınmış, değerlendirilmiş, sonuçlar çıkartılmış ve doğrudan sendika hareketi ile ilgilenecek bir enternasyonal örgütün, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin kurulması için tüm teorik ve örgütsel hazırlık tamamlanmıştır. Artık Kızıl Sendikalar Enternasyonal'i oluşturulabilir ve işçi yığınlarının elinde başarılı bir silah olarak savaş alanında denenebilirdi.

(Devam edecek)

"Taktik Üzerine Tezler"den (Parça)

5) KISMİ SAVAŞLAR VE KISMİ TALEPLER

Komünist partileri yalnızca savaşım içerisinde gelişebilirler. En küçük komünist partileri bile yalnızca propaganda ve ajitasyon ile kendilerini sınırlayamazlar. Onlar proletaryanın tüm kitle örgütleri içerisinde, geri kalmış, sallanan kitleleri pratik mücadele önerilerinin formüle edilmesi, proletaryanın tüm yaşamsal gereklilikleri için mücadeleye girilmesi aracılığı ile nasıl mücadele edileceğini göstererek öncüyü kazanmalılar ve bu şekilde tüm komünist olmayan partilerin ihanetçi karakterini kitlelerin önünde açığa çıkartmalılar. Yalnızca komünistler proletaryanın pratik kitle savaşlarının başına geçmeyi anlarlarsa, yalnızca onlar bu mücadeleyi geliştirirlerse, proletaryanın büyük kitlelerini gerçekte diktatörlük için savaşıma kazanabilirler.

Komünist partilerinin tüm ajitasyon ve propagandası, her türden çalışması, kapitalizm temeli üstünde proleter kitlelerin durumunda sürekli bir iyileşmenin mümkün olmadığı, yalnızca burjuvazinin yenilmesinin, kapitalist devletin parçalanmasının, işçi sınıfının durumunun iyileştirilmesinde ilerleme, kapitalizm tarafından bozulan ekonominin yeniden inşaasını ele alma imkanını verdiği bilinci ile doldurulmuş olmalıdır. Fakat bu anlayış kendisini, proletaryanın diktatörlüğü aracılığı ile gerçekleştirmeye muktedir olana kadar, güncel, ertelenemez hayati gereklilikleri için savaşımdan vazgeçilmesi şeklinde ifade edilemez. Şimdi kapitalizmin çöküşü ve çürümesi dönemindeki, kapitalizmin işçilere tok karınlı kölelerin yaşamını garantileme durumunda olmayan kapitalizm zamanında, –iflas etmiş kapitalizm temelinde ve çerçevesinde barışçıl araçlarla yürütülmesi gereken– barışçıl reformların eski sosyal-demokrat programını ileri süren sosyal-demokrasi, bilinçli olarak çalışan kitleleri aldatmaktadır. Yalnızca çürüme dönemindeki kapitalizm işçilere herhangi insancıl yaşam şartları sağlamaya muktedir değildir, tersine sosyal-demokratlar, tüm ülkelerin reformistleri, programlarında ileri sürdükleri en masum talepler uğruna da herhangi bir savaşım yürütmeye istekli olmadıklarını her gün ispat etmektedirler. Halk kitlelerinin aynı türden aldatılmasını, merkezci partiler tarafından ileri sürülen en önemli sanayi dallarının sosyalleştirilmesi ya da millileştirilmesi talebi oluşturmaktadır. Merkezciler yığınları kamuoyunda, burjuvazi yenilmeden de en önemli sanayi dallarını sermayenin elinden koparıp alacağını anlatarak yanıltmadılar; aynı zamanda bunlar, üzerinde 'planlı' iktisadi inşaanın başlayacağı, her bir sanayi dalının tedricen elegeçirilmesi umudu aracılığı ile işçileri en acil ihtiyaçları için gerçek, canlı savaşımdan uzaklaştırmaya çalışıyorlar. Böylece, açıkça karşı-devrimci aldatmaya dönüşen kapitalizmin reformunun sosyal-demokrat asgari programına geri dönüyorlar. Millileştirme programının ileri sürüldüğü yerde, örneğin kömür sanayisinde, merkezcilerin bir bölümünde, gelişmesi içerisinde iktidar için mücadeleye götürecek devrimci bir eylemin kaldıracı yapmak için proletaryanın tüm enerjisini bir tek talebe yönlendirme (şeklindeki /ÇN) Lasalle'ci düşünce bir rol oynadığında, cansız bir plan yapıcılığı sözkonusudur; işçi sınıfı şimdi bütün kapitalist devletlerde o kadar çok, o kadar korkunç kırbaç altında eziyet çekmektedir ki, tüm bu ezici yüklere karşı savaşımı, bunlara karşı yönelen sürekli darbeleri doktriner bir biçimde uydurulmuş bir şeye yoğunlaştırmak mümkün değildir. Tersi doğrudur, yığınların her ihtiyacı, birleştirildiğinde sosyal devrimin güçlü akımını oluşturan devrimci savaşımların çıkış noktası alınmalıdır. Komünist partileri bu savaşımlar için, kapitalizm temelinde sallanan yapısını güçlendirecek ve iyi-

leştirecek asgari program öne sürmezler. Bu yapının parçalanması onların [komünistlerin] yol gösterici amaçları olarak kalmaktadır, güncel görevleri olarak kalmaktadır. Bu görevi yerine getirmek için ama komünistler, gerçekleştirilmesi işçi sınıfının derhal, ertelenemez çıkarını oluşturan talepler ileri sürmeliler ve kapitalist sınıfın kâr ekonomisiyle bağdaştırılıp bağdaştırılamayacağından bağımsız olarak, bu talepler kitlelerin mücadelesinde savunulmalıdırlar.

Ne kapitalist sanayinin varlık ve rekabet yeteneğini, ne de kapitalist maliyenin dayanıklılığını komünist partileri göz önünde bulundurmalıdırlar, tersine proletaryanın taşıyamayacağı ve taşımaması gereken sıkıntının sınırını [gözönünde bulundurmalıdırlar / ÇN]. Şayet talepler geniş proleter yığınların çıkarlarına uygun düşüyorsa, şayet bu kitleler, bu talepler gerçekleştirilmeksizin yaşamlarını devam ettiremeyecekleri duygusuna sahipseler, o zaman bu talepler uğruna savaşımlar iktidar için savaşımın çıkış noktası olacaktırlar. Reformistlerin ve merkezcilerin asgari programının yerine Komünist Enternasyonal, bütünlüğü içerisinde burjuvazinin iktidarını bozan, proletaryayı örgütleyen, proletarya diktatörlüğü için savaşımda aşamaları oluşturan ve kitleler halen proletarya diktatörlüğü temelinde bilinçli olmasalar da her biri kendi başına geniş yığınların ihtiyacını ifade eden proletaryanın somut ihtiyaçları için savaşımı öne sürer.

Bu talepler uğruna savaşım giderek daha büyük kitleleri kapsadığı ve harekete geçirdiği ölçüde, savaşım, geniş kitlelerin yaşamsal ihtiyaçlarını kapitalist toplumun yaşamsal ihtiyaçlarının karşısına çıkarttığı ölçüde, işçi sınıfı, yaşaması gerekiyorsa, kapitalizm de ölmelidir bilincine varmalıdır; bu bilinç diktatörlük uğruna savaşım isteğinin temelidir. Somut talepler şiarı altında gelişen mücadeleleri yaymak, derinleştirmek ve birleştirmek komünist partilerinin görevleridir. Kısmi bir talebe ulaşmak amacıyla geniş yığınlar tarafından yürütülen kısmi her eylem, her türden, proletaryanın kısmi zaferini de imkansızlaştırmak için, her ciddi iktisadi grev aynı zamanda sınıf olarak tehdit altındaki işveren kesimlerinin tarafında yer alan burjuvaziyi harekete geçirir (teknik yardım, İngiliz demiryolu grevinde burjuva grev kırıcıları, faşistler). Burjuvazi tüm devlet makinasını da işçilere karşı savaşım için harekete geçirir (Fransa ve Polonya'da işçilerin militaristleştirilmesi, maden işçileri grevi sırasında İngiltere'de sıkıyönetim). Kısmi talepleri uğruna savaşan işçiler, otomatik olarak tüm burjuvazi ve onun devlet aracına karşı mücadeleye sokulmaktadır. Kısmi talepler uğruna mücadelelerin, işçilerin tek tek gruplarının kısmi savaşımlarının işçi sınıfının kapitalizme karşı genel savaşımının büyümesi ölçüsünde komünist partisi sloganlarını da yükseltmelidir, rakibin doğrudan ezilmesinin sloganına genelleştirmelidir. Kısmi taleplerin ileri sürülmesinde komünist partileri geniş kitlelerin ihtiyaçları içerisinde yerleşik taleplerin yalnızca bu kitleleri mücadeleye soktuğunu değil, aynı zamanda bunların özünde kitleleri örgütleyen talepler olduğunu dikkate almalıdırlar. İşçi kitlelerinin iktisadi sıkıntılarından çıkan tüm somut sloganlar üretimde kontrol uğruna mücadele yatağına yönlendirilmelidirler, kapitalist rejim altında ekonominin bürokratik planı olarak değil, tersine işyeri temsilciliği ve devrimci sendikalar aracılığı ile kapitalizme karşı savaşımın [planı olarak / ÇN].

Yalnızca bu türden örgütlerin inşası ile yalnızca sanayi dallarına ve sanayi merkezlerine bağları aracılığı ile işçi yığınlarının savaşımı örgütsel olarak bir merkezde birleştirilebilir, sosyal-demokrasi ve sendika önderleri aracılığı ile kitlelerin bölünmesine karşı direnç gösterilebilir. İşyeri temsilcilikleri; yalnızca işçilerin geniş kitlelerinin ortak malı olan iktisadi amaçlar uğruna savaşımda ortaya çıkarlarsa, yalnızca proletaryanın tüm parçaları arasında bağı yaratabilirlerse; komünist partisi, bu görevleri devrimci işçiler ve devrimci gelişmede bulunan sendikalar arasında yerine getirebilirler.

Bu türden kısmi taleplerin ileri sürülmesine karşı her itiraz, bu kısmi savaşımlar nedeniyle reformizmin her itirazı, tek tek komünist grupların sendikalara katılmaya, parlamentarizmi kullanmaya karşı düşmanlığında ifadesini bulan devrimci eylemin canlı şartlarını anlamadaki aynı yeteneksizliklerinin ortaya dökülmesidir. Önemli olan proletaryaya sonal amaçlarını haykırmak değil, tersine proletaryayı sonal hedefi için savaşıma götürmeye tek başına muktedir pratik mücadeleyi yükseltmektir. Kısmi taleplere karşı itirazlarının ne kadar temelsiz ve devrimci yaşamın çıkarlarına ne kadar yabancı olduğunu belgeleyen en iyi gerçek, sol komünistler diye bilinenler tarafından saf öğretinin sığınağı olarak oluşturulan küçük örgütlerin bile, geniş işçi yığınlarını savaşıma çekmek istediklerinde ... geniş halk yığınlarının savaşımına katılmak zorunda kalıyorlar. Şimdiki çağın devrimci özü işçi kitlelerinin en basit yaşam şartlarının kapitalist toplumun varlığı ile bağdaştırılamayacağından, bu nedenle en basit talepler uğruna savaşımında komünizm için savaşıma doğru büyüdüğünden oluşmaktadır.

Kapitalistler giderek daha fazla büyüyen işsizler ordusunu iş ücretinin düşürülmesi amacıyla örgütlü emeğe karşı baskı olarak kullanırken, sosyal-demokratlar, bağımsızlar ve sendikaların resmi önderleri korkakça bir biçimde işsizlerden uzak durmaktalar, onları devlet ve sendikal hayırseverliğinin objesi biçiminde görerek, onları siyasi olarak lumpen proletarya şeklinde değerlendirmektedirler. Komünistler şimdiki ilişkiler altında işsizler ordusunun büyük önemde devrimci bir faktör olduğu konusunda açık olmalıdırlar. Bu ordunun yönetimini komünistler üzerlerine almalıdırlar. Sendikalara işsizlerin baskısı ile, komünistler, sonuncuların yenileştirilmesini ve ilk sırada hain önderlerden kurtulmayı hızlandırmalıdırlar. Komünist partisi, işsizleri sosyalist devrim için proletaryanın öncüsü ile mücadelede birleştirerek, işsizlerin en çok devrimci ve sabırsız unsurlarını umutsuz eylemlerden geri çevirmeli ve tüm kitleyi uygun şartlarda işçi sınıfının bir grubunun saldırısından eylemle desteklemeli, var olan çatışmanın çerçevesinin dışına doğru geliştirmeli, bu çatışmayı tayin edici bir saldırının çıkış noktası yapmalı, tek kelime ile bu kitleyi sanayinin bir yedek ordusundan devrimin aktif bir ordusu haline getirmelidir.

Komünist partileri en büyük enerji ile bu işçi tabakasını içine alarak, işçi sınıfının derinlerine inerek, bir işçi tabakasına karşı diğerlerinin çıkarlarını savunmamakta, tersine böylece, karşı-devrimci önderlerin işçi aristokrasisinin anlık çıkarları için ihanet ettiği işçi sınıfının genel çıkarlarını temsil etmektedirler: İşsizler, kısa çalışan işçiler tabakası ne kadar geniş olursa, bunların çıkarları o ölçüde işçi sınıfının genel çıkarlarına dönüşmekte, o ölçüde işçi aristokrasisinin geçici çıkarları bu genel çıkarlara tabi hale getirilmelidir. İşsizlere karşı onları düşmanca karşılarına çıkartmak ya da işsizleri kendi başlarına bırakmak için işçi aristokrasisinin çıkarlarına dayanan tavır işçi sınıfını parçalamaktadır ve etkisi ölçüsünde karşı-devrimcidir. İşçi sınıfının genel çıkarlarının temsilcisi olarak komünist partisi, bu genel çıkarı tanımak ve propagandacı bir biçimde geçerli kılmakla kendisini sınırlayamaz. O, bunu yalnızca, gerektiğinde en çok baskı altındaki ve en fazla yoksul işçilerin büyük kesimini işçi aristokrasisinin direnişine karşın mücadeleye sokarak etkili bir biçimde temsil edebilir. ●

TKP/ML(BOLŞEVİK)'in Yılmaz Güney'i ve O'nun "Siyasal Yazıları"nı Marksist-Leninist olmanın güncel kıstasları temelinde genel değerlendirmesi üzerine – II –

YILMAZ GÜNEY'in siyasal görüşlerinin olgunlaştığı 70'li yılların ikinci yarısında ister uluslararası planda olsun, ister Türkiye - Kuzey Kürdistan'da olsun Rus sosyal-emperyalizmi sol adına konuşan örgütler içerisinde kesin bir ideolojik hakimiyete sahipti.

Bu dönemde revizyonizmin temsilcisi TİP, TSİP ve özellikle TKP gibi karşı-devrimci revizyonist örgütler, ideolojik hakimiyetlerini işçi sınıfı ve aydınlar içerisindeki artan etkileri ile de pekiştirmişlerdi.

Bu şartlarda modern revizyonizme karşı tavır almak ve ona karşı açıktan mücadele çağrısı yapmak, olağanüstü bir öneme sahipti. Yılmaz Güney, esas olarak kendi Marksist-Leninist eğitimi ve Rus sosyal-emperyalizminin ve onun uşağı partilerin karşı-devrimci pratiklerini değerlendirerek revizyonizme ve revizyonist örgütlere karşı cephe aldı.

O'nun bu tavrı, O'na reformist ve revizyonist saflarda tabii ki itibar kaybettirdi, ama O'nun zaten böyle bir itibara ihtiyacı yoktu. O, işçi sınıfının ve emekçi halkın çıkarlarının ve mücadelelerinin düşmanı reformist ve revizyonistlerden birşey beklemiyordu; tersine O'nun kendini adadığı amaç işçi sınıfının ve diğer emekçilerin devrimci mücadelesinin bir parçası, devrimci bir savaşçısı olmaktı. Bu amacına kuşkusuz ulaştı da...

Yılmaz Güney, yalnızca modern revizyonizme karşı tavır takınmakla kalmadı; O, açıkça uluslararası planda modern revizyonizme karşı mücadeleyi başlatan ve geliştiren Uluslararası Komünist Hareket'in safında da yeraldı. O'nun görüşlerinin bu noktada incelenmesi ve değerlendirmesi belirleyici bir öneme sahiptir...

YILMAZ GÜNEY VE MODERN REVİZYONİZME YAKLAŞIMI

Yılmaz Güney'in doğru ve en tutarlı savunduğu pozisyonlardan birisi de, modern revizyonizme karşı mücadelenin gerekliliğini, onun karşı-devrimciliğini görmesi ve ideolojik, siyasal, örgütsel savaşımının en temel taşlarından birisi olarak bunu hayata geçirmesidir.

O, komünist hareketin önündeki bir çok ideolojik engel içerisinde, modern revizyonizmi *"en başta gelen"* engel, tehlike olarak değerlendirmiştir. O, "Kayseri Konuşmaları 3"de şunları söylemektedir:

"C- Proleter devrimci hareketin önünde bulunan modern revizyonizm, revizyonizmin sağ ve "sol" oportünizm, reformculuk, doğmatizm, sekterizm, maceracılık, subjektivizm gibi tehlikeler içinde, en başta ele alınması gereken modern revizyonizmdir. Özellikle, bazı ülkelerde devlet olanaklarını da elinde bulundurmuş olmasından gelen avantajlarını da hesaba katarsak, uluslararası proleter devrimci hareket için, en tehlikeli düşman olma özelliğini hala korumaktadır.

Revizyonizme, onların gizli-açık uzantılarına karşı, kültür-sanat alanları da içinde olmak üzere, bütün alanlarda tutarlı bir mücadele sürdürülmeden, ideolojik ve siyasi bakımdan yönlendiriciliği ve etkinliği yenilgiye uğratılmadan, diğer sapmalara karşı olsun, faşizme ve emperyalizme karşı olsun başarı kazanılamaz devrim hedeflerine sağlıkla ulaşılamaz." (Siyasal Yazılar I, sayfa 40-41)

O, Uluslararası Komünist Hareket' in gelişmesinin önünde *"en başta ele alınması gereken"* tehlike olarak değerlendirdiği modern revizyonizm ve modern revizyonizmin en başta gelen kalesi Rus sosyal-emperyalizminin niteliği konusunda takınılan tavrın komünistleri, her türden oportünist, revizyonist, orta-yolcudan ayıran "en temel ölçüt" olduğunu berrak olarak savunmuştur. "Kayseri Konuşmaları 4"de şunları söylemektedir:

"C- Emperyalizm ve sosyal emperyalizm ve bütün ülkelerin her türden gericileri dünya halklarının devrimi önündeki engellerdir. Özellikle de ABD ve SB dünya halklarının baş düşmanlarıdır. Günümüz koşullarında proleter devrimcilerini revizyonistlerinden, ortayolculardan ve küçük burjuva devrimcilerinden ayıran en temel ölçüt, Sovyetler Birliği'nin niteliği konusunda takınılan tavırdır. Emperyalist bir ülkeyi sosyalist göstermeye çalışanlar ya da revizyonizmi sosyalizmin bir biçimi olarak kabul edenler proleter devrimcileri olamazlar. Öte yandan, dünya halklarının baş düşmanını iki süper devletten tek süper devlete ve "özellikle" de Sovyetler Birliği'ne indirgeyen bu doğrultuda diğer emperyalistlerle ve "üçün-

cü dünya" nın gericileriyle işbirliği yapanlar da proleter devrimcileri olamaz lar. (Siyasal Yazılar I, sayfa 59-60)

Modern revizyonist tehlikenin büyüklüğünü doğru olarak öne çıkartan Yılmaz Güney, aslında modern revizyonistlerin ilkelerinden kaynaklanan üç dünya teorisinin temel tezlerinden olan "dünyada baş çelişme, başdüşman" gibi tezlerden kopamamıştır. Fakat modern revizyonizme karşı mücadelesinde bu yanlışlıkları tali planda kalmaktadır.

O, modern revizyonizmin egemenliğindeki sosyal-emperyalizme karşı mücadele verilmeden, aynı şekilde sosyal-faşizme karşı mücadele verilmeden gerçek bir anti-emperyalist, anti-faşist bir mücadele verilemeyeceğini belirtmiştir. O, şunu demektedir:

"Öte yandan, ABD'nin başını çektiği emperyalist hegemonyaya karşı yürütülecek bu mücadele, Sovyet emperyalizmine ve onların işbirlikçilerine karşı yürütülecek mücadele ile birleştirilmelidir. Faşizme karşı mücadele, sosyal faşizme karşı mücadele ile, emperyalizme karşı verilecek mücadele sosyal emperyalizme karşı mücadele ile birleştirilmeden anti-emperyalist mücadele verilemez. Anti-emperyalist mücadelenin özü budur." (Siyasi Yazılar I, sayfa 35)

Yılmaz Güney, modern revizyonizme karşı örgütsel mücadelenin gerekliliğini de kavramış ve içinde yeraldığı yayın faaliyetlerinde modern revizyonizmi savunanların yeri olmadığını, anti-emperyalist, proleter devrimci bir yayın organının aynı zamanda anti-revizyonist olması gerektiğini açıklamıştır.

Yaşamının en son döneminde, içinde yeraldığı ve yurtdışında yayınlanan "MAYIS" dergisinin yayın çizgisini açıklarken şunları belirtmiştir:

"Siyasi-ideolojik temelin, bütün çalışmaların üzerinde yükseleceği temel olduğuna inanıyoruz. Bu anlamda, Sovyet Sosyal Emperyalizmini, dünya proletaryasına ve ezilen halklarına gizli ya da açık biçimleriyle, şirin göstermeye çalışan bilinçli kalemlere elbette ki sayfalarımızda yer vermeyeceğiz. Bir çok sanatçı ve aydının yazınsal çalışmalarında, modern revizyonist ideoloji açıkça belli olmayabilir. Ancak, bir sanatçının, sosyal ve siyasal ilişkileri bu yönde ise, biz ona karşı tedbirli olmak zorundayız. Olacağız da...

MAYIS, anti-emperyalist, anti-faşist, anti-revizyonist kültür-sanat mücadelesinde bir bayrak olmak istiyor." (Siyasal Yazılar III, sayfa 7)

Modern revizyonistlerle oportünist-devrimci örgütler arasında, 12 Eylül 1980 darbesinin olumsuz etkilerinden biri olarak gelişen siyasi yakınlaşma, eylem birliklerinde devrim / karşıdevrim arasındaki kalın ayrım çizgilerinin silinmesi, şartlarında sosyal-emperyalizmi şirin göstermeye çalışanların dergide yerinin olamayacağı savunusu olumlu bir tavırdır.

Yılmaz Güney, modern revizyonist tehlikeyi doğru olarak tespit etmiş, modern revizyonizme karşı mücadelenin çok yönlü gerekliliğini bir çok yazısında özellikle vurgulamıştır. Fakat O, modern revizyonizme karşı verilen daha önceki mücadele içerisinde önemli sapmaların ve hataların olduğunu tespit etmemiştir. O'nun yazılarında modern revizyonizme karşı mücadele hep güncel mücadele çerçevesinde ele alınmış, modern revizyonizme karşı mücadelenin tarihine inilmemiştir.

O, modern revizyonizme karşı —önemli hatalarına rağmen— mücadele bayrağını açan ÇKP ve AEP'nin yanında yeralmış, fakat ÇKP ve AEP'ni savunurken, yer yer eleştirel yaklaşma yeteneğini de göstermiş; buna rağmen ama ÇKP ve AEP'nin modern revizyonizme karşı mücadelelerinde herhangi bir yanlışa parmak basmamıştır.

Bir bütün olarak ele alındığında, modern revizyonizme karşı mücadele sorununda Marksist-Leninist bir konumda durmaktadır.

ÜÇ DÜNYA TEORİSİ VE YILMAZ GÜNEY

Yılmaz Güney, ÇKP'nin üç dünya teorisini sistemleştirmesi ve AEP'nin Mao'nun ölümü ertesinde, üç dünya teorisine açık eleştirel tavır takınması sonrasında, AEP ile ÇKP arasındaki çizgi tartışmasında AEP'nin yanında yerini almış ve üç dünya teorisine açık cephe almıştır. O, örneğin AEP ile ÇKP arasındaki iki çizgi mücadelesinde uzlaşmayı, aslında uzlaştırma adına üç dünya teorisini savunanlara şu cevabı vermiştir:

"Biz, Rusya ile Çin arasında bir yol, yani orta yol izlemeyiz. Çünkü Rusya ile Çin arasındaki ayrılıklar bir ilke ayrılığı iki ayrı dünya görüşünden kaynaklanan ayrılıklar sorunudur. Biz bu konuda kesin bir tavra sahibiz. Rusya'yı bir sosyalizm ülkesi olarak görmüyoruz. Üstelik devrimimizin yıkmak zorunda olduğu engellerden biri, dünya gericiliğinin iki ana merkezinden biridir diyoruz. Bu konuda uzlaşma, orta yol yoktur, olamaz. Revizyonizmin sınıf içeriğini kavramayan devrimcilere, yurtseverlere bu gerçeği anlatmayı ve kavratmayı da başta gelen görevlerimiz arasında sayıyoruz.

AEP ile ÇKP arasında da bizim için orta yol yoktur. Stalin der ki: "İlke sorunlarında "orta" yol, görüş ayrılıklarını örtbas etme, gizleme "yoludur" partinin ideolojik yozlaşmasının "yoludur", partinin ölümünün "yoludur".

Üstelik biz henüz bir partiye de sahip değiliz, partinin oluşturulması savaşımı içindeyiz. Bu nedenle ilke ayrılıklarına gereken duyarlılığı göstermek zorundayız. Devrim, devrim isteyen güçlerle devrim istemeyen güçleri karşı karşıya getirir. Devrim, gerçekten devrim isteyen güçlerle devrim istiyor görünen güçleri de karşı karşıya getirir. Bu konuda da özellikle benim tavrım açıktır; ÇKP gittikçe sağa kayan, oportünizmi sistemleştiren bir siyaset izlemektedir. Üç dünya teorisi buna bir örnektir. Öte yandan bize yansıyan bilgiler oranında AEP'ye eleştirilerimiz vardır. Yine de, uluslararası planda, eleştiri hakkımızı saklı tutmak kaydıyla, AEP yönünde saf tutmanın doğruluğuna inanıyorum." (Siyasal Yazılar I, sayfa 91-92, "Kayseri Konuşmaları"ndan)

Yılmaz Güney, ÇKP'nin sistemleştirdiği üç dünya teorisini sağcı ve oportünist olarak niteledikten sonra, uzlaşmayı değil, eleştirilerine rağmen ve eleştiri hakkını "saklı tutmak kaydıyla" üç dünya teorisine karşı çıkan AEP'nin yanında saf tutmaktadır.

Bu bağıntıda somut olarak AEP'ne ne gibi eleştirisinin olduğunu açıklamasa bile AEP'ne eleştirel yaklaşımı; üç dünya teorisini AEP'nin açık eleştirel tavır takınması sonrasında reddeden, fakat AEP'ne en ufak eleştirel bir yaklaşımı olmayan, ÇKP kuyrukçuluğundan AEP kuyrukçuluğuna atlayan siyasetlerle karşılaştırıldığında doğru ve olumlu bir tavırdır.

O, 1978 şartlarında doğru olarak, *"tarihi dersler bize üç dünya oportünizmini ve onların siyasi temsilcilerini ulusal ve uluslararası planda işçi sınıfı hareketi içinde, modern revizyonistlerin hemen yanında, en tehlikeli düşmanlardan biri olarak almayı emrediyor." (Siyasal Yazılar I, sayfa 178, "1917 Ekim Devrimi Dünya Proletaryası Ve Dünya Halklarına Ölümsüz Bir Işık Ve Sonsuz Bir Eğitim Kaynağıdır" yazısından)* tespitini yapmış ve Uluslararası Komünist Hareket saflarında ortaya çıkan ve büyük tahribatlara yol açan bu tehlikeye karşı etkili bir mücadele verilmeden sosyal-emperyalizme, emperyalizme karşı doğru bir mücadele verilemeyeceğini savunmuş, bu nedenle o günkü şartlarda bu tehlikenin Uluslararası Komünist Hareket'in gelişmesinin önünde birincil engel olduğunu vurgulamıştır:

"Çin'in başını çektiği oportünizm daha tehlikeli ve birinci plana alınması gereken bir engeldir. Bu engel doğru

bir mücadele ile aşılmadan, sovyet sosyal emperyalizmine karşı doğru bir mücadele verilemez; başını ABD'nin çektiği emperyalizme karşı doğru bir mücadele verilemez. Yeni oportünizm, sosyal emperyalizme ve emperyalizme karşı verilen mücadeleyi, dünya çapında, dünya komünist hareketinin birliğine büyük bir darbe indirerek çelmelemiş, su katmıştır." (age, sayfa 177)

O, uluslararası planda *"sosyal emperyalistlerin süt kardeşi, emperyalistlerin de kan kardeşi" (Siyasal Yazılar II, sayfa 123, "Ne İçin Savaşıyoruz?" yazısından)* şeklinde karşı-devrimci olarak nitelendirdiği Çin revizyonizminin ülkemizdeki temsilcilerini de karşı-devrimci olarak mahkum etmiş; TİKP, Aydınlık somutunda bu hareketin, *"Türkiye devrimine zararlı, Türkiye devriminin yolunda bir engel, proletaryanın partisinin önünde bir engel, ... ülkemizde en tehlikeli oportünizmin kalesi, sığınağı." (Siyasal Yazılar I, sayfa 98, "En Tehlikeli Oportünizmin Kalesi: Aydınlık" yazısından)* olduğunu ortaya koymuş; Türkiye devriminin demokratik ve sosyalist görevlerinin başarıyla yerine getirilmesinin faşizme ve sosyal-faşizme, reformizme karşı verilecek mücadelenin başarısının yanısıra *"Çin revizyonizminin karşı devrimci takipçilerine" (Siyasal Yazılar II, sayfa 30, "Emperyalizm, Savaş ve Devrim" yazısından)* karşı verilecek mücadelenin başarısına da bağlı olduğunu önemle vurgulamıştır.

Yılmaz Güney, yine doğru olarak, *"Aydınlık-TİKP karşı-devrimcilerinin faşizme karşı olma, faşist diktatörlüğü engelleme diye bir sorunları gerçekte yoktu" (Siyasal Yazılar II, sayfa 11, "Devrimci Sarsıntı Ve Yeni Güçler" yazısından)* diyerek, Aydınlık-TİKP revizyonistlerinin sahte anti-faşizmlerinin de gerçek yüzünü göstermiştir. O, en öz deyimle, üç dünya teorisi savunucularını *"sosyal-hainler" (Siyasal Yazılar II, sayfa 128, "Ne İçin Savaşıyoruz" yazısından)* olarak nitelendirmiştir.

Yılmaz Güney, üç dünya teorisinin karşı-devrimci özünü doğru olarak tespit etmesine, üç dünya teorisinin Uluslararası Komünist Hareketi içerisinde açtığı tahribatları doğru olarak vurgulamasına, üç dünya teorisine karşı tutarlı bir mücadele çağrısı yapmasına rağmen, üç dünya teorisinin en temel bazı tezlerinden kopmamış, tersine hem dünya, hem de Türkiye-Kuzey Kürdistan üzerine yaptığı değerlendirmelerde üç dünya teorisinin "baş düşmanı", "baş çelişme", "iki süper güç" gibi tezlerini savunmuştur. O, önce dünyadaki başlıca çelişmeleri ve hemen arkasından baş çelişkiyi şöyle tespit ediyor:

"Dünyamızdaki başlıca toplumsal çelişmeler şunlardır:

Burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişme.

Sosyalizm ile kapitalizm arasındaki çelişme.

Kapitalist ve emperyalist ülkelerle, sömürge ve yarı-sömürge ülkeler arasındaki çelişme.

Emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişmeler.

Bu çelişmeler birbirlerini etkiler, birbirlerine bağlıdır. Ancak bir tanesi, diğerleri üzerinde tayin edici rol oynar. Bu baş çelişmedir.

Dünyamızdaki baş çelişme, iki süper devlet ile dünya halkları arasındaki çelişmedir." (Siyasal Yazılar I, sayfa 32, "Kayseri Konuşmaları II"den)

Dünyadaki başlıca toplumsal çelişmelerin içerisinde, üçüncü başlıca çelişmeyi *"kapitalist ve emperyalist ülkelerle, sömürge ve yarı-sömürge ülkeler arasındaki"* bir çelişme olarak yanlış bir biçimde koymasından bağımsız olarak, açıkladığı dünyadaki başlıca toplumsal çelişmelerin içerisinde *"iki süper devlet ile dünya halkları arasındaki çelişme"* ***olmamasına rağmen***, yeni bir başlıca çelişme daha araya sıkıştırmakta ve sanki yukarda sayılan çelişmelerin birini öne çıkartıyormuş gibi davranmaktadır.

Üç dünya teorisinden tamamen kopamadığı için O, Marksizm-Leninizm'in doğru bir biçimde ortaya koyduğu dünyadaki başlıca çelişmeler tezini, üç dünya teorisinin en temel tezlerinden birisi olan *"dünyamızdaki başlıca çelişme iki süper güç ile dünya halkları arasındadır"* tezine uydurmaya çalışmaktadır.

"Dünyamızdaki baş çelişme iki süper devlet ile dünya halkları arasındaki çelişmedir" tespitine bağlı olarak ve bu tespitin kaçınılmaz bir sonucu olarak "dünya halklarının baş düşmanı" görüşünü de savunmakta ve şöyle demektir:

"Anlaşılacağı gibi, yarı-sömürge yapının parçalanabilmesi için, emperyalizme karşı, emperyalistleri ve işbirlikçilerini ve bunların dayandıkları maddi ve toplumsal ilişkileri hedef alan bir mücadele yürütülmelidir. Burada asıl hedef, dünya halklarının baş düşmanı iki süper devlet ve onların işbirlikçileridir." (age, sayfa 34)

Dünya çapında başdüşman tespiti, doğal olarak bu dünyanın bir parçası olan Türkiye-Kuzey Kürdistan için de geçerli olacaktır. Bu nedenle Yılmaz Güney'e göre, *"dünya gericiliğinin iki ana yönlendiricisi ABD ve SB, dünya halklarının olduğu gibi halkımızın da baş düşmanıdırlar." (Siyasal Yazılar II, sayfa 122)*

Dünya çapında baş düşman tespiti yapmasına rağmen Yılmaz Güney, aynı tespiti yapan ve bu tespitten yola çıkarak başdüşman dışındaki emperyalist ve gerici güçlerle uzlaşmayı, birliği, ittifakı savunan üç dünya teorisi savunucularının tersine, başdüşman dışındaki emperyalist güçlere karşı mücadelenin unutulmaması gerektiğini, bağımlı ülkelerde yerli gericilerle işbirliği yapılamayacağını berrak olarak açıklamıştır.

Örneğin en son aktarılan alıntının hemen devamında şunları söylemektedir:

"Dünya gericiliğinin iki ana yönlendiricisi ABD ve SB, dünya halklarının olduğu gibi halkımızın da baş düşmanlarıdır. İçinde bulunduğumuz özgül koşullar nedeniyle, Rus sosyal emperyalizmine ve işbirlikçilerine karşı mücadele temelinde, ABD emperyalizmi ve işbirlikçileri ön plana alınmalıdır. Bu, Rus Sosyal emperyalizmini ve işbirlikçilerini belli bir oranda bile olsa kayırmak anlamına gelmez. Öte yandan, ABD emperyalizmine karşı verilecek mücadele, başta Batı Alman, İngiliz, Fransız, Japon emperyalistleri olmak üzere, diğer emperyalistlerin de devrim düşmanı niteliği unutulmamalı ve ABD ile olan ilişkileri gözardı edilmemelidir. ABD'ye karşı mücadele, diğer emperyalistleri de kapsamına almalıdır derken, bu düşünceyi ifade etmek istiyoruz. Yine, ABD emperyalizmine karşı mücadelede, Çin revizyonizmine karşı mücadeleye özel bir önem verilmelidir. Çin revizyonizmi, sosyal-emperyalistlerin süt kardeşi, emperyalistlerin de kan kardeşidir." (age, sayfa 122-123)

Yine başka bir yerde, şu dipnotu düşmeyi gerekli görmüştür:

"Baş düşman ile başlıca düşmanlar arasında, özgül koşullar nedeniyle farklılıklar vardır; fakat, baş düşmana karşı mücadelede başlıca düşmanlardan biri ya da ikisi ile ittifak yapılamaz. İttifakı bırakalım, baş düşmana karşı mücadele süreci içerisinde, bunların bir tanesinin bile unutulması gelişim doğrultusuna zarar verir..." (age, sayfa 128)

Yurtdışına çıktıktan sonra yazdığı ve "Siyasal Yazılar cilt III"de toplanan yazılarında "iki süper güç", "baş düşman", "dünyada baş çelişme" gibi formülasyonlar olmasa da, bu konularda özeleştiri yaptığını açıklayan bir tavrı yoktur ve onların yerine geçirdiği yeni doğru tezlerde konulmamaktadır.

Bu noktada esasta AEP çizgisinin dışına çıkamamıştır. Buna rağmen ülkemizdeki AEP çizgisi savunucularından da AEP'ne karşı da eleştirici yaklaşımı ile ayrılmaktadır.

(Devam edecek)

Anti-semitizm ve siyonizm üzerine
– II –

Almanya'da anti-semitizmin bugün açıkça ve yoğun bir biçimde ifade bulmaması, ırkçılığın anda genel bir "yabancı düşmanlığı" biçimine bürünmesinin nedeni, İkinci Dünya Savaşı sırasında anti-semit pogromun sonucu Almanya'da Yahudi nüfusun hemen hemen yok edilmiş olması gerçeğidir. Bugün Almanya'da bulunan Yahudi nüfusun azlığı, pratikte anti-semit pogromlara yönelmesini engelliyor. Yine de bu durumda bile Yahudi mezarlarının talanı ve anti-semit sloganların tüm yabancı düşmanlarınca kullanılması, ırkçılığın anti-semit biçiminin sürdüğünü gösteriyor.

EMPERYALİZM VE YAHUDİ SORUNU

"Yahudi olmayanlar için, Yahudi sorununun tarihi, toplumsal ilerleme yoluna yerleştirilmiş sapmalar ve engeller tarihidir. Yahudiler için, yalnızca kanlı, zulüm ve gözyaşı dolu bir tarih olmakla kalmayıp, aynı zamanda daha iyi bir düzen için soylu bir mücadele tarihidir de. İnsanlığın ilerleme savaşımı, zorunlu olarak, anti-Semitizme, barbarlarla düzenbazların, halkların ve ulusların özgürlüğünün düşmanlarının bir aracı olan anti-Semitizme karşı mücadeleyi de gerektirir." (I. Rennap, "Anti-Semitizm ve Yahudi Sorunu, sayfa 35, İnter Yayınları)

Bir Yahudi komünisti olan I. Rennap, 1942'de bu satırları yazdığında; Yahudiler Avrupa ve Asya'da bir dizi soykırımı ve sürgünü geride bırakmış ve anda, tarihlerinin en büyük soykırımının da sürecini yaşamaktaydılar. Diğer yandan da soykırımlar ve ezen ulus zulmünden kurtulma çabası içindeki bir bölüm Yahudi ise, siyonizmin bayrağı altında Filistin'de bir Yahudi-Siyonist devlet yaratma çabası içindeydi. Aradan geçen elli yıl bize tarihi süreç içinde yeni bir dizi veri sundu.

İlki, anti-semitizmin faşizmin elinde emperyalizm çağında en keskin ve kanlı bir kılıç olarak Yahudi halka ölüm kustuğu ve günümüzde de anti-semitizmin dünyanın dört bir köşesinde, özellikle de Yahudi soykırımlarının yaşandığı ülkelerde –Almanya ve Doğu Avrupa ülkeleri, Rusya, vb.– yeniden hortlayıp, günlük politikanın araçları arasında önsıralarda yerini aldığıdır.

Bir diğeri ise; anti-semitizmin panzehiri olarak ortaya sürülen siyonizmin, devlet ideolojisi olarak Yahudilere neler sunduğudur.

Ezilen bir ulusun tepkisinin de bir ürünü olarak tarih sahnesine emperyalizm döneminde ortaya çıkan siyonizm, İsrail'in kuruluşu ile, Yahudi devletin siyasi, kültürel, örgütsel, askeri çıkış noktası, elinde salladığı bayrak olduğu günden buyana pratikte ezen bir ulusun ideolojik silahı olarak Filistin Arap halkına karşı zulüm ve katliam aracı olmuş; anti-semitizmi alt edemediği gibi, ona yeni demagoji ürünleri sunmuş ve halklar arasındaki düşmanlığı körükleyerek, Filistin'de yaşayan Yahudi halk için, emperyalizm şartlarında ancak en korkunç militarizmle ayakta durabilecek bir "kale" yaratma sonucunu vermiştir.

Biz, yazımız içinde bu süreci ayrı bir başlık altında inceleyerek okuyucuyu aydınlatmaya çalışacağız.

Emperyalist dünya, bugün hepimizin gözleri önünde 20 yüzyılın son yılları içinde yeni bir şekilleniş içindedir. Çöken sosyal-emperyalizm ile birlikte, sahte enternasyonalizm de tarihin çöplüğüne atılırken; ezen ulus şovenizmi, tüm emperyalist ülkelerde ırkçılık biçiminde politik sahnede daha pervasız bir biçimde yerini almakta; hakim ulustan emekçiler ve halk kitlelerini azınlık milliyet ve uluslara karşı seferber etmenin aracı olarak kullanılmaya çalışılmaktadır.

Ezilen ulus ve azınlık milliyetler arasında, ezen ulus şovenizmi karşısında ulusal bilinç ve duygular artarak, yeni örgütlenmeler ortaya çıkmakta; ulusal devlet talepli mücadele ve bağımsızlık çabaları her tarafta patlamaktadır.

Son birkaç yıla kadar Asya, Afrika kıtalarında yaşanan bu süreç, şimdi Avrupa'ya sıçramış çok uluslu tüm devletler Avrupa'da da yeniden kaynayan kazan görünümünü almıştır veya bu sürece girmiştir.

Avrupalı emperyalist devletler bugüne kadar Avrupa'da statükoları koruyarak yürüttükleri sömürü politikalarını, yeni koşullar altında hakim ulus milliyetçiliğini "Avrupa'nın birliği" demagojisi yanısıra piyasaya sürmekte; yabancı düşmanlığında ifadesini bulan yeni ırkçı-şoven politikalar emperyalist devletlerin yasal ve örgütsel düzenlemeleri yanısıra, ırkçı, sivil faşist yeni nazi örgütlenmeler ve ölümlerle sonuçlanan faşist saldırılarla yanyana günlük yaşamda yerini almaktadır.

Örneğin bugün, Alman emperyalizmi "Büyük Almanya" hedefiyle iki Almanya'nın "birleşmesi" ardından, emperyalist yeniden paylaşımda en büyük payı koparabilme azmi ve çabasıyla göze batmaktadır. O, yıkılan sosyal-emperyalizmin molozları arasından çıkmaya çalışan "ulusal devletleri", kendi sömürü çarkına bağlama, Balkanlar ve özellikle Yugoslavya'nın Hırvatistan, Slovenya parçalarında hakimiyet kurmaya çalışırken; ülke içinde de cephe gerisini sağlama ve yayılmacılığına dayanak yaratma bilinçli çabası ile "Alman milliyetçiliği"ni ala-

bildiğine körüklemektedir.

Bu girişim, Alman olmayanların hak ve özgürlüklerinin yasalarla sınırlanması, yeni yasal duvarlarla, özellikle yarı-sömürge ve bağımlı ülkelerden emekçi kitlelerin "Almanya cennetine" göçünün engellenmesi ve 80 milyonluk Almanın "ulusal birliğinin pekiştirilmesi" vb. ile bir arada; polis destekli neo-nazilerin Yahudi mezarlarına, Sinti-Romanlara, kara derili göçmenlere, en büyük Alman olmayan göçmen grubu oluşturan Türk-Kürt göçmenlere yönelik saldırılarla bir arada yürütülmektedir.

20. yüzyılın sonunda Almanya bir kez daha anti-semitizmi temel ideoloji edinmiş ırkçılığın, 20. yüzyıl ortalarında en korkunç Yahudi katliamının örgütleyicisi ve uygulayıcısı olmuş faşist, emperyalist güçlerin ülkesi olarak, bu kez ırkçılığın "yabancı düşmanlığı" biçimine büründürerek uygulamaya sokulduğu bir ülke durumundadır.

Almanya'da anti-semitizmin bugün açıkça ve yoğun bir biçimde ifade bulmaması, ırkçılığın anda genel bir "ya bancı düşmanlığı" biçimine bürünmesinin nedeni, İkinci Dünya Savaşı sırasında anti-semit pogromun sonucu Almanya'da Yahudi nüfusun hemen hemen yok edilmiş olması gerçeğidir. Bugün Almanya'da bulunan Yahudi nüfusun azlığı, pratikte anti-semit pog romlara yönelmesini engelliyor. Yine de bu durumda bile Yahudi mezarlarının talanı ve anti-semit sloganların tüm yabancı düşmanlarınca kullanılması, ırkçılığın anti-semit biçiminin sürdüğünü gösteriyor.

Rusya, Polonya ve hemen tüm Doğu Avrupa ülkelerinde ise anti-semit ırkçılık; çok açık olarak yeni koşullar altında yeniden şekilleniyor. Bu durum, yeni şekillenişi iyi anlayıp mücadele edebilmek için, eskiyi, ilk dönemi, emperyalizmin başlangıç sürecindeki durumu çok iyi kavramamızı zorunlu kılmaktadır.

EMPERYALİZMİN İLK DÖNEMİ VE YAHUDİ SORUNU

Yazı dizimizin ilk bölümünde belirttiğimiz gibi, dünya tarihi açısından feodalizmi alteden kapitalizmin kesin hakimiyetinin ilanı olan Fransız Devrimi ve ardından dünya genelinde yaşanan gelişim, Batı Avrupa'da Yahudi azınlığın asimilasyonu ve sınıf ayrışımını getirmiştir. Doğu Avrupa'da ise kapitalist gelişim gecikmeli olmuştur.

Gecikmeli kapitalist gelişim, bir yandan Doğu Avrupa'da Yahudilerin asimilasyonu ve sınıf ayrışmasını geciktirirken, diğer yandan batıya önemli bir Yahudi göçünü körüklemiş; bu yeni göçmenleri eritemeden emperyalist aşamaya ulaşan, dünya pazarlarının paylaşımını gündeme getiren emperyalist burjuvazi tek tek ülkelerde, etkin bir azınlık yapısını koruyan Yahudileri bir kez daha yerli halkın saldırı hedefi yapmış; emperyalizm dönemi böylece Yahudi soykırımlarının hazırlayıcısı olmuştur.

Hans Jochen Gamm, "Das Judentum" adlı eserinde bu dönemi incelerken, "Yeni dönemde Anti-semitizm" başlıklı bölümde bizlere bir dizi önemli bilgi sunmaktadır. (*)

Yazar, Yahudi düşmanlığı konusunda araştırma yapmış olan bir diğer araştırmacı Walter Sulzbach'ın ortaya çıkardığı sonuçta, *"Yahudi düşmanlığı bir yanda bilinen yabancı düşmanlığı (altını çizen yazar) fenomenine dayanırken, diğer yandan da ama onda hristiyanlık öğretisinin sorumluluğu vardır"* dediğini aktardıktan sonra, anti-semitizm sürecini inceleyerek, kapitalist-emperyalist dönemde anti-semitizmin; "ekonomik anti-semitizm", "politik ve kültürel anti-semitizm" ve "ırkçı anti-semitizm" başlıkları altında toplanacak şekilde ifadesini bulduğunu bir dizi veri ile ortaya koymaktadır.

Biz burada hristiyanlığın Yahudi düşmanlığındaki payı ve geçen süreç içinde oynadığı rol üzerinde fazla durmadan, kısa bir açıklama ile yetinmek istiyoruz.

Çünkü bu konu, başlı başına bir araştırma konusu olması gereken çelişki, gelişme ve olaylar yumağıdır. Ancak şu genel değerlendirmeyi burada yapabiliriz:

Hristiyanlık, Yahudi dini ardından Filistin'de doğan ikinci tek tanrılı din olarak bölgede ve yayıldığı alanlarda Yahudi dininin rakibi ve alternatifi olarak ortaya çıkmış; onunla savaşım içinde yayılabilmiştir. İki dinin arasındaki hakimiyet mücadelesinde hristiyanlık hakimiyet kurduğu ülkelerde, azınlık olarak yaşayan Yahudileri izole etme ve hatta yok etme görevini üstlenmiştir.

Ortaçağda Avrupa'da feodalitenin en önemli unsuru hristiyanlık dini ve onun sözcüsü kilise, baskı ve sömürünün savunucuları, uygulayıcıları olarak yerli hakim sınıfların başdestekçisi ve hatta yönlendiricisidir.

Hristiyanlığın bu süreci, kötülüklerin dini anlamda ifadesi olan "şeytan" ile "Yahudi"nin aynılaştırıldığı süreçtir de aynı zamanda. Ve ünlü Haçlı Seferleri sırasında ve sonrasında binlerce Yahudi'nin de katli sadece aynılaştırmanın, ekonomik çıkarlar ve onun önündeki Yahudi engellerin kaldırılması çabasının bir ifadesidir.

Bu nedenle, yüzlerce yıl boyunca geniş halk kitleleri, hristiyanlığın Yahudi düşmanlığı zehiri, şeytan ile Yahudiyi eşitleyerek eğitilmiş ve karşısında gördüğü tüccar ya da tefeci Yahudi, bu aynılaştırmanın etten kemikten ifadesi olarak beyinlerde yerini almış; dönem dönem ortaya çıkan kitle katliamlarına ideolojik-düşünsel ortamı hazırlamıştır.

Bugün benzer görüntü, islam dini temelinde siyonizme (aslında Yahudiliğe) karşı mücadele ettiğini söyleyen Filistinli Araplar ve onların "Hamas" adlı örgütlenmesinde de ifadesini bulmaktadır.

FKÖ ile siyonist İsrail devletinin "barış" görüşmesini reddeden bu akım, tavırlarını gerekçelendirirken, kurandan alıntılarla, *"İsrailoğullarının dünyanın belası olduğu ve yokedilmesi gerektiği"* görüşünü dile getirilerek anti-semitizmin en kaba ve bağnaz ifadesini dışa vurmaktadır.

EKONOMİK ANTİ-SEMİTİZM

Kapitalizmin serbest rekabetçi döneminde yerli halk ile "eşitliği"ni elde eden Yahudiler, yaşanan sınıf ayrışması sürecinde paylarına düşeni almış; yılların tecrübesine sahip tüccar, tefeci kesim arasından yeni sanayi burjuvaları şekillenmiştir. 19. yüzyılda Avrupa'da yerini alan bu yeni burjuva tipi, geçmiş deneyin yardımıyla kapitalist sömürünün tüm alanlarında aktif olmuş; bu ise rakip olan yerli hristiyan burjuva arasında anti-semitizmi ortaya çıkartmıştır.

Burada anti-semitizmin biçimlerinin en açık gözlemlenebileceği Alman ya'yı örnek alıyoruz: 19. yüzyıl, ekonomik alanda Yahudilere yönelik bir dizi nitelemeyi ortaya çıkartmıştır. Örneğin yerli kapitaliste göre; Yahudiler *"haksız rekabet yapan"*, *"ekonominin asalakları olan"*, *"sınırsız kâr peşinde koşan"* vb. vb.'dirler. Bu nitelemeler, özellikle 1873 "Borsa yıkımı" ile ortaya atılan ifadelerdir.

Ekonomik anti-semitizm, Almanya'da yaklaşık 1895'lere kadar aynı şekilde sürmüştür. Bu tarih sonrası, emperyalist Almanya'nın denizaşırı ülkelerle olan ticaretinin artması ve sömürgecilik, özellikle orta sınıfları rahatlatmış, Almanya içi rekabet, yerini dünya pazarlarını payetme dalaşı verilen diğer emperyalistlerle olan rekabete bırakmış ve içerde ekonomik anti-semitizmi yavaşlatmıştır.

(*): "Das Judentum", sayfa 67-80: "Yeni dönemde Anti-semitizm"

Ancak Birinci Paylaşım Savaşı ardından yenilen Almanya, savaş öncesi sınırlarının da gerisine atılıp, gücünü zayıflattığı içindir ki, bir kez daha "iç düşman" güncellik kazanmış ve anti-semitizm yeniden hız kazanmıştır.

Weimer Cumhuriyeti döneminde, ekonomik anti-semitizm üst noktaya tırmanmıştır. Çünkü, yenilip yıkılan imparatorluğun ekonomik borçlarının Cumhuriyetin üzerine kalması ve galip devletlere tazminat ödeme zorunluluğu, Cumhuriyete kötü bir başlangıç yaptırma ötesinde, ekonomik krizi sürekli kılmıştır. Bunun en ağırı, 1923 enflasyonu ve 1929-32 dünya krizi olaylarıdır.

Alman küçük-burjuvazisinin iyice yıkıma uğrama korkusu, geniş kapsamlı bir anti-semit hareketi yeniden ortaya çıkartmıştır.

Hükümette yeralan bazı Yahudi kökenli bakanların varlığı, sözde Almanlara karşı yönelen yanlış ekonomik uygulamaların demagojik kanıtı olarak ortaya sürülmüştür.

Bu dönem, Doğu Avrupa Yahudilerinin yoğun bir biçimde Almanya'ya göçü de, Alman anti-semitizmini hızlandırmış ve *"Almanya'daki Yahudilerin Doğu Avrupa Yahudilerini Almanya'ya çağırıp yerleştirerek, Almanya' da hakimiyeti ele geçirecekleri"* iddiaları anti-semitizmin en belirleyici demagojileri arasında yeralmıştır.

Bu dönemi inceleyen H. J. Gamm, Almanların anti-semitizmin bu ölçüde etkisinde kalma gerekçelerini açıklarken; Almanya'nın İngiltere ve Fransa gibi geniş sömürgelere sahip olmadığı ve çeşitli ırk ve milliyetten halk topluluklarıyla birarada olunmadığına, kendi içinde Prusyalı, Bayernli vb. olarak yaşama alışkanlıklarının, Yahudileri kabullenmemelerinin önemli nedenlerinden biri olduğuna dikkat çekmektedir.

Yine bu dönem Fransa'nın Ruhr bölgesini işgali, sömürgelerden getirilen kara derili askerlerin bu bölgeye yerleştirilmesi ardından, milliyetçi Alman basını, yoğun bir biçimde Alman halkı arasında *"Überfremdung=yabancılarla karışarak yozlaşma"* korkuları yaymıştır.

Bu dönem Doğu Avrupa'dan gelen Yahudilerin özellikle büyük gruplar halinde Berlin'e, çeşitli semtlere yerleşmesi ve ekonomik kriz nedeniyle küçük sermaye yıkılırken, büyüklerin varlığını koruması ve milliyetçi Almanlara göre, sözde Yahudi işyerlerinin varlığını sürdürmesi; yıkılan sermayenin buralara aktığı iddialarını ortaya çıkartmış ve *"küçük sermayeyi yutan Yahudi büyük sermayesi"* görüşlerini geniş Alman kitleler arasında etkin kılmıştır.

Böylece, ekonomik anti-semitizm alanında Yahudiler, yıkımın kaynağı, haksız rekabet yapan ve hatta enflasyonu, krizi ve savaşları etkileyen, uluslararası alanda ekonomik komplolar peşinde koşup, dünyanın hakimiyeti peşinde koşan yabancılar olarak görülüp, gösterilir olmuştur.

POLİTİK VE KÜLTÜREL ANTİ-SEMİTİZM

Almanya'da politik anti-semitizmin bir *"örgüt"* olarak ortaya çıkışı, 1871'de imparatorluğun ilanı sonrasına rastlar. Bu dönem ortaya çıkan politik anti-semitizmi daha önceki dönemden ayıran belirleyici özellik; geçmişte birbirinden kopuk ve sistemsiz varolan anti-semitizmin aksine; kendi içinde bir sisteme, bir programa ve "Yahudi Sorunu"nun nihai çözümü (!) hedefine yönelen bir plana sahip oluşudur.

Almanya'da ilk anti-semit örgüt, 1881'de ortaya çıkmıştır. Bu dönemde ilk kez *Bernhard Foerster* Alman parlamentosu Reichstag'a yaklaşık 250 bin imzalı bir yazı sunmuştur. Bu yazıda; *"Yüzbinlerce Alman vatandaşının Yahudi göçünün sınırlandırılmasını, Yahudilerin kamu görevlerinden -memuriyetten- yoksun bırakılmasını, özellikle hukuk ve eğitim alanlarından dıştalanmalarını talep ettiği"* dile getirilmektedir. Ayrıca, *"burjuva anlamda Yahudi-Alman eşitliğinin bir yanılgı ve ağır sonuçları olduğu, bunu önlemek için verilen hakların geri alınması gerektiği"* belirtilmektedir.

Bu yaklaşım, ilk kez bu şekilde "Yahudi Sorunu"na çözüm önermesiyle; 1819'da gündeme gelen ve Yahudi işyerleri, evleri vb'nin yağmalanıp sokak ortalarında Yahudilere saldırı düzenleyen *"Hep-Hep Hareketi"*nden ayrılmakta ve daha ağır sonuçlar içermektedir. "Hep-Hep"çiler azınlık olan Yahudilerin, çoğunluğa bağımlılığını talep ederken, yeni örgüt, Yahudilerin politik imhasını talep etmektedir.

1881'de parlamentoya ulaşan bu talepler belgesi, daha sonraki dönemde anti-semitizme temel teşkil eden bir belge oluyordu. Bu belgenin özü ise: *"Yahudilerin Getto'ya geri dönmesini belki yabancı hakları çerçevesinde kendilerine göz yumulabileceği fakat onların kültürel ve politik yaşamın şekillenişinde hiçbir yerlerinin olamayacağı"*nı dile getiriyordu.

Aynı dönemde Adolf Stoecker de *"Hrıstiyan Sosyal İşçi Partisi"* adlı bir parti oluşturarak anti-semitizmi daha geniş çevrelere ulaştırmayı hedeflemiştir. Adı "işçi" partisi olmasına karşın bu parti SPD (Sosyal Demokrat Parti)'nin etkisi altındaki işçi sınıfı arasında taraftar bulamamış ve işçi sınıfına anti-semitizmi taşıyamazken, orta ve küçük-burjuva arasında taraftar edinmiştir.

Stoecker'in, *"Yahudi sermayesi liberalizm belası sayesinde hakimiyet kurma olanağı bulmuştur ve halkın yaşamı tehdit altında"* vb. türünden sloganları, orta tabakanın kulağına hoş gelen sözler arasındaydı. *"Sosyal, politik ve kültürel yaşamdaki bozuklukların sorumlusu Yahudilerdir"* yaklaşımı etkili oluyordu.

Bu görüşler temelinde 1893 yılında "Alman Milliyetçi Küçük Tüccarlar Birliği" ve "Çiftçiler Birliği" kuruldu. Her iki örgüt de geniş bir kesime hitap etmekteydi ve politik çizgileri, Yahudi düşmanlığı üzerine inşa edilmişti.

Süreç içinde "Hristiyan Sosyal İşçi Partisi", "işçi" kavramını terkederek "Hristiyan Sosyal Parti" adını aldı ve 1880-90 arasında etkili bir anti-semit parti faaliyeti yürüttü.

Stoecker'in görüşleri, akademik alanda da etkisini gösterdi ve öğrenciler arasında pek çok taraftar buldu. "Alman Öğrenciler Birliği" ortaya çıktı. Bu dönemde Julius Langbehn'in (1881-1907) "Eğitimci Olarak Rembrandt" adlı kitabı akademik katmanlar arasında anti-semitizmin yayılmasına büyük oranda hizmet etti ve adı geçen kitap 1928 yılına gelindiğinde 84. baskısını yapmıştı.

1886'da kendini "Alman anti-semit hareketi" diye adlandıran bir grup Stoecker'in partisinden koptu ve böylece ilk kez "Yahudilere karşı mücadele"yi kendine tek görev bilen bir parti politik arenada yerini aldı.

Gerçekte 1887'de açık anti-semit milletvekilleri mecliste vardı; bunların sayıları 1903'te 11'e yükseliyordu.

Bu süreç, Weimer Cumhuriyeti'nde kurumlaşan politik anti-semitizmin, en üst noktaya ulaşarak faşist kitle kıyımı jenoside varan pratiğinin hazırlandığı süreç olarak Almanya tarihinde yerini almaktadır.

IRKÇI ANTİ-SEMİTİZM

Irkçı anti-semitizm, Yahudi düşmanlığının en iğrenç ifadesi olarak ortaya atıldığında, burjuvazinin hakimiyeti döneminde sanki yedek din işlevi üstlenmiş bulunuyordu.

Irkçı anti-semitizmin beyinlerde yer bulabilmesinin en önemli nedenlerinden biri, hiç kuşkusuz onun 19. yüzyılda yaygınlaşan ***bilime inanç***a dayanabilmiş olmasıdır.

Bu dönemde bir yandan halk topluluklarının geçmişine ilişkin araştırmalar yapılırken, bir yandan da doğa bilimlerinde hızlı bir gelişme izlenmektedir.

Bir dizi bilim adamının doğadaki çeşitli bitki ve hayvanları sınıflandırma çalışmaları; aynı dönemde kendi içinde insanları da özelliklerine göre sınıflandırma anlayışlarına yolaçmış; Marks ve Engels'in insanı toplumsal ve ökonomik canlı olarak nitelemelerine rağmen; Darwin'in insanı "yaratılmış" değil, "türemiş canlı" olarak açıklaması temelinde ırk teorileri ortalığı kaplamıştır.

Hepsi de hipotez olmaktan öteye gitmeyen ırk teorileri sanki ispatlanmış gerçeklermiş gibi piyasaya sürülmüş ve ırkçı politika ve pratiklere kaynak yaratılmıştır.

Irkçı anti-semitizm biyolojik olarak gerekçelendirilmeden önce, *"Yahudilerin ortak özellikleri"* adı altında gündeme gelmiştir.

Bu işin öncülerinden biri ünlü müzisyen Richard Wagner'dir. O, 1850 yılında kaleme aldığı "Müzik ve Yahudiler" adlı makalesinde, Yahudilerin genel olarak müzikte yeteneksiz olduklarını belirtmenin ötesinde, Yahudilerin "Alman" dili ve müziği ile "Alman" olan bir dramaturji üretebileceklerine inancı olmadığını vurgulamaktadır.

O dönem, Wagner yandaşları bu görüşleri sahiplenip savunanlar olarak anti-semitizmi dile getirirlerken, daha

Anti-semitizm üzerine ENGELS :

"... Anti-semitizm ile iyilikten çok bela yaratıp yaratmayacağınız konusunda düşünmenizi isterim. Anti-semitizm geri kalmış bir kültürün işaretidir ve bu yüzden de ona yalnızca Prusya ve Avusturya ve Rusya'da rastlanır. Burada İngiltere'de ve Amerika' da anti-semitizm yapmaya çalışılsa, bunu yapana gülerler. Paris'te de bay Drumont -Alman anti-semitlerine göre karşılaştırılamayacak derecede fikre sahip- yazıları ile ancak fazla etkisi olmayan bir kaç günlük sansasyon yaratabiliyor. Ayrıca o şimdi Şehir Konseyi seçimlerine aday olarak katıldığı için hristiyan sermayesine de, Yahudi sermayeye karşı olduğu kadar karşı olduğunu bizzat söylemek zorunda kalıyor! Ayrıca Bay Drumont bunun tersini savunsaydı da okunurdu.

Prusya'da anti-semitizmi yapan 10.000 mark kazanıp, 20.000 mark harcayan bu yüzden de tefecilerin eline düşen küçük soyluluk, junkertumdur. Prusya ve Avusturya'da büyük kapitalizmin rekabeti karşısında çökmeye mahkum olan küçük burjuvazi, lonca zanaatçısı ve küçük tüccardır anti-semit koroyu teşkil edip birlikte bağıranlar. Fakat eğer sermaye toplumun iliklerine kadar gerici olan BU sınıflarını yok ediyorsa; o yapması gerekeni yapıyor, ve ister semit ister ari olsun, ister vaftizli ister sünnetli olsun iyi bir iş yapıyor. O (böylelikle /ÇN) geri kalmış Prusya ve Avusturyalıların ilerlemesine, onların nihayet tüm eski toplumsal zıtlıkların kapitalistlerle işçiler arasındaki büyük zıtlık içinde çözüldüğü modern bir pozisyona gelmesine yardımcı oluyor. Yalnızca bunun olmadığı yerde, henüz güçlü bir kapitalistler sınıfının, aynı zamanda güçlü bir işçi sınıfının olmadığı, sermayenin henüz tüm ulusal üretime hakim olacak derecede güçlü olmadığı bu yüzden de menkul kıymetler borsası onun faaliyetinin esas alanı olduğu yerde; üretimin hala ortaçağdan arta kalan köylüler, çiftlik beyleri, zanaatkarlar vb. sınıflar elinde bulunduğu yerde -yalnızca buralarda sermaye öncelikle Yahudidir ve orda anti-semitizm vardır.

Zenginliklerini bizim zavallı Mark, Gulden veya Frankımızla ifade etmek çok zor olan milyonerlerin bulunduğu bütün Kuzey Amerika'da bu milyoner ler arasında BİR TEK YAHUDİ BİLE YOKTUR ve bunlarla karşılaştırıldığında Rotschildler dilenci kalır. Burda İngiltere'deki mesela Westminster Dükü ile karşılaştırıldığında da Rotschild oldukça mütevazi araçlara sahip biri olarak kalır. Hatta bizde Ren bölgesini alalım. Fransızların yardımı ile bundan 95 yıl önce toprak soylularının kovulduğu ve modern endüstirinin yaratılmış olduğu bu alanda Yahudiler nerde?

O halde anti-semitizm ortaçağın batmakta olan toplumsal katmanlarının esasta kapitalistler ve ücretli işçilerden oluşan modern topluma karşı bir reaksiyonundan (gericiliğinden /ÇN) başka bir şey değildir; görünürde sosyalizm adına da yapılsa yalnızca gerici amaçlara hizmet etmektedir; o feodal sosyalizmin bir çeşididir ve bizim onunla ilgimiz olamaz. Eğer o bir ülkede varsa, bu o ülkede yeter sermaye olmadığını ispatlar. Sermaye ve ücretli iş bugün birbirinden ayrılamaz. Sermaye ne kadar güçlü ise ücretli işçi sınıfı da o kadar güçlüdür, dolayısı ile sermayenin egemenliğinin sonu da o kadar yakındır. Ben biz Almanlar için -Viyanalıları da buna sayıyorum- kapitalist ekonominin durgunluk içinde batağa gitmesini değil, onun mümkün olduğunca hızla gelişmesini istiyorum.

Buna bir de anti-semitizmin durumu bütünü ile çarpıtması ekleniyor. O bağırarak susturduğu Yahudileri tanımıyor bile. Eğer tanısa burda İngiltere'de ve Amerika'da Doğu Avrupalı anti-semitizm sayesinde ve Türkiye'de de İspanya engizisyonu sayesinde binler ve evet binlerce YAHUDİ PROLETER varolduğunu bilirdi. Bu Yahudi proleterler en fazla sömürülen en sefil şartlarda yaşayanlardır. Biz burada İngiltere'de son 12 ay içinde Yahudi işçilerin üç grevini yaşadık. Ve böyle bir durumda sermayeye karşı mücadele adına anti-semitizm yapacakmışız, öyle mi ?

Ayrıca biz Yahudilere haddinden fazla şey borçluyuz. Heine ve Börne'den söz etmeyelim haydi, Marks sapına kadar Yahudi kanındandı, Lasalle Yahudi idi. Bizim en iyi insanlarımızın bir çoğu Yahudidir. Şimdi proletarya davasına bağlılığı nedeni ile Viyana'da zindanda çile dolduran dostum Victor Adler, Eduard Bernstein, Londra "Sosyal Demokrat"ın redaktörü Paul Singer, bizim parlamentodaki en iyi adamlarımızdan biri -bunların hepsi dostluklarından onur duyduğum insanlardır ve hepsi Yahudidir. Hatta Gartenlaube (Haftalık küçük-burjuva magazin dergisi /ÇN) beni bile Yahudi yaptı! Seçmek zorunda kalsam herhalde Yahudiliği "Herr von"a (Almancada soyluluk ön eki) tercih ederim!

Engels, 19 Nisan 1890"

(Marks-Engels Eserler, Almanca, Cilt 22, sayfa 49/50)

(Sözkonusu mektubu Engels, İsidor Ehrenfreund adlı Viyanalı bir banka memurunun 21 Mart 1890 tarihli bir mektubuna cevap olarak yazmıştır.

Sözkonusu mektubun yazarı Viyana'da Banka ve Kredi Kurumları memurları ve Viyana halkının bir bölümü içinde antisemitizmin yaygın olduğu, bunun kendini Yahudi sermayeye karşı propogandada da gösterdiğini belirtmiş, Engels'in fikrini sormuştur. Mektubun burda çevirdiğimiz bölümü yazarın ismi verilmeden Viyana "İşçi Gazetesinde" 9 Mayıs 1890'da yayınlanmıştır. Engels burada "anti-semitizm, basit adamın sosyalizmidir" tezine karşı, sosyalizm ile anti-semitizm arasında bir ilişki olmadığını göstermektedir.)

sonra bu yaklaşım, nazi faşistlerince bir adım daha ileriye götürülerek; Yahudilerin ürettiği Almanca her türlü eser, "çeviri" olarak nitelendirilmiştir. Çünkü, Almancayı ancak Ari olan gerçek Almanlar tam içeriği ile kullanabilirler. vb. vb. ...

1816-1882 yılları arasında yaşayan Fransız Graf Gobineau, "Irk öğretisi ve tarihin biyolojik olarak incelenmesi" alanında ilk kuruculardandır. Bu sözde bilim adamı yayınladığı "İnsan Irkının Eşitsizliği" adlı kitabında çeşitli ırklardan "kan karışımı"na karşı çıkmakta; şayet karışım olmazsa ırkın tüm özelliklerinin sürdüğü belirtilmekte, karışma halinde "kalitenin düşeceği" sonucuna varılmaktadır.

Bu kişiye göre iki büyük ırk grubu vardır. Bunlardan birincisi olan "Ari ırk"a ait olanlar, üretken olup, devlet yapıcı kesimdir. İkinci grup ise "Hamit-semit" diye adlandırılan ve *yıkıcı* olan gruptur. Her türlü kültürün kaynağı Ari ırkından gelmektedir ve dünyanın kaderi, bu ırkın biyolojik yapısını korumasına bağlıdır. vb. vb. ...

Bu konuda iğrenç fetvalar verenlerden biri de Engels'in rezil ettiği E. Dühring'dir.

Dühring, hristiyanlığa geçen ve vaftiz edilen bir Yahudinin de ırksal özelliğini değiştirmeyeceğini belirterek, ne olursa olsun bir Yahudinin Yahudi kalacağını vurgulamıştır.

Dühring daha da ileri giderek, vaftiz edilen bir Yahudinin hristiyan olarak ulusun hassas kurumlarında yeralabileceğini, bunun da orada zararlar vermesine yolaçacağını açıklamıştır.

Bu yaklaşım, daha sonra nazi faşistlerince çıkış noktalarından biri yapılmış ve Yahudilerin; hristiyan da olsa, "Alman kan bağı" da olsa, yüzlerce yıldır Almanya'da yaşıyor da olsa; gaz odaları, toplama kamplarında katledilmelerinin gerekçesi yapılmıştır.

Kapitalizm, üst aşaması emperyalizme geçerken işte bu teori ve bir yandan da pratikte sürgün ve katliamlarla "Yahudi sorunu"na çözümler üretmeye çalışıyordu.

Ne var ki, özellikle Yahudi katliamının baş mimarlarından olan Alman emperyalizmi, Birinci Paylaşım Savaşı öncesi bir yandan bu teorilerle donanırken, savaş sırasında Alman ordusu saflarında cephede Almanlarla birlikte Alman tekelleri için can veren ya da "kahramanlıklar gösteren" Yahudilere madalyalar dağıtmaktan da geri kalmamıştır.

Emperyalizme geçiş döneminde genelde Avrupa'da, özelde de Almanya'da yukarda özetlediğimiz anti-semitizm çeşitli alanlarda sistemleşip günün koşullarına uygun hale getirilirken; çeşitli yanlarıyla 1991 dünya koşullarına benzer görüntüler sergiliyorlardı.

Bir yanda dünyanın yeniden paylaşımı hesapları ve hazırlıkları, bir yandan da buna denk düşecek iç yapıyı yaratma, yani ırkçılık, milliyetçilik temelinde proletarya ve emekçi kitleleri birbirinin karşısına çıkartma ve giderek, sermayenin zaferi uğruna birbirini kırdırma... Enternasyonalizm yerine milliyetçiliği koyma.

Bugün de Almanya'da geçmişin "Yahudi Yasaları" benzeri "Yabancılar Yasaları" ile Alman olmayanlar ikinci sınıf insan konumundadır. Bugün de değişik milliyet ve renklerden Alman olmayanlara Almanya'da saldırılar düzenlenmektedir.

Ve bugün de parlamento kürsülerinden *"Almanya'ya gelen mültecilerle Alman toplumu ve kültürünün tehdit altında olduğu"* teraneleri, —geçmişte Doğu Avrupalı Yahudilere söylendiği gibi— açıkça dile getirilebilmektedir.

Ve bugün, bir yandan Alman Savunma Bakanlığı ve "Haber Alma Teşkilatı" eliyle, "tarım aleti" adı altında siyonist devlete tanklar, silahlar gizlice gönderilmeye çalışılırken; bir yandan da Yahudi mezarlarına saldıranlara, yabancıları katledenlere göz yumulmaktadır.

Emperyalistler Birinci Paylaşım Savaşında bir yandan Yahudilere madalya dağıtıp; bir yandan da Yahudi yasalarını hazırlayıp uygulayan cedlerinin yolunda şaşmadan yürümektedirler.

Bu yürüyüş, ya yeni barbarlıklara götürecek; ya da enternasyonalizm bayrağına sarılan işçi sınıfı ve halklarca durdurulacaktır!

(Devam edecek)

Anti-semitizm üzerine LENİN :

"Yahudilere karşı düşmanlık körüklenmesine anti-semitizm adı verilir.

Lanetli Çarlığın son saati gelip çaldığında, o bilisiz işçi ve köylüleri Yahudilere karşı kışkırtmaya çalıştı. Çiftlik sahipleri ve kapitalistlerle ittifak içinde çarlık polisi Yahudi pogromlarını (soykırım /ÇN) örgütledi. Sefaletten bıkmış işçi ve köylülerin çiftlik sahipleri ve sömürücülere nefretini Yahudilere karşı yöneltmeye çabaladılar. Başka ülkelerde de kapitalistlerin Yahudilere karşı düşmanlık körükleyerek işçilerin gözlerini kapamaya, onların dikkatini emekçilerin gerçek düşmanından sermayeden saptırmaya çalışmaları sıkça görülür. Yahudilere karşı düşmanlık çiftlik sahipleri ve kapitalistlerin işçi ve köylüleri serflikle en derin bilisizlik içinde tuttukları yerde yaşayabilir. Yalnızca bütünüyle baskı altında bulunan ve bütünüyle bilisiz kişiler Yahudilere karşı yönelen iftiralara inanabilir. Bunlar papazların "imansızları" odun yığınları üzerinde yaktırdıkları, köylülerin köle olduğu, halkın ezildiği ve kör tutulduğu serflik döneminin kalıntılarıdır. Fakat serfliğin bu eski karanlığı şimdi kayboluyor. Halk görmeye başlıyor.

Emekçilerin düşmanı Yahudiler değildir. İşçilerin düşmanı bütün ülkelerin kapitalistleridir. Yahudiler arasında işçiler ve köylüler, emekçiler vardır ve bunlar çoğunluktadır. Onlar bizim kardeşlerimizdir, bizim sosyalizm mücadelemizde yoldaşlarımızdır. Çünkü onlar sermaye tarafından ezilmektedir. Yahudiler arasında Kulaklar, sömürücüler, kapitalistler de vardır, bizim hepimizin arasında olduğu gibi. Kapitalistler değişik dinlerden değişik uluslardan, değişik ırk-tan işçiler arasında düşmanlık körüklemeye çalışmaktadır. Yahudi zenginleri, Rus zenginleri ve bütün ülkelerin zenginleri hep birlikte işçileri eziyor, ayaklar altına alıyor, onların arasına nifak sokuyor.

Yahudilere zulüm eden ve takibata alan lanet olası Çarlık kahrolsun. Diğer uluslara karşı, Yahudilere karşı düşmanlık ekenler kahrolsun!

Yaşasın kapitalizmin yıkılması için mücadelede bütün ulusların mücadele birliği ve kardeşçe güveni!"

(Lenin, "Yahudilere Karşı Pogrom Kışkırtması Hakkında", Mart 1919 sonu, "Ulusal ve Sömürge Sorunu Üzerine" başlıklı derlemeden, sayfa 583, Almanca)

Komünist Enternasyonal'in Komünist Kadın Hareketi'nin deneyimlerinden öğrenelim! Komünist Partisi'nin aktif kadın savaşçılarının kazanılmasını örgütleyelim!

Proletaryanın kadın öncüsünü kazanalım! Komünist Kadın Hareketini yaratalım! (2)(*)

ÜÇÜNCÜ ULUSLARARASI KOMÜNİST KADINLAR KONFERANSI

Bundan sonraki önemli uluslararası tartışma forumu 1924'te, Komintern'in Beşinci Dünya Kongresine paralel olarak yapılan *Üçüncü Uluslararası Komünist Kadınlar Konferansıdır.*

Komintern'in Üçüncü Dünya Kongresinden bu yana Komintern ve onun seksiyonlarının diğer faaliyet alanlarında olduğu gibi kadın sorununda da parti politikasının yoğunluğu işletmelere, sanayi proletaryasına yöneltilmektedir. Beşinci Dünya Kongresinde, "Kitlelere!" sloganının hayata geçirilebilmesi için, partilerin bolşevikleştirilmesi sloganı altında, partilerin örgütlenme ilkelerinin işletme hücreleri temelinde kökten değiştirilmesi talep edilmektedir. Coğrafi temeldeki örgütlenme biçimi sosyal-demokrat kalıntı olarak redddedilmektedir. Clara Zetkin bunu şu şekilde açıklamaktadır:

"Kadınların işletmelerde ve sendikalarda örgütlenmesi için komünist çalışma üzerine danışma toplantılarına özel bir önem düşer. Burada sözkonusu olan, devrimci gücün şimdiye kadar az akan, ama en güçlü kaynaklarını sonuna kadar kullanmaktır. Kapitalist ülkelerin üretiminde, ticaretinde ve taşımacılığında kadın emeği muazzam bir rol oynar. Bazı sanayi dallarında egemen, tayin edici etkendir... Kadın yoldaşlarımız, Komünist Partisinin önderliği altında proletaryanın ekonomik ve politik mücadelelerini taşımaya, devrimin büyük tarihsel muharebelerini kazanmaya yardım edecek kadın birliklerinin seçkinlerini buralarda kazanmak ve örgütlemek zorundadır. Bundan dolayı kadın işçilerin ve hizmetlilerin devrimci işyeri temsilciliği hareketine çekilmesi, bunların örgütlenmesine, eylemlerine ve mücadelelerine enerjik şekilde katılımı, komünist bir faaliyetin hedefidir. Kadın işçi kitlelerini, birleşik bir mücadele azmi ile ve erkek kardeşleriyle birlikte birleşik cephede toparlamak yetmez. Bu amaçla, eşit hak ve yükümlülüklerle ortak kitle eylemlerinin sağlam örgütlenmiş üslerinin oluşturulması gerekir." (Enternasyonal Basın-Yazışma, No: 25, sayfa 563, 1924)

Üçüncü Uluslararası Komünist Kadınlar Konferansının ikinci görevi olarak, Clara Zetkin, kadın yoldaşların teorik ve pratik eğitimlerinin önemini öne çıkarır:

"Kadınların en büyük kitlelerinin proleter devrimin hizmetine başarıyla koşulması açısından, bütün ülkelerde, hem tutkulu büyük mücadelelerde, hem de görünmez, sık sık da tekdüze günlük mücadelelerde aynı şekilde çalışkan ve güvenilir, teorik bakımdan yetkinleşmiş, daha deneyimli olarak ajitasyon yapan, örgütleyen, önderlik eden kadın yoldaşlar kurmayının oluşması, tayin edici bir öneme sahiptir. Öğrenelim!" (Aynı yerde, sayfa 565)

Üçüncü Uluslararası Komünist Kadınlar Konferansı, Haziran 1924'te aşağıdaki gündemle yapılır:

1. Dünyada durum ve komünist kadınların görevi.
2. Uluslararası Kadın Sekretarya-sının raporu.
   a. Batı ülkeleri için.
   b. Doğu ülkeleri için.
   c. SSCB için.
3. Kadın işçilerin işletmelerde örgütlenmesi.
4. SSCB'de çalışmanın biçim ve yöntemleri.
5. Sendikalar içinde çalışma.
6. Kooperatifler içinde çalışma.
7. Toplumsal eğitim.

Bu Üçüncü Konferansın önünde, daha önce de ortaya konduğu gibi, şu politik esas görev durmaktadır:

"Bu Konferansta yeni olan nedir? Bu konferans, ilk kez, Komünist Partilerin işletmede işçi kadınlar arasında kök salabilmesi için araç olacak örgütün yaratılması sloganını atmıştır. İşletme hücrelerinin örgütlenmesi - bu, kadınlar arasındaki çalışmanın bolşevikleştirilmesi için ilk adımdır." (Pepper, Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi, Enternasyonal Basın-Yazışma, No: 106, sayfa 1356)

Çalışmaların kadın sanayi proleta-

(*): TKP/ML(BOLŞEVİK) Kadın Komisyonu'nun Komünist Enternasyonal'in Komünist Kadın Hareketi deneyimlerini değerlendiren bir araştırma yazısı elimize geçti. Bu yazıyı 5 bölüm halinde yayınlıyoruz. Yazının ilk bölümü BOLŞEVİK PARTİZAN'ın bundan önceki (69/70) sayısında yayınlandı.

ryasına yöneltilmesi komünist örgütlenmenin temel ilkesidir. Her komünist partisi, çalışmasının en başından itibaren kadın sanayi işçilerini kazanmaya ve onlar arasında kök salmaya yönelmek zorundadır. Komünist Enternasyonal partilerinde uzun bir dönem ev kadınları ve partili erkek yoldaşların karıları üzerinde yoğunlaşmak olağandı. Bu yanlış siyaset, bu Kongrede nihayet bir tarafa bırakılmış ve aşılmıştır.

İkinci ana sorun, kadın çalışması ve kadınlar arasında çalışma aygıtının, genel parti aygıtı ve genel parti çalışması ile kaynaştırılması idi.

Komintern'de kadın çalışmasının düzeyine ilişkin olarak, Helga Sturm yoldaş, Uluslararası Kadın Sekretaryasının raporunda şunları saptamaktadır:

"Son yılların çalışmasını eleştirel olarak gözden geçirdiğimizde, başarıların az olduğunu saptamak zorundayız. Bunun nedeni önemli ölçüde, bizim çalışmamızın halen büyük ölçüde, Komünist Partisinin hayati görevi değil de, kadın yoldaşların bir yan görevi, özel bir çalışma alanı olarak görülmesidir..."

Ve devamla, esas zaafın, yanlışların ve kafa karışıklığının nerede olduğunu ortaya koymaktadır:

"1. Eşit hak ve yükümlülüklere sahip kişi olarak çalışan kadınların devrimci mücadeledeki rolü üzerine Marksist olmayan, darkafalı görüş. Bu kendisini, yetenekli kadın yoldaşlara önemli yönetici görevler vermedeki genel isteksizlik, proleter kadınları yüzlüklere (yüzlük, işçilerin silahlı özsavunma örgütlerine verilen addır /ÇN) *almayı reddetme, kadın yoldaşları illegal çalışmadan dışlamada göstermektedir. 2. Feminist sapmalar: Bu kendisini, herşeyden önce Fransa'daki birtakım teorilerde; bir yandan kadının özgürlükten yoksun olmasını erkek baskısına bağlayan ve diğer yandan kadınların kurtuluşunu annelik yoluyla generatif* (doğurganlıkla ilgili /ÇN) *yükümlülüklerini mümkün olduğunca dışlamayla gerçekleştirmeyi savunan teorilerde göstermektedir. Partinin yönetici organlarında, şu ya da bu kadar oranda kadın yoldaşın yer alması gerektiğini ilke olarak ortaya atmak da feminizmdir.* (*) *3.Yeni Maltusçuluk... Bu teorik hatalar ve kafa karışıklıkları, çalışmalarımızın yürütülmesine hatalar olarak yansımaktadır. Bu şekilde, emekçi kadınlar arasındaki çalışma, çoğu durumda örgütsel olarak genel parti çalışmasına çok az bağlıydı ve politik olarak da çoğu kez partinin ve proletaryanın tüm eylemi ile yeterince sıkı kaynaşmış ve bundan dolayı da yeterince politikleşmiş değildi. Genelde çalışma parti içi faaliyetle sınırlıydı ve geniş kitleleri kucaklamak amacıyla dışarıya çok zayıf yayılmıştı."* (Enternasyonal Basın-Yazışma, No: 106, sayfa 1360)

Burada bir kez daha bizim saflarımızda da pratik faaliyetler içerisinde hep yeniden ortaya çıkan bir probleme dikkat çekiliyor. Yönetici kademelerde çok az kadın yoldaş vardır; çok az kadın yoldaşa bu tür görevlerin

(*) Burada kota uygulamasının ilke olarak savunulması feminizm olarak adlandırılırken, kota uygulaması somut olarak da reddedilmektedir. Ama sonradan görülen odur ki, Komünist Enternasyonal, tüm diğer araçlar fayda vermediğinde, kadınların eşit hak ve yükümlülüklere sahip şekilde çalışmaya katılması için kota uygulamasını da kabul etmiştir.

Üçüncü Enternasyonal Komünist Kadınlar Konferansı -1924- (Parçalar)

ÖRGÜT

Komintern 5. Dünya Kongresi, emekçi kadınlar arasındaki komünist çalışmanın tüm partinin görevi olduğunu, altını çizerek vurgular. Bu çalışma, şimdiye kadar olduğundan daha sıkı bir şekilde genel parti çalışması ile birleştirilmelidir. Partinin tüm faaliyetinde, bütün eylemlerde ve kampanyalarda, emekçi kadınların seferber edilmesi için hangi önlemlerin alınması gerektiğine en başından itibaren dikkat gösterilmelidir. Kadınlar arasındaki komünist çalışmayı, şimdiye kadar olduğundan daha fazla politikleştirmek için, kadın yoldaşlar istisnasız olarak genel politik parti görevlerine çekilmelidir. Özel organlar oluşturmanın amacı, partinin emekçi kadınlar arasındaki etkinliğini olabildiğince bütünlüklü, planlı ve güçlü bir şekilde biçimlendirmek ve tüm örgütün dikkatini sürekli olarak, yeniden bu bakımdan önde duran yükümlülüklere çekmektir.

5. Dünya Kongresi, tüm komünist partileri aşağıdaki önlemleri ihmal etmeksizin almaya yükümlü kılar:

1. Parti örgütünün işletme hücresi temelinde dönüştürülmesi sırasında, her işletme hücresinde bir kadın ya da erkek yoldaş işçi kadınların seferber edilmesi ve örgütlenmesi ile sorumlu olarak görevlendirilmelidir; aynı şey tüm sendika fraksiyonları içinde geçerlidir.

Komünist Partilerin kadınlar arasında çalışma yürüttüğü bütün örgütlerde —Labour Party (İşçi Partisi /ÇN), kooperatifler, kiracı örgütleri, veli temsilcilikleri, savaş kurbanları dernekleri vs.— bir kadın ya da erkek yoldaş, bu çalışmadan sorumludur.

2. Her Komünist Partinin yönetimi, genel basında kadın sayfaları, kadın ekleri oluşturmalı ya da kadın sorunlarının ele alınabilmesi için belle bir yeri hizmete sunmalıdır. Eğer herhangi bir şekilde mümkünse, kadınlar arasında çalışma için bir organ yayınlanmalıdır. Özel kadın gazetelerinin yaratılması için çaba gösterilmeli ve teşvik edilmelidir. Üyelerin teorik ve pratik eğitimine hizmet eden tüm parti organlarında, kadın yoldaşların devrimci eğitimine gerekli önem verilmelidir.

Parti yönetimleri, geniş kadın kitlelerinin gelişmesine, örgütlenmesine ve eğitimine hizmet eden iyi bir ajitasyon-propaganda yazını, broşürler, bildiriler, afişler vs. için gerekli çabayı göstermelidir.

3. Yerel gruplar yönetiminden merkezi yönetime kadar, bütün yönetici organlarda, emekçi kadınlar arasında komünist çalışma için bir üye sorumlu olarak görevlendirilmelidir.

4. Çalışmasının desteklenmesi için, bu üyenin yanına bir komisyon verilmelidir.

Her ülkenin parti yönetiminde bir kadınlar sekreterliği var olmalıdır. Burada en azından bir kişi (kadın ya da erkek yoldaş) sürekli olarak çalışmalıdır.

5. Doğu ülkeleri için, politik ve örgütsel olarak Doğu ve Sömürge Ülkeleri Sekretaryasının tamamlayıcı bir parçası olan ve yöneticisinin (kadın /ÇN) Uluslararası Kadınlar Sekretaryasının üyesi olduğu özel bir şube var olmalıdır.

Parti örgütlerinin işletme hüresi temelinde inşa edilmesi, sendika çalışmasının önemine uygun olarak sıkı bir şekilde partinin faaliyet alanına çekilmesi ve milyonlarca işçi, memur ve emekçi kadının sermayenin sabırlı köleleri olmaktan çıkarılıp kapitalist ekonomi ve burjuva sınıf devletine karşı hedefleri açık savaşçılar haline dönüştürme görevi-

üstesinden gelebileceği konusunda güven beslenmektedir; kadınlar arasında çalışma organları ile diğer Parti örgütleri arasında verimli bir işbirliği yerine belli ölçüde birbirinden bağımsız hareket etme ve rekabet sözkonusu olabilmektedir. Bu hata ve zaaflar bir yandan yoldaşların yanlış yaklaşımında yatarken, diğer yandan da kadın yoldaşların yeterince inisiyatifli davranmaması ve bekle-gör tavrına girmesinden de kaynaklanmaktadır.

Clara Zetkin, konuşmasında bununla ilgili olarak şunları söylemektedir:

"Partilerimiz henüz, kadının komünizm için ortak mücadelesine ve ortak çalışmasına düşen -yalnızca «yarar» değil- vazgeçilmezliğe, tarihsel öneme ilişkin derin teorik ilkesel bilgiden, Lenin'in sürekli olarak altını çizerek vurguladığı bu bilgiden yoksundurlar." (age, sayfa 1336)

Şimdi de bizim tartışma bağıntımız için önemli olan tek tek tartışma noktalarına gelelim.

• *"Çalışmanın işletmelere yöneltilmesi, proleter kadınların kazanılması".* Komünist partiler içinde kadın üyelerin yüzde oranının sadece gözle görülemeyecek kadar küçük olduğu değil, aynı zamanda toplumsal bileşimin de çok olumsuz olduğu Konferansın ortak değerlendirmesidir.

Partili kadınların çoğunluğu, ev kadınlarıydı. Bolşevikleştirme çerçevesi içinde, kadın sanayi işçilerinin kazanılmasının merkezi olduğu ve bunların kadın proletaryanın çekirdeğini oluşturduğu vurgulandı. Üçüncü Konferanstaki tartışmalarda bu, karşılıklı görüşler öne sürülerek tartışıldı. Örneğin, tartışmadaki konuşmacıların birçoğu, birçok ülkede kadın sanayi proleterlerinin emekçi nüfus içindeki oranının çok küçük olduğunu ve ev kadınlarının ve öncelikle de işçi karılarının kazanılmasının ve örgütlenmesinin en az onun kadar önemli olduğunu vurguladı. Bu gerekçe reddedildi ve —sayıca az da olsa— herşeye rağmen kadın sanayi işçilerine tayin edici rolün düştüğü ve bu tabaka üzerinde yoğunlaşmanın, diğer tabakalar arasında çalışma yürütmeme anlamına gelmediği tespit edildi. Burada, bu tartışmanın Batının kapitalist ülkeleri (bunlar arasında Fransa, Almanya, Polonya, Çekoslovakya vs. vardır) için yürütüldüğünü saptamak gerekir.

• Doğu ülkelerine ilişkin olarak Konferans, feminist ve burjuva kadın hareketinden ideolojik ve politik ayrılık içinde bir komünist kadın hareketinin oluşturulmasını, esas olarak saptamaktadır. Bununla birlikte, ekte yayınladığımız karardan da görülebileceği gibi, belirli feminist hareketlerle geçici olarak birlikte yürümek dışlanmamaktadır.

• Diğer bir tartışma, kitle örgütlenmesinin bir biçimi olarak "delege toplantıları" sorunudur. Clara Zetkin, bu sorunu, teorik olarak daha 1921'deki İkinci Uluslararası Kadınlar Konferansına sunduğu makalesinde ele almış ve orada delege sistemini, yalnızca proletarya diktatörlüğü koşullarında başarılı olabilecek bir kadın çalışması yöntemi ve biçimi olarak değerlendirmişti:

"... Rus kadın yoldaşlarımızın çalışma yöntem ve biçimleri, fırtına ve şiddetli dalgalarda, legal ve illegal faaliyetlerde, çarlığa ve Kerenski demokrasisine ve bir de can düşmanı kapitalizme karşı mücadele içinde denenmiştir.

---

nin Komünist Partiler önünde durduğu bu dönemde, bu önlemlerin sürdürülmesi en büyük öneme sahiptir.

Çalışan kadınların bilinçli ve aktif katılımlarının proletarya diktatörlüğünün ve komünist inşanın kurulmasının bir önkoşulu olduğunun bilincinde olarak, Komünist Enternasyonal, bütün seksiyonların bu noktadaki yükümlülüklerini yerine getirmesini talep eder.

"Enternasyonal Basın Haberleşmesi"
Sayı 110, sayfa 1416-1417

DOĞU KADINLARI ARASINDA ÇALIŞMA

Orta, yakın ve uzakdoğu ülkelerinin emperyalist devletler tarafından ezilen ve sömürülen halkları, ulusal bağımsızlıkları için mücadeleye başladılar.

Ulusal devrimci hareketle elele, her türlü boyunduruğa ve sömürüye karşı bir başkaldırının büyümesi gelişiyor. Bütün bu ülkelerde, Rus devriminin etkisi ve ilerlemekte olan kapitalizmin baskısı ile, kadın cinsinin yüzyıllarca eski ezilmesine ve köleleştirilmesine karşı yönelen, ekonomide, devlette ve ailede tam hak eşitliği talep eden ve yasa koyucu tarafından kadının insan olarak tanınması için çaba gösteren güçlü bir kadın hareketi gelişiyor. Bu kadın hareketi, çoğu durumda genel ulusal kurtuluş hareketine bağımlıdır. Doğu kadınının uyanması ve devrimcileşmesi, dünya devrimi dalgalarını daha da yükseltecek uzun zaman geri bıraktırılmış, zorlu bir enerjinin var olduğunu kanıtlamaktadır. Komünistler olarak, bu hareketten anti-emperyalist bir birleşik cephenin oluşturulması için yararlanmalıyız.

Türkiye gibi bazı ülkelerde burjuva devrimi halihazırda oldukça gelişmiştir. Orada sağlam bir ulusal hükümet kurulmuş ve ulusal burjuvazi, egemenliği için tehlike olarak gördüğü geniş emekçi kitlelerle birlikte yürümektedir. Durumun böyle olduğu yerlerde, Doğu'daki çalışmamızın koşulları da esaslı olarak değişmiştir. Ne ulusal kurtuluş hareketi ne de kadınların kurtuluşu hareketi bizim için bir fetiştir.

Komünist partisi buna rağmen, içlerinde devrimci unsurlar var olduğu sürece, bu tür hareketleri desteklemelidir. Ancak emekçi kitlelere, bu hareketlerin burjuva karakterini ve içine saplandıkları dar sınırları göstermeliyiz. Kitlelere, ulusal hareketin ve kadın hareketinin devrimci karakterlerini kaybedecekleri anın kaçınılmaz olarak geleceğini kanıtlamalıyız.

Komünist partilerin Doğu kadınları arasındaki çalışması için yönergeler şunlardır:

1. Yerel, ulusal ve kadın hakları savunucusu kurtuluş hareketlerinin ve diğer küçük-burjuva akımlarının komünistler tarafından desteklenmesi, son derece büyük dikkati ve elastikiyeti gerektirir.

2. Komünist kadın hareketi, yavaş yavaş kadın hakları savunuculuğundan koparılmalıdır.

3. Kadınlar yararına acil talepler ve onların örgütlenmesi için çalışma yöntemleri, tarihsel koşullara uydurulmalı ve her ülkenin Komünist Partisinin programı ve taktiği ile tam bir uyum haline getirilmelidir.

"Enternasyonal Basın Haberleşmesi"
Sayı 110, sayfa 1418

KOMÜNİST PARTİLERİN, İŞÇİ KADINLAR ARASINDA ÇALIŞMASININ BİÇİMLERİ VE YÖNTEMLERİ

(Kanatşikov Yoldaş ve Mayrova Yoldaşın Konuşmalarına İlişkin Karar)

1. Örgüt, işçi sınıfının onun yardımıyla kendisini kurtaracağı bir araçtır.

2. Egemen sınıflar, örgütün gücünü ve kuvvetini taktir

Bunlar proletaryanın siyasi iktidarı ulusal ve uluslararası karşı-devrimle mücadele içinde elde tutmak, yaratıcı inşa çalışmasına başlamaya dönüştüğünde de denenmiştir. Bunlar bütün ülkelerden kadın komünistlere örnek ve fikir verici olabilirler. Bunların varolan her türlü ulusal koşullarda şabloncu bir biçimde taklit edilemeyeceği, bunların özü itibariyle ve zeki bir şekilde uygulanması gerektiği bilinen bir gerçektir...

Sovyet Rusya'daki partili olmayan işçi ve köylü kadınların delege toplantılarının ve delege konferanslarının, komünist mücadele ve inşaya, ona karşı belirsiz ve hatta düşmanca tavır içinde bulunan geniş kadın kitlelerini kazanmak için verilen uğraşların en başarılı biçimlerinden biri olduğu tartışma götürmez. ***Böylesi delege toplantıları, geniş kadın grupları üzerinde uyandırıcı, onları kazanıcı ve toplayıcı etkide bulunmakta; kadın temsilcileri aracılığıyla onları, kadın yoldaşlarımızla ve kendi faaliyetleriyle ilgili organlarla sürekli canlı temas içerisinde tutmaktadır.*** *Aynı zamanda* [bu toplantılar /ÇN], ***bu temsilcileri, yetenek ve eğilimlerine göre, çok çeşitli alanlarda, anlayışlı ve becerikli çalışma arkadaşları ve kadın savaşçılar olarak yetiştirmektedir. Böylelikle işçi ve köylü kadınların delege toplantıları ve delege konferansları, komünist kadın hareketinin ikili görevini -kadın kitlelerini devrimcileştirmek, mücadele için harekete geçirmek ve güvenilir, çalışan bir önder kadın yoldaşlar çekirdeği yetiştirmek- yerine getirmektedir*** *(abç). Sovyet Rusya'da buna dikkat etmek gerek. Proletaryanın, gözüpek komünistler önderliğinde iktidarı kendi güçlü eline aldığı, Sovyet düzeniyle kendi diktatörlüğünü kurduğu bir devlette. Devamen, devrimci ruhla dolu sendikaların, iktisadi kuruluşlarda ve işletmelerde tayin edici güçlerden biri olduğu; devrimci işçilerin ve yoksul köylülerin iradesini yerine getiren komünist partisinin iktidar partisi olduğu bir ülkede. İşte bu şartlar altında, partisiz işçi ve köylü kadınların delege toplantıları ve delege konferansları, Sovyet Cumhuriyeti'nin bir nevi resmi kuruluşları haline gelebilir.*

Fakat proleter devrimin henüz gerçekleşmediği ülkelerde durum ne kadar da değişiktir. Oralarda, kuvvetli toplumsal güçler, çalışan partisiz kadınların komünistler önderliğindeki delege toplantılarına, kendilerini tehdit ettiği için, her türlü araçla karşı koyacaklardır... Kadın yoldaşlarımız burada, partisiz delege toplantılarının özünü, önce diğer biçimlerde gerçekleştirmeye eğilmek zorundadırlar. Belki, komünistler tarafından belli bir meslek ve yaşam sefaletine tavır takınmak için, belli bir talep ileri sürmek için çağrılan kamuya açık işçi kadınlar, ev kadınları, yoksul köylü kadınlar toplantısı şeklinde..." (Clara Zetkin, Kadın Sorunu Üzerine Seçme Yazılar, İnter Yayınları, sayfa 70-72)

Üçüncü Uluslararası Komünist Kadınlar Konferansında Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi temsilcisi Pepper, sorunu şöyle ortaya koyuyor: *"Batı'daki kadınlar arasında çalışmaya ilişkin raporlar, ortaya iyi bir tablo çıkarmıyor."* Pepper yoldaş, Sturm yoldaşın raporundan, birincisi, kadın kitlelerinin artık geniş ölçüde politikleştirildiğini ve mücadelelere aktif olarak katıldıklarını; ikincisi, komünist partilerin bu kitleleri kendi etkilerine almasında ve partinin bu tabakalar üzerindeki etkisinin genişletilmesi ve pekişmesinde, "delege toplantıları" örgütüne olağanüstü bir önem düşer. Bu "delege toplantıları", kadın işletme işçilerinin, işçi karılarının, kadın ev işçilerinin, ticari işletmelerin ve şehirlerdeki devlet dairelerinin kadın memurlarının, kadın kır işçilerinin, köylü kadınların ve köydeki çeşitli sosyal tabakaların kadınlarının —küçük köylü, orta köylü, seferberlik altındaki askerlerin karıları ve dulları— *temsilcilerinden* belirli bir zaman için seçilmiş temsilcilerinden oluşur.

etmesini biliyorlar. Bundan dolayı da, sayıca az olmalarına rağmen, kendilerine devlet aygıtını ellerinde tutmaları ve büyük emekçi kitlelere hükmetme olanağı sağlayan sınıf örgütlerini pekiştiriyorlar.

3. Batı Avrupa ve öncelikle de Rusya'daki önceki devrimlerin deneyimi ile işçi sınıfı, örgütü, kendi kurtuluşu için onun aracılığıyla sömürücüler üzerinde diktatörlüğünü kurduğu bir araç olarak görmeyi öğrendi.

4. İşçi sınıfının devrim mücadelesinin pratiğinin gösterdiği gibi, en güçlü örgüt biçimi, geniş işçi kitleleri ile sıkı bağları olan ve temeli üretimde, yani fabrikalarda olan merkezileştirilmiş örgüttür.

Lenin yoldaş, Komünist Parti inşasına giriştiğinde, "her işletme bizim kalemiz olmalıdır" demişti.

5. Doğru inşa edilmiş bir merkezi örgüt, proletaryanın elinde yenilmez bir araçtır. Yönetici merkezin iyi çalışabilmesi için, bütün örgütlerin, işbölümlerinde en yüksek mükemmelliğe erişmiş uzmanlaşmış çalışma organları halinde inşa edilmelidir. Merkezin çeşitli örgütlerin çeşitliliğini gerçekten yönetebilmesi ve ortaya çıkan çelişkileri ve uyumsuzlukları zamanında ortadan kaldırabilmesi için, kimin çalışmaya katıldığını, hangi çalışmanın ve nasıl yürütüldüğünü tam olarak bilmesi gerekir.

6. Temel ilkelerinde proletarya arasındaki genel çalışmadan farkı bulunmayan kadınlar arasındaki çalışma, işçi kadınların bir yanda fabrikalarda ve işletmelerde kapitalistler tarafından keskin bir sömürüye tabi tutulması ve diğer yandan da aile yaşantısı tarafından bağlanmalarından ötürü, biraz değişik bir biçim alır ve özel yöntemlerle sürdürülür. Komünist partilerin temel görevi, proletarya diktatörlüğü için aktif mücadeleye çekilmeleri yoluyla işçi kadın kitlelerinin örgütlenmesidir.

8. RKP'nin Ekim Devrimi'nden sonraki deneyimi, partinin geniş emekçi kadın kitleleri ile sürekli bağının sağlanmasında ve partinin bu tabakalar üzerindeki etkisinin genişletilmesi ve pekişmesinde, "delege toplantıları" örgütüne olağanüstü bir önem düşer. Bu "delege toplantıları", kadın işletme işçilerinin, işçi karılarının, kadın ev işçilerinin, ticari işletmelerin ve şehirlerdeki devlet dairelerinin kadın memurlarının, kadın kır işçilerinin, köylü kadınların ve köydeki çeşitli sosyal tabakaların kadınlarının —küçük köylü, orta köylü, seferberlik altındaki askerlerin karıları ve dulları— *temsilcilerinden* belirli bir zaman için seçilmiş temsilcilerinden oluşur.

9. Tüm dünyadaki devrimci durumun keskinleşmesi, kadınların işletme hücresi temelinde yeniden inşası, propaganda çevreleri olmaktan çıkıp yakın gelecekte iktidar sorunuyla karşı karşıya kalacak olan kitle örgütlerine dönüşmesi, bugün, *kadın çalışmasını radikal bir şekilde işletme temeline oturtmayı* da emredercesine bir zorunluluk haline getirmektedir.

Üçüncü Enternasyonal Kadınlar Konferansı, işletmelerdeki işçi kadınlar arasında çalışma için *aşağıdaki yönergelerin* konulmasını bir gereklilik olarak görür:

I. İşletmenin kadın çalışanları arasındaki tüm çalışma, komünist hücrenin yönetimi altındadır. Bu çalışmanın sistemli olarak yürütülebilmesi için, hücre tarafından belirli bir kadın yoldaş —eğer yoksa bir erkek yoldaş— bu işle sorumlu olarak görevlendirilir.

Sağlam, sürekli bir işletme çalışması, ancak *içten, işletmenin kadın işçileri tarafından* sürdürülebilir.

Büyük işletmelerde, mümkün olduğunca, her işletme bölümü her atölye, hücrenin denetimi altında çalışan kendi komünist kadın fonksiyonerine sahip olmalıdır.

II. Komünist parti hücrelerinin ve öncelikle de komünist kadınların görevi, kadın çalışanların devrimcileştirilmesi yoluyla işletmeleri eylem yeteneğine sahip mücadele birimleri haline getirme ve uygun çalışma yöntemleri ile tüm eylemlerde parti sloganlarını izleyen geniş sempatizan ka-

yı ve örgütlemeyi başaramadıklarını, çalışmanın şimdiye kadarki biçimleriyle işletmelerdeki kadın işçilerin politik ve örgütsel olarak henüz kazanılamadığını belirten çeşitli bölümleri alıntı olarak alıyor. Ve devam ediyor:

"Şu soruyu tüm şiddeti ile ortaya atmak zorundayız: Çalışmayı bu şekilde yürütmeye devam edebilir miyiz? Hayır! Çalışmanın gündemi, yeni yöntemler kullanmamız gerektiğini açıkça gösteriyor." (age, sayfa 1370)

Çalışmanın yeni aracı olarak da, işçi kadınların delege toplantılarını gösteriyor.

Bu delege toplantıları şöyle oluşmalıdır: İşletmelerde, sendikalarda ve kooperatifler gibi diğer kitle örgütlerinde, işçi kadınlar tarafından çeşitli görevler üstlenen delegeler seçilir. Örneğin bir işletmede, hangi partiye mensup olursa olsunlar, tüm kadınlar, örneğin analık koruma yasasının çıkarılması sorununda sendikalara, parlamentoya ve politik partilere başvuran delegeler seçerler. Bu delegeler düzenli aralıklarla toplanmalı ve kitleye rapor sunmalıdır. Bunlar, komünist partisi ile geniş kitleler arasında bir bağlantı halkası olmalıdırlar.

Delegelerin bir bölümü, bunun ancak, işletmelerde halihazırda bir işletme grubu, yani partinin işletmedeki kadınlar arasında belli bir örgütsel çalışması varsa, bir anlamı olacağını söyleyerek, —bize göre haklı olarak— bu yeni çalışma biçimine karşı çıkmaktadır.

"Komünist Partisinin İşçi Kadınlar Arasında Çalışmasının Biçim ve Yöntemleri" üzerine konferans kararında bu çalışma biçimi, kitle çalışmasının bir örneği olarak propaganda edilir.

KADINLAR SEKRETARYASININ KOMÜNİST ENTERNASYONAL YÜRÜTME KOMİTESİ'NE SUNDUĞU RAPOR

Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi'nin 1924/25 faaliyet raporundaki Kadınlar Sekretaryası raporunda bir diğer soruna, "partilerüstü" kadın kitle örgütleri sorununa değinilir:

"4. Özel kadın örgütleri. Bir çok ülkede, çeşitli koşullar altında, özel partisiz kadın örgütleri ortaya çıkmıştır:

a) Almanya Kızıl Kadınlar ve Kızlar Birliği (Kızıl Cephe Savaşçıları Birliği'nin kardeş örgütü)

...

Bu örgütler komünistler tarafından oluşturuldu ya da bunların oluşturulmasından, kadınlar arasında çalışmanın örgütsel zemininin genişletilmesi açısından yararlanıldı. Komünistler, bunların içinde fraksiyon temelinde çalışma yürütmektedir. Örgütlerin görevleri ağırlıklı olarak, politik bir aydınlatma ve eğitimin yürütülmesi ve destek amacıyla kadınların proletaryanın mücadelesine katılmasıdır... Komintern'in özel kadın örgütleri karşısında şimdiye kadar durumdan duruma takındığı tavrı şu anda tartışılmaktadır ve bunlar için henüz enternasyonal kararlar yoktur." (Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi ve Şubeleri, 1924/1925, sayfa 65)

(Bu sorun üzerine daha sonraki dö-

---

dın işçi kitlesini komünist parti etrafında toparlamaktır.

Hücre, bu amaçla, sempatizan işçi kadınları işletmelerde işçi kadınlar komiteleri halinde kendi etrafında gruplamalı ve bunların yardımıyla tüm kadın çalışanları etkisi altına almalıdır.

II. Halen hücrenin varolmadığı işletmelerle ilişkiyi, parti örgütü şu şekilde sağlar:

a. Partinin ve sendika fraksiyonunun üye kayıtları yardımıyla.

b. Sempatizan işyeri temsilcisi ve sendika görevlilerinin yardımıyla.

c. İşyeri toplantılarını ziyaret etmekle.

d. İşçi kadınlar toplantıları düzenlemekle.

e. İşletme girişinde propaganda malzemesinin dağıtılması ve sözlü propaganda ile.

f. Deneyimli kadın yoldaşların en önemli işletmelere işçi olarak gönderilmesi ile.

Yukarda sayılan yollardan biriyle ayak basılamayacak, yani en azından bir kadın sempatizanın bulunamayacağı hiçbir büyük işletme yoktur. Bunun yardımıyla diğer işçi kadınlarla bağ kurulabilir, bir kadın fonksiyonerin eğitimine ve bir hücrenin oluşturulmasına geçilebilir.

IV. Parti kadın ajitasyon komisyonları, bu çalışmanın yürütülmesi için, hücre ile ortaklaşa, yerel, bölgesel ve ulusal *kadın işletme örgütçüleri* atamak zorundadırlar. En önemli işletmelere, hücre ile anlaşma içinde, çalışmanın örgütlenmesi ve denetimi için deneyimli kadın parti işçileri verilmelidir.

V. Sınıf zıtlıklarının keskinleşmesi ve reformist sendikaların iş mücadelelerindeki önderlik görevlerini yerine getirmede artan başarısızlıkları, komünistleri, işletmelerde bu önderliği bizzat üstlenme zorunluluğuyla karşı karşıya bırakmaktadır.

VI. Bu şimdiye kadar kadın işçiler ve işçi karıları arasındaki ajitasyonda kullanılan çalışma yöntemlerinin temelden değiştirilmesini şart koşar. Toplantılardaki konuşma yoluyla sözlü propagandanın, bildiri ve yazın dağıtımı yoluyla yazılı propagandanın yanısıra, *büyük işletmelerde sağlam bir komünist hücum birliğinin oluşturulması örgütsel görevi ve iş mücadelelerine pratik önderlik edilmesi görevi* artan ölçüde ortaya çıkmaktadır. Giderek keskinleşen bu sınıf mücadelesi döneminde, kadın grev yöneticilerine, toplantılardaki kadın konuşmacılardan daha çok gereksinim vardır. Komünist kadınlar, propagandacı olmaktan çıkıp, grevci kadın işçiler ordusuna önderlik etmeyi, onları maddi olarak geçindirmeyi ve mücadele azmini yükseltmesini beceren sınıf mücadelesi subayları olmak zorundadırlar. (Buna dahil olan bütün herşeyle: grev kırıcılarına karşı mücadele, gösteriler, aydınlatma ve deneyim komandoları, mutfak, grevcilerin çocuklarının bakımı ve barındırılması, bağış toplanması, işverenler ve yetkili makamlarla görüşme vs.)

VII. Tüm eğitim çalışması, bunu hesaba katmalıdır. Komünist kadın fonksiyonerleri ve geniş sempatizan işçi kadınlar çevreleri için özel kurslar düzenlenmelidir. Bu kurslar, yalnız yöntemleriyle (seminersel) konuşmada pratik eğitim ve konularıyla ("Bir grevi nasıl yönetirim?" - "İşçi kadınlar neden akort sistemine karşı olmalıdırlar?") grev tekniğinde ve pratik işletme çalışmasında eğitim vermekle yetinmemeli, aynı zamanda Leninizmin ilkelerinin eğitimi, III. Enternasyonal'in taktiklerinin ve ulusal komünist partilerin rollerinin ele alınmasıyla vs. komünist eğitime katkıda bulunmalıdırlar.

VIII. Saf propagandanın yerini, giderek daha fazla eylem almalıdır. Eylem öncelikle, işçi kadının daha fazla bağımsızlığı demektir. Kadın işçi, önce hücrede, daha sonra da işletmede bir makam olarak harekete geçmeyi öğrenmelidir, işletmedeki her komünist işçi kadına, hücre tarafından ya da —hücre yoksa— işletme örgütçüsü tarafından belirli bir görev —rapor verilmesi, protokol yazılması, görüşmeleri yönetmek, yayın dağıtımı, işletme gazetesinde çalışmak, diğer devrimci örgütlerde temsilcilik vs.— verilmelidir. *Her*

nemde Komünist Enternasyonal içinde daha epeyce şiddetli tartışmalar yürütülmektedir. Bunları daha ileride göstermeye çalışacağız.)

Doğu'da, geniş kadın kitlelerinin komünist partiler tarafından kazanılması açısından şu talep öne sürülmektedir:

"Yükselmekte olan devrimci kurtuluş hareketine emekçi kadınların katıldığı ülkelerde, bu kitleler üzerinde komünist etkinin pekiştirilmesi açısından, kadın komünistlerin varolan devrimci sınıf örgütlerine çekilmesi ve kültürel eğitim kurumlarına ve feminist örgütlere katılımı, en önemli örgütlenme biçimidir. Bu, Çin, Moğolistan, Türkiye ve İran'da sözkonusudur. Geri kadınlar kadrosu, kadın toplantıları, kadın kampanyaları, özel bir kadın basını, kadın okulları vs. aracılığıyla, proleter ve ulusal kurtuluş mücadelesi için kazanılır." *(age, sayfa 68)*

Üçüncü Uluslararası Kadınlar Konferansından bir yıl sonra Herta Sturm, Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi Genişletilmiş Plenumu oturumuna sunduğu bir ara bilançoda, kararların nasıl uygulandığını şöyle ortaya koyuyor:

"1. Kadın çalışmasının genel parti çalışmasıyla birleştirilmesi talebi, bir dizi parti tarafından öylesine oportünistçe yorumlandı ki, kadın çalışması için bütün organlar, kadınlar arasında çalışma için parti aygıtı vs. kısa yoldan ortadan kaldırıldı. Bu, çalışmaya ağır zararlar verdi."

Bu pratik deneyim bizim açımızdan da oldukça önemlidir. Kadın çalışmasının örgütsel çerçevesi üzerine yürüttüğümüz tartışmadan bizim çıkardığımız sonuçlardan biri, örgüt içerisinde partili ve sempatizan kadın yoldaşların biraraya getirildiği kadın grupları yaratmamak, örgüt dışında da içinde bulunduğumuz dönemde kadın kitle örgütleri yaratmamaktır. Bugün bizim amacımız, varolan kitle örgütleri içerisinde, herşeyden önce ve özellikle de sendikalarda kadın fraksiyon çalışması yürütmektir. Bu elbette ki kadın çalışması için özel organların (örneğin kadın komisyonu, kadın konferansları, kadın eğitim grupları vs.) olmayacağı anlamına gelmez. Bunlar ama tüm Parti aygıtının integral bir parçasıdır ve onunla kaynaşmıştır.

"2. Kadın işçilerin Komünist Enternasyonal seksiyonlarında toparlanması, önceden olduğu gibi yine tamamen zayıftır." Burada, kadınlar parti içerisinde ne kadar zayıf bir biçimde temsil ediliyorsa, kadınlar arasında çalışma sorununun o derece fazla tüm partinin omuzlarına binmesi gerektiğine, ama, eski ideolojik zaafların ortadan kaldırılmamasından ve kadın kitleleri arasındaki çalışmanın öneminin doğru kavranmamasından dolayı, daha az şey yapıldığına dikkat çekiliyor. (Bkz. Komintern makalesi, sayı 2, sayfa 233, 1925)

Bu talep de bizim açımızdan çok önemlidir. Daha önceden de belirttiğimiz gibi, bizim örgütümüz içerisinde ve özellikle merkezi yönetici kurumlarda kadın yoldaşların sayısı hala azdır. Ama biz de kadınlar arasında çalışmamızın başarısının ölçütü olarak kadın yoldaşların oranının artışını almalıyız.

(Devam edecek)

---

tek komünist işçi kadın işletme ve sendika fonksiyoneri olmak zorundadır.

Her hücre oturumunda, her atölye ve işyeri toplantısında söz alarak *konuşmasını* öğrenmelidir.

IX. Kadın işçiler heryerde, komünist basında –işletme gazeteleri, kadın ekleri vs.– çalışmaya ve bizzat kendilerinin yazdığı ve finanse ettiği bir işçi kadın gazetesinin yayınlanmasına çekilmelidirler. Kadın işçiler basını, yalnızca propaganda ve bilgilendirmeye değil, aynı zamanda kitlelerin örgütlenmesine de hizmet etmelidir.

X. Reformistlerin yerelleştirme bölme taktiklerinin tersine, bizim ilkemiz, bütün mücadelelerin olabildiğince yaygınlaştırılması ve eylemlerin olabildiğine büyük birliğidir.

İşçi cephesinin en zayıf bölümünü oluşturan işçi kadınlar için, bu iki-üç kez daha fazla gereklidir. Yalnızca bütün alanlardaki güçlerin en güçlü bir şekilde birleştirilmesi, onların zaten zayıf olan direniş gücünü dengeleyebilir.

Bu amaçla, komünist işletme hücreleri komünist sendika fraksiyonları ile sıkı bir birlik içinde çalışmak zorundadırlar. Sendika fraksiyonları, kadın işçilerin hücrelerde ve hücreler çevresinde örgütlenmesi için partiye her türden yardımda bulunurlar. Yerel sendika fraksiyonları, kendi sanayi dalları için o bölgedeki sözkonusu sanayi dalının bütün büyük işletmelerinin kadın temsilcilerinin, partisiz ve diğer partilerin KP'ye sempati duyan üyelerin içinde yer aldığı bir kadın işçiler komitesi kurma yükümlülüğüne sahiptir.

Bu kadın işçiler komitesinin görevi, komünist fraksiyonun önderliği altında, sanayideki ücret ve iş mücadelelerini elde varolan tüm güçlerin seferber edilmesiyle genişletmek ve birleştirmek, devrimci propaganda ve eğitim çalışmasını örgütlemek, işletmelerdeki işyeri temsilciliği seçimleri ve diğer seçim kampanyalarını yürütmek ve devrimci kadın işçileri her tarzda söz ve eylemle desteklemektir. (Konuşma vaatlerinin düzenlenmesi, gazete çıkarılmasında teknik yardım vs.)

XI. İşçi kadınlar komiteleri, büyük şehirlerde, komünist bölge yönetiminin önderliği altında, bütün sanayi dallarının devrimci işçi kadınlarının *bölgesel komiteleri* halinde birleşebilirler. Bunlar devrim öncesi döneme uyan diğer bir biçimde de olsa, Rusya'daki "delege toplantıları" ile aynı olan parti ile örgütsüz kadın işçiler kitlesi arasındaki köprü görevi görürler. Bunlar, bu kitleleri devrimin aktif taşıyıcıları haline getirirler.

XII. İşçi kadınlarla ev kadınları arasında bağlantı kurulmalıdır. Bir işletmenin grevde bulunduğu her yerde, komünist ev kadınları, dayanışma mitingleri, para ve yiyecek bağışı toplanması, grevcilerin çocuklarının bakımı, grev kırıcılara karşı eylemler yoluyla grevcilere planlı bir şekilde yardıma gelmelidirler. İşçi karıları örgütlerinin (denetim komiteleri vs.) bulunduğu yerde, bunlar işçi kadınlar komiteleri ile elele çalışmalı ve buralara sürekli temsilciler göndermelidirler.

XIII. İşletmelerdeki işçi kadınlar ve işsizler de ortak çalışmalıdırlar. İşyerini kaybeden işçi kadın, hücrede, fraksiyonda ve işçi kadınlar komitesinde kalır. İş belgesine ya da diğer bir deyimle eski kart bastığı yere göre, ajitasyonu sürdürür. İşletme kadın işçilerinin bütün eylemlerine ve toplantılarına işsizlerin kadın temsilcileri çağrılır.

XIV. İşletme kadın işçileri, diğer ülkelerin kardeş işçileri ile, öncelikle de Rus işletmeleri ile, doğrudan bağlantı kurmak için çaba göstermelidirler. Böylesi doğrudan bağlantılar, yalnızca işletmedeki günlük küçük çalışmada büyük bir propagandasal etki değil, aynı zamanda gelecek devrimci enternasyonal endüstri birlikleri için öncü çalışmasıdır. Konferans, Enternasyonal Kadınlar Sekretaryasını, çeşitli ülkelerin ağırlığını kadın çalışanların oluşturduğu büyük işletmeleri arasında böylesi bağlantıların kurulması amacıyla bir plan hazırlamakla ve yürütmekle görevlendirir.

"Enternasyonal Basın Haberleşmesi"
Sayı 110, sayfa 1419-1420

20 Ekim Seçimleri:

Kadının yine sadece adı var!

İŞÇİLER, köylüler, tüm emekçiler 20 Ekim'de bir kere daha seçime çağrıldı. Seçim bitti, sandıklar açıldı, oylar sayıldı. Hakim sınıf partileri şimdi koalisyon peşinde...

Bu seçimlerde işçi, köylü, memur, öğretmen, ev kadını, yani emekçi kadınların da oylarını kapabilmek için yarıştı hakim sınıf partileri. Kadın adaylar bulup, listeler hazırladılar, seçim sonrası oluşacak mecliste kadınların sayısının artacağını vaat ettiler. Özellikle SHP, "kota uygulaması" ile bu işi kotaracağını ilan etti. Yani kadınların da adı vardı bu seçimde!

Ne var ki kadın adayların sayısı yine olağanüstü azdı (5000'de 220, yani %4,4) ve listelerde aldıkları yer açısından da Tansu Çiller, İmren Aykut gibi birkaç göstermelik kadın aday dışında seçilebilme şanslarının sıfıra yakın olduğu başından itibaren belliydi.

Güçlenmek, % 10'luk barajı aşıp parlamentoya girebilmek ve mümkün olduğunca kurulacak hükümette yer alabilmek için oy avına çıkan düzen partileri hemen her kesime bol keseden vaatlerde bulundular. Demokrasi, özgürlük, refah, adil düzen ve daha neler neler... Kadınları da çok önemser görünüp, bizim partiye gelin, bizi seçin dediler. Ama hepsi bu kadar! Her kesime özel vaatlerde bulunmaya gayret gösteren hakim sınıf partileri kadınlara yönelik bazı vaatlerde de bulunup ve yer yer bunları reklamlarında da kullandılar. Ama bu partilerin genel başkanlarının yaptıkları seçim konuşmalarında kadınların adı sadece *"Sevgili gençler, işçiler, dullar, ev kadınları, yetimler, memurlar, öğretmenler..." (Demirel)* gibi seçmene hitapta veya *"20 Ekim'den sonra kadınlar da özgür olacak" (İnönü)* gibi bir-iki yan cümlecikte, bir iki sloganda duyuldu. Hakim sınıf partilerinin bu seçimdeki tavrı da gayet açıktı: Onlar bir yandan *"erkeği kazandık mı, kadının oyu da çantada keklik"* hesapları güttüler, diğer yandan kadın seçmenlere seslenme işini ortaya sürdükleri kadın adaylara bıraktılar. Bunların tavrına sonra değineceğiz.

Sonuç: Mecliste kadın milletvekili sayısının en az ikiye katlanacağı öngörülerine karşın 450 milletvekilinden sadece 8'i kadın (Eski mecliste 6 kadın milletvekili mevcuttu). Yani nüfusun yarısını oluşturan kadınların mecliste temsil edilme oranı % 1,8 gibi gülünç bir rakam... Salt bu açıdan yaklaşıldığında bile çıkan sonuç bellidir: Değişen birşey yok! Partiler yine erkek parti, meclis yine erkek meclis, kurulacak hükümet de erkek hükümet olacak! Bir - iki göstermelik kadın bakanın varlığı da bunu değiştirmeyecektir.

Ama bunda bir fevkaladelik de yok ve esasen bu, bu seçimde de tali bir yandır. Niye?

Bu seçimlere katılan partilerin (ANAP, RP, SP, IDP, DYP, DMP, DSP, MÇP, SHP) mahiyeti ortadaydı, ortada... Türkiye / Kuzey Kürdistan'da faşist diktatörlük şartlarında, birbirinden özde hiçbir farkı olmayan bu partilerin genelde bütün emekçilere, özelde de işçi, köylü, emekçi kadınlara verebilecekleri hiçbir olumluluk yoktu, yoktur. Bunlar arasında bir seçim, önümüzdeki beş yıllık dönem için, baskı ve zulmü, enflasyon ve zammı, milli beraberlik adına Kürt ulusunun üzerinde azılı terörü kimin uygulayacağı seçimi idi. Böyle olduğu için de bu partilerin emekçi kadınlara sunacakları vaatler de "vaat" olmaktan öteye gitmeyecekti.

Türkiye/Kuzey Kürdistanlı kadın ve erkek komünistler bu seçim öncesinde de bunu böyle tespit etmiş ve *"Bizim oy vereceğimiz parti yoktur! Biz devrimi seçtik!"* şiarını yükseltmiş ve bu yönde hareket etmişlerdir. Bu seçimler açısından tek doğru tavır da bu idi.

Ne var ki, bu doğru tavrı tutarlı bir şekilde savunanlar bu seçimde de örgütlü devrimci güçler içinde küçük bir azınlık olarak kaldılar. Bu bağlamda biz burada özellikle kendilerini Türkiye'de "Kadın Hareketi"nin bir parçası olarak kavrayanların sergiledikleri tavır üzerinde durmayı gerekli görüyoruz. Bunlar, İstanbul ve İzmir'den 100 kadın imzalı bir bildirge ile seçim öncesinde kadınlara şöyle seslendiler:

"Kadınlar

Listeleri gördük, adayları dinledik, programları okuduk. Bizim için yine hiçbir şey yok.

Bu seçimlerde erkek partiler bir kez daha bizim sırtımızdan propaganda yaptılar. Taleplerimiz yine hasır altı edildi. Meclis kapısı yüzümüze yine kapalı. Bu tavrı protesto ediyoruz.

Buna rağmen bizden yana iş yapılmasını sağlamak amacıyla daha çok kadını meclise sokmak için tercihli oy kullanmak bir yoldur.

Ancak, oy verebileceğimiz kadın aday yoksa, oy vermemek ya da boş oy vermek hakkımızdır.

KADINLAR.........KADIN POLİTİKASINA.

İstanbul ve İzmir'den toplam 100 kadın"

Bildirgede önce gerçek durum ortaya konup, bundan doğru sonuç olan protesto tavrı çıkarılmakta, hemen ardından ise bunun tam tersi bir pratik tavır geliştirilerek daha çok kadının meclise seçilebilmesi yönünde oy kullanılmasının kapısı açılmaktadır. Dolayısıyla bu bildirge seçime çağrı bildirgesidir, kadınların ayrımsız bütün kadın adaylara oy vermesi yönünde bir çağrıdır. (Bu bağlamda, *"Ancak, oy verebileceğimiz kadın aday yoksa, oy vermemek ya da boş oy vermek hakkımızdır"* cümlesi *'Kadın adaylar arasında da oy verebileceğimiz kimse yoksa'* şeklinde yorumlanabilir. Bu durumda da ama özde değişen birşey yoktur. Çünkü o zaman da oy verilebilecek kadın aday var mı yok mu sorusu açık bırakılmakta, *'isteyen istediğini yapsın'* tavrına girilmektedir. Her ihtimalde, kadınları kadın politikasına çağıran bu bildiri her türlü siyasi sorumlu tavırdan ve ciddiyetten yoksundur. Ya seçimlerin genel karakterine rağmen seçilebilecek tek tek kadın adayların var olduğu düşünülüyordur, o zaman bunlar doğrudan adlandırılmalıdır, ya da bunların olmadığı düşünülüyordur, bu durumda da açık ve berrak bir tavır konulmalıdır. (Burda her ikisi de yapılmamaktadır. Böyle bir tavır kesinlikle harekete yön vermeye, emekçi kadınlara bilinç taşımaya hizmet etmemekte, bilakis objektif olarak bilinç karartma yönünde işlev görmektedir.)

Bu hiç de rastlantısal birşey değil, bilakis herşeyi "kadın olmak" ile tanımlayan, açıklayan bir ideolojinin doğurduğu siyasi sonuçtur. Bizler defalarca feminizmin, *'bütün sınıf ve katmanlardan kadınların tüm diğer eziliş biçimlerinin ötesinde ortak sömürü ve baskı yaşadıkları, kadın hareketinin de bu sömürü ve baskı ortaklığını kendine çıkış noktası yapması gerektiği'* tezini eleştirdik, bu çıkış noktasının hareketi ister istemez düzen sınırlarını aşmayan bir reformizme saplayacağını ortaya koyduk. Kendilerini kadın hare-

tinin militanları olarak gören bu kadınların bu seçim çerçevesindeki tavırları bizzat pratikte bizim tespitlerimizi doğrulamıştır. Nedir? Burada da "kadın olmak" "program" kabul edilmektedir. "Ortak" olan ön plana çıkarılmaya çalışılmaktadır. Fakat bu "ortaklık" gerçekte ezen-ezilen ayrımının karşısında durduğundan, birleşilmesi öngörülen güçlerin uzlaşması sonucunu doğurmaktadır. Ezen/ezilen sınıflardan insanların, grupların, ideolojilerin, örgütlerin giriştikleri bu tür uzlaşmalar son tahlilde ezenlerin lehine ve onların platformunda birleşme anlamına gelir, orada konaklar.

Bu bildirgedeki tavır da bu olmuştur. Ezen/ezilen ayrımı yapılmaksızın kadınların *"kadınlardan yana iş yapacağı"* bu nedenle kadınların kadın adayları seçmesi gerektiği siyasi sonucu çıkarılmıştır. Peki bu seçimde mecliste kadın haklarının koruyucusu olacaklarını beyan eden kadın adayların tavrı ne olmuştur? Ve bu kadın adaylar bağlı oldukları partilerden ayrı ele alınabilir mi?

Sonuncusunun cevabı gayet açık ve kesin bir hayırdır. (Burada tek istisnanın Leyla Zana olduğunu, onun özel konumuna daha sonra değineceğimizi belirtelim.) SHP'li, DYP'li, ANAP'lı vb. kadın adayları aday oldukları partilerden ayrı düşünmek mümkün değildir. Bunların uygulayacaklarını vaat ettikleri kadın politikası bu partilerin sınıfsal karakterlerinden, programlarından, siyasetlerinden ayrı düşünülemez. Bunlar en kısa şekli ile, bu baskı ve sömürü üzerine kurulu düzenin devamı için çalışacaklardır, kadın milletvekilliklerinin de misyonu budur.

Kadın adayların seçim öncesi bazı gazetelere verdikleri demeçlerde ortaya çıkan nedir?

Birincisi ve en önemlisi, bu kadın adayların her biri (Leyla Zana'nın istisna olduğunu önceden belirtmiştik) Türk kadının haklarını savunacaklarını açıklamış, Türk şovenisti konumlarını gayet açık dile getirmişlerdir. Seçim kampanyasında *"milli beraberlik ve anaların gözyaşı dökmemesi"*ni temel şiarları yapmışlardır. Kendine devrimci sıfatını da yakıştıran "kadın hareketi"nin buna tavrı nerdedir?

"Başka bir halkı ezen bir halk özgür olamaz" düşüncesi bu bağlamda da aynen geçerlidir. *"Milli beraberlik"*, *"terörün sona erdirilmesi,"* *"anaların gözyaşlarının dindirilmesi"* gibi lafların biz ne anlama geldiğini biliyoruz: Milli beraberlik adına Kürt ulusunun ulusal kurtuluş hareketinin bastırılması... Terörün sona erdirilmesi adına baskı ve sömürüye karşı mücadele eden güçlerin üzerinde azılı devlet terörü... Anaların gözyaşlarının dindirilmesi adına emekçi kadınların acı ve cefalarının katmerleştirilmesi...

Lafta değil, gerçekte devrimci bir kadın hareketinin yapması gereken tam da bu kadın aday ve partilerin, bunların faşist, zorba düzeninin kadınların kurtuluşunun önünde engel olduğunu, bunların emekçi kadınlara verebilecek hiç bir olumluluk olmadığını teşhir etmek ve işçi ve emekçi kadınlara şu çağrıda bulunmaktı: Baskı ve sömürü düzenlerine bizim oylarımızla da meşruluk kazandırmak için *"kota uygulaması"* *"kadın aday"* vb. entrikalara başvuruyorlar. Biz bu entrikaların farkındayız ve buna izin vermeyeceğiz, vermemeliyiz!

Bildirgeyi imzalayanlar bundan ne kadar uzaktadır! Onlar açık reformist bir tavır takınarak ve emekçi kadınları (emekçiyi biz ekliyoruz, onlar hep "kadınlar"dan sözediyor) oy verilebilecek "kadın aday" aramaya, bu mecliste kadın milletvekillerinin artmasıyla kadınların lehine bir politika çıkacağı ham hayallerini yaymaya ve dolayısıyla emekçi kadınları düzen partilerinin peşine takmaya hizmet etmişlerdir. Bunların kadın politikasından anladıkları budur işte! Biz böyle bir kadın politikasını reddediyoruz!

MECLİSTE BİR KÜRT KADIN MİLLETVEKİLİ: LEYLA ZANA

Türkiye Cumhuriyeti devleti tarihinde ilk defa bir Kürt kadın milletvekili meclise girebildi. Leyla Zana bunun gururunu yaşadığını söylüyor, burjuva basın, Kürdistan'da hakim olan *"elinin hamuru ile erkek işine karışma"* imajının yıkıldığını açıklıyor.

Yukarıda hakim sınıf partilerinin kadın adayları bağlamında, bunların bağlı oldukları partilerden ayrı ele alınamayacağını vurgularken Leyla Zana şahsında bir istisna gördüğümüzü belirtmiştik. Bunu burada açmak istiyoruz.

Bu seçimlerde düzen partileri tek başına hükümet kurabilmek veya en azından iktidardan mümkün olduğunca büyük pay kapabilmek için bir dizi entrikalara başvurmuşlardı. Bunlardan biri de özellikle Kuzey Kürdistan'da kitle tabanı olduğu düşünülen HEP'in seçimlere katılmasının engellenmesi ve böylelikle bu seçmen kesiminin oylarının diğer partilerin potasında eritilmesi taktiği idi. Seçime ramak kala SHP, HEP ile anlaşarak Kuzey Kürdistan'da kendi listesinden HEP'li adaylar gösterdi. Diyarbakır 2. seçim bölgesinden adaylığını koyan HEP'li Leyla Zana böylelikle milletvekilliğine seçildi.

Leyla Zana

Dolayısıyla Leyla Zana'nın özel bir konumu söz konusudur, o SHP ile özdeşleştirilemez, ayrı olarak değerlendirilmek zorundadır. Ayrıca, seçimlere katılması mümkün olsa idi HEP'in listesinden seçimlere katılacak olan Leyla Zana'nın, HEP'in genel siyaseti ile ne dereceye kadar özdeşleştirilebileceğini de zaman gösterecektir. Kürt ulusunun günbegün yükselip ivme kazanan ulusal kurtuluş mücadelesinin dayatması sonucu seçilebilmiş olan Leyla Zana'nın şimdiye kadar kamuoyu önündeki açıklamaları, O'nun milli baskıya karşı Kürt ulusunun başkaldırısını savunduğu noktada demokrat bir tavır sergilediğini göstermektedir. *"Kürt kadınını, Kürt halkından ayrı düşünmek imkansız. Halkımızın yaşadığı zorbalığı, Meclis'te dile getireceğim"* açıklamasında bulunan Leyla Zana *"Kurtuluşu parlamentoda da görmüyoruz"* diyerek tavır belirlemiştir. Bu seçimlerde Leyla Zana gibi tek tek demokrat adayların da seçilebilmiş olması ama, hiçbir şekilde bu seçimlerin genel karekterini etkilememiştir, etkilemez.

REFAH PARTİSİ'NİN SEÇİM PROPAGANDASINDA KADINLAR

Emekçi yığınlara dine dayalı *"adil düzen"* propagandasıyla ulaşmaya çalışan Refah Partisi (RP) bu seçimlerde ciddi bir başarı elde etmiştir. Bu seçimlerin sonuçları açısından dikkate alınması gereken en önemli noktalardan biri de budur. Güçlenen bu islamcı, dinci akımın karşısında devrimci alternatiflerin güçsüz olduğu da gözönünde bulundurulduğunda durumun

ciddiyeti daha da bir önem kazanmaktadır. RP seçim kampanyasında da, toplumda var olan yakıcı sorunlara el atması ve bunları kullanması bağlamında oldukça tehlikeli olduğunu göstermiştir. Örneğin RP'nin seçim propagandası çerçevesinde fuhuş sorununa parmak basması ve buna ilişkin tavrı oldukça ilginçtir. Afiş ve gazete ilanlarında *"Başkalarının hayatının kadınıyım. Ya kendi hayatım?"* sloganını kullanan RP, kadınlara *"onurlu bir yaşam"* sözü vermekte, fuhuşu toplumsal bir sorun olarak kavrayıp bu sorunu halledeceğini ilan etmekte ve bu propangandayı yaparken de *"fuhuşun kurbanı"* kadın ile fuhuş arasında ayrım yaparak, fahişeleri karşısına almayıp, bizzat onları korur görünür bir tavır takınmaktadır. Öyle ki, RP'nin ilanındaki dine dayalı birkaç sözcüğü çıkardığımızda bal gibi komünistlerin imzasını taşıyan bir ilan olabilir. Bu nedenle RP'nin bu tür propaganda sahtekarlığının teşhiri (ki bu bu seçimle sınırlı değildir) özellikle önemlidir. Bilindiği gibi İran'da da islamcı-dinci Humeyni iktidarı benzer propagandalarla, *"adil düzen"* savunusu ile başa gelmiş ve İran'daki devrimci güçler kendilerini özenle ayırıp, bunların vaat ettiği *"adil düzen"*in ne menem bir şey olduğunu halk kitlelerine ısrarla açıklamakta yetersiz ve aciz kaldıkları için, Humeyni rejiminin yedeği olma durumuna düşmüşlerdir. Komünistler, devrimciler, demokratlar bu kötü tecrübeyi kulaklarına küpe ederek, en başından itibaren bu tür propagandaların karşısına dikilmek zorundadırlar.

Humeyni rejimi de kadınlara onurlu bir yaşam vaat etmiş, *"batının" "emperyalizmin işi"* olarak adlandırdığı fuhuşu ortadan kaldıracağını ilan etmişti. Ve dediğini yaptı, fuhuş sorunu İran'da *"çözüldü"(!)* Ama nasıl bir çözüm? Gerçekte fuhuş, kısa süreli *"islam nikahı"*, genelevler ise *"kısa süreli evlilik evleri"* biçimine sokularak devam etti, ediyor. Bugün, İran'da genelevine giden erkek *"islam usüllerine göre"* bir saatten başlayan süreli *"evlilik"* yapıyor. Genelevi terkettiğinde evliliği, yine *"islam usüllerine göre"* bitmiş oluyor! Bu sahtekarlıkla sadece genelevlerin ve fuhuşun adının değiştirilmesi değildir yapılan, bunun ötesinde böyle bir toplumsal sorunun varlığı da yadsınarak fuhuşun pençesine düşen kadınların baskılara karşı ve hakları için her türlü mücadelenin de yolu kapatılmıştır. Öyle ya, olmayan birşeye karşı mücadele edilemez ki!

Bugün dünya çapında "islam ülkelerinde" yaygınlaşıp güçlenen "islamcı dinci hareketin" kadınlara bir dizi vaatlerde bulunması sözkonusudur. İslamın kadının gerçek kurtuluşu olduğu, kadınları onurlu ve saygın bir yaşamın beklediği propagandasını gütmekte ve bunda kısmen de başarılı olabilmektedir bu güçler. İran'da ve yeni olarak Cezayir'de yaşananlar tüm işçi ve emekçi kadınlara ikaz olmalıdır. Cezayir'de daha yeni olarak kadınların oy hakkı nikahlı kocalarına devredilmek istenmektedir. İslamcı *"adil düzenin"* kadınlara getireceği böyle bir adalet, böyle bir kurtuluştur. Kadınların kocalarının köleleri olmalarının altının çizilip, resmiyete kavuşturulması, mücadele ile alınmış tüm haklarının gaspedilmesidir. Fuhuşun *"islami evlilik"* adı altında devam etmesi, kadınların toplumsal hayatın her alanından dışlanmasıdır.

İşçi ve emekçi kadınların adil bir düzen özlemi haklı ve onurlu bir özlemdir. Bu özlem biz komünist kadınların da en derin tutkulu özlemimizdir. Biz ama gerçek adaletin, yani bizim anladığımız şekli ile baskısız ve sömürüsüz bir dünyanın, kadınların hayatın tüm alanlarında eşit konumda oldukları bir dünyanın komünizmde olacağını söylüyor ve bu hedef için mücadele ediyoruz. ●

Aşağıda yayınladığımız iki yazı ve bildiri, yurtdışında bir alanda yürütülen ibretlik bir tartışmanın; devrimci saflarda hakim erkek şovenisti tavırların açıkça görüldüğü bir tartışmanın belgeleridir. *YAZI KURULU*

Devrimci eylem birliği mi? Erkek şovenizminin hakimiyeti mi?

Türk Devletinin 5 Ağustos 1991'de Güney Kürdistan'a saldırısı dolayısıyla düzenlenen yürüyüşün hazırlıklarını yürüten ittifaka katılan örgütlerin ve grupların temsilcilerine ve sempatizanlarına:

Kürdistan İşçi Derneği, ATİF, TDKP, Partizan, EKİM, Bolşevik Partizan, TKİH, Dev-İşçi, TKP/ML Hareketi, Antifa Neukölln, Infoladen Nachladen, AStA-TU Kürdistan Çalışma Grubu, AStA-FU Kürdistan Çalışma Grubu, Kadın ve Lezbiyenler Grubu, Friedrichshain'den ev işgalcisi Kadınlar, Filistin Grubu, Filistin Bürosu. Bu gruplardan bazıları, yürüyüşten önceki son toplantıda ve yürüyüşten sonra yapılan değerlendirme toplantısında yoktu.

Biz, burada kendi açımızdan ittifakın gelişmesinin nasıl olduğunu göstermek ve eleştirilerimizi yazılı olarak formüle etmek istiyoruz.

İTTİFAKLA ORTAK ÇALIŞMA BİZİM AÇIMIZDAN BAŞARISIZLIĞA UĞRAMIŞTIR VE BU HALİYLE MÜMKÜN DEĞİLDİR!!!

Türkiye ve Kuzey Kürdistanlı Kadın Grubu, bu yazının hazırlanmasına katılmıştır ve içeriğini esas olarak desteklemektedir. Onların bu tartışmadan çıkardıkları sonuç, enternasyonalist ortak çalışmayla birlikte, bu örgütlerin erkek egemen teorilerine ve pratiklerine karşı mücadelenin daha güçlü bir şekilde yürütülmesi gerektiğidir.

Biz, önce mücadeleci kadınlar ve lezbiyenler olarak kendi anlayışımızı ortaya koymak istiyoruz:

Biz, kadınlar ve lezbiyenler olarak, burada emperyalizme ve ataerkil düzene karşı mücadele yürütüyoruz. Biz, ulusal baskıya, emperyalist ve sömürgeci sömürüye karşı ve kurtuluşları ve kendi kaderlerini tayin hakkı için mücadele eden tüm kurtuluş hareketlerini destekliyoruz.

Mücadeleci kadınlar ve lezbiyenler olarak, enternasyonal bir devrim olmaksızın kadınların gerçek kurtuluşunun olmayacağını biliyoruz. Ve kadınların kurtuluşunu bütün kademelerde ilerletmeksizin ve gerçekleştirmeksizin, devrim gerçek bir devrim olmayacaktır. Bu amaca ulaşabilmek için, kadınlar ve lezbiyenler olarak bağımsız örgütlenmek ve uluslararası planda birbirimize dayanmak zorundayız. Bir birimizden öğrenerek ve mücadele içinde özbenliğimizi ve gücümüzü geliştirerek, bu amaca ulaşacağız da.

Türk ordusunun Irak işgali altında bulunan Güney Kürdistan'a saldırısından hemen sonra, Türkiye-Kuzey Kürdistanlı örgütler, 10.08.91 tarihinde yapılan bir yürüyüş için bir hazırlık komitesi kurdular. Biz bunu –birçok durumda olduğu gibi– tesadüfen öğrendik. Bundan ötürü ancak yürüyüşten iki gün önce yürüyüşün hazırlıklarına katılabildik ve yürüyüş ve bir sonraki komite toplantısı çağrılarını, çevremizdeki insanların buluşma yerlerine asabildik.

Yürüyüşe, çok büyük bir bölümü Türkiye ve Kürdistan'dan olmak üzere yaklaşık 500-600 kişi katıldı. Yürüyüşten sonraki komite toplantısına Türkiye ve Kürdistanlı örgütlerin dışında, Kadın ve Lezbiyenler grubundan, Antifa-Neukölln'den, Friedrichshain'daki işgal evden ve Filistin Bürosundan kadınlar ve ayrıca Filistin Grubu ve FU ve TU AStA'larının Kürdistan Çalışma Gruplarından erkekler katıldı.

Toplantı, yürüyüşün değerlendirilmesiyle başladı. Türk örgütlerinden birisinin temsilcisi, Türkiye ve Kürdistanlı örgütlerin gerek Alman sollarının komiteye katılması ve gerekse de bu insanların yürüyüşe seferber edilmesi için çaba göstermediklerini göz önünde bulundurmaksızın, yürüyüşe az sayıda kadın ve erkek Alman yoldaşın katılmış olmasını eleştirdi. Buna ilişkin getirdiğimiz eleştiri, haklı bulunarak kabul edildi.

Elbette ki, Alman ve yabancı gruplar arasındaki ortak enternasyonalist çalışma bir bütün olarak az gelişmiş durumdadır. Bu, örneğin radikal solun Türkiye ve Kürdistan'a ilişkin bir yürüyüşe az sayıda katılmalarında ifadesini bulmaktadır. Ancak Türkiye ve Kürdistanlı örgütler de –ister çağrıların çevremizdeki insanların buluşma yerlerine asılması yoluyla olsun ister doğrudan tek tek insanlara ya da grup lara haber vererek– bize ulaşmak için yeterli çaba göstermemektedirler.

Komite, hemen 24.08.91 tarihinde yapılması düşünülen büyük yürüyüşün hazırlıklarına başladı. Komitenin bizimle ortak çalışma konusundaki ilgisi, bizim belli işleri yüklenmemizle kısıtlıydı. Biz örneğin bağlayıcı bir şekilde, yürüyüş arabası, bildirilerin basılması, gazetelere çağrıların verilmesi gibi örgütsel şeyleri üstlendik.

Kadınlar ve lezbiyenler olarak ikinci yürüyüşte kendi konuşmamızı yaparak, burada özellikle Kürt kadınları ve Kürt kurtuluş hareketi karşısındaki tavrımızı ortaya koymak ve onlara dayanmak istiyorduk. Türkiye ve Kürdistanlı kadınlarla da ortak çalışma yürütmek istiyorduk ve istiyoruz, ama başlangıçta komite toplantılarına katılan tek tek kadınlar daha sonradan gelmediler.

Örneğin yürüyüşten önceki iki hafta içinde Kreuzberg ve Neukölln'de bir çok kısa miting yaptık ve yürüyüşte güçlü bir kadın ve lezbiyenler blokunun oluşması için çağrıda bulunduk. Bu kısa mitinglerde kullandığımız pan kartlar şunlardı:

"Devrim olmadan kadınlar kurtulmaz - Kadınlar kurtulmadan devrim olmaz!!!"

ve

"Hiçbir saldırı Kürt kurtuluş mücadelesini engelleyemez!"

Bunun dışında bir de, burda metropolde kendi kurtuluşları için mücadele yürüten kadın ve lezbiyenler olarak, kendi bakış açımızdan Kürt kadınları ve kurtuluş hareketi karşısındaki tavrımızı geliştirdiğimiz bir bildiri çıkarttık.

Biz komitenin çağrısını imzalamadık. Bu çağrıya eleştirilerimizden birisi, Federal Almanya Cumhuriyeti'nin Türkiye'nin en önemli müttefiklerin-

den birisi olduğu bilincinin verilmediğiydi. Diğer yandan, hem çağrıda ve hem de yürüyüş konuşmasında Kürt kadınlarının kurtuluş mücadelesi içindeki rolü tümüyle görmezlikten gelinmekte ya da onlara yalnızca kurban rolü biçilmektedir (*"Halkların kardeşliği için"* [Almancada "Brüderlichkeit" kavramı yalnızca erkek kardeşliği içermektedir- Ç.N.], *"sivil halkın bombalanması- aralarında kadınların ve çocukların da bulunduğu birçok ölü")*.

Bazı örgütlerin ve grupların hazır bulunmadığı son komite toplantısında, yürüyüşte kendimizin bağımsız konuşmasını yapmak istediğimizi söyledik.

Bolşevik Partizan ve AStA-TU'dan bir kişi hariç, var olan örgütler bunu aşağıdaki gerekçelerle reddettiler:

– *"bağımsız bir kadın konuşması bölücüdür"* (Komitenin kararına göre, yalnızca bir tek ortak konuşma yapılmalıydı. Diğer örgütlerin de bağımsız konuşma haklarının bulunmadığı gerekçesi öne sürüldü. Bolşevik Partizan'ın temsilcisi, kadınların konuşma hakkı önerisini doğru buldu ve bunun dışında bütün eylemlerde ilkesel olarak bir kadın konuşmasının yapılması gerektiğini önerdi; bu önerinin üzerine tartışılmadı bile.) Burada, söz konusu olanın hiç de örgütsel sorun ya da komite kararı olmadığı ortaya çıktı. (Ayrıca komitenin bir tek konuşma metni olacağına ilişkin bir kararı da yoktu. Ç.N.)

– *"Kendi örgütlerinde kadın sorunu yoktur."* (İstisnasız tüm örgütlerin temsilcilerinin erkek olması, pek gözlerine çarpmadı herhalde.)

– *"Marksizm-Leninizm, kadın sorunu çözmüştür."* (Orada bulunan erkeklerin kadınlara ve lezbiyenlere karşı tavrı, hiç de bunu göstermiyordu.)

– *"Söz konusu olan kadınlarla erkeklerin -omuz omuza- mücadelesidir."* Bizim yaklaşımımız burjuvacaymış.

Yürüyüşe yaklaşık olarak 700 kişi katıldı ve bunların arasında 100'ün üzerinde kadının ve lezbiyenin olduğu bir kadınlar bloku bulunuyordu.

Değerlendime toplantısında, Kadınlar ve lezbiyenler grubundan kadınlar/lezbiyenler, Antifa Neukölln, Infoladen Nachladen ve Türkiye-Kuzey Kürdistan Kadın Grubundan kadınlar, ortaklaşa yaptıkları bir giriş konuşmasından sonra, var olan örgütlerin erkek temsilcilerinin yapılarına ve somut davranışlarına getirilen eleştirilere tavır takınmasını talep ettiler.

Eleştirinin önemli noktaları şunlardı:

– Kadın ve lezbiyenlerin kendi konuşmalarını yapmalarına izin verilmedi.

– Bizim için söz konusu olanın aynı şekilde enternasyonalizm de olduğunu vurgulamamıza rağmen, kadınların getirdikleri kadın sorununa indirgendi.

– Örgütler, görüldüğü gibi, burada temsil edilen kadınların ve lezbiyenlerin tavırlarını ve politikalarını incelemediler ve (istisnalar dışında) bunu istemiyorlar da.

– Bu bilgisizliğe rağmen, bazıları bizi burjuva ve karşı-devrimci olarak niteleyebileceklerine inanıyorlar.

– Erkekler, (örneğin konuşma tavırları gibi) bizi görmezlikten gelen tavırlarına karşı eleştirilerin üzerine gitmediler. Bizim için söz konusu olan yalnızca kadın sorunu değil, aynı zamanda erkek sorunudur da.

– DEH ve (polisle) çatışma sırasında, bazıları, davranışlarının yürüyüşün geride kalan bölümü için ne sonuçlara yol açacağını düşünmeden ansızın komiteden çekildikleri için, yürüyüş arabası korunmadı.

– Birinci yürüyüş sırasında sloganların yürüyüş arabasından atılmasına getirdiğimiz eleştiriye –ki bu eleştirimiz komite tarafından kabul edilmişti– rağmen, aynı şey ikinci yürüyüşte yinelendi. Burada da, yürüyüşe katılan insanların kendi inisiyatiflerini geliştirmesi için fırsat bırakılmadı.

Yürüyüşün gelişimine ilişkin eleştiri, ATİF'in yürüyüşte geçici olarak komiteden çekildiğini ve bütün görevlerini bıraktığını açıklamasıyla üzerinde tartışılmadan geçiştirildi.

"Kadın sorunun tartışılmasında" ATİF, TDKP ve TKP/ML Hareketi, en büyük keskinler olarak ortaya çıktılar. Bunlar tarafından gerici ve karşı-devrimci olarak nitelendirildik ve bu yüzden de, tıpkı DEH gibi, bu tür yürüyüşlerin hazırlığından dıştalanmalıydık. Bizi destekleyen Bolşevik Partizan ve Kurtuluş dışında tüm örgütler, bu tavrı aktif ya da pasif olarak desteklediler. TKİH ve Partizan, açık bir şekilde bu tavrı desteklediler. EKİM, kadınların eleştirilerini reddetti ve kadınların erkeklerden daha çok konuştuğunu söyleyerek erkek şovenizmi eleştirisini reddetti, bunun dışında ATİF, TDKP vs. nin eleştirilerini desteklediğini belirtti. Kürdistan İşçi Der-

neği, kadın sorunun önemli olduğunu, ama değerlendirme toplantısıyla bir ilgisinin olmadığını söyledi. Bunun yerine, kadın sorununa ilişkin bir toplantı önerdi.

Bu örgütler arasında, bir bütün olarak, kadınlar sorununun tartışma içinde ağırlık kazandığı, bilimsel sosyalizmin kadın sorunun çözümünü içerdiği ve kadın sorununu düzen sınırları içinde çözmek isteyerek burjuvaziye yardımcı olduğumuz öne sürülerek yaklaşım tarzımızın yanlış olduğu şeklinde bir asgari müştereğin aralarında çelişki olmaksızın var olduğu görüldü.

Savunulan tavırlar, orada var olan örgütlerin –ya da en azından temsilcilerinin– kiminle çalışma yürüttükleri, bizim kim olduğumuz ve ne istediğimiz konusunda gerçekten birşey bilmediklerini açıkça ortaya koymaktadır. Bu ve bizim birinci ve ikinci yürüyüşten sonra getirdiğimiz eleştirilerin göz önünde bulundurulmaması olgusu, onların burdaki somut mücadele koşullarını, diğer mücadele biçimleri ve içeriklerini ve bizzat mücadeleleri hiçbir şekilde içermediğini açık bir şekilde göstermektedir.

Bütün örgütleri üç hafta içinde yazılı tavır takınmaya çağırıyoruz. Anılan kadın ve lezbiyenler gruplarına ulaşma adresi:

... ...

• • •

Türkiye-Kuzey Kürdistanlı Kadın Grubunun Tavrı

Bizler Bolşevik Partizan'a sempati duyan Türkiye-Kuzey Kürdistanlı bir kadın grubuyuz. Yürüyüş hazırlığına kadın grubu olarak doğrudan katılmadık.

Yürüyen tartışmaları ve konulan *"konuşma yasağı"*nı duyar duymaz, tavır takınmayı görevimiz bildik ve *"Kadınlar ve Lezbiyenler"*in ortak bir tavır koyma çabalarını sevinçle karşıladık ve böyle bir ortak tavır çıkardık.

"Kadınlar ve Lezbiyenler"in yürüyüş hazırlığına, konulan *"konuşma yasağı"*na ve yürüyüş çağrısına eleştirilerini tamamen paylaşıyor ve açılan bu tartışmayı özellikle nihayet yabancı ve yerli devrimci kadın/erkekler arasında *"birlik"* sorununun bir dizi noktalarına işaret edilmesi ve bunun üzerine açık ve kamuoyu önünde tartışma talep edilmesi açısından önemli görüyoruz.

Burada Kadının Kurtuluşu sorununa ilişkin tavrımızı, geniş bir işbirliği imkanına ilişkin görüşlerimizi ve "Kadınlar ve Lezbiyenler"in yürüyüş bildirisine bazı eleştirilerimizi ortaya koymak istiyoruz.

Bizim örgütümüzde de, bugün Türkiye-Kuzey Kürdistanlı örgütlerin çoğunluğunun yaptığı gibi, kadın sorununun sadece komünist örgütün önderliği altında kadın kitle örgütlerinin yaratılması olarak görüldüğü ve bununla sınırlandığı bir dönem yaşandı. 1985'ten itibaren ama örgütümüz içindeki bir dizi kadın tarafından şu sorun ortaya atıldı: Madem ki devrim ancak kadınların katılması ile zafere ulaşabilir, o zaman bu kadınların devrimden önce de yoğun bir şekilde devrimci mücadeleye katılması gerekir, komünist örgütlerin kendi saflarında devrimi başlatması gerekir, örgüt içinde erkek egemen olan ve kadınları 2. sınıf insan kılan herşey bilinçli mücadele ile aşılmalıdır; özellikle bizimki gibi feodal kalıntıların varlığını sürdürdüğü bir ülkenin örgütleri saflarındaki feodal gelenekleri söküp atmalıdır.

Bu tartışmanın çıkış noktası şuydu: biz komünist kadınlar, Klara Zetkin'in söylemiş olduğu gibi, *"eşit haklar ve eşit yükümlülükler temelinde erkek komünistlerle birlikte mücadele"* etmek istiyoruz. Ama bu ne yazık ki gerçek durum değil.

Tüm devrimci örgütlerde, kadın üyelerin sayısı çok çok düşüktür, kadın üyelerin faaliyetleri gayet düşüktür ve kadın üyelerin faaliyetlerinde teknik ve diğer yardımcı hizmetlerin yerine getirilmesi gibi geleneksel *"kadın meziyetleri"* ağırlıktadır, kadın yoldaşlar yönetici kademelerde faaliyet gösterememektedirler.

Sadece bu kadar da değil. Kadın/erkek problemleri ile ilgili tartışmalarda bizzat bizim örgütümüz içinde de en ağır sorun olarak kadınlara karşı şiddet (çocuklara karşı da) sorunu tekrar tekrar gündeme geliyordu.

Tüm bunlardan biz şu sonucu çıkardık:

Özel bir *"kadın siyaseti"*, yani her türden erkek şövenizmini yıkmaya, siyasi yapılanmalardaki her türlü eşitsizliği yıkmaya yönelik bir siyaset geliştirmek ve kadınların eski pasif, sabırlı, sineye çeker rollerinden kurtulmalarını kolaylaştırmak için özel yöntemler geliştirmek; özel eğitim, konferanslar, kadın grupları vs. yolu ile eşit hak ve yükümlülüklere sahip konuma ulaştırmak için çaba sarfetmek zorundayız. Tüm bunlar ancak devrimci kadınlar kendi kurtuluşları için mücadeleyi aktif bir şekilde kendi ellerine aldıklarında mümkündür. Ve biz tam da bunu yaptık.

Kadınlara karşı şiddet sorununda (erkeklerin kendi karılarına ve çocuklara uyguladıkları şiddet, sonuncusu bizzat kadınlar tarafından çocuklara uygulanan şiddeti de kapsar) uzun tartışmalar sonunda bunun örgüt üyeliği ile bağdaşmadığı karar altına alınmıştır. (Burada kadınlara karşı şiddet ile çocuklara karşı şiddeti ayrı ele alıyoruz)

ATİK, Partizan, TDKP gibi diğer örgütler ile tartışmalar içinde bu kararın ne kadar önemli olduğu daha açık ortaya çıktı. Bunların ve kendi saflarımızdaki bazı erkek yoldaşların tavrı, böyle bir kararın alınmasının bir komünist örgüt açısından gereksiz olduğu, *"böyle bir durumun ortaya çıkması halinde ise"* bunun tamamen istisnai bir durum olacağı şeklinde idi; *"Komünistler böyle şeyler yapmaz"*, örgüt içinde kadın-erkek arasındaki çelişki çözülmüştür, çünkü hepimiz komünistiz vb.

Biz ama hem kendi örgütümüzdeki pratikten, hem de diğer örgütlerin pratiklerinden bunun böyle olmadığını, kadınlara karşı şiddetin tekrar tekrar gündeme geldiğini, bu noktada bilinç yaratılması gerektiğini, "devrimciliğin" "komünistliğin" insan/kadın onurunu ayaklar altına alan tavırlarla bağdaşmayacağının kesin sınırlarla belirlenmesi gerektiğini biliyoruz. Bu nedenle karar bizim açımızdan çok önemlidir.

Bu çıkış noktalarından hareketle, sınıf mücadelesinin bir parçası olarak kadın sorununu daha da somutlaştırdık: Örgütümüzün tüm siyasal faaliyetlerinin bir parçası olarak kadın çalışması, yani kadınların devrimcileştirilmesi ve kazanılması çalışması, sendikalarda, demokratik derneklerde vb. tüm faaliyetlerin özel görevler yükleyen bir parçası olmak zorundadır.

Sendikal çalışma açısından, daima özel kadın taleplerinin de dikkate alınması ve desteklenmesi gerektiği, sendikalar içinde özel kadın gruplarının oluşturulması, kadın eğitim gruplarının, kadın komisyonlarının yaratılması, grev komitelerine mutlaka işçi kadınların da seçilmesi için mücadele edilmesi gerektiğini talep olarak yükselttik.

Tüm ajitasyon-propagandamızda ve bütün siyasi sorunlarda daima kadının kurtuluşu sorununu, kadınların özel şartlarını ve üzerlerindeki özel baskıları gözönünde tutmaya çalışıyoruz.

Kadın sorununu en başından itibaren –Dünya Komünist Hareketinin, özellikle de Kollontay ve K. Zetkin'in deneyimlerini ve Komintern'in kadın sorunundaki pratik faaliyetlerini incelediğimizden ve bunlardan kendimiz için sonuçlar çıkarmaya çalıştığımızdan dolayı da –enternasyonal bir sorun olarak gördük.

Emperyalist elektro konsernlerinin Filipinler'deki kadın işçilerinin, Peru' daki köylü kadınların, Güney Afrika' da siyah kadınların vs., hepsi özde bizimle aynı köleleştirici koşullarda yaşamak ve mücadele etmek zorundadırlar.

Biz, kadın ve erkek yoldaşlarımızın yaşadığı yabancı ülkelerde sözkonusu ülkelerden mücadele eden kadınlarla ilişki kurmaya, tartışmaya vb. çalıştık. Ne yazık ki çok az başarı ile. Tek tek kişisel ilişkiler dışına pek çıkamadık. Örgüt olarak örneğin, Batı Almanya' da 1987, '88, '89 yıllarında merkezi 8 Mart Kadın toplantıları yapıldı ve bunlara Alman, Afganlı, İranlı vb. kadın grupları da çağrıldı, davet edildi.

Tek tek başarılı ortak çalışmaları —örneğin B.Berlin'de İranlı kadınlarla ortak 8 Mart toplantısı— dışta tutarsak eğer, pek başarı elde edemedik.

Batı Berlin'deki 8 Mart yürüyüşlerine bizim eleştirilerimizi içeren mesajlar gönderdik, ama bundan da sürekliilik gösteren birşey çıkmadı. Mutlaka bunlarda ideolojik-siyasi ayrılıklar büyük bir rol —hatta en büyük rolü— oynamaktadır. Örneğin, bizim Stalin önderliğindeki Sovyetler Birliği ile ilgili tavrımız, otonom, anti-emperyalist veya anti-faşist çevreden kadınların çoğu açısından bizimle tartışmayı kesmelerinde püf noktasını oluşturmakta. Bu bağlamda, BP'nin merkezi olarak Batı Almanya'da eylembirliğine çağrısı üzerine gerçekleşen yürüyüşteki (8 Mart 1991) durum oldukça göze batıcıydı. Yine "hareket"e ulaşılmaya çalışılmıştı, özellikle de "Kadın ve Lezbiyenler" gruplarına. Ama tek bir kadın bile gelmedi. Pratikte Bolşevik Partizan çeşitli Türkiye-Kuzey Kürdistanlı örgütlerle birlikte, —800 kadın ve erkek, ama kadınlar çoğunluktaydı— Köln'de 8 Mart yürüyüşü yapmış oldu. Tesadüfen katılan birkaç Alman kadının dışında yabancılar kendi aralarındaydı.

Bu bizce, sadece yabancı ve yerli kadın hareketinin değil, bilakis tüm anti-emperyalist çalışmanın içinde bulunduğu vahim durumu yansıtmaktadır. Buradan kesinlikle bizim suçu Alman kadın ve lezbiyen gruplarında gördüğümüz çıkarılmasın. Hayır, bu sadece birbirinden tecrit olunmuşluğu gösteriyor.

Türkiye-Kuzey Kürdistanlı örgütler içerisinde zaten "Kadın ve Lezbiyen hareketi"ne karşı çok büyük çekingenlikler ve kuşkular var ve *"Biz Almanları ihtiyacımız olduğu zaman çağırırız"* tavrı sözkonusu. Bunun en klasik örneği, örneğin ATİK gibi örgütlerin 1 Mayıs'ta Devrimci 1 Mayıs yürüyüşüne katılmaktansa, DGB ile birlikte yürümeyi yeğ tutmasıdır.

Ama —ki bu da sorunun öbür yanı— siz de bize pek yardımcı olmuyorsunuz. Örneğin, biz, Hoyerswerda olayı ve yabancılara ve özellikle de yabancı kadınlara saldırıların arttığı şartlarda, artan ırkçılık karşısında, ilerleyen faşizm karşısında 8 Mart 1992'de birlikte bir yürüyüş düzenlemeyi gayet önemli görüyoruz. Bizim, sizin özel Kadın-Lezbiyen bloku oluşturmanızla herhangi bir sorunumuz yok. Ama bizim yaklaşım açımızdan, biz 8 Mart'ta erkeklerle birlikte yürümemeyi yanlış görüyoruz. Bizi yanlış anlamayın, bizim sorunumuz ilkesel olarak kadın yürüyüşlerine karşı çıkmak değil. Ama Uluslararası Kadın Mücadele Günü 8 Mart, kadın-erkek tüm devrimcilerin egemenlere karşı gücünü sokağa taşıdığı, kadınların özel ezilmişliğine karşı kinlerini gösterdikleri, pratikteki dayanışma ile bu iktidarı ortak sınıf mücadelesiyle birlikte yıkmak zorunda olduğumuzu ve yıkacağımızı göstereceğimiz sembolik bir gündür. Birlikte yürümek bizim açımızdan kendi saflarımızdaki ve devrimci saflardaki erkek şovenizmine karşı mücadelemizin bir parçasıdır. Bizler erkeklerin de bu yürüyüşe katılmasını istiyor ve onlara göstermek istiyoruz ki, ancak bizimle birlikte ve kadının kurtuluşu mücadelesiyle birlikte yürür mücadele —yoksa yok!

Aynı zamanda ama mümkün olan en fazla kadını seferber etmek (ki bunu şimdiye kadar başardık da) ve bizzat pratikte kavratmak istiyoruz ki, ancak kendi davamızı kendi elimize aldığımızda, edilgen konumumuzdan çıktığımızda, ancak ve ancak bu şartlarda daha bugünden mücadelede yerimizi alabilir, fantezi ve gücün bize düşen bölümü ile kurtuluş hareketlerini muazzam zenginleştirebilir ve onun bir parçası kılabiliriz.

Kadın ve Lezbiyenlerin yürüyüş için hazırladıkları bildiri ile ilgili olarak şunları söylemek istiyoruz: Biz kadınlara sürekli *"kurban"* olarak yaklaşmamayı, bilakis kadınların kurtuluş mücadelesi içindeki rollerini konu etmeyi doğru buluyoruz. Ama, sizin kadınların gerçek kurtuluşu açısından PKK'nın rolüne fazla olumlu yaklaştığınızı düşünüyoruz. Kürt kadınlarının ARGK içinde mücadele etmeleri, erkeklerle aynı eğitimden geçmeleri mutlaka büyük bir ilerleme. Ama bu, herşeyden önce, kadınların bunu talep etmelerinden, PKK'nın sözünü senet kabul edip kurtuluşlarını talep ettiklerinden böyledir. Diğer taraftan ama, PKK'nın ideolojik tavırları okunduğunda, durum çok değişiktir. Bunlarda çizilen tablo, gerçi kurtuluş savaşına katılan ama ailedeki rolüne, *"namus"* sorununa dokunulmayan —tam tersine Kürt değerleri, geleneksel değerlerle birlikte kadının geri konumu da ululaştırılmaktadır— *"reforme edilmiş"* kadın tablosudur. *(Bkz. Almanca Bolşevik Partizan Broşürü: "PKK'nın kadının kurtuluşu konusundaki tavrı")*

Son olarak, görüşümüzce Türkiye-Kuzey Kürdistanlı örgütlere en büyük sorunu yaratan bir noktaya değinmek istiyoruz. Ve bunu yaparken, bizzat kendi örgütümüz içinde de bir dizi yoldaşın buna benzer görüşlere sahip olduğunun altını çizmek istiyoruz. Bu nokta, lezbiyenlerin devrimci mücadeleye katılımı ve kendilerini böyle tanımlamaları sorunudur. Bilindiği gibi, Türkiye-Kuzey Kürdistan'dan insanlar devrimciler açısından homoseksüellik, lezbiyenlik emperyalist-kapitalist ülkelerde olduğundan çok daha fazla tabulaştırılmıştır, ama tabii ki aynı şekilde yaygındır. Biz, size karşı duran pozisyonların çoğunun buradan kaynaklandığını düşünüyoruz, ne var ki bunu açıkça söylemeye utanılmaktadır.

Kısaca özetleyelim:

Biz, sizinle aramızda (Kadın ve Lezbiyenler) birçok siyasi —hem de önemli— çelişkiler olduğunu düşünüyoruz. Ama bu çelişkilerin kadın/erkek devrimciler arasında karşılıklı enternasyonal dayanışma çerçevesinde tartışılabilir olduğunu ve bu çelişkilerin hiçbir şekilde, ajitasyon-propaganda özgürlüğünün garantilendiği ortak eylemlerin önünde engel teşkil etmemesi gerektiğini düşünüyoruz.

Kadın sorununa ilişkin tavrınız ve lezbiyen olmanız nedeniyle sizleri karşı-devrimci değerlendiren bir tartışmayı ilkesel olarak reddediyor ve bu tavrın bizzat kendisini küçük-burjuva ve feodal olarak değerlendiriyoruz.

Bu anlamda, çelişkilerin üzerini örtmeyen ama bizi ortak eylemlerimiz açısından ilerleten, faşizme, emperyalizme, ırkçılığa ve erkek egemenliğine karşı ortak mücadele tavırlarımız için temel oluşturmaya yönelik mücadeleci bir tartışma ortamının oluşmasını ümit ediyoruz.

Türkiye-Kuzey Kürdistanlı
Kadın Grubu

12.10.1991

Not: Tartışma metinlerini Bolşevik Partizan'da yayınlanmak üzere ileteceğiz.

Aşağıda, yandaki tartışmanın eki olarak, kadın ve lezbiyenler grubunun yürüyüşe ilişkin çıkardıkları bildiriye yer veriyoruz...

YAŞASIN ULUSLARASI DAYANIŞMA!

Türk faşist ordusu 5.Ağustos günü 100.000'nin üzerinde askeri güçü ile İrak işgali altındaki Kurdistan'a saldırarak 40 km. kadar sınır ötesi alana girdi. Saldırı, yoğun bombalama eşliğinde ceryan etti. Türk hükümeti, ARGK-gerilla üstlerini bombalıyorum iddasını ileri şürerken, gerçekdende Kürt köyleri, mülteci kampları ve şehir kenar mahleleri de ateş altına alınmıştır. Bize ulaşan ilk haberlere göre, en az 250 ölü vardır. Faşist Türk devleti, güney-Kurdistana askeri güçü ile uzun süre işgali altında tutarak, Türk ve İrak işgali altındaki Kurdistan parçalarındaki kadın ve erkekler tarafından geliştirilen Kurdiştan haraketini engellemeyi ve ayrıca hegomonyasını geliştirmeyi amaçlamaktadır. Türk faşist ordusunun bu saldırısı yine aylardan beri gerek Kurdistan kurtuluş mücadelesi ve gereksede devrimci ilerici Türk güçlerine karşı sürdürülen saldırılardan sonra olmaktadır.

1989'dan beri hem Kurdistandaki mücadele ve hemde Türkiyedeki haraket gitikçe yoğunlaşmaktadır. 1989 yazından itibaren Kurdistan halk ayaklanması "Serhildan" başlamış bulunmaktadır. Bu haraket, Türk militerizmin Kurdistan'ın tüm köylerin--deki zoraki başattmalar ve yıkımlara karşı başladı. Serhıldan Kurdistan'ın alanlarını kapsayan ve tüm halk hesimleri ile yürütülen bir dinamik güçe kavuştu.

Türkiye'de birçok alanda mücadele verildi ve verilmektedir. Örneğin, 1 Mayıs, İstanbuldaki gecekonundu halkının Zonguldakdaki maden işçilerin haraketi. Artık Kurdistan'da ve Türkiye'de her gün yürüyüsler, mitingler, daha kitle eylemler ve ayrıca Türk ve emperyalist kuruluşlara, firmalara ve askeri güçlere karşı silahlı saldırılar meydana glmektedir.

Tüm bu gelişmeler sonucudurki T.C. Güney-Kurdistan'a saldırmaktadır. Yıne Haziranın ortasından buyana Türk ölüm mangaları ilerici ve devrimci örgütlere karşı saldırılarına hız vermişlerdir. Bu saldırılardan birkaçı: Dev-Sol'dan ve TKP,ML haraketlerinden erkek ve kadın militanların katledilmesi, Dıyarbakır HEP ve başkanının kaçır, ılıp öldürülmesi, yine yoğun kitle tutuklamalara girişilmesi ve yerinde infaz yörteminim kullanılması... Kurdistan ve Türkiye'deki halk yığınları bu saldırılar karşısında korku ve tedirginliği aşarak, kin ve öfkesinini sokağa taşırmaktadırlar. Türk oddusu ve güçleri bu insanların üzerine kurşun yağdırarak, birçok erkek ve kadını ya yaralamakta ya da katletmektedirler. Bunlardan yüzlercesi apartopar aknarak Türk işgence zindanlarında kayıplara karşmaktadır.

Bir NATO-devleti olan T.C., Kurdistan ve Türkiyeli halklara karşı bu saldırılar, NATO-devletlerinin direk desteğini alarak yürütmektedir. Tabii bunun içinde Federel Almanyacla vardır.

Bu desteğe şunları eklemek mümkündür: miliarlara askeri ve ekonomik yardımlar haricinde, ayaklanmayı bastırma araşların moderinize edilmesi, örneğin: Alman GSG9 (sınırı koruma örgütü) Türk ölüm mangalarını bizzat eğitmektedir. NATO-

devletleri dolaylı ve dolayısız olarak Kurdistandaki savaşa askeri düzeydede katılmaktadırlar. daha bundan birkaç hafta önce, sözüm ona İrak işgali altındaki Kürtleri koruma iddasındaki NATO'nun çekiç-güçü; şimdiden ARGK-gerillaları tarafından kurtarılmış anlanların yakınına yerleştirildi.
Amerikan birlikleri faşist Türk ordusunun operasyonlarına helikopterler desteği ile katılmaktadır.
NATO, Kurdistan kurtuluş mücudelesinin bastırılmasında hayatı çıkarlarının hesabını yapmaktadır.
Orta-doğuda emperyalitlerin "yeni dünya düzeni" planlarını hayata geçirmeyi amaçlamaktadırlar.
Bizler kadın ve lezbiyenler olarak burada emperyalizme ve patiralisme karşı mücadele vermekteyiz. Bizler her tür kurtuluş haraketi, ulusal, baskıya karşı, emperyalizmin sömürgeciligine karşı, kendi kaderini tayin hakkı için verilen mücadeleler ile dayanışma içindeyiz.
Dayanısmamız Kurdistanlı kadınlar ve onların mücadeleleri için esastır.
Kurtuluş haraketi orta-kuzey ve batı Kurdistanında ortaya çıksından günümüze kadar, örgütlermede kadınlarda önemli ğörevler üstlen miştir.
Bu geçen süre içinde, Kürt kadının uyanışında sakine cansızın çabası bilinmektedir. O, yaşamıyla örnek bir insan olduğunu kanıtladı.
Kocasından gördüğü her türlü tendite; hatta ailesi ve şehir de saldırılarına rağmen kocasını terkederek mücadeleye katıldı. O baslı gördüğü eski gelendelere karşı savaştı ve kozandı. O, mücadele içerisinde eski feodal yapalanmaya karşi, aile ve toplum içerisindeki olumsuz öğelere karşı çıktı. Birçok kadına güç ve morel vererek, nasıl savunulması gerektiğini öğretti.
O, yüzlerce kadın ve kızı örgütleyerek aile içerisindende saygunluk kazandı. O, yine 1979 ve 1991 yıllarında isgalci Tüklerin zindanlarında tutuklu kaldı.
Orta-Kuzey-Batı Kurdistanında bugün kadınlar ARGK-birliklerinde hem savaşu ve hemde konutandırlar.
PKK'nın içinde birçok önemli görevler üstlenmektedirler: Birkaç yıldan beride YJVK denilen kadın örgütünün varlığı meventtur.
Serhıldanın başlamasından buyana kadınlar halk haraketinde önemli dayarak oldular. Onlar, halk komitelerini kuruyorlar, grevler, yürüyüler ve mizintler düzenliyerek, gerektiğinde taş ve sopa ile mahkemelerin ve cezaevlerin önlerinde kendilerini ispatlıyorlar.
Böylece, erkek egemenliğindeki toplumsal yapıyı parçalıyorlar.
Bizler savaşkan kadın ve lezbiyenler olarak biliyoruzki, uluslarası devrim olmaksızın kadının gerçek kurtuluşu olamz. Kadına hayatın her alanında eşitlik tammıyan bir devrim gerçek kurtuluşu şağlıyamaz.
Bu amaca ulaşmak için, biz kadın ve lezbiyenler olarak bağımsız örğütlenerek uluslar arası ilişkiye geçmeliyiz. Bizler ancak, öz benliğimize ve mücadele gücümüze dayanarak kazanabılırız.
Bu amacada ulaşacağız!

HİÇBİR GÜÇ KÜRD HALKININ KURTULUŞ MÜCADELESİNİ ENGELLİYEMEZ!

BİZ 24.8 SAAT 11.00 TARİHLİ ORANIENPLATZ'DAKİ DÜZENLENECEK YÜRÜYÜZE HERKESİ ÇAĞIRIYORUZ!

KADINLAR! GÜÇLÜ BİR KADIN BLOĞUNU OLUŞMASI İÇİN GÜCÜMÜZÜ GÖSTERELİM!

İdeolojik ve siyasi iflasın, kadın sorununda da konakladığı yer, erkek egemen emperyalist sistemin ideolojisidir...

TBKP'li karşı-devrimciler, kadın sorununda günah çıkartıyorlar!

Şubat 91'de TBKP "büyük" kongre kararları yayınlandı. Bu yazımızla, bu kongrenin kadın sorunundaki kararlarına ve tezlerin saçmalıklarına değineceğiz. Bu tezlere değinmekteki amacımız, Marksizm-Leninizm'den kopuk olan bu revizyonistlerin artık açıktan açığa lafta da Marksizm-Leninizm'den koptuklarını ve bu iflaslarını haklı çıkarmak için de nasıl saldırdıklarını göstermektir.

Bu kongre, gerçekte kendini dağıtma kongresi idi. Biz bu tezlere tavır takınmayı, TBKP önemli bir güç olduğu vb. için değil; kadının kurtuluşu sorununda da bu karşı-devrimcilerin bugün geldikleri yerin gösterilmesi açısından önemli görüyoruz.

TBKP, kongreye sunulan tezlere yaptıkları önaçıklamalarında açıkça Marksizm-Leninizm'in kadının kurtuluşu sorununa çözüm getirmekten uzak olduğunu iddia ediyor ve açıktan Marksizm-Leninizm düşmanı akımların cephaneliğinden aldıkları silahlarla saldırıyor.

Bu çok renkli ve çok parçacıların ileri sürdükleri temel tez şudur: *"Kadınların ezilmesi tarihsel bir olgudur.* ***İnsanlık tarihinin tüm toplum biçimlerinde ortak özelliktir."*** *(abç)* Görüldüğü gibi, kadınların ezilmesi hiç ayrımsız tüm toplum biçimlerinin özelliği olarak konmakta, böylece sosyalist toplumla, sosyalizm öncesi toplumlardaki temel farklılık sözle de gizlenmektedir.

Marksizm, kadınların kurtuluşu sorununda temel görüşleri ve materyalist tarih anlayışıyla, kadınların çeşitli toplumlardaki durumunu ortaya koymuştur. Bunu Engels "Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni" adlı yapıtında net bir şekilde ortaya koymaktadır. Tabii ki bu eser, bu karşı-devrimci modern revizyonistlerin tezlerini çürüttüğü için bu esere adice ve rezilce saldırmaktadırlar:

"Engels kuramını belirlerken, özel mülkiyet öncesi kadının görece özgür ve üstün olduğu anaerkil toplumu ele aldı, kıyaslamalar yaptı. Ancak varolan antropolojik bulgular böyle bir düzenin varlığı konusunda yeterli ve kesin bilgiler vermiyor. Eğer böyle ayrıcalıklı bir kadın yaşadıysa bile, sosyalist ülkelerde kadınların durumu bu öngörüyü doğrulamıyor."

TBKP'nin esas derdi, kadınların kurtuluşu sorununda da Marksizm-Leninizm'den bütünüyle yani lafta da kopmaktır. Marksist-Leninistler kadının kurtuluşu sorununun çözümünün özel mülkiyetin ortadan kaldırılması ile ayrılmaz bir şekilde bağlı olduğunu savunurlar. Açıktır ki kadının kurtuluşunun yolunun devrim ve sosyalizmden geçtiği düşüncesini çürütmek için, önce kadının ikinci sınıf insan durumunun kaynağının özel mülkiyet olduğu Marksist-Leninist tezine saldırmak gereği duyulmaktadır. Bunu da Engels'in eserine saldırarak yapıyorlar.

Toplumlar ilk çağlardan buyana çeşitli üretim ilişkileri içine girmişler ve buna bağlı olarak da her üretim biçimini değişikliğiyle yeni bir toplumsal üstyapıya sahip olmuşlardır. Bu toplumsal üstyapı içinde kadının ve ailenin durumuda sürekli değişmiştir. İlkel komünal toplumun ilk evrelerinde kadınla erkeğin *eşitliği* sözkonusuydu. Bu anaerkil ailede kadının *saygınlığı* toplumsal ilişkilerde belirgindi. Kadın kendi kan sistemine bağlı olan örgüt içinde yöneticiydi. Ortak mülkiyet vardı. Bu aşamadan sonra kadının durumunu temelden değiştiren ekonomik toplumsal değişiklikler olmuştur.

Bir başka revizyonist tez ise şudur: *"Dünyamız kadınların eşit olduğu bir ülke ve düzen tanımadı. Sosyalist toplumlarda hala kadın sorununun var olması, konunun ortaya çıkması ve çözülmesinde çok farklı boyutların bulunduğunu kanıtladı. Ayrıcalıklı bir kadın yaşadıysa bile sosyalist ülkelerde kadınların durumu bu öngörüyü doğrulamıyor."*

Şimdi mide bulandıran bu tezlere değinelim. Bunlar burda ne istediklerini kendileri de bilmemektedir. Bunlara sormak lazım; ne istiyorsunuz? Kadınların ayrıcalıklı olduğu bir toplumun yaratılmasını mı, yoksa kadın ile erkeğin eşit olduğu bir toplumun yaratılmasını mı?

Marksist-Leninistlerin erişmek istediği toplum, kadın ile erkeğin eşit olduğu bir toplumdur. Marksist-Leninistler sorunu her zaman bu şekilde koymuşlardır. Onlar hiçbir yerde kadınların ayrıcalıklı oldukları bir toplumu hedeflediklerini savunmamışlardır. Savunmadıkları birşeyi de uygulamadılar diye eleştirmek, domuzuna çarpıtmaktır. Dünyamız kadınların eşit olduğu bir düzen tanıdı. Birincisi ilkel komünal toplumdu, buna yukarda değindik.

İkincisiyse 1917 Ekim Devrimiyle başlayıp 1953'e kadar süren Lenin ve Stalin önderliğindeki Sovyetler Birliği idi. 1917 Ekim Devrimi radikal bir şekilde yasal eşitsizliği ortadan kaldırmıştır. Bununla kalmayıp üretimde, siyasal alanda ve diğer toplumsal alanlarda, toplumun eşit bir üyesi olarak faaliyet gösterilmesi için en büyük çaba harcanmış ve bu alanda muazzam adımlar atılmıştır. Lenin ve Stalin önderliğindeki Sovyetler Birliği, elde edilen başarılarla bütün dünyada işçi ve emekçi kadınların umut kaynağı ve yolgöstericisi olmuştur. Ne var ki Stalin'in ölümünden sonra modern revizyonistlerin iktidarı ele geçirmesiyle birlikte, tüm bu kazanımlar adım adım geri alınmıştır.

TBKP'li revizyonistler şunları iddia etmektedirler: Ekim Devriminden sonra sağlanan "eşit haklar"ın otomatik olarak "eşitlik" getirmediği açıkça görüldü. Ne kadar toplumsallaştırılırsa toplumsallaştırılsın, çocuk bakımı, beslenmesi vb. hala "kadınca" görevler, kadınların sorumluluğu altında.

Marksist-Leninistler hiçbir zaman

kadınların yasal eşitliğinin sağlanmasıyla otomatikman kurtulacağını savunmamışlardır. Onlar bunu kadının kurtuluşunda atılması gereken bir ilk adım olarak görmüşlerdir. Kaldı ki, tam hak eşitliği sosyalist bir adım da değil, demokratik devrimin görevi olan bir adımdır.

Bu revizyonistlere en iyi cevabı Lenin vermektedir:

"Bolşevik, sovyetik devrim, kadının ezilmesinin ve eşitsizliğinin köklerine baltayı, şimdiye kadar yeryüzünde hiçbir devrimin göze almadığı bir şekilde derinlemesine vurdu. Bizde, Sovyet Rusya'da kadın ile erkek arasındaki yasal eşitsizlikten bir iz bile kalmadı. Evlilik ve aile hukukundaki özellikle laçka, bayağı, ikiyüzlü eşitsizlik, çocuğa ilişkin eşitsizlik, sovyet iktidarı tarafından tamamiyle ortadan kaldırıldı. Bu kadının özgürleşmesi için ***yalnızca ilk adımdır.*** *Ama burjuva, ve en demokratik bir tek cumhuriyet bile, bu ilk adımı olsun atmayı göze almamıştır.*

Bunu ***"kutsal özel mülkiyet"*** *karşısındaki korku yüzünden göze almamıştır. İkincisi ve en önemli adım, toprakta, fabrikada ve işletmede özel mülkiyetin kaldırılmasıdır. Kadının tam ve gerçekten kurtulması için, "ev köleliği"nden kurtulması için yol, kadının ev ekonomisinin küçük ayrıntılarından toplumsallaştırılmış büyük ev ekonomisine geçmesiyle ve yalnızca böylelikle açılır." (Kadın Sorunu Üzerine, sayfa 64, İnter Yayınları)*

Evet Lenin'den yaptığımız alıntıda da görüldüğü gibi, kadınların kurtuluşunun önşartı, özel mülkiyetin ortadan kaldırılmasıdır. Ev köleliğinden kurtulma ise, ev ekonomisinin toplumsallaştırılması, büyük ev ekonomisine geçmekle olacaktır. 1917 Ekim Devrimi'nden 1953'e kadar tam da bu noktalarda büyük adımlar atılmıştır. Aşevlerinin açılması, anaokulu ağının genişletilmesi üzerinde özellikle durulmuştur. Bu konudaki istatistik için "Kadın Sorunu Üzerine" sayfa 246–248'e bakılabilir. 1938'de önlerine koydukları hedefler şunlardı:

Devamlı kollektif çiftlik anaokullarına 2.000.000 yatak 1 Ocak 1939'a değin üç yıllık sürede tamamlanmak üzere, üç yaş altında 1,5 milyon çocuğun beslenmesi için şehirlerde, sanayi merkezlerinde ve bölge merkezlerinde ek olarak 800 adet yeni süt ürünleri mutfağı inşa etmek. Ve tüm bunların denetlenmesi için direktifler verilir.

Oysa bugünün revizyonist Sovyetler Birliği'nde şunlar propaganda yapılmaktadır: "Sovyet kadınının üç temel isteği", "Barış-Meslek-Çocuk. Bu Sovyet kadınının temel direği, sevinç ve güç kaynağı"dır.

Evet revizyonist baylar! Bu iki dönemi biz komünistler kalın çizgilerle birbirinden ayırıyoruz. Sizin sosyalist dediğiniz revizyonistler, kadının kurtuluşunu değil, tam da onu aptallaştıran, körelten ev köleliğine tekrar geri dönmelerinin hesaplarını yapıyorlar. Bugün kadınların elinden hala alınamamış olan tüm haklar, kesinlikle Kruşçov, Gorbaçov vb. revizyonistlerin kazanımları değil, Lenin-Stalin önderliğindeki sosyalist Sovyetler Birliği'nde kazanılmış olan ve revizyonistlere rağmen varolan haklardır.

Bizim TBKP'li revizyonistler sosyalizmin kadın-erkeğin toplumsal eşitliği sorununu çözmediği ve çözemeyeceğini ispatlamak için, o kadar ileri gidiyorlar ki, çok bilimsel pozlarla, bugün bırakalım bir dizi feminist akımı bir yana, burjuvazinin gerici kesimlerinin bile kabul ettiği gerçekleri çarpıtıyorlar. (Bu aynı zamanda feministlere de ayı dostluğudur!)

Gelelim öne sürdükleri diğer bir teze, nasıl bir kadın hareketi sorununa. Önaçıklamalarında şunları savunmaktadırlar:

"Bizce önemli olan, bağımsız kadın hareketinin dünyadaki ve Türkiye'deki gelişmesine kendi katkımızı yapabilmek. ... Kadın hareketi içinde feministler olduğu kadar feminist olmayanlar da yer alacaktır. Kadın hareketi çok renkli çok parçalı olmalıdır. Kadın hareketini burjuva, proleter ya da benzeri sıfatlarla ayırmak doğru değildir. Genel kadın hareketi bunların tümünü kapsar."

Kendilerini "KP" olarak nitelendiren bu dönüşümcüler, komünist önderlerin tam da bu konuda berrak bir şekilde ortaya koydukları görüşleri, iflasları sonucu çarpıtmaktadırlar. Bizim için kadın sorunu, sınıf sorununa bağlı bir sorundur. Marksizmin sorunu kadın sorununda öncelikle burjuva kadınlarını, ezen-sömüren sınıflara dahil kadınları kurtarmak değildir. Onun sorunu, öncelikle işçi ve emekçilerin ve bu sınıflara dahil kadınların kurtuluşudur.

Tabii ki Marksizm'den kopan, komünist kadın hareketini savunacak durumda değildir. Bunlar bunu zaten hiç savunmadılar. Bu revizyonistler için ne olursan ol yeter ki gel, sınıfın hiç önemli değil, kadın ol yeter. Bunu savunmadaki nedenlerden biri de şudur: Bugün Türkiye-Kuzey Kürdistan'da gelişen bir kadın hareketi vardır. Bu hareket feministlerin önderliğinde gelişen küçük-burjuva nitelikte bir harekettir. Tüm oportünistler gibi, bu revizyonistler de gelişen bu kadın hareketinde sorun, feministlerle rekabette bu hareketin içinde etkinliği kimin kazanacağı sorunudur. Bir dizi oportünist-revizyonist grup, tüm kendiliğindencilikleri içinde feminist hareketin temel yaklaşımlarının hem de feminizme karşı mücadele adına(!) tekrarı olan pozisyonlar savunmaktadırlar. Komünist kadın önderlerden Klara Zetkin tam da bu konuyu tartışırken şunları söyler:

Kadınlar arasındaki komünist çalışma için Enternasyonal kadın sekretaryası, bazılarının sandığı gibi, kadınların bağımsız örgütünün ve hareketinin toplamı değildir; Komintern yürütmesinin yardımcı bir organından başka birşey değildir. O sadece yürütme ile sürekli sıkı bir şekilde ortak çalışmakta, aynı zamanda onun yönetimi ve önderliği altında çalışmaktadır. Bizim komünist kadın hareketi olarak nitelediğimiz şey, kesinlikle kadınların bağımsız bir hareketi değildir ve bunun herhangi bir feminist eğilimle ortak bir yanı yoktur. Bu kadınlar arasında ikili bir amaç doğrultusunda planlı, komünist çalışmadır." (Kadın Sorunu Üzerine, sayfa 142, İnter Yayınları)

TBKP'li revizyonistler, partili kadınlara parti içinde mücadelenin yolu ve anlayışı konusunda şunları savunuyorlar:

"Parti üyesi kadınlar, bir yandan parti içindeki erkek-egemen anlayış ve uygulamalarla mücadele ederek, öte yandan toplumun bütününe yönelik projeler sunan partinin her alandaki politikasının aynı zamanda erkek egemen toplumun dönüştürülmesi hedefiyle bağlanması için çalışarak, merkezinde kadın-erkek eşit bireylerin bulunduğu bir toplum uğruna belirleyici katkıda bulunacaklardır."

Savundukları bu düşüncelerde tam kendilerine uygun bir anlayış mevcuttur. "Toplumun bütününe yönelik projeler"in ne olduğu bilindiğinde, bu kaşarlanmış karşı-devrimcilerin aslında mevcut düzeni yamama projelerine sahip oldukları binlerce kez ispatlanabilir. Bunların "her alandaki politikasının" dönüşümcülük olduğu bilindiğinde, bunların nasıl bir kadın erkek eşitliğini sağlayacakları bizce açıktır. Bunların yukarda alıntıladığımız "dönüşümcülük" düşüncesinin tersine hedefi devrimle bağlanmayan bir kadın-erkek eşitliği düşüncesi ham hayaldir.

Partili kadınların somut konumlarını gözetlemek için "parti içindeki kadın ayrımcılığını gözetleme grupları oluşturulması"nı öneriyorlar ve bununla sorunu çözeceklerinin hesabını yapıyorlar.

Kararın devamında üye sayılarının artmasına paralel olarak "erkek partisi" durumundan çıkışın yolunu kota-

larla halletmeye çalışıyorlar. TBKP'nin bu alandaki adımları göz boyamadan, kadın hareketini kendi peşine takma özleminin ifadesinden başka birşey değildir. Kadınların gerektiğinde "kota" yoluyla da siyasete çekilmesi ilkesel olarak reddedilmemelidir. Ama salt "kota" uygulaması ile bir partinin "erkek" partisi olmaktan çıkması mümkün değildir. Çünkü önemli olan, haliyle bir siyasi örgütün/partinin kadınların kurtuluşu için mücadeleye genel yaklaşımıdır. Ancak gerçekten kadınların kurtuluşuna götürecek bir genel konum ve siyasete sahip bir parti açısından onun kota uygulaması bir şey ifade eder. Genel konum açısından karşı-devrimci, burjuva bir siyasi örgüt/partinin kota uygulaması gerçi onun içinde kadınların sayısının artmasına yol açar, ama o siyasi yapılanmanın erkek egemenliği demek olan burjuva kapitalist toplumun ayakta kalması, (en fazlasından "reforme" edilmesi) için çabaladığı, böylelikle kadınların kurtuluşu mücadelesinin de önünde engel olduğu gerçeğini hiçbir şekilde değiştirmez. Kadınların kurtuluşu sorunu salt biçimsel eşitlik değildir ve ancak kadının ezilmişliğinin köklerine yönelen bir hareket kadınların kurtuluşunu vaad edebilir.

BİZ BÖYLE BİR HAREKETİN, KOMÜNİST KADIN HAREKETİNİN YARATILMASI İÇİN MÜCADELE EDİYORUZ.

PROLETER KADIN HAREKETİ, BİÇİMSEL BİR EŞİTLİK İÇİN SAVAŞIMI DEĞİL, BİLAKİS KADININ EKONOMİK VE TOPLUMSAL EŞİTLİĞİ İÇİN SAVAŞIMI TEMEL GÖREVİ BİLİR. KADINI TOPLUMSAL ÜRETİM ÇALIŞMASINA KATMAK, ONU EBEDİYEN VE SADECE MUTFAK VE ÇOCUK ODASINA KAPATAN, KÖRELTİCİ VE AŞAĞILAYICI "EVKÖLELİĞİ"NDEN KURTARMAK -İŞTE TEMEL GÖREV BUDUR.

BU, HEM TOPLUMSAL PRATİĞİN, HEM DE GÖRÜŞLERİN TEMELLİ BİR DÖNÜŞÜMÜNÜ GEREKTİREN UZUN SÜRELİ BİR SAVAŞIMDIR. BUNA RAĞMEN, BU SAVAŞIM, KOMÜNİZMİN TAM ZAFERİYLE BİTECEKTİR.

(Lenin, Kadın Sorunu Üzerine, sayfa 62, İnter Yayınları)

Emekçi kadınlar katılmadan devrim olmaz!

Devrim olmadan emekçi kadınlar kurtulmaz!

Okuyucu Mektubu yerine...

"Dam üstünde saksağan..." Kazma kimin beline?(!)

BP Sayı 65'de "İbretlik Haberler" bölümünde, burjuva basından alınmış iki fotoğraf ile birlikte, BP'nin iki yorumu yayınlanmıştır. Birinin başlığı "Vay canına...", diğerinin "Dam üstünde saksağan...". Burada bu yazıların içeriği ve diline karşı tepkimizi dile getirmek istiyoruz.

En başından şunu tespit etmek istiyoruz: Bu yazıların bir erkeğin kaleminden çıktığı bizim için gayet açıktır. Bizce hiçbir komünist kadın, BP'ye sempati duyan hiçbir kadın bu fotoğraflara böyle bir yorum yazmaz! Bu bizim ısrarla vurguladığımız iddiamızdır!

Bize kalsa, bu fotoğrafları da basmazdık, ama bu bir yerde "zevk meselesi"dir. Ama madem ki, bu fotoğraflar yayınlanıp "İbretlik Haberler" konusu ediliyor, o zaman yorum daha da bir önem kazanmaktadır. Neyin teşhir edilmek istendiği, hiçbir kuşkuya olanak tanımaz bir netlikte konulmak zorundadır. Bizim esas sorunumuz buradadır.

BP yazarı/ları sistemin yozluklarını teşhir edelim derken, ezilen cinsin yani ***kadınların beline indirmiştir kazmayı***(!).

Her iki yazıda da fotoğraflarla yorum, dil ve içerik açısından birbirini tamamlayan bir tablo sunmakta ve "kadın = beyinsiz = seks objesi" şeklindeki erkek egemen ideoloji, teşhir edilmesi bir yana, bu düşünceyi yeniden üretme durumuna düşülmektedir. Ve bu, bayrağına kadınların kurtuluşu için mücadeleyi yazan komünist bir yayın organında yeralmaktadır!

Her iki yorum da, darbeyi erkek egemen sisteme vurmaktan çok uzaktır. Bunun yerine yazarın "arabesk dilberler" dediği mankenler şahsında ezilen cinsle alay edilmektedir. Yazar şöyle diyor:

"Belli ki, yumurtaya can veren doğa, bu arabesk dilberlere bir çimtik bile olsun akıl vermemiş..." ("Vay canına..."dan)

Yazarın "dahiyane diyalektiği" BP Yazı Kurulunu da büyülemiş anlaşılan(!). Burada neden—sonuç ilişkisi baş-aşağı edilmektedir. Moda, porno, fuhuş alanlarının uluslararası planda yüksek konjonktür sergilemesinin, her türlü krizden en az zarar gören "sanayi dallarından biri" olarak gelişip güçlenmesinin nedeni kadınların "akılsızlığı" değildir. Yine kadınların bu alanları kendilerine "meslek" olarak seçmesi de onların "akılsızlığı"ndan kaynaklanmamaktadır.

Bunun gerçek nedeni, emperyalist-erkek egemen sistemin kadınlara biçtiği "rol" ile "iyi kazanç"ı en iyi birleştiren alanlardan biri olmasıdır! Kaldı ki, yazarın *"Acaba haritada Körfez'in yeri sorulsa bilirler mi?"* şeklinde altını bir kez daha çizdiği, bu alanda çalışan kadınların "bilgisizliği", "aptallığı" da kesinlikle gerçek dışıdır. Kadının seks objesi olarak kullanıldığı porno, reklam ve moda alanlarında çalışan kadınların önemli bir bölümü (fuhuş alanının tersine) belirli bir (burjuva) eğitimden geçmiş orta ve yüksek tabakanın kadınlarıdır. (Burada, "iyi de bunları korumak bizim işimiz mi?" şeklinde gelebilecek itirazlara karşı da hemen şunu belirtelim: Birincisi, kadının seks objesine indirgenmesi ve seks objesi olarak kapitalist kullanıma sokulması, sadece bu alanda çalışan kadınlara değil, bir bütün olarak kadın cinsine karşı bir saldırıdır; ikincisi, kadınların seks objesi olarak kullanılması karşısında, yazarın değimiyle "ağzı açık ayran delisine" dönüştürülenler, erkekler, sadece üst sınıf ve tabakaların erkekleri değil, aynı zamanda ezilen sınıf ve tabakaların erkekleridir; hatta bunlar çoğunluktadır.)

"Dam üstünde saksağan..." başlıklı yazıda ise, kapitalistlerin kâr için herşeyi, yani kadını da kullandıkları düşüncesi, seksist laf kalabalığı içinde boğulup kalmaktadır: *"Rüküş dilberler"*, *"alıcının 'kaşınmadık yerlerini kaşıyarak' onu mayıştırıp pelteleştirmek"*, *"dilberlerin etiyle kışkırtılıp kızıştırılan fetiş karakterli libidol çelişkileri, ölüm güdüsüyle bulamaçlama yoluyla alıcıyı avlamanın aracıdır"*. BP'de basılan fotoğrafın yazarda uyandırdığı çağrışımlar bunlardır. (Yazar, bunları kaleminden döktürürken mayo-bikini tüketicilerinin kadınlar olduğunu da gözden kaçırmıştır.) Yazar, bu tür çağrışımları kendisine saklasın, bizce komünizmin sesi olan bir siyasi dergi-

de bunların yeri yoktur!

Sonuç:

Yazar/lar ve bu yazıları BP sayfalarında yayınlamayı layık gören BP Yazı Kurulu, ezilen cinsin düşürüldükleri gülünç ve içler acısı konumu konu ederken, belirli bir duyarlı yaklaşım gösterilmesi gerektiğini gözden kaçırmışlardır.

– Kadınların seks objesi olarak kullanılmayı kabullenişleri vb. konu edilirken, mızrağın sivri ucu bunun esas kaynağı erkek egemenliğine...

– Ezilen ulusun milliyetçiliği konu edilirken, mızrağın sivri ucu ezen ulus şovenizmine...

– Ezilen sınıf ve katmanların "aptalca" konumlara düşürüldüğü konu edilirken, mızrağın sivri ucu, onları bu duruma düşüren egemen sınıflara *yöneltilmek zorundadır!*

Ve yine bu yapılırken, ezilenlere karşı gösterilmesi gereken duyarlılık, ölçülü bir dil gözönünde bulundurulmak zorundadır.

BP Yazı Kurulu, yukarda saydığımız ilkeleri çok doğru bir şekilde, yüzlerce kez tekrarlamıştır. Ama bu somut durumda savunulan doğru düşünceden ne yazık ki uzaklaşılmıştır.

TKP/ML(B)'nin Kadın Komisyonu olarak bizler, BP Yazı Kurulunu bu bağlamda daha duyarlı bir yaklaşıma ve özeleştiriye davet ediyoruz.

Komünist selamlarla...

TKP/ML(BOLŞEVİK)
Merkezi Kadın Komisyonu
13.9.1991

Dam üstünde saksağan; evet öncelikle düzene vurmak gerek, fakat kazma bunun yanında düzenle birleşenlere de yönelmek zorunda!

BP'nın 65. sayısında "İbretlik Haberler" bölümünde burjuva basınından alarak yayınladığımız iki fotoğraflı habere yazılmış olan kısa yorumlara okuyucularımızın bir bölümünden eleştiri ve tepkiler geldi. Yukarıda bununla ilgili olarak elimize geçen TKP/ML(BOLŞEVİK) Merkezi Kadın Komisyonu imzalı eleştiri yazısını aynen verdik. Bu yazıda getirilen eleştiri ve görüşlerle ilgili olarak düşündüklerimiz şunlardır:

Eleştiri yazısını kaleme alan yoldaşlar, yazılarının sonuç bölümünde bazı genel tezler ortaya koyuyorlar. Biz en baştan tespit etmek istiyoruz ki, bu genel tezlerle bizim sorunumuz yoktur. Bu genel tezleri biz, yoldaşların da tespit ettiği gibi BP sayfalarında şimdiye dek "yüzlerce kez tekrarladık". Yalnızca bu ilkeleri tekrarlamakla kalmadık, uyguladık ve uyguluyoruz. Somut durumda ayrılığımız, yoldaşların bizi eleştirdikleri iki yazıda BP'nin şimdiye kadar savunagelmiş olduğu doğru düşünceden uzaklaşılmış olduğu suçlamasında ortaya çıkmaktadır.

Şimdi yoldaşların temel eleştiri ve tezlerini tek tek ele alıp inceleyelim. Yoldaşlara göre:

"Ezilen (kadın) cinsinin düşürüldüğü gülünç ve içler acısı konum" bu yazılarda konu edilmiştir. Bu yapılırken fakat bizim savunduğumuz genel çizgi ve anlayışın tersine darbeyi *"erkek egemen sisteme değil, ezilen cinse, kadınlara indirmiştir". "Kadınların seks objesi olarak kullanılmayı kabullenişleri konu edilirken ... ezilenlere karşı gösterilmesi gereken duyarlılık gösterilmemiş, ölçülü bir dil"* kullanılmamıştır. Her iki yazıda da kadın = beyinsiz = seks objesi şeklindeki erkek egemen ideoloji teşhir edilmemiş, bu düşünce yeniden üretilme durumuna düşülmüştür.

Bu eleştiriyi getiren yoldaşlar, önce eleştirdikleri yazıların esas konusunun ne olduğunu; neyin, kimin öncelikle hedef alındığını kavramamaktadır. Yoldaşlara göre, herhalde yazıların konusu öncelikle *"kadınların seks objesi olarak kullanılmayı kabullenişleri"* vb.dir. Ve bu bağlamda da erkek egemen sistem yerine kadınlar esas saldırı hedefi yapılmaktadır. Halbuki her iki yazının da esas konusu *"kadınların seks objesi olarak kullanılması, onların (bir bölümünün! /BN) bunu kabullenmesi"* vb. değildir. Yazıları önyargısız okuyan herkes şunu görecektir: Her iki yazı da esas konusu itibarı ile, Körfez savaşı sırasında faşist Türk hakim sınıflarının, yüzbinlerle insan gaz bombası tehdidi altında yaşarken, gaz maskesini defilelerde bir aksesuar ve bir reklam aracı olarak kullanma sapıklığını teşhir etmektedir. Her iki yazıda da esas saldırı hedefi sözkonusu defileleri düzenleyenlerdir. Birinci yazıda *"Türk devleti ve TRT", "emperyalist kapitalist sistem" (Bkz. BP 65, sf. 47)* ikinci yazıda defileyi düzenleyen *"Zeki Triko", "kapitalistler", "burjuvazi" (sf. 48)* saldırının esas hedefidir. Yoldaşlar, yalnızca bu defilede yeralan mankenler hakkında söylenenleri görmekte; yazıların esas konusunu ve esas saldırı hedeflerini gözden kaçırmaktadırlar. Her iki yazıda da –yoldaşların deyimi ile konuşursak– kazma, ÖNCELİKLE faşist düzene, faşist devlete, burjuvaziye, kadın sorunu bağlamında konuşacaksak, evet erkek egemen düzene vurulmaktadır. Düzen erkek egemendir çünkü...

Yoldaşların fakat bu basit gerçeği görmesini engelleyen, onları rahatsız eden, tepkiye iten bir şey daha vardır bu yazılarda. O da şudur: Bu yazılarda "erkek egemen" de olan faşist düzene vurulmakla kalınmamakta, öncelikle o nu vurulmasına rağmen, onun yanında faşist düzenin SAVAŞ İÇİNDE GAZ MASKESİNİ EĞLENCE VE REKLAM ARACI, DEFİLE AKSESUARI OLARAK KULLANMA SAPIKLIĞINA ORTAK OLAN BELLİ SAYIDA (toplam 6) KADIN MANKENe de vurulmakta, onlarla alay edilmektedir. Bu bağlamda tartışılması gereken esas sorun şudur: Biz komünistler, köleliğe karşı mücadele ederken, kendimizi yalnızca köle sahiplerine ve onların köleci düzenine karşı mücadele ile mi sınırlayacağız? Köleliğinden hoşnut olan, köleliği ayakta tutan kölelere köleliği yaşattıklarını söylemeyecek miyiz? Köle sahipleri tarafından aptal tutulan kölelere, aptal tutulduklarını, yaptıkları ve köleliği yaşatan aptallıkları göstermeyecek miyiz?

Biz köleliğinden hoşnut olan köleye acı gerçeğin açıkça söylenmesinin görev olduğunu düşünüyoruz. BP'de şimdiye dek bunu da yaptık. Bundan sonra da yapılmalıdır bu görüşümüzce. Şimdi eleştiri getiren yoldaşların, genel tez bağlamında bizimle hemfikir olduklarını düşünüyoruz. Ve fakat buna rağmen, somut tartışmada yoldaşlar, bu tavır belli kadınlar bağlamında pratiğe uygulandığında, görülüyor ki rahatsız oluyorlar. Bu rahatsızlık kuşkusuz yoldaşların ilk yanlışları ile, onların, yazıların esas konusu ve saldırı hedefini görmemesi ile de bağıntılı. Fakat yalnız bu değil. Rahatsızlığın bir başka kaynağı, yoldaşların yazılarda somut olarak hedef alınan ve kendileri ile, evet hakim sınıfların bu kadınlar için kullanılan ve kendilerinin de kabullendiği kavramları ile de alay edilen 6 manken kadınla, ezilen kadın cinsini eşitlemesi yanlışlarıdır. Yoldaşlar somut olarak sözkonusu edilen altı kadın mankenin somut olarak tartışılan bağıntıdaki temel özellikleri olan hakim sınıfların bir sapıklığına araç ve ortak olma olgusu yerine, onların ezilen cinse dahil olma, kadın olma özelliğini öne çıkartıyor ve *"mankenler şahsında ezilen cinsle alay edildiği"*ni söylüyor. Buna "biraz insaf" demek gerekiyor! Ezilen cinsin bu altı temsilcisinin bu resimlerini bu defilelerin yapıldığı günlerde kafalarına binlerce ton bomba yağan Iraklı Arap kadınlar;

ya da İsrail'de yaşayan ve gaz maskesini savaş sırasında bir an bile yanlarından ayırmayan kadınlar vb. görse idi, herhalde bunların kadın olmasından yalnızca utanç duyarlardı! Yazılarda alay edilen, hayır, kadın cinsi değildir! Yazılarda alay edilen altı kadına yönelen alay kadın cinsine yönelen alay değildir. Bir savaş sırasında, bir eğlence programında veya defilede gaz maskesinin aksesuar olarak kullanılması sapıklığına araç olacak kadınların, yüzlerinde gaz maskesi, zafer işareti çakacak kadınların sayısının kadın cinsi içinde çok az olduğunu düşünüyoruz! Bunu yapanın da alay edilmeye, aşağılanmaya layık olduğunu düşünüyoruz.

Nasıl ki bir sayı önce, kaskının üzerine "Born to kill" yazıp resim çektiren Amerikalı –erkek!– pilotu *"düşünme yetileri iğdiş edilmiş, Pavlov köpeği gibi kendilerine kazandırılmış alışkanlıklarıyla yaşayan"* vs. diye adlandırmakla, erkek cinsini cins olarak karşımıza almadıksa; eleştirilen yazılarda da kendileri ile alay edilen kadınların şahsında kadın cinsini karşımıza almadığımızı düşünüyoruz.

(Burada parantez içinde bir şeye daha değinelim: Eleştiri getiren yoldaşlar, yazıda yeralan "Acaba haritada Körfezin yeri sorulsa bilirler mi?" sorusunu ciddiye alıp, bize porno, reklam ve moda alanlarında çalışan kadınların "bilgisizliği" "aptallığı"nın [bunlar da eşitlenmemeli ya neyse / BN] gerçek dışı olduğunu, onların önemli bölümünün belirli bir burjuva eğitimden geçmiş olduğunu vb. anlatıyor. Öyleyse daha iyi! Eğer burda karşımıza aldığımız bu altı kadın, yaptıkları işin bilincinde olarak bu işi yaptı iseler, o zaman onlar aşağılanmaya çok daha layıktırlar! Onlara yönelen bir saldırının da "ezilen cinse yönelen bir saldırı" olarak adlandırılması o kadar yanlış olur.)

Bir de dil, üslup sorunu var. Bu noktada her iki yazıda da yer yer hakim sınıfların da kullandığı, yaygın "dilberler" vb. kavramlar kullanılmaktadır. Eleştiri getiren yoldaşları rahatsız eden temel noktalardan biri de budur. Bu bağlamda şunu açıklamak istiyoruz: BP'nin "İbretlik Haberler" köşesi, BP'nin diğer bölümlerinden değişik bir yönteme, üsluba ve dile sahiptir. Bu yalnızca eleştirilen iki haberle ilgili bir mesele değil, bu köşede yayınlanan haberlerin hemen hepsi ile ilgili bir sorundur. BP, ağırlıklı olarak propaganda yazılarını, yani bir konuyu ele alarak onu bağları içinde çok yönlü olarak ortaya koyup, çözüm getirmeye çalışan yazıları içeren komünist bir siyasi dergidir. Yazıların büyük bölümünün dili buna uygun olarak edebi olmayan, oldukça kuru bir dildir. BP'deki "İbretlik Haberler" köşesi ise, öncelikle hakim sınıfların günlük gazetelerinde yayınlanan haberlerden, yorumlardan vb. yola çıkarak, daha çok mizah –kara mizah– yoluyla, alay ederek hakim sınıfları (yer yer de oportünist cepheyi) kısa yazılar çerçevesinde bir noktada teşhir eden yazıları içermektedir. Bunlar propaganda yazıları, bilimsel araştırmalar, siyasi makaleler, vb. vb. değildir. Bunlar kısacık ve çoğunlukla mizahi yazılardır veya kara mizah yazılarıdır. Bunlarda kullanılan dil, BP'nin normal yazılarında kullanılan dil değildir. Hakim sınıflar bir çok yerde onların kavramları, onların kullandığı dil de, alaycı bir yabancılaştırma ile kullanılarak teşhir edilmektedir. Yazı Kurulumuz bunda bir sakınca görmemektedir. Tersine bunun BP'yi belli ölçülerde de zenginleştirdiği görüşündedir. Eleştiri getiren yoldaşlar, görüşümüzce bu noktada normal BP makaleleri ile, "İbretlik Haberler" köşesindeki yazılar arasındaki farkı atlamaktadır. Hakim sınıfların bir rezilliğini mizahi bir üslupla kısacık bir teşhir yazısını, adeta kadınların seks objesi olarak kullanılmayı kabul edişleri üzerine bir makale imiş gibi ele almakta, bu bakış açısı ile eleştirmektedir. Üslubun, kullanılan dilin amaca uygunluğu üzerine çok tartışılabilir. Fakat bu eğer savunulan görüşlerde siyasi bir yanlışlık yoksa, sonuç olarak –yoldaşların deyimi ile konuşursak– "zevk meselesi"dir.

Yazı Kurulumuz, BP'nin üretimine YK dışından kişilerin de katılmasını teşvikten yanadır. Bu yüzden de, YK dışından gelen yazılarda, yazının dili ve üslubunda –siyasi bir yanlışlık söz konusu olmadığı sürece ve ölçüde– herhangi bir değişiklik yapmamaktadır. Eleştirilen yazı bağlamında da durum böyledir. Biz bu yazıda siyasi bir hata görmedik, görmüyoruz. Biz bu yazıda erkek egemen ideolojinin yeniden üretildiğini vb. düşünmüyoruz.

Bitirirken bir şey daha: Yoldaşlar şöyle diyor: *"Bu yazıların bir erkeğin kaleminden çıktığı bizim için gayet açıktır. Bizce hiçbir komünist kadın, BP'ye sempati duyan hiçbir kadın bu fotoğraflara böyle yorum yazmaz. Bu bizim ısrarla vurguladığımız iddiamızdır"*. Bu, ısrarlı iddia eleştiri yazısını kaleme alan yoldaşların, bu noktada idealizm içinde yüzdüklerini gösteren bir iddiadır yalnızca. Sorunu doğru mu, yanlış mı; takınılan tavır komünist mi değil mi tartışması dışına çıkartıp, yazarın cinsiyeti üzerine spekülasyonlar yapma yanlışı bir yana bırakılırsa; yoldaşlar komünist kadınların anlaşılan kadın sorunu bağlamındaki bir tartışmada (tartışmanın gerçekten bu olduğunu var sayarsak) yanlış yapmayacağı (yapılanın yanlış olduğunu var sayarsak!) iddiasındadırlar! Söylenenler bundan başka bir anlama gelmez. Gerçekten cüretli ve fakat idealist mi idealist bir iddiadır bu. Biz erkek komünistlerin kadın sorununda doğru tavır takınabilmesinin mümkün olduğunu düşündüğümüz gibi; kadın komünistlerin de aynı konuda yanlış yapabileceğini de düşünüyoruz. Kadın konusunda da doğru veya yanlışın cinsiyete bağlı olarak ele alınamayacağını, bugün bir çok kadın komünistin de –aynı erkek komünistler gibi– "hakim olan ideoloji, hakim olan düşünce"den etkilendiğini düşünüyoruz.

Sonuç:

Biz Yazı Kurulu olarak, TKP/ML-(BOLŞEVİK) Merkezi Kadın Komisyonu'nun getirdiği eleştiriyi reddediyor, yoldaşları eleştirdikleri yazıları bir kez daha gözden geçirmeye çağırıyoruz.

Komünist selamlarla...

BOLŞEVİK PARTİZAN
Yazı Kurulu
24.9.1991

E K :

Bu cevabi yazıyı yazdıktan sonra, yürüttüğümüz –kadın yoldaşlarla, bu arada Merkezi Kadın Komisyonu'ndan yoldaşlarla da yürütülen– tartışmalarda, eleştiri konusu olan yazılarda kara mizah unsuru olarak kullanılan seksist kavramların, konuştuğumuz hemen tüm kadın yoldaşlar açısından, içerik üzerine yürütülecek her tartışmanın önüne geçecek kadar tepkisini çektiğini gördük. Gördük ki kullanılan bu dil ve yöntem, bizim vermek istediğimiz mesajı vermemize hizmet etmiyor. Biz kadın yoldaşların ezilen cinse erkek şovenist bakış açısının ürünü olan bir dile, kavramlara duyduğu tepkiyi anlıyoruz. Biz bu dili kara mizah yönteminin bir ürünü olarak bile kullansak –ki yaptığımız bu idi– yalnızca bu dilin kullanılmış olması bile ezilenlerde tepkiye yol açıyor. Bunu önümüzdeki dönemde dikkate alacağız. Bundan böyle "İbretlik Haberler" çerçevesinde de olsa –özellikle ezilenler hakkında– kullandığımız dil konusunda daha dikkatli ve duyarlı olmaya çalışacağız.

BOLŞEVİK PARTİZAN
Yazı Kurulu

Türkiye-Kuzey Kürdistan'da "demokrasi"nin bir yüzü: Basın-yayın özgürlüğü nasıl işliyor?

ÜLKEMİZDE kağıt üzerinde "basın özgürlüğü" var! O kadar ki, hatta şimdi TCK'nin 141., 142. ve 163. maddelerinin yürürlükten kaldırılması sonrasında, bu konuda yasalar düzeyinde "Avrupa seviyesi"ne gelindiği vb. de anlatılabiliyor(!) hakim sınıf sözcülerince.

141-142'nin kaldırılması ile gündeme getirilen "devlet terörü yasası" (hakim sınıf sözcüleri buna "Anti-terör Yasası" diyorlar) aslında yasa olarak –basın özgürlüğü bağlamında ele alındığında– 141-142'yi aratmayacak düzeyde.

Kağıt üzerindeki gerçeklik bir kena ra bırakılıp da gerçek uygulama alanına geçildiğinde *devrimci propaganda* açısından Türkiye-Kuzey Kürdistan'da 141-142'nin uygulamadan kalkması ile değişen bir şey olmadığı açıkça görülmektedir. Değişen, reformist ve devrimci propaganda arasındaki çizgilerin daha net olarak belirlenmesi ve reformist propagandaya da –kurunun yanında yaş da yanar misali– yapılan baskıların gündemden çıkarılmasıdır.

Devrimci propaganda dün olduğu gibi, bugün de ağır takibat altındadır; bugün de devrimci yazarlar yazdıkları nedeni ile zindanlara atılmaktadır; bugün de kitaplar, dergiler toplatılmaktadır; bugün de devrimci içerikli yayınları yayınlama "cüreti" gösteren yayınevleri sahipleri, sorumlu müdürleri, vb. sorgulanmakta, tutuklanmakta; yüzmilyonlarla para cezası talepleri ile yargılanmakta, mahkum edilebilmektedir.

"Demokrasi", basın özgürlüğü alanında ülkemizde maskesini hep düşürmekte, maskenin altındaki faşist suret hep yeniden görülmektedir.

Bu bağlamda, bu sayıda üç belge yayınlıyoruz.

Belgelerden biri, "Güneş" gazetesinde yayınlanmış bir haberdir. Bu haber, yasaklanmamış, legal yayınların bile hangi baskılarla sergilenip, satılabilmekte olduğunu göstermesi açısından ilginçtir.

Belgelerden ikincisi, hemen her kitabı için yeniden tutuklanan İsmail Beşikçi'nin "Ortadoğu'da Devlet Terörü" başlıklı kitabı nedeniyle yargılanması sırasında, Ankara DGM Başkanlığına verdiği savunma-dilekçesidir.

İsmail Beşikçi bu dilekçesinde savcılığın suçlamalarını bilimsel temelde çürütmekte; ve Kürt ulusunun haklı mücadelesinden yana açık tavır koymaktadır. O, bu tavrı ile kemalist Misak-ı Millici "Türk aydınları"na da ders vermektedir. Biz, İsmail Beşikçi' nin bu yazısında savundukları içinde yeralan görüşlerin, soruna tam anla-

BELGE-1

Manisa Emniyet Müdürlüğü 'proletarya'yı zaptetti

İNSAN HAKLARI SERVİSİ- Manisa'nın Turgutlu ilçesinde üçüncüsü gerçekleştirilen Bağbozumu şenlikleri çerçevesinde düzenlenen kitap sergisi bu yıl ilginç bir toplatılma olayına sahne oldu. Hakkında hiçbir toplatma kararı bulunmayan ve adında **''Proletarya''**, **''Devrim''**, **''Örgütlenme''** gibi sözcükler bulunan bazı kitaplar, Manisa Emniyet Müdürlüğü tarafından **''zaptedildi''**.

Sergide yer alan, **Proletarya Diktatörlüğü, Örgütlenme Üzerine, Proleter Devrimin Teorisi, Ekim Devrimi Üzerine, Lezbiyen, Nazım'ın Yurttaşlık Hakkı, Nazım'la Söyleşi, Yoldaşlar, Mustafa Suphi Destanı** adlı kitapların toplatılmasını kınayan İnter Yayınları Sahibi **Ali Yavuz Çengeloğlu, ''Haklarında toplatma kararları bulunmayan bu kitaplara yasal dayanaklardan yoksun ve keyfi olarak el koyduran Manisa Emniyet Müdürlüğü'nü protesto ediyoruz''** dedi.

Emniyet'in bu tutumunun düzenin ve iktidarın tutumudan bağımsız ele alınamayacağını savunan Dönüşüm Yayınları sahibi **Fikret Öntaş** da, kitapların zaptedilmesini çağdışı bir uygulama olarak değerlendirdi. **Öntaş** sözlerini şöyle tamamladı:

''Demokrasi rüzgarlarının estirildiği, 141 ve 142. maddelerin artık tarihin tozlu sayfalarına karıştığının söylendiği bir dönemde yayınlandığı zaman hakkında herhangi bir yasal işlemin yapılmadığı kitapların böyle bir işleme uğratılması gerçekten de yaşadığımız sürecin ne denli 'demokratik bir süreç' olduğunun açığa çıkması açısından düşündürücüdür.''

Güneş Gazetesi
19.9.1991

mıyla proleter devrimci yaklaşan görüşler olmadığının; çözümün sosyalizmde değil, ne olursa olsun ayrı bir Kürt devletinde görüldüğünün bilincindeyiz. Buna rağmen bu belgeyi Türk şovenizmine karşı mücadelenin bir belgesi olarak aynen okuyucularımıza sunuyoruz.

Yayınladığımız üçüncü belge, Dönüşüm Yayınları sorumlusu Fikret Ön taş'ın İstanbul DGM'nde yaptığı bir savunmadır. Bu belgede de yayıncının "bölücülük" konusunda hakim sınıf temsilcileri ile girdiği polemik ve gerekçelendirme hemfikir olduğumuz bir polemik ve gerekçelendirme değildir.

Biz komünistler misak-ı milli sınırlarını değişmez sınırlar olarak tanımamakta; ve somut olarak anda Kürt ulusunun ayrılma, ayrı devlet kurma hakkını; Diaspora'daki Ermenilerin dönme ve yerleşme ve ayrılma hakkını savunuyoruz. Bu anlamda, hakim sınıfların gözünde tabii ki bölücüyüz. Ulaşmak istediğimiz ulusların, milliyetlerin gönüllü birliği; ancak ayrılma hakkının kayıtsız-koşulsuz tanıma temelinde mümkündür. Bu noktada yanlış polemiğe rağmen, Fikret Öntaş'ın savunması "fikir özgürlüğü", "basın özgürlüğü" konusunda Türkiye-Kuzey Kürdistan'da hakim sınıf politikasının gerçek yüzünü ortaya koyan bir belgedir.

BELGE-2 İSMAİL BEŞİKÇİ'NİN SAVUNMA DİLEKÇESİ

ANKARA DEVLET GÜVENLİK MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI'NA

Esas No: 1991/128

Sayın Yargıçlar,

"Ortadoğu'da Devlet Terörü" (Yurt Kitap-Yayın, İstanbul, Temmuz 1991) isimli kitaptan dolayı yargılanıyorum. İddianamede, *"Devletin ülkesiyle ve milletiyle bölünmez bütünlüğü"* aleyhine suç işlediğim, anti-terör yasasını ihlal ettiğim iddia ediliyor. Bu iddialarla ilgili bazı hususları belirtmek istiyorum.

I

"DEVLETİN ÜLKESİYLE VE MİLLETİYLE BÖLÜNMEZ BÜTÜNLÜĞÜ" SLOGANI ve KÜRTLERİN ULUSAL HAREKETİ

"Devletin ülkesiyle ve milletiyle bölünmez bütünlüğü" ifadesi, toplumsal gerçekleri aksettiren bir ifade değildir. Bu sadece bir slogandır, resmi ideolojinin önemli bir belirlemesidir. Bugün Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasal sınırları içinde 20 milyon civarında Kürt yaşamaktadır. Kürtlerin yaşadığı ülkenin adı Kürdistandır. Kürtler, İran'ın batı taraflarında, Irak ve Suriye'nin kuzeyinde de yaşamaktadırlar. Kürtlerin ülkesi Kürdistan, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra, Türk-Ermeni ve Türk-Yunan savaşları sürecinde, bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmıştır. Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması emperyalist bir politikadır. Bu politikanın oluşturulmasında ve uygulanmasında, İngiliz ve Fransız emperyalizmiyle, Kemalistler, Arap ve Fars monarşileri işbirliği ve güçbirliği yapmışlardır. Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun, bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması sırasında bir Kürt Devleti'nin zaten varolmadığı anlayışı, bu konunun ele alınmasına hiçbir zaman engel olamaz. Düşünelim ki, 1885'de, Afrika da emperyalist Avrupa devletleri tarafından bölünmüş ve paylaşılmıştı. Sömürgeler, 1885 esasları üzerine kuruldu. O zaman da, Afrika'da bağımsız devletler yoktu. 1960'lı yılların başlarında ortaya çıkan bağımsız Afrika devletleri, 1885 sınırlarıyla bağımsızlık kazandılar.

Kürtlerin küçük bir kesimi de Kafkasya'da, Ermenistan, Azerbaycan ve Gürcistan sınırları içinde yaşamaktadır.

Bugün, Kürdistan'da sömürgeci bir düzen egemendir. Kürdistan Ortadoğu'nun ortasında devletlerarası bir sömürgedir. Hatta, Kürt kimliğinin ve Kürdistan kimliğinin inkâr edilmesinden dolayı Kürdistan sömürge bile değildir.

Kürtler ve Kürdistan somut bir gerçekliktir. Türkler+Kürtler yeni bir biçim meydana getirmezler. Bu, yine, Türkler+Kürtler olarak kalır. Bu bakımdan, *"devletin ülkesiyle ve milletiyle bölünmez bütünlüğü"* bir slogandan başka bir şey değildir. Toplumsal olgular yasa hükümleriyle, anayasa maddeleriyle ortadan kaldırılamazlar, değiştirilemezler. Anayasada, çeşitli yasalarda, *"devletin ülkesiyle ve milletiyle bölünmez bütünlüğü"* sloganını istediğiniz kadar tekrarlayın, Kürt gerçeğini ve Kürdistan gerçeğini değiştiremezsiniz, yok edemezsiniz.

Eğer, Anayasa hükümleriyle, yasa maddeleriyle toplumsal ve siyasal sorunlar halledilebilirse, Türkiye'nin Kıbrıs sorunu bir çırpıda çözüm yoluna girebilir: Türkiye, ordusuyla, Kıbrıs'ın tamamını işgal eder. Bu işgalden kısa bir zaman sonra, *"Kıbrıs'ta yaşayan herkes Türk'tür, Kıbrıs ülkesiyle ve milletiyle bölünmez bir bütündür"* buyuran bir anayasa yapılır. Böylece, ada tamamen türkleşmiş, Kıbrıs sorunu bir çırpıda çözümlenmiş olur. Rum olduklarını söyleyenler, Rum toplumu olmaktan doğan haklarını savunanlar da, *"vatan hainleri"* denerek, *"iç düşmanlar"*, *"dış düşmanların içteki uzantıları"* denerek yargılanır, cezalandırılır.

Böyle bir sürecin, değil gerçekleşmesi, düşünülmesi bile mümkün değildir. Kıbrıs Rumların ve Yunanistan'ın uluslararası ilişkilerdeki siyasal ağırlığı buna engeldir. Fakat, Kürtler ve Kürdistan için durum aynen böyle olmuştur. Çünkü, Kürdistan, bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmıştır. Bu ise, Kürdistan'ın ve Kürt toplumunun iç dinamiklerini parçalamıştır, Kürtlerin düşmanlarını artırmıştır. Kürdistan'ın bölünmesini, parçalanmasını ve paylaşılmasını sağlayan devletler, Kürtlerin uluslaşmasını önleyebilmek için her türlü düşmanlığı yapmışlardır.

Birinci Dünya Savaşı sonunda gerçekleştirilen emperyalist bölüşüm politikası, Kürtlerin, kendi devletlerini kurmalarını engellemiştir. Bugün, emperyalist bölüşüm politikasının oluşturduğu statüko aynen sürdürülmek istenmektedir. Türk Cumhurbaşkanı Turgut Özal, sık sık bağımsız Kürdistan'ın kurulmasına izin verilmeyeceğini vurgulamaktadır. Gazetelerde sık sık *"Özal-Bush anlaştılar: Bağımsız Kürdistan'a izin yok"* biçiminde haberler yer almaktadır. Aynı şekilde, *"Özal-Rafsancani anlaştılar: Kürdistan'a geçit yok"*, *"Özal-Hafız Esat anlaştılar: Kürdistan olmayacak"*... biçimindeki haberlere de her zaman rastlanmaktadır. Irak'ın, 2 Ağustos 1990'da, Kuveyt'i işgal etmesinden sonra gelişen olaylar sürecinde en çok duyulan ibarelerden biri de yukarıda ifade edilenler gibiydi.

Görüldüğü gibi Cumhurbaşkanı Turgut Özal, ABD Başkanı George Bush, İran Cumhurbaşkanı Haşimi Rafsancani, Suriye Cumhurbaşkanı Hafız Esat görüşlerini açıklıyorlar. Bağımsız Kürdistan'a izin verilmeyeceğini vurguluyorlar. Benzer şekilde, Türk basını, Türk siyasal partileri, politikacılar, profesörler, işadamları, hukukçular, yazarlar, din adamları... vs. benzer düşüncelerini, isteklerini, arzu-

larını açıklıyorlar. Benim bu konuya ilişkim düşüncem de bu. Ben, bağımsız, birleşik ve demokratik Kürdistan kurulmasını tercih ediyorum. Kürtlerin Ortadoğu'daki nüfusu 30 milyonu aşkındır. Kürdistan'ın ülke olarak genişliği 550 bin kilometrekare civarındadır. Dünyada, nüfusu, 50 bin, 300 bin vs. olan devletler vardır. Nüfusları 10 binin altında olan devletler bile vardır.

Aslında, olayı, bir tercih meselesi olmasından çok düşünce özgürlüğünün kapsamı içinde değerlendirmek gerekir. Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ve Başkan Bush'un *"Kürdistan'a izin yok"* biçimindeki sözlerinin şu şekilde incelenmesi de mümkündür: Bu sözler tartışılabilmelidir. Bağımsız Kürdistan'a neden izin verilmediği olgusal dayanaklarıyla anlatılabilmelidir savunulabilmelidir. Bu tartışma sürecinde, bu düşüncenin aksini savunanlar da elbette olacaktır. Eğer bu düşüncelerin aksini savunanlar, düşüncelerini özgürce ortaya koyamıyorlarsa, bu, *"Kürdistan'a izin yok"* diyenlerin düşüncelerinin de, özgür bir düşünce değil, sadece bir dogma olduğunu gösterir. Çünkü, aksi iddia edilemeyen, aksi tartışılamayan görüşler ancak dogma olabilir. Bağımsız, birleşik, demokratik Kürdistan düşüncesi de tartışılabilmelidir. Bu bakımdan temel sorun, herhangi bir düşünceyi veya siyasal akımı tercih edip etmemekten çok, değişik bir düşüncenin de ifade edilip edilemeyeceğidir. Düşünce özgürlüğünün özü budur.

Öte yandan, düşüncenin açıklanmasına karşı baskı yapılması, kitapların toplatılması çağdaş uygarlık karşısında çok büyük bir ayıptır. Kitapların, içlerinde, suç var mı, yok mu diye okunması çirkin bir davranıştır. Düşünceden korkulmamalıdır. Bir düşünceye karşı yapılacak en iyi mücadele, daha doğru olduğu bilinen bir düşünceyle onu çürütmek olmalıdır. Eğer bunu yapamıyorsanız, sözkonusu düşünceyi, daha doğru sandığınız bir düşünceyle çürütemiyorsanız, o düşüncenin etkinliğini, baskı, şiddet, ceza, ceza tehdidiyle önlemeye çalışıyorsanız... aslında, büyük bir acz içindesiniz demektir. Bizim kitaplarımızın baskı adedi çok sınırlıdır. Buna rağmen devlet, bu düşüncelerin etkinliğinden çekindiği için, kitabı toplatmakta, dava açmaktadır. Halbuki, devletin denetiminde olan pek çok kurum vardır. Devlet, basın, radyo, televizyon gibi kitle haberleşme araçlarını kullanarak, kendisinin daha doğru bildiği düşüncesini açıklayarak, zararlı dediği düşünceyi çürütebilir. Bunların tirajlarının milyonlarca olduğuysa bilinmektedir. Devlet, üniversitelerini, profesörlerini, benzer araştırma kurumlarını kullanarak yakındığı düşüncenin geçersizliğini ortaya koyabilir. Fakat, devlet bu nu yapacak cesarette gözükmüyor. Sakıncalı bulduğu düşünceleri yasaklıyor, kitapları toplatıyor, kamu davası açıyor. Böylece tartışma ortamının oluşmasını engelliyor, tartışmayı kesiyor. Bu, aslında, ilgili kişileri ve kurumları, kendilerini savunmaktan yoksun bırakmak anlamına gelmektedir. Onların eleştirilmelerini engellemek, onlar için de çok büyük bir eksikliktir. Ayrıca, biz de düşüncelerimizin tartışılmasını isteriz. Kitapların toplatılması, tutuklanma ve yargılanma süreci ise, bu tartışmayı engellemektedir. İnsanlar, en azından, bazı ahlâki nedenlerle, tutuklanan bir kişiyi, onun yazılarını eleştirmekten kaçınmaktadırlar.

Öte yandan, iddianame, PKK için, *"terörist"*, *"eşkiya"* gibi sıfatlar kullanmaktadır: Türk basını, Türk yazarları, profesörler vs. de aynı sıfatları, benzerlerini kullanarak, PKK'yı aşağılamaya çalışmaktadır. Savcının, Türk basınının, profesörlerin... bu saptamalarına katılmıyorum. PKK'yı övmenin, PKK hakkında objektif belirlemeler yapmanın ağır cezalarla karşılaştığı bu ortamda, bu iddiaların hiçbir inandırıcılığı olamaz. Sorun, kuşkusuz PKK'yı övmek veya karalamak değildir, özgürce değerlendirme yapabilmektir. Böyle bir özgür düşünce ortamının oluşmasını sağlayabilmektir.

II
ESAS TERÖR DEVLET TERÖRÜDÜR

İddianamede, bizim terörün propagandasını yaptığımız, terörü desteklediğimiz iddia edilmektedir. Halbuki, bugün esas terör devlet tarafından gerçekleştirilmektedir. Türkiye'de yoğun bir devlet terörü yaşanmaktadır. Bunun örneklerini gerek Kürdistan'da, gerek Türkiye'de, her yerde, her zaman görüyoruz. Halkın Emek Partisi Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın, 5 Temmuz 1991 gecesi, saat 23.45 sularında, uykudayken, kendilerinin polis olduğunu söyleyen, Vedat Aydın tarafından da öyle bilinen insanlar tarafından, karısının ve üç çocuğunun arasından, evinden alınmış, işkence edilerek öldürülmüştür. Vedat Aydın'ın cesedi, 8 Temmuz 1991 sabahında, Maden-Diyarbakır yolu üzerinde, bir köprünün altında bulunmuştur. Bu cinayetin, Özel Tim'e mensup görevliler tarafından, kontrgerilla tarafından gerçekleştirildiğinden hiç kimsenin kuşkusu yoktur. Cenaze töreni sırasında, Türk güvenlik güçlerinin, Kürt halkına yağdırdığı tehditler bu düşüncenin önemli bir kanıtıdır.

Türk güvenlik güçleri, Diyarbakır'da, 10 Temmuz 1991'de cereyan eden cenaze töreni sırasında, sık sık, *"Bu Halepçe'nin küçük bir örneğiydi, esas büyüğünü yakında göreceksiniz..." "Türkler geliyor! Türkler geliyor!" "Yakında Kürtlerin kökünü kazıyacağız!"* gibi sloganlar atıyorlardı. Özel Savaş'a mensup bir görevli, insan hakları savunucusu bir Kürt'e veya HEP yöneticisi bir Kürt'e rastladığı zaman da, *"Bugün Vedat, yarın sen, hepinizin kökünü kazıyacağız!"* diyerek tehditler savuruyordu.

Vedat Aydın cinayetinin, Özel Savaş'a, kontrgerillaya mensup görevliler tarafından gerçekleştirildiğinden kuşku yok. Kaldı ki, Vedat Aydın, işkenceyle katledilmiş, cesedi de ortada bırakılmıştı. Kürt yurtseverlerinin, insan hakları savunucularının, HEP yöneticilerinin, cesedi bu şekilde görmesi ve paniğe kapılması isteniyordu. Korkması, sinmesi, geri çekilmesi, resmi ideolojinin, devletin değerleriyle bütünleşmesi isteniyordu. Bundan dolayı, ceset, kasıtlı olarak toprağa gömülmemişti. Böylece, Kürt gerillaların binlerce şehit vererek oluşturduğu değerlerin geçersizliği ortaya konacaktı. Yine aynı gün, cenaze törenine katılan insanlara, surların üzerinden, maskeli, silahlı unsurlar tarafından, gelişi güzel ateş açılmıştı. Bu ateş sonucunda pek çok insan ölmüş, yaralanmıştı. Helikopterlerden de ateş açılıyordu, gaz bombası atılıyordu. Güvenlik güçleri, hastahanelerin, acilservis arabalarının yaralı insanları almasına engel oluyordu. Cankurtaran arabalarının yaralanmış insanlara yaklaşması engelleniyordu.

Bunlardan daha iyi bir terör olur mu? Bunlar, devlet tarafından gerçekleştirilmiyor mu? Devlet terörü, terörün en korkuncudur. Çünkü hiçbir terörist grup devlet kadar organize değildir. Hiçbir terörist grup devlet kadar silahlanmış ve yaptırım gücüne sahip değildir.

Devlet ve hükümet yetkililerinin bu katliamı, benzer katliamları, yarım ağız bir şekilde inkâr etmeleri, bu gerçeği gizliyebilir mi? Adalet mekanizmasının, hukuk kurumlarının, bu cinayetler karşısında işlevsiz kalmaları bu olayların ağırlığını ortadan kaldırabilir mi?

Bugün Kürdistan'da, insanlar, Türk güvenlik güçleri tarafından gayet kolay bir şekilde öldürülebilmektedir. Zaten siyasal düşüncelerinden dolayı insanların öldürülmesi Kürdistan'da her zaman uygulanan bir devlet politikasıdır. Anti-terör yasasıyla, bu cinayeti işleyenler yasal bir dokunulmazlık kazanmışlardır. Özel Tim'e mensup görevliler, Özel Savaş'ı yürüten ele-

manlar, savunmasız insanları evlerinden almakta, işkence yapmakta ve kurşuna dizmektedir. Benzer cinayetler sık sık işlenmektedir. Adalet kurumlarının bu cinayetler karşısında hiçbir fonksiyonu yoktur. Bunlar en ufak bir soruşturmaya bile neden olmamaktadır. Zaten, Anti-terör yasası benzer cinayetler dolayısıyla, ilgili insanlar hakkında soruşturma açılmasını engellemektedir. Bu süreçte, adalet kurumlarının halka güven vermeyeceği, bu kurumlara güvenilemeyeceği açıktır.

Bunun dışında, Kürdistan'ın doğal kaynakları her gün tahrip edilmektedir. Ormanlar sık sık yakılmakta, gelecekteki Kürt kuşaklarının yaşantısı, şimdiden zora sokulmaya çalışılmaktadır. Evler, içindeki eşyalarla birlikte yakılmakta, yıkılmaktadır. İnsanlar yerlerinden, yurtlarından baskıyla, zorla sürgün edilmektedir. İnsanların bağlarında, bahçelerinde, tarlalarında çalışması engellenmektedir. Sık sık yaylaya, tarlaya, köyün dışına, evin dışına çıkılması yasaklanmaktadır. Üretim engellenmekte, insanlar mağdur edilmektedir. Arama bahanesiyle ailelerin mal varlığı yağmalanmaktadır. *"Güvenlik araması"* denilen bu aramalara sık sık başvurulmaktadır. Bütün bunlar, devlet terörünün kapsamını ve yoğunluğunu açık bir şekilde göstermektedir.

İddianamede, bu ve benzeri operasyonların halkı korumak amacıyla yapıldığı da iddia edilmektedir. (s. 3) Olayları kavrayışta iddia makamıyla derin bir çelişkide olduğumuz açıktır. Bu çelişki uzlaşmazdır. Bu sömürge-sömürgeci çelişkisidir. Savunmasız Kürt halk kitlelerine ateş açılıyor, insanlar, gece yarılarında, çocuklarının ve karısının arasından alınarak kurşuna diziliyor... Bunlara halkı korumak deniyor. Biz bu anlayışta değiliz. Bu tür iddialar da gerçeği değiştirmez. Yalnız burada, Türk yönetiminin Kürdistan'a ilişkin niyetiyle Kürt halk yığınlarının düşünceleri, duyguları ve davranışları arasındaki derin fark bir kere daha görülmektedir. Türk güvenlik güçleri, Vedat Aydın'ın cesedini Maden'de, otopsi yapılmadan, *"sahipsiz"* diye gömmüşlerdir. Halbuki iki gün sonra, Vedat Aydın'ın cenazesi yüzbinin üzerinde insanın katıldığı bir törenle toprağa verilmiştir. Devlet terörü uygulanarak, devlet terörü yoğunlaştırılarak bu çelişkinin bastırılması mümkün değildir.

Ayrıca, Kürt halkı, kime karşı korunuyor? Kürt gerillalar, Kürt halkının öz varlıkları değil mi? Kürt gerillalarla Kürt halkının organik bir şekilde bütünleştiği bilinen bir gerçekliktir. Bilakis, Özel Tim'e karşı, kontrgerillaya karşı, gerillaların, Kürt halkını korumasından söz etmek gerekir.

Vedat Aydın'ın *"sahipsiz"* diye gömülmesi devletin, Kürdistan sorununu nasıl algıladığını da göstermektedir. Vedat Aydın'ın *"sahipsiz"* olması, Vedat Aydın'a *"sahipsiz"* denilmesi resmi ideolojinin, devletin gerçeğidir. Devlet Kürt sorununu böyle algılamaktadır, böyle göstermektedir. *"Bir buçuk eşkiyanın, üç-beş çapulcunun işi"* denilmektedir. Halbuki, Vedat Aydın'ın cenazesi, yüzbini aşkın insanın katılımıyla toprağa verilmiştir. Devletin bütün engellemelerine rağmen bu kadar kalabalık toplanabilmiştir. Bu da, Kürt halkının, Kürdistan'ın gerçeğidir. Devlet, sorunları görmezden gelerek, küçümseyerek, olduğundan çok çok küçük göstererek hiçbir yere varamaz. Böyle bir tavır ve davranışla Türk Kamuoyunun aldatılması bile olası değildir. Bu, sadece, Kürt halk kitleleri karşısında, Türk Devleti'nin değerlerinin, itibarının nasıl erozyona uğradığını, devletin itibarının nasıl ufalandığını gösterir.

Bu süreç, kuşkusuz, devletin dış itibarıyla da yakından ilgilidir. Devlet, bu çirkin görünümünü, Kürdistan'daki sömürgeci konumunu gizleyebilmek için, *"İnsan Hakları"* toplantıları düzenlemeye gayret etmektedir. Resmi ideolojinin, beynini çürüttüğü Türk profesörleri de, devletin bu iki yüzlü politikasının ve uygulamalarının gizlenmesine yardımcı olmaktadırlar. Bir tarafta, baskı, işkence ağırlaştırılarak sürdürülüyor, öte taraftan da, Ankara İstanbul gibi şehirlerde, devletin girişimiyle İnsan Hakları toplantıları düzenleniyor. Yabancı uzmanlar da bu tür toplantılara davet edilerek, Türkiye'nin insan haklarına bağlılığı anlatılmaya çalışılıyor.

Bu arada, bazı, Türk aydınları, *"milliyetçiliğin 'doğrusu' yoktur"* diyerek bildiri yayınlıyorlar. (Cumhuriyet, 8 Ağustos 1991) Kendi devletlerinin ırkçılığına, Kürdistan'daki sömürgeci konumuna en ufak bir eleştiri getiremeyen Türk aydınlarının, Kürtler tarafından, bu ırkçılığa ve sömürgeciliğe karşı bir mücadele geliştirilmeye başlandığı zaman, *"milliyetçiliğin 'doğrusu' yoktur"* diye uyarıda bulunmaları ibret vericidir. Bu Türk aydınları, niyetleri ve ideolojileri ne olursa olsun Türk Devleti'nin milliyetçiliği, daha doğrusu ırkçılığı yanında yer almaktadırlar. Ezen ulus milliyetçiliğiyle, ezilen ulus milliyetçiliği arasında bir fark koyamayan bir zihniyet, her zaman ezen ulus milliyetçiliği yanında yer almış olmaktadır. Kürdistan'da uygulanan Türk milliyetçiliği ise koyu bir Türk ırkçılığıdır. Türk'e has bir ırkçılık...

Türk aydınları, Kürdistan'da demokrasiyi, evrensel bir prensip, çağdaş bir değer olduğu için değil, hızla gelişen uluslaşma duygusunu, uluslaşma bilincini yenmek için istemektedirler. Demokrasinin milliyetçi duyguları yeneceğini düşünmektedirler. Bunun bir yanılgı olduğu da açıktır. Demokrasinin gelişmesi uluslaşmayı her zaman hızlandıracaktır.

Türkiye'deki devlet anlayışında insan haklarının hiç yeri olmadığı bilinen bir gerçektir. Kürdistan'da insan haklarının kırıntısı bile yoktur. Devlet ve hükümet yetkililerin bir takım profesörlerle, basın mensuplarıyla ve hukukçularla birlikte, insan hakları toplantısı için girişimde bulunmaları, Türk Devleti'nin, uluslararası demokratik kamuoyu önünde itibar kazanmasını sağlayabilir mi? Bunun olanağı yoktur. Zira, Türkiye'nin, insan hakları konusundaki uygulamalarının en önemli göstergesi bizlerle ilgili davalardır, bizlerle ilgili olarak uygulanan devlet politikalarıdır. Devletin ve hükümetin göstermelik insan hakları girişimleriyle, benzer girişimlerle, Kürdistan'da, Kürt toplumuna ve Kürt insanlarına karşı sürdürülen ırkçı ve sömürgeci baskıları, zulmü, işkenceyi gizleyebilmesinin hiçbir olanağı yoktur. Devlet ve hükümet, üniversitelerini, profesörlerini, basın mensuplarını, basının tirajını, radyoyu ve televizyonu, bunların milyonları etkileyen gücünü, işçi kuruluşlarını, din adamlarını ve dinsel kurumları, kamu yönetimini, okulları... vs. düşünerek, kendilerinin milyonlarca, bizim ise bir avuç olduğumuzu düşünebilir. Bizim bir avuç olduğumuz doğru değildir. Kaldı ki, nicelik değil nitelik önemlidir. Düşünelim ki, 17. yüzyılda, Avrupa'da, dünyanın döndüğünü ve yuvarlak olduğunu bilenler, bu düşünceyi savunanlar da çok az idiler. Bunlar küçük fakat çok nitelikli bir gruptu. Fakat dünyanın dönmediğine ve düz olduğuna inananlar, yani resmi ideolojiyi, Kilise'nin ideolojisini savunanlar milyonlarcaydı. Doğru olan, ahlâki olan kuşkusuz milyonların bildiği, savunduğu değildi. Doğru olan, ahlâki olan, az fakat nitelikli grubun bildiği ve savunduğuydu. Doğrunun ölçütü hiçbir zaman nicelikler değildir. Geniş kitlelerin yanlış olanı bildikleri, savundukları çok görülmüştür. Düşünce özgürlüğünün önemi bu noktada da ortaya çıkmaktadır.

Hükümetin düzenlediği bu tür insan hakları toplantılarına profesörlerin de katılmaları onların itibarlarını artırmaz, bilakis zedeler. Zira, hükümetin bu tür toplantıları düzenlemekteki temel amacı, Kürdistan'da kopkoyu bir şekilde uygulanan ırkçı ve sömür-

geci politikaları, Kürt halkına uygulanan soykırımları Kürt insanlarına karşı sürdürülen cinayetleri gizlemektir. Bunların, kamuoyunun bilincine çarpmasını önlemektir. Dolayısıyla bu profesörler, benzer hükümet toplantılarına katılarak, ırkçılığın, sömürgeciliğin, baskının, işkencenin ve zulmün sözcülüğünü yapmış olmaktadırlar.

İstanbul, Ankara, İzmir, Diyarbakır, Siirt, Batman, Şırnak, Van, Adana, Mersin... gibi çeşitli şehirlerdeki İnsan Hakları Dernekleri'nin çalışmalarını, kuşkusuz bunlardan ayırmak gerekir. Zira bu dernekler de, devletin ve hükümetin baskısının, zulmünün ve işkencesinin hedefleri arasındadır.

III
BAĞIMSIZ KÜRDİSTAN İSTEĞİNİN GEREKÇESİ

Yukarıda, Kürdistan'da sürdürülen devlet terörünün kapsamını ve yoğunluğunu belirtmeye çalıştım. İşte, bizim, neden bağımsız Kürdistan istediğimizin gerekçesi burada yatmaktadır. Çünkü, Türkler, Araplar ve Farslar, Kürtleri çok kötü yönetmektedirler. Kürtleri bok yedirerek, kimyasal silahlarla tehdit ederek, sık sık kimyasal silahlar kullanarak yönetmektedirler. Kürdistan'ın, maden, orman, toprak gibi doğal kaynaklarını tahrip etmektedirler. Kürtleri, evlerini, köylerini yakarak yönetmektedirler. Sürgün sık sık kullanılan bir devlet politikasıdır. Üstelik, Özel Savaş devletin iç sorunu kabul edildiğinden, savaşın cereyan tarzı, katliamlar, soykırımlar, evlerin, köylerin yakılması... Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi, Avrupa Parlamentosu gibi uluslararası kuruluşların, Uluslararası Af Örgütü, Helsinki Watch gibi kuruluşların gözetiminin dışında gerçekleştirilmektedir. Buysa, Kürtler için çok daha sonuçlar çıkarmaktadır. Kürdistan baskıyla, işkenceyle, zulümle yönetilmektedir. Kürdistan kararnamelerle yönetilmektedir. Sömürgeler kararnamelerle yönetilir. Bütün bunlardan dolayı Kürtler kendi kendilerini yönetmelidirler. Kürtlerin kendi kendilerini en kötü yönetimi, Türklerin, Arapların ve Farsların en iyi yönetimlerinden daha iyidir. Kürtleri, ille de Türklerin, Arapların ve Farsların yönetmesi kabul edilebilir bir durum değildir.

Burada, Türk siyasal partilerinin, Kürdistan'ın yönetilmesi konusundaki işlevsizliğini bütün açıklığıyla görmek gerekiyor. Türk siyasal partileri, *"İnsan hakları hiçbir ayrım gözetilmeden herkese uygulanmalıdır, gerek Doğu'da, gerek Batı'da yaşayan herkese uygulanmalıdır..."* gibi soyut bir istek ileri sürüyorlar. Fakat, Kürdistan'daki, somut insan hakları ihlalleri konusunda da hiçbir şey söylemiyorlar. Bunları, görmezden duymazdan geliyorlar. Devlet güçlerinin bu cinayetleri konusunda en ufak bir tepki göstermiyorlar. Hatta, Kürdistan'da cereyan eden olaylar, *"insan hakları ihlalleri"* kapsamında bile ele alınamaz. Çünkü Kürdistan'da insan haklarının kırıntısı bile yoktur. Türk basınının, Türk yazarlarının, profesörlerin, hukukçuların, din adamlarının, iş adamlarının... vs. düşüncelerini, tavır ve davranışlarını da genel olarak bu çerçeve içinde değerlendirmek gerekir. Soyut olarak insan haklarının işlerlik kazanmasını istemek, somut plandaysa Kürt insanlarına yapılan baskıları ve zulmü görmezden gelmektir, fakat devletin, hükümetin her türlü icraatını da desteklemektir.

IV
GERÇEKLERİ TERSYÜZ EDEN KİM?

İddianamede, bizim gerçekleri tersyüz ettiğimiz de vurgulanmaktadır. *"... Türkiyemiz'de Kürt adı verilen vatandaşlarımız azınlık değil, birinci sınıf vatandaştır, Türk vatandaşıdır. Türk vatandaşının sahip olduğu siyasi ve medeni bütün haklara sahiptir..."* (s. 3) denmektedir. Gerçekler hiç de, savcının iddia ettiği gibi değildir. Kürtler, Türklerle eşit değildir. Kürtler, eğer Kürt kimliklerini inkâr ederlerse, türk leşirlerse, Türkçülük propagandasını yaparlarsa, Kürtlere karşı düşmanca tavır takınırlarsa Türklerle eşit olabilirler. Bu da eşitlik değildir. Böyle bir eşitlik anlayışı, demokrasiyi özünden zedeler.

Kürt olduklarını söyleyenlerin, Kürt toplumu olmaktan doğan haklarını savunanların, hiçbir kamu kuruluşunda görev alamadıkları açıktır. Bunlar, değil, öğretmen, vali, subay, yargıç, profesör, odacı bile olamazlar. Bunların olabilecekleri tek şey sanık olmaktır, mahkum olmaktır.

Övünüle övünüle bitirilemeyen *"dil serbestliği"*nin de nasıl göstermelik ve uyduruk bir şey olduğu dikkatlerden uzak değildir. Bir taraftan, *"Kürtçe'ye serbestlik getirdik, herkes rahatça konuşabilir, şarkı söyleyebilir"* diyerek propaganda yapılmakta, öte yandan *"resmi dil Türkçe'dir"* denerek, Kürtçe kasetlere izin verilmemektedir. Kürtçe kasetler toplatılmaktadır.

V
BAŞKALDIRININ KOŞULLARI

Kitabımızdaki çeşitli yazılarda, hiç bir toplumun, kendisine yapılan hakaretleri, zulmü içine sindirmemesi gerektiğini, zulme karşı başkaldırması gerektiğini anlatmaya çalıştım. Bu hakaretlerin ve düşürme yöntemlerinin neler olduğu kitapta yazılı. İddia makamı bunların suç olduğunu iddia ediyor. Türk Devleti'nin Kürtleri aşağılamasını, horlamasını normal bir davranış olarak kabul ediyor. Kürt insanlarının köleleşmesini, kişiliksizleşmesini... *"huzur sağlama"*, *"Doğu'ya uygarlık götürme"* olarak değerlendiriyor. Bizim, bu düşüncede olmadığımız açıktır. Kaldı ki, zulme karşı başkaldırı hakkı, ***İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi***'nin ***Giriş*** bölümünde, bütün açıklığıyla kabul edilmiş bir haktır.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, devletlere, insan haklarının gerçekleştirilmesi yolunda, çeşitli görevler verir. "Halkları, başkaldırı haklarını kullanmaya zorlamamak için, devletlerin, insan haklarının gerçekleşmesi konusundaki görevlerini yerine getirmeleri gerektiği"ni söyler.

Kürdistan'daysa, insan haklarının kırıntısı bile yoktur. Kürdistan'da sömürge yönetimi vardır. Kürdistan sömürge bile değildir. Kürt toplumu sömürge bile olamamıştır. Kürdistan, kararnamelerle yönetilmektedir.

Bu yönetim biçiminin en temel unsurlarından biri *"Kürt'ü Kürt'e kırdırmak"* olarak özetlenebilen sömürge politikasıdır. *"Böl-yönet"* politikasının sömürgeciliğin en temel prensiplerinden biri olduğu bilinmektedir. Bu prensip Kürdistan'da *"böl-yönet ve yoket"* biçiminde uygulanmaktadır. Yok edilen, elbette Kürt kişiliğidir ve Kürdistan kişiliğidir. Devletin bütün baskısına ve terörüne rağmen, hâlâ Kürt kimliğini savunanlar varsa, onların da fizik varlıkları yok edilmektedir.

Türk sömürge yönetimi, Kürt'ün Kürt'ü kırmasını hızlandırmak, böl-yönet ve yoket uygulamalarını derinleştirmek için koruculuk kurumunu ayakta tutmaya ve yaygınlaştırmaya çalışmaktadır. Bu sömürge politikasını etkin bir şekilde ayakta tutabilmek ve yaygınlaştırabilmek için her türlü maddi olanakları, para olanaklarını seferber etmektedir. Bu paraya ve maddi olanaklara tenezzül etmeyen Kürtleri ise, baskıyla, zorla, korucu yapmaya çalışmaktadır. Korucu olmayan, devletin silahını almayan köyleri yakmakta ve yıkmaktadır. Evler, içindeki eşyalarla birlikte yakılmakta ve yıkılmaktadır. Koruculuğu kabul etmeyen Kürt insanları yerlerinden, yurtlarından sürgün edilmekte, mağdur edilmektedir. Resmi makamlar, koruculuğun isteğe bağlı olduğunu, köylülerin kendi iradeleriyle, isteyerek korucu olduklarını söylemektedirler. Fiili olarak ise, köylülerin korucu yapılması, ellerine

devletin silahının verilebilmesi için ağır ve yaygın bir devlet terörü uygulanmaktadır.

Bütün bunlara rağmen ulusal bilinç hızla gelişmektedir. Kürt kişiliği günden güne güç kazanmaktadır. Ulusal bilincin gelişmesi, Kürt kişiliğinin güç kazanması, koruculuk kurumunun, korucuların itibarsızlığını bütün açıklığıyla ortaya koymaktadır. Şehit olan gerillaların cenazesi bazen binlerce kişinin katılımıyla toprağa verilmektedir. Korucunun cenazesini ise, kaldıracak dört kişi bulunamamaktadır. Kürt insanları, şehit düşen gerillanın ailesine haftalar boyunca taziyeye gitmektedirler. Çatışmalarda öldürülmüş bir korucunun ailesineyse hiçbir Kürt insanı taziyeye gitmemektedir. Çarşıda, pazarda, yolda, kahvehanede, camide vs. koruculara selam verilmemektedir. Koruculara ziyarete gidilmemektedir. Korucular, köylerde, gittikçe, daha çok tecrit olma sürecine girmişlerdir. Yoğun ve yaygın bir tecrit yaşamaktadırlar. Kürt insanlarının bilinci, artık, koruculuk aleyhine hızla gelişmektedir.

İşte bu koşullarda, korucular, koruculuktan istifa etmeye, devletin silahını iade etmeye başlamışlardır. Sömürge yönetimi, baskıyla, zorla, maddi ve manevi olanaklarını seferber ederek korucu yaptığı Kürt insanlarını, yine baskıyla, zorla, orada tutmaya çalışmaktadır. İstifaları kabul etmemekte, silahları geri almamaktadır. Kürt insanlarını koruculukta tutabilmek için, hem maddi olanakları arttırıp kurumu cazip hale getirmekte, hem de devlet terörünü artırmaktadır. Her şeye rağmen, koruculuk hızla çözülmektedir. Görevin itibarsızlığı, koruculuğun onursuz bir görev olduğu günden güne daha iyi anlaşılmaktadır.

Bugün, devlet Kürdistan'da çok yoğun harcamalar yapmaktadır. Fakat bunların çok büyük bir kısmı, hatta tamamı, güvenlik harcamalarıdır. Özel Savaş alanında görev yapan memurlara iki katlı maaş ödenmektedir. Bu memurların yollukları, tazminatları yine iki katlıdır. Özel Tim görevlilerine, koruculara ödenen ücretler milyarlarcadır. Özel Savaş'ın gereği olarak alınan araç ve gereçlerin tutarı tirilyonlarla ölçülmektedir. Bu yönleriyle, Türkiye'deki enflasyonun en önemli nedenlerinden biri, Özel Savaş'ın bizzat kendisidir. Kürdistan'da yapılan jandarma karakollarının, polis merkezlerinin, cezaevlerinin sayısı günden güne artmaktadır. Bütün bunlar Kürt toplumunu baskı altında tutmanın, uluslaşmayı engellemenin gereği olarak yürütülen faaliyetlerdir. Mahrumiyet bölgesidir, diyerek, görevliler için lojmanlar, misafirhaneler yapılmaktadır. Fakat o bölgelerde, o yörelerde yaşayan Kürt insanlarının hayatını kolaylaştırmak, refahı o yörelere de yaygınlaştırmak için hiçbir şey yapılmamaktadır. Bilakis, baskı, terör geliştirilerek, Kürt insanlarının hayatı zorlaştırılmaktadır. Kürt insanları için gittikçe zorlaşan hayat, bunun gerektirdiği baskı ve terör, sömürgeci görevliler için ayrı bir gelir kaynağı olmaktadır. "Apo tazminatı" denen bir kurum yaratılmıştır. Sömürge toplumuyla sömürgeci görevliler arasındaki uçurum gün geçtikçe derinleşmektedir.

VI
TÜRK YARGI ORGANLARINA GÜVENMİYORUM

Burada, son olarak mahkemelerin durumundan da söz etmek istiyorum. Benim Türk yargı organlarına, mahkemelerine güvenim yoktur. Gerekçesi şudur: Yukarıda, kısaca, Kürdistan' da sık sık görülen devlet terörünün içeriğini belirtmeye çalıştım. Kürt insanları, karısının ve çocuklarının arasından, gece yarıları evlerinden alınıyor, işkencelerle öldürülüyor, kurşuna diziliyor... Bu tür cinayetler, Kürdistan'ın her tarafında, her gün, her zaman işleniyor, sık sık işleniyor... Demokratik ülkelerde, bu cinayetler, elbette hukuk kurumlarının, yargı organlarının sorunu olur. Fakat, Kürdistan'da Özel Tim tarafından, Kontrgerilla tarafından gerçekleştirilen bu cinayetler, Türk hukuk kurumlarını, yargı organlarını hiç ilgilendirmemektedir. Bu cinayetler, hukuk kurumları tarafından, görmezden, duymazdan ge linmektedir. Anti-terör yasası, bu ve benzeri olaylara karışan görevliler hakkında soruşturma açılamayacağını hükme bağlamıştır.

Fakat, bu cinayetlerle hiç ilgilenmeyen hukuk kurumları, hukuk adamları, resmi ideolojinin gereklerini uygulamak için büyük bir hassasiyet göstermektedir. 1991-1992 Adalet Yılı'nın açılışında konuşan Yargıtay Başkanı Dr. İsmet Ocakçıoğlu'nun düşüncesi, tavır ve davranışı bu bakımdan ilgi çekicidir. Yargıtay Başkanı Dr. İsmet Ocakçıoğlu, 6 Eylül 1991 günü yaptığı konuşmada, resmi dilin Türkçe olduğunu, Türkçe'nin dışında hiçbir dilin anadil olarak okutulamayacağını, öğretilemeyeceğini vurgulamaktadır. Görüldüğü gibi Kürtçe'nin yasaklanması konusunda çok hassas olan, yasağın ısrarla sürdürülmesini isteyen Yargıtay Başkanı, Kürt insanlarına karşı, devlet güçleri tarafından işlenen cinayetler karşısında, en ufak bir şey söylememeyi, bir tepki ifade etmemeyi, bunları görmezden, duymazdan gelmeyi önemli bir politika olarak benimsemektedir. Ben böyle bir adalete güvenmiyorum. Bu bakımdan bu davada beraat etsem de, mahkum olsam da, bu davanın, bu duruşmaların hiçbir meşruiyeti yoktur.

Türkiye Barolar Birliği gibi önemli bir hukuk kurumunun tavrı ve davranışı da aşağı yukarı böyledir. Bu bakımdan, Türkiye Barolar Birliği'ni de bu çerçevede değerlendirmek gerekir.

Görüldüğü gibi bu davanın, hukuksal değil politik bir dava olduğu bütün açıklığıyla ortada durmaktadır.

Fakat suçlanmış kişilerin güvenilir yargı organında yargılanmaları, böyle bir yargı organı talep etmeleri, bunu aramaya çalışmaları en doğal haklarıdır. Biz böyle bir organı her zaman arayacağız.

Sayın Yargıçlar,

Duruşmanın bu safhasında söyleyeceklerim bunlardan ibarettir. Saygılarımla sunuyorum.

İsmail Beşikçi — 3 Ekim 1991
Merkez Kapalı Cezaevi — (İmza)
5. Koğuş
Ulucanlar/ANKARA

BELGE-3 F. ÖNTAŞ'IN SAVUNMASI

T.C.
İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi
1 No'lu Mahkeme Başkanlığı'na

Sanık: Fikret Öntaş

Konu: "Dünyada ve Ülkemizdeki Gelişmeler; Şimdiki Durum; Gelişme Perspektifleri ve Görevler Üzerine" adlı kitaptan dolayı "3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu"na muhalefetten açılan davaya SORGUMdur.

Sayın Mahkeme Heyeti;

Sözkonusu kitapla ilgili sorguma geçmeden önce; şu an yargılanmakta olduğum 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası hakkında birkaç şey söylemek istiyorum:

"Demokrasi"ye geçişin koşullarından biri olarak uzun zaman ülkemiz kamuoyunu meşgul etmiş olan 141-142 ve 163. maddeleri Avrupa'ya ve Avrupa Topluluğu üyelerine ve diğer emperyalist güçlere şirin görünmek ve yüzüne örttüğü kaba demokrasi maskesini biraz daha inceltmek için yürürlükten kaldıran yasa koyucular, bu maddelerin yerine çok daha kaba bir

biçimde ve biraz daha kanlı bir biçimde 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası adını verdiği "Devlet Terörü Yasası"nı Nisan ayında yürürlüğe koymuştur. Yasa yürürlüğe girdikten sonra bu yasadan cesaret alan işkenceci katiller onlarca devrimcinin kanına girmiş ve adeta mahkemelere işi bırakmayarak yerinde infaz uygulamasına girişmiştir.

Yine, bu yasadan dolayı, bir çok sosyalist dergi ve içinde yayınevimizin de bulunduğu sosyalist dünya görüşünü benimsemiş yayınevi sahipleri, yazıişleri müdürleri ve yazarlarına yüz milyonlarca liralık para ve hapis cezaları istemiyle davalar açılmış ve yargılamalara başlanmıştır.

Biz, herşeyden önce bu yasanın anti-demokratik biçimini ve özünü ortaya koyarken açık faşist bir yasa olduğunu da belirtiyoruz.

Kaldırıldığı söylenen ve üzerinde çokça gürültü koparılan ve "düşünce özgürlüğü" gibi anlamsız bir cümle ile açıklanan 141., 142. maddelerin aslında kaldırılmadığı, ve fakat daha sistemli bir biçim aldığını çok rahatlıkla söyleyebiliriz.

"Düşünce özgürlüğü"nün anlamsızlığını vurguladım. Şunun için.

Biz, düşünce özgürlüğü diye bir kavramı tanımıyoruz. O zaten var. Yani değil bir tane 142. madde, binlerce 142 olsa bile düşünce özgürlüğü vardır. Binlerce insan, düşünce özgürlüğü olmadığından dolayı değil, düşüncesini tüm yasaklamalara karşın açıkladığından dolayı işkenceden geçirilip, onlarca, yüzlerce yıl ağır hapis cezalarına çarptırılmış, yine yüzlercesi faşist katiller tarafından katledilmiştir. Bu anlamda insanlar tabii ki zaten düşünce ve düşünme özgürlüğüne sahiptir. Önemli olan bu düşüncelerini dışına aktarabiliyor mu? Aktaramıyor mu?

Biz, dün olduğu gibi bugün de insanların düşüncelerini özgürce dışındaki insanlara aktaramadığının, aktarmaya çalışanların ise şu an görüldüğü gibi "düşünce özgürlüğü"ndan bahsedenler tarafından yargılandığı ve milyonlarca liralık para ve hapis cezasına çarptırılmaya uğraşıldığını söylüyoruz.

Yasalar, sen düşünceni açıklayabilirsin, bunda özgürsün ama benim çizdiğim ölçüler ve kalıplar içinde bu işi yapacaksın, diyerek ikiyüzlü konumdaki varlığını sürdürmektedir.

Sözkonusu yargılandığım kitaba gelince:

Bizler, dünya görüşü olarak kendimize Bilimsel Sosyalizmi rehber edinmiş ve Marksist-Leninist düşünce sistemi temelinde diyalektik materyalist olduğumuzu, dün olduğu gibi bugün de söylüyor ve bundan onur duyuyoruz.

Düşünce sistemimiz, yani Marksizmin ve onun emperyalizm ve proleter devrimleri çağındaki uzantısı Leninizmin ışığında, dünyadaki ve ülkemizdeki son gelişmeleri değerlendirip, gelişme yönünü belirlemek ve buna uygun davranmak için yayınevimiz yazarlarından KAHRAMAN DEMİRKAPI tarafından yazılan sözkonusu kitabı yayınladık.

Kitapta; incelendiğinde görülebileceği gibi; emperyalist güçlerin durumu; dünya üzerindeki egemenlik dalaşları, doğanın talan edilmesi, ezilen ve sömürülen halkların durumu, emperyalistlerin dünya petrolündeki paylaşımının yeniden gözden geçirilmesi için halklara zorla dayatılan "Körfez Savaşı" vb. konular ile; İran, Irak, Suriye gibi ülkemiz Türkiye'yi de oldukça yakından ilgilendiren Kürt ve Kürdistan sorununu da bütünün PARÇALARINI oluşturan bir konu olarak kitaba aldık.

Bugün, nedense, Suriye'deki Kürtlerden, İran ve Irak'taki Kürtlerden ve hatta Kuzey Irak'ta ÖZERK KÜRDİSTAN'dan bahseden, Türkiye'de KÜRT TEMSİLCİLİĞİ açtıran T.C. devlet ve hükümeti, Türkiye'deki Kürt sorunundan laf açılınca —tabii kendileri arasıra bahsediyorlar— şiddetli bir biçimde karşı çıkarak saldırılara girişiyorlar.

Kitapta, sözkonusu bölüm, dünya görüşümüzün ifadesi olan Bilimsel Sosyalizmin bakış açısı ile yazılmış ve onun en temel önermelerinden biri olan "ULUSLARIN KENDİ KADERLERİNİ TAYİN HAKKI" ilkesine uygun olarak Kürdistan'daki gelişmeler incelenmiş, son savaşla birlikte gelişme yönü tespit edilmiş ve belli sonuçlar çıkarılmıştır.

Biz, üzerinde Kürtlerin yaşadığı topraklara Kürdistan demenin bölücülük olmadığını söylüyoruz. Bugün Türkiye'nin doğusu diye adlandırılan; bütünü içinde ele alındığında ise Kürdistan'ın Kuzeyini oluşturan topraklarda Kürt halkının yaşadığını en yetkili kişiler ve arada Cumhurbaşkanı Turgut Özal da söylemekte; hatta o bu insanlara daha önce söylenen "Dağ Türkü" adının zorla söylettirilemeyeceğinden, kendilerine Kürt diyorlarsa öyle demelerinin gereğinden vb. sözler söylemektedir. Yine Kürtçe kitap ve kasetler çıkarılmakta, yine Cumhurbaşkanı'nın oğlunun düğününde de bile Kürtçe türküler söylenmektedir. Yani Kürtlerin varlığı artık Türkiye'de de kabul görmektedir. Bu kabul görme ama egemen sınıfların Kürt halkına bahşettiği birşey değil, bizzat Kürt halkının verdiği onurlu mücadele sonucu elde edilmiş bir kabul görmedir.

Biz, Irak'ta, Suriye'de ve İran'da olduğu gibi Türkiye'deki Kürtlerin de bir ulus olduğunu (dört parçaya bölünmüş bir ulus olduğunu) tespit edip, kendi özelimizde ona göre hareket ediyoruz.

Ulus nedir? Kısaca söylersek; "tarihi olarak oluşmuş, dil, toprak, iktisadi yaşam birliği ve kültür birliğinde ifadesini bulan ruhi şekillenme temelinde oluşmuş istikrarlı bir insan topluluğudur" ulus.

Bu görüşle; bugün Türkiye'de —sınırları Misak-ı Milli ile çizilmiş Türkiye'de— yaşayan Kürtlere ulus dememek için bizce hiçbir neden kalmıyor. Ve biz, buna uygun olarak; "ulusların kendi kaderlerini ancak kendilerinin tayin edebileceği" görüşümüzde ısrar ediyor ve kendi özelimizde de Kürtlerin kaderlerinin ancak kendileri tarafından belirleneceğini söylüyoruz. Bu Türkiye'deki Kürtler için olduğu kadar Kürdistan'ın diğer parçaları olan İran, Irak, Suriye Kürtleri için de geçerlidir.

Savcı, iddianamede bölücülük yaptığımı söylüyor. Ben tam tersine bugün Kürtleri dört parçaya bölenlerin ve bunu devam ettirmek isteyenlerin bölücü olduğunu söylüyorum. Biz, bölücü değiliz, tam tersine biz, tüm halkların özgürce yaşam hakkını ve kendi kaderlerini tayin anlayışından hareketle uluslararası birliğinin ve kardeşliğinin savunusunu yapıyoruz. Ve buna uygun davranıyoruz.

Kürtlerin de T.C.nin kabul ettiği —uzun zaman kabul etmemek için direndiği Kürtlerin de— yaşadığı bu yerlerin "İSTAN" olarak kabul edilmesinin bölücülük değil, varolan bir olgunun ifadesi olduğunu söyleyerek, dünyadaki ve ülkemizdeki gelişmeleri ve gelişebilecek şeylerin değerlendirmesini yapan bu kitabımızda bölücülük propagandasını reddediyor ve kitabın bütününden bir parçanın yargılanmasını da anlamsız ve dayanaksız buluyorum. Eğer yargılanacaksam, bölücülükten değil; emperyalizme, sömürüye, gericiliğe karşı olduğum; ırkçılığa ve şovenizme, açlığa-sefalete, kadınların üzerindeki ikili, kimi zaman üçlü baskılara, doğanın talanına vb. şeylere karşı ve duyarlı olduğum için yargılanmalıyım. Ve ben böyle yargılanmak istiyorum.

Tek başına bölücülük suçlaması bu anlamda gerçeği yansıtmaktan oldukça uzak ve uzak olduğu kadar da anlamsız.

Yukarıda da belirttiğim gibi; ben bölücü değilim. Bölücü olan; bugün Kürdistan'ı dört parçaya bölen ve bu statükonun devamını isteyenlerdir. O yüzden suçlamaları kabul etmiyorum.

2.10.1991
FİKRET ÖNTAŞ

FERATIM - KÊFERATIM

Guj - guj û him - him Feratim, Ferat...
Xuş - xuş û xum - xum Feratim, Ferat...
Feratim, kêferatim
Karim, xebatim
Jîn û felatim
Vaye ez hatim
Ji jorve ez têm
Diçim ber bijêr
Di nav dilê min
Tev gewher û zêr
Feratim...
Bi him - him ez têm
Bê ser û bê bin
Ser derya mezin
Feratim...
Daxwaza milet
Feratê dijwar
Di ber xwe dibim
Tev gerş û gemar
Feratim...
Dengê sewîyan
Rengê birçîyan
Ez dengê şivan
Xama xwendevan
Feratim...
Tev ah û nalîn
Giryan û qêrîn
Bi çelq û lem - lem
Hemî kul û xem

Feratim...
Diçim pêş bi rist
Wek sitêr û rist
Hemî derd û kul
Dikevim nav dil
Feratim...
Di dilên xortan
Dikelim herdem
Ber pozê dijmin
Ez xîp û kelem
Feratim...
Ez xwendewarî
Ezim hişyarî
Dûr û dirêjim
Gavan tavêjim
Feratim...
Di nav dilande
Pir xurt û bi tîn
Di nav damarên
Xortande bûm xwîn
Feratim...
Di ser hevre têm
Bi çelqîn û guj
Di ber xwe dibim
Dijminê xwînmij
Feratim, karim, xebatim
Ez kêferatim
Vaye ez hatim
Ji Kurdistanve têm
Pir xurt û bi tîn
Ez pêta cerg
Û dilê Cigerxwîn

(Cigerxwîn, Şefaq Diwana 6'A, rupel 43-45)

BOLŞEVİK PARTİZAN'I GÜÇLENDİRME KAMPANYASINA KATIL!

Kadın ve erkek işçiler, devrimciler, yoldaşlar...

BOLŞEVİK PARTİZAN
komünizmin; enternasyonalizmin sesidir!
BOLŞEVİK PARTİZAN
barbarlığın biricik alternatifi;
sosyalizmin sesidir!
Bu ses, işçi sınıfının sömürüsüz,
sınıfsız yeni bir dünya davasının sesidir!
Bu sesi güçlendirmek,
sosyalizm-komünizm davasının
haklılığını savunan
her kadın-erkek devrimcinin görevidir!
BOLŞEVİK PARTİZAN'ı güçlendirme
kampanyasına katıl!

BOLŞEVİK PARTİZAN okuyucuları...
BOLŞEVİK PARTİZAN'ın
yalnızca okuyucusu olmaktan çıkın!
BOLŞEVİK PARTİZAN'ın
aktif destekçisi; onun dağıtıcısı,
muhabiri olun!

Emeğinizle, beyninizle; maddi gücünüzle
destekleyin **BOLŞEVİK PARTİZAN**'ı!

Her BOLŞEVİK PARTİZAN

okuyucusu,

yeni bir BOLŞEVİK PARTİZAN

okuyucusu kazansın!